

UNIWERSYTET
O P O L S K I

INSTYTUT HISTORII

ul. Strzelców Bytomskich 2, 45-084 Opole
tel. +48 77 401 61 80
fax +48 77 401 61 88
insthist@uni.opole.pl
www.historia.uni.opole.pl

Opole, 05.03.2020 r.

Jego Magnificencja

Rektor

Uniwersytetu Opolskiego

prof. dr hab. Marek Masnyk

Wniosek o utworzenie nowych kierunków I-go i II-go stopnia

Zwraca się z prośbą o utworzenie studiów: 1-go stopnia „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka” i 2-go stopnia „Historia i Kultura”. Do Wniosku dołączam programy kształcenia wraz z załącznikami, jak również stanowisko Rady Instytutu Historii i postanowienie Dziekan Wydziału Nauk społecznych w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

DIREKTOR
Instytutu Historii
dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO

STANOWISKO nr IH / 1 /2020

Rady Instytutu Historii

Uniwersytetu Opolskiego

z dnia 5 marca 2020 r.

Działając na podstawie Uchwały nr 198/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 9 maja 2019 r. tj. z dnia 5 marca 2020 r. Rada Instytutu Historii zajęła następujące stanowisko:

Rada Instytutu Historii na posiedzeniu w dniu 5 marca 2020 r. zapoznała się z programem kształcenia na dwóch nowych kierunkach studiów: 1-szego stopnia „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka” i 2-ego stopnia „Historia i Kultura”. Cel, zakładane efekty uczenia się, jak również kwestie organizacyjne studiów zreferował dr Antoni Maziarz koordynator kierunków. Po dyskusji nad programem Rada jednogłośnie zdecydowała o wydaniu pozytywnej opinii o programie.

DYREKTOR
Instytutu Historii
Tomasz Ciesielski
dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO

UNI WERSYTET
O P O L S K I

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

45-052 Opole, ul. Oleska 48
sekretariat tel. +48 77 452 74 01, tel./fax +48 77 452 74 00
dziekanat tel. +48 77 452 74 05 do 12
dziekanwns@uni.opole.pl
www.wns.uni.opole.pl

L.dz. WNS /28/2020

Opole, 30.01.2020 r.

**Postanowienie Dziekana Wydziału Nauk Społecznych
w sprawie programu kształcenia na kierunku studiów pierwszego stopnia
„Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka”**

Na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego w dniu 28 stycznia 2020 r. dr Marcin Pietrzak wraz z dr Antonim Maziarem postawili wniosek o zapoznanie się z opracowanym przez nich programem kształcenia na kierunku studiów pierwszego stopnia „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka” i wydanie stosownej opinii w tej sprawie. Zaprezentowali członkom Kolegium cel, zakładane efekty uczenia się, jak również kwestie organizacyjne projektowanego kierunku studiów. Kolegium Dziekańskie pozytywnie zaopiniowało zasadność uruchomienia kierunku studiów i jego program. W związku z powyższym podjęłam decyzję o wydaniu postanowienia o poparciu wniosku do Rektora w sprawie zgody na uruchomienie powyższego kierunku studiów.

DZIEKAN
Wydziału Nauk Społecznych

Dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO

Opinia Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Opolskiego
w sprawie utworzenia studiów stacjonarnych I stopnia
dla kierunku Uniwersyteckich studiów humanistycznych historia, filozofia, muzyka

Samorząd Studencki UO pozytywnie opiniuje program studiów stacjonarnych dla kierunku Uniwersyteckich studiów humanistycznych historia, filozofia, muzyka, który ma zostać utworzony w Instytucie Historii na Wydziale Nauk Społecznych.

Samorząd Studencki Uniwersytetu Opolskiego po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją uważa, że siatka studiów oraz przypisane do niej punkty ects zostały przedstawione z dużą starannością oraz nie budzą żadnych zastrzeżeń. Efekty uczenia się spełniają standardy i odpowiadają przypisanym dyscyplinom naukowym. Program studiów oraz efekty uczenia jest zgodny z nazwą kierunku, a jego realizacja zapewnia przygotowanie absolwenta do podjęcia pracy jako specjalistów w tej dziedzinie. Kierunek jest kluczowy w rozwoju intelektualnym młodego społeczeństwa, pozwoli poszerzać swoją znajomość przemian, które miały, mają, jak i będą miały miejsce w świecie oraz wskażą wektory przyczynowo- skutkowe dzięki którym owe zmiany powstały i jak się rozwijały.

Szef Biura
Samorządu Studenckiego
Uniwersytetu Opolskiego

Natalia Kaczmarczyk

**UNIwersYTET OPOLSKI
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT HISTORII**

PROGRAM KSZTAŁCENIA

**ZGODNY Z WYMOGAMI WYNIKAJĄCYMI Z POLSKIEJ RAMY
KWALIFIKACJI
DLA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO**

KIERUNEK:

**Uniwersyteckie Studia Humanistyczne
Historia - Filozofia - Muzyka**

STUDIA I STOPNIA

Uniwersytet Opolski 2020

Tabela 1. Podstawowe informacje o kierunku studiów

- a. Nazwa kierunku studiów: **Uniwersyteckie Studia Humanistyczne: Historia - Filozofia - Muzyka**
- b. Poziom kształcenia: **Pierwszy stopień – licencjacki**
- c. Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**
- d. Forma studiów; **dzienne**
- e. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego): **180**
- f. Liczba semestrów: **6**
- g. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **licencjat**
- h. Przyporządkowanie do dyscyplin: **historia 76%, filozofia 12%, muzykologia 12%**
- i. Dyscyplina wiodąca: **historia**
- j. Język, w jakim odbywa się kształcenie: **polski**

Tabela 2.

Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 PRK

**OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU:
Uniwersyteckie Studia Humanistyczne:
Historia - Filozofia - Muzyka
STUDIA Pierwszego Stopnia
Cykl dydaktyczny 2020/2021**

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S/P7S – charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)/ charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy kwalifikacji – poziom 7 (studia II stopnia)

WG – kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

KO – kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
K_W01	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz kierunkach ich rozwoju	P6S_WG
K_W02	Posiada wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej oraz sytuacji Polski, Europy i Świata w czasach współczesnych	P6S_WG
K_W03	Posiada wiedzę z zakresu nauk pomocniczych historii w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych.	P6S_WG
K_W04	Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia).	P6S_WG
K_W05	Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka.	P6S_WG
K_W06	Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością.	P6S_WG
K_W07	Posiada wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych, ich przedstawicielach, zarówno światowych, jak i polskich.	P6S_WG

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne

K_W08	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.	P6S_WG
K_W09	Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.	P6S_WK
K_W10	Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym.	P6S_WK
K_W11	Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	P6S_WK
K_W12	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6S_WK
K_W13	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury (w tym uporządkowaną wiedzę z zakresu zasad opracowania dokumentacji archiwalnej, muzealnej i konserwatorskiej).	P6S_WK
K_W14	zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury	P6S_WG
K_W15	Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii. Zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim	P6S_WG
K_W16	zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi	P6S_WG
K_W17	ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury	P6S_WG
K_W18	zna i rozumie główne kierunki i stanowiska klasycznej, nowożytnej i współczesnej filozofii	P6S_WG
K_W19	zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych	P6S_WG
K_W20	zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism	P6S_WG
K_W21	Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	P6S_WG
K_W22	zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej	P6S_WG
K_W23	ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	P6S_WG/K
K_W24	ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury	P6S_WG
K_W25	zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokально-instrumentalnych różnych epok	P6S_WG
K_W26	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej	P6S_WG

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne

K_W27	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych	P6S_WG
K_W28	ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii	P6S_WG
K_W29	ma podstawową wiedzę o założeniach teoretycznych krytyki muzycznej; zna techniki rejestracji dźwięku	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.	P6S_UW
K_U02	Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii	P6S_UK
K_U03	Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych.	P6S_UW
K_U04	Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne. Na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę, dobiera strategie argumentacyjne.	P6S_UW
K_U05	Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych.	P6S_UW
K_U06	Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania, przetwarzania informacji (Internet) i materiałów. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.	P6S_UO
K_U07	Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych.	P6S_UK
K_U08	Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych	P6S_UW
K_U09	Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego. Pisze proste rozprawki z samodzielnym doбором literatury	P6S_UW
K_U10	Ma umiejętności językowe zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
K_U11	Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach. Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu.	P6S_UO
K_U12	Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. Samodzielnie zdobywa wiedzę	P6S_UU
K_U13	Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych. Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną. Samodzielnie zdobywa wiedzę.	P6S_UW P6S_UK
K_U14	czyta i interpretuje tekst filozoficzny, analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych	P6S_UW
K_U15	przycząca główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych	P6S_UW

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne

K_U16	wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi	P6S_UW
K_U17	identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych	P6S_UW
K_U18	rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur	P6S_UW
K_U19	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	P6S_UW
K_U20	potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów	P6S_UW
K_U21	posiada umiejętność charakteryzowania muzyki tradycyjnej (szczególnie regionalnej kultury ludowej)	P6S_UW
K_U22	posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych	P6S_UW
K_U23	Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji w wybranym języku obcym i czyta proste teksty obcojęzyczne. Tłumaczy z wybranego języka obcego na język polski i odwrotnie średnio trudny tekst.	P6S_UW P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach.	P6S_KO
K_K02	Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	P6S_KK
K_K03	Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach i kontekstach.	P6S_KK
K_K04	Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.	P6S_KO
K_K05	Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	P6S_KO
K_K06	Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.	P6S_KK/R
K_K07	Kieruje się obiektywizmem wobec poznawanych zagadnień, a szczególnie w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	P6S_KR
K_K08	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	P6S_KR
K_K09	Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6S_KO
K_K10	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i kulturalnego.	P6S_KK
K_K11	jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	P6S_KK P6S_KR
K_K12	efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania; na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania	P6S_KO P6S_KK
K_K13	wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym	P6S_KR P6S_KO

Tabela 4. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

a)	łączna liczba godzin zajęć	1843
b)	procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin – w przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny*	Historia 61% Filozofia 11 % Muzykologia 12%
c)	łączna liczba punktów ECTS jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia*	91
d)	łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty uczenia się	44
e)	liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne) *	5
f)	liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wybieranych (w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) *	82
g)	łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów*	10
h)	łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu praktycznym *	nd
i)	łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek studiów (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu ogólnoakademickim *	Historia 109
j)	łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w wymiarze nie większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)*	nd

**OCENA PROJEKTU PROGRAMU STUDIÓW W OPARCIU O UCHWAŁĘ SENATU
NR 235/2016-2020 UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO WRAZ Z PÓŹNIEJSZYMI
ZMIANAMI ORAZ OBOWIĄZUJĄCYMI AKTAMI PRAWNYMI**

**KIERUNEK: UNIWERSYTECKIE STUDIA HUMANISTYCZNE: HISTORIA-
FILOZOFIA-MUZYKA**

STOPIEŃ STUDIÓW: studia pierwszego stopnia

PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki

FORMA STUDIÓW: stacjonarne

**PRZYPORZĄDKOWANIE DO DYSCYPLIN: historia – 76%, filozofia – 12%,
muzykologia – 12%**

DYSCYPLINA WIODĄCA: historia

1. Jednostka prowadząca w/w kierunek studiów posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia określone w przepisach wydanych na podstawie Art. 81. ustawy z dnia 20 lipca 2018r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668).
2. Kierunek studiów **Uniwersyteckie Studia Humanistyczne: Historia-Filozofia-Muzyka** jest nowym kierunkiem studiów.
3. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku uwzględnia zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz jest zgodny z Polską Ramą Kwalifikacji (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. poz. 1668; Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, tekst jednolity Dz.U. 2018, poz. 2153).
4. Ponad 30% treści do wyboru stanowią przedmioty kierunkowe do wyboru wykazane w bloku C oraz przedmioty takie jak: przedmiot z obszaru nauk społecznych, kurs w języku obcym nowożytnym, seminarium dyplomowe, lektorat z języka obcego, kursy zmienne ogólnouczelniane oraz praktyki zawodowe
5. Celem umiędzynarodowienia procesu kształcenia wprowadzono kurs w języku obcym nowożytnym, w dyscyplinie innej niż wiodącej dla kierunku studiów, który będzie realizowany przez studentów, jako kurs wskazany przez koordynatora kierunku.
6. Projekt programu studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie historia, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 109 punktów, a więc większym niż 50% liczby punktów koniecznej do ukończenia studiów.
7. Dyscyplina historia, do której został przyporządkowany kierunek studiów mieści się w dziedzinie nauk humanistycznych, Dziekan powinien zaproponować kursy poszerzające wiedzę z dziedziny nauk społecznych (za co najmniej 5 punktów ECTS). Zaproponowano realizację przedmiotu zewnętrznego z obszaru nauk społecznych, do wyboru przez studentów z listy zaproponowanej przez koordynatora kierunku
8. Do realizacji w/w programu studiów wszyscy proponowani nauczyciele akademicy są zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.
9. Projekt programu studiów zgodny ze wszystkimi punktami załącznika 2 do uchwały 235/2016-2020 wraz z późniejszymi załącznikami.

Uczelniany Koordynator ds. ECTS

KPotyrała

mgr inż. Katarzyna Potyrała

Wyjaśnienia i uzasadnienia:

1. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych,

Przygotowując program studiów analizowano zbliżone programy kształcenia realizowane w uniwersytetach, z którymi Instytut Historii współpracuje w ramach programów ERASMUS lub dwustronnych umów o współpracy. Wynikało to z: 1. uczelnie te realizują nowoczesne programy studiów, zgodnie z najnowszymi wymogami; 2. przy realizacji programu studiów IH UO liczy na utrzymanie dalszej współpracy z tymi uczelniami

Uniwersytet w Ljubljanie

Uniwersytet w Ołomuńcu

Uniwersytet w Opawie

Uniwersytet Karola w Pradze

Uniwersytet Matei Beja w Bańskiej Bystrzycy

Uniwersytet w Pecs

Państwowy Uniwersytet w Odessie

Państwowy Uniwersytet Czarnogórski w Podgoricy

Pedagogische Universität Heidelberg

Ponadto zapoznano się z programami realizowanymi w:

Universität Passau

Uralski Uniwersytet Federalny w Jekatierinburgu

Państwowy Uniwersytet w Wielkim Nowogrodzie

Państwowy Uniwersytet w St. Petersburgu

2. Sposób uwzględnienia wniosków z analizy monitorowania kariery studentów i absolwentów, Na Uniwersytecie Opolskim od 2011 r. działa Akademickie Centrum Karier (www.kariera.uni.opole.pl), które ma na celu zawodową promocję studentów i absolwentów UO oraz monitorowanie ich karier.

Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu Opolskiego:

- pomaga w poszukiwaniu pracy w Polsce i za granicą oraz staży i praktyk,
- organizuje szkolenia i warsztaty dotyczące m.in. metod poszukiwania pracy i aplikowania o pracę,
- prowadzi monitoring karier zawodowych absolwentów UO w oparciu o „Procedurę monitorowania karier zawodowych absolwentów UO, SDJK-O-U7,
- organizuje Giełdę Pracy i inne imprezy dotyczące rynku pracy,
- oferuje doradztwo personalne i pomoc psychologiczną,
- organizuje praktyki dodatkowe (nieobowiązkowe).

Badania Losów Absolwentów przeprowadzane jest cyklicznie w 4 etapach. Badani są absolwenci wszystkich kierunków studiów, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia UO.

Etap I przeprowadzany od czerwca do końca września stanowi zebranie danych oraz oświadczeń o zgodzie na udział w badaniu absolwentów w momencie lub nie wcześniej niż miesiąc przed ukończeniem studiów. Zebranie danych przeprowadzają Wydziały uczelni, następnie dane są

przekazywane do ACK UO. ACK UO w październiku rozsyła elektroniczną wersję ankiety do absolwentów Uczelni, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety, dokonuje analizy danych. Etap ten kończy się sporządzeniem pierwszej części raportu (listopad – styczeń).

Etap II przeprowadzony jest w rok po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom drugą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje drugą część raportu po konsultacji merytorycznej.

Etap III przeprowadzony jest w trzy lata po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom trzecią ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje trzecią część raportu po konsultacji merytorycznej.

Etap IV przeprowadzany jest w pięć lat po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom czwartą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje ostateczny raport po konsultacji merytorycznej.

Wybrane wyniki raportu przedstawiane są Dziekanom Wydziałów Uczelni, a także właściwym organom Województwa Opolskiego i Miasta Opola. Informacja o wynikach badań podlega opublikowaniu także na stronie internetowej Uczelni.

Prowadzenie badań losów zawodowych absolwentów pozwala uczelni dysponować rzetelną wiedzą na temat jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej, czy sytuacji na rynku pracy.

3. Sposób uwzględnienia wniosków z analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz potrzebami społecznymi.

Absolwenci kierunku zostaną zaopatrzeni w kompetencje pozwalające im na podejmowanie zadań w grupie, radzenia sobie z wyzwaniami o charakterze interdyscyplinarnym. Nabywają umiejętność komunikacji interpersonalnej. Są uczeni krytycznego podejścia, umiejętności argumentowania z wykorzystaniem różnych poglądów i metod. Istotną umiejętnością jest wskazanie na potrzebę permanentnego uczenia się. kompetencji jak znajomość języków obcych. Bogate przygotowanie humanistyczne otwiera ich na szerokie horyzonty kulturowe i świadome i podmiotowe uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i politycznym.

4. Sposób wykorzystania wniosków z ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów

Zgodnie z Regulaminem dot. Jakości Kształcenia (SDJK-0-U8) każdy pracownik Instytutu Historii podlega corocznej ocenie przez studentów. Ocena ta jest przeprowadzana z wykorzystaniem Ankiety studenckiej, opracowywanej przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego. Jej

wyniki trafiają do Dziekana wydziału, który przeprowadza omówienie wyniku badania z ocenianym pracownikiem. Pracownicy osiągający wybitne wyniki dydaktyczne będą przedstawiani do Nagrody Quality.

5. Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów

180 ECTS x 25 godzin (1 pkt ECTS) = 4500 godzin, 50% z tego = 2250 godzin
Łączna liczba godzin według załączonego planu studiów wynosi 1843, pozostałe 407 godzin realizowanych jest w postaci indywidualnych konsultacji oraz praktyk wymagających udziału nauczyciela akademickiego.

Szczegółowe zestawienie liczby godzin i punktów ECTS zawierają karty przedmiotów.

6. Udokumentowanie, że program studiów umożliwi studentowi wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów

Kursy kierunkowe (do wyboru) I

- Historia Kościoła
- Antropologia śmierci
- Historia i podstawy teorii gier planszowych
- Dyskurs wielokulturowy i wielowynaniowy
- Uczone, bogate, święte. Kobiety średniowiecznej Europy
- Procesy o czary w Europie nowożytnej
- Wizualizacja historii – obrazy, zdjęcia, memy internetowe

Kursy kierunkowe (do wyboru) II

- Biografistyka historyczna
- Film i historia
- Auschwitz - historia i pamięć
- Wolność słowa na ziemiach polskich
- Miejsca pamięci (T)
- Historia w muzyce rozrywkowej XX i XXI wieku
- Przyprawy i używki w dziejach Europy

Kursy kierunkowe (do wyboru) III

- O celach uświęcających środki - Niccolo Machiavellego rozumienie polityki
- Filozofia informacji
- Czym jest umysł?
- Sensy słów i baśni
- Czas i pamięć
- Filozofia śmierci
- Szczęście, praktyczne wprowadzenie
- Muzyka cerkiewna
- Kultura i muzyka cygańska
- Kultury muzyczne świata
- Historia i techniki rejestracji dźwięku
- Popularna muzyka chrześcijańska
- Multimedia a muzyka
- Polskie budownictwo organowe
- Polski folklor muzyczny

Kursy dodatkowe (do wyboru)

Zestaw A: Modele życia przemysłanego

- Stoicyzm
- Hedonizm
- Cynizm

Zestaw B: Refleksja nad historią

- Metodologia historii i historia historiografii
- Współczesne debaty historyczne
- Humanistyczne wyzwania przyszłości

Inne przedmioty do wyboru:

- Przedmiot z obszaru nauk społecznych
- Kurs w języku obcym nowożytnym
- Seminarium licencjackie
- Lektorat z języka obcego na poziomie
- Zajęcia z wychowania fizycznego
- Praktyki zawodowe

W sumie 82 p. ECTS

7. Zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów muszą być wskazane przedmioty, które składają się na 50%

Historia:

Kurs uzupełniający (do wyboru) I

Historia Kościoła

Antropologia śmierci

Historia i podstawy teorii gier planszowych

Dyskurs wielokulturowy i wielowynaniowy

Uczone, bogate, święte. Kobiety średniowiecznej Europy

Procesy o czary w Europie nowożytnej

Wizualizacja historii – obrazy, zdjęcia, memy internetowe

Kurs uzupełniający (do wyboru) II

Biografistyka historyczna

Film i historia

Auschwitz - historia i pamięć

Wolność słowa na ziemiach polskich

Miejsca pamięci

Historia w muzyce rozrywkowej XX i XXI wieku

Przyprawy i używki w dziejach Europy

Zestaw B: Refleksja nad historią

Metodologia historii i historia historiografii

Współczesne debaty historyczne

Humanistyczne wyzwania przyszłości

Metody nauczania

Historia wojskowości polskiej i powszechnej

Technika pracy umysłowej - strategie uczenia się i studiowania

Historia regionalna

Autoprezentacja i popularyzacja wiedzy

Opracowanie zasobów muzealnych, bibliotecznych i archiwalnych

Historia instrumentów muzycznych

Historia muzyki powszechnej

Historia muzyki polskiej
Historia muzyki na Śląsku
Muzyka i folklor żydowski
Archeologia
Starożytność
Średniowiecze
Wiek XVI - XVIII
Wiek XIX
Historia XX wieku
Seminarium licencjackie
W sumie 109 p. ECTS

8. Udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności (w przypadku profilu ogólnoakademickiego)

- Seminarium licencjackie
- Metodologia historii i historia historiografii
- Współczesne debaty historyczne
- Humanistyczne wyzwania przyszłości
- Warsztat naukowy studenta

9. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących projekt programu studiów),

Przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, z którymi konsultowano projekt Programu Studiów na kierunku USH.HFM to m.in.

dyrektorzy placówek (Archiwum Państwowym w Opolu Mirosław Lenart, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu Dariusz Byczkowski, dyrektorzy szkół z terenu miasta Opolą i województwa opolskiego, kier. Obserwator Rynku Pracy w Urzędzie Pracy w Opolu Krzysztof Duraj, dyr. Departamentu Edukacji i Rynku Pracy Urzędu Marszałkowskiego Monika Jurek, przedstawiciel środowiska pracodawców – Radosław Leda - firma L&L

Instytut Historii UO realizuje ożywioną współpracę ze zróżnicowanymi podmiotami podejmującymi działalność naukową, oświatową, kulturalną, a także organami władz samorządowych i pionu rządowego. Kooperatywa obejmuje organizację konferencji, sesji naukowych, warsztatów, wykładów, wydawanie publikacji naukowych i popularno-naukowych. Efektem tych działań prelekcje, książki, tematyczne strony internetowe, co wydatnie przyczynia się do promocji zarówno Uczelni, jak i regionu i potwierdza wysoki status akademicki naszego Uniwersytetu.

10. Działania w zakresie zapobiegania plagiatom i ich wykrywania.

Na Uniwersytecie Opolskim obowiązuje Jednolity System Antyplagiatowy. Ponadto każdy student jest zobowiązany do uzyskania zaliczenia z Kursu z Ochrony Własności Intelektualnej.

1. Lista pracowników prowadzących zajęcia:

Dr hab. prof. UO Marek Białokur - Instytut Historii UO
Dr hab. prof. UO Marcin Böhm - Instytut Historii UO

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne

Dr hab. prof. UO Tomasz Ciesielski - Instytut Historii UO
Dr Adriana Dawid - Instytut Historii UO
Dr Anna Gołębiowska – Instytut Historii UO (1/2 etatu)
Dr Antoni Maziarz - Instytut Historii UO
Dr Mariusz Patelski - Instytut Historii UO
Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz - Instytut Historii UO
Dr Joanna Porucznik - Instytut Historii UO
Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska - Instytut Historii UO
Dr hab. prof. UO Mariusz Sawicki - Instytut Historii UO
Prof. dr hab. Krzysztof Tarka - Instytut Historii UO
Dr Franciszek Koenig – Instytut Historii UO
Mgr Karolina Pawlik – Instytut Historii UO
Mgr Katarzyna Piasecka – Instytut Historii UO
Dr hab. Prof. UO Grzegorz Poźniak – Instytut Historii UO
Dr Andrzej Prasał – Instytut Historii UO
Dr Mariusz Pucia – Instytut Historii UO
Mgr Ewelina Szendzielorz – Instytut Historii UO
Dr Marcin Pietrzak – Instytut Historii UO
Dr hab. Stanisław Kijaczko, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr hab. Grzegorz Francuz, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr hab. Krzysztof Skowroński, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr hab. Iwona Alechnowicz-Skrzypek, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr Piotr Leśniak – Instytut Historii UO
Dr Artur Machlarz – Instytut Historii UO

Wskazanie związku studiów ze strategią uczelni:

Instytut realizuje priorytety UO zawarte w jego strategii rozwoju.

Po pierwsze, stara się prowadzić badania na poziomie światowym. Efektem tego są publikacje w zagranicznych czasopismach oraz pracach zbiorowych. Pracownicy Instytutu uczestniczą w międzynarodowych gremiach badawczych (A. Lenartowicz, T. Ciesielski, G. Poźniak), mają na swym koncie nowatorskie odkrycia w zakresie kwerendy archiwalno-bibliotecznej i wykopalisk archeologicznych - Priorytet 1 strategii UO,

Poprzez współpracę z Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Miasta w Opolu, Urzędem Miasta w Byczynie, Urzędem Miasta w Kędzierzynie-Koźlu, Urzędem Miasta w Namysłowie, Urzędem Miasta w Raciborzu, Diecezjalnym Instytutem Muzyki Kościelnej, Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Opolu-Łambinowicach, starostwami w Opolu, Krapkowicach, Kluczborku, a przede wszystkim szkołami różnego szczebla na terenie woj. opolskiego Instytut buduje pozycję UO jako centrum kompetencji dla regionu - Priorytet 2 strategii UO. Poprzez uaktualnianie programu nauczania Instytut stwarza nowoczesną ofertę dydaktyczną - Priorytet 3 strategii UO.

W konsekwencji reformy strukturalnej przeprowadzonej na Uniwersytecie Opolskim w 2019 r. Instytut Filozofii oraz Katedra Muzykologii (przynależąca wówczas do Wydziału Teologicznego) stały się częścią Instytutu Historii, odpowiednio jako Katedra Filozofii i Katedra Muzykologii. Połączenie to stanowi okazję do zintegrowania zarówno badań naukowych, jak i oferty dydaktycznej wokół zagadnień humanistycznych z wiodącą rolą dyscypliny Historia. Trzeba w tym miejscu nadmienić, że kierunek „Historia” od lat stanowi cenny element oferty dydaktycznej Uniwersytetu Opolskiego. Oferta ulegającej kilkukrotnym zmianom i rozszerzaniu o kolejne przedmioty, dostosowującym ją do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań społecznych. Tym samym kierunek ten wspiera jeden ze strategicznych priorytetów Uniwersytetu w kierunku budowy centrum kompetencji dla regionu. Działania powyższe będą kontynuowane w ramach zreorganizowanego Instytutu Historii, kontynuującego tradycje Instytutu Historii (w dawnym kształcie), a także wcześniejszego Instytutu Filozofii i Katedry Muzykologii.

Instytut Historii, zgodnie z misją Uniwersytetu Opolskiego, umożliwi swobodne inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie historii, upowszechnia je w sposób odpowiedzialny, dążąc tym samym do rozwoju nie tylko pracowników, ale też studentów wszystkich trzech stopni studiów historycznych. Dzieląc się wynikami tych badań pracownicy Instytutu kształcą i wychowują studentów w zakresie historii (a także filozofii i muzykologii), a także popularyzują wyniki swych badań w regionie oraz współpracują ze społecznością lokalną. Wyrazem tych działań jest chociażby organizacja Dni Kultury: Starożytnej, Średniowiecznej, Nowożytnej i wielu konkursów i warsztatów przeznaczonych dla młodzieży różnych typów szkół województwa opolskiego (np. cykliczna, coroczna Wielka Powtórka z

Historii; konkursy – cykliczny rody na Śląsku, rocznicowe poświęcone stanowi wojennemu w Polsce, powstaniu Solidarności, I wojnie światowej itp.) oraz dla mieszkańców – np. Wielki Test z Historii (w 2011 r. poświęcony 90 rocznicy plebiscytu i III powstania śląskiego). Pracownicy Instytutu wraz ze studentami historii brali udział w kwerendach archiwalno-bibliotecznych na terenie Polski (Kraków, Toruń, Warszawa), Ukrainy (Kijów, Odessa, Czerkasy) i Rosji (ST. Petersburg), a także w badaniach archeologicznych-pracach wykopaliskowych w Byczynie (pow. Kluczbork), Bytowie (pow. Chojnice), Gorzowie Wielkopolskim, Mikorowie (gm. Czarna Dąbrówka), Namysłowie, Opolu, Ryczynie (pow. Oława), a także w Czechach (Marianskie Ratzice), na Ukrainie w Orłówce, w Rosji w Starej Rusi i Wielkim Nowogrodzie. Efektem tych badań są publikacje naukowe i naukowo-popularne, a także organizacja wystaw (w tym w Odessie poświęconej diasporze polskiej w tym mieście na przestrzeni dwóch wieków i dziejom konsulatu polskiego). Wyrazem zaangażowania pracowników we współpracę ze społecznością lokalną jest ich udział w różnych gremiach społecznych, np. Wojewódzka Rada ds. Pamięci Narodowej czy zespół ds. utworzenia parku kulturowego Ostrówek (przy wojewodzie opolskim).

Pracownicy Instytutu są obecni w lokalnych i ogólnopolskich mediach (S. Nicieja, K. Tarka, A. Lenartowicz, A. Maziarz, A. Dawid, M. Patelski, M. Przysiężna-Pizarska, G. Poźniak, M. Pucia, K. Piasecka, A. Prasał, E. Szyndzielorz, G. Francuz, M. Pietrzak, P. Leśniak).

Instytut Historii (a wcześniej także wcześniejszych Instytutu Filozofii i Katedry Muzykologii) wielokrotnie był miejscem spotkań i wymiany myśli ludzi o różnych poglądach (np. wykłady na temat autonomii śląskiej czy organizowane przez studencką sekcję koła naukowego Mężowie Stanu i Politycy, w której uczestniczyli politycy reprezentujące różne opcje polskiej sceny politycznej), a także spotkania z przedstawicielami świata filozofii o różnorodnym światopoglądzie (np. w ramach kooperacji z Polskim Towarzystwem Filozoficznym).

Instytut współpracuje z wieloma ośrodkami naukowo-badawczymi za granicą. W ramach programu ERASMUS Plus ma podpisanych 18 umów międzynarodowych z uniwersytetami w Opawie, Ołomuńcu i Pradze (Czechy), Bańskiej Bystrzycy i Ruzomberok (Słowacja), Pecs (Węgry), Ljubljana (Słowenia), Suceava (Rumunia), Sofii (Bułgaria), Skopje (Macedonia), Balikesir, Giresun, Isparta, Van (Turcja), Chemnitz, Eichstatt-Ingolstatt, Heidelberg (Niemcy), Siena (Włochy). Ponadto Instytutu ma podpisane dwustronne umowy z jednostkami organizacyjnymi uniwersytetów w Kiszyniowie (Mołdawia), Odessie (Ukraina), Jekaterynburgu, Pskowie, St. Petersburgu Wielkim Nowogrodzie (Rosja). Efektem tej współpracy są liczne konferencje, wykłady, wymiana studentów i pracowników. Ta ostatnia organizowana jest też w oparciu o programy grantowe – np. w latach 2014-2016 wymiana grup studenckich zrealizowana ze środków Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, w której partnerami Instytutu Historii były instytuty lub fakultety historyczne z rosyjskich uniwersytetów w Jekaterynburgu, St. Petersburgu i Wielkim Nowogrodzie.

Pracownicy i doktoranci Instytutu Historii uczestniczą w realizacji programów grantowych o charakterze dokumentacyjnym (spuścizna po skasowanych klasztorach, księgi sądowe z terenów Rzeczypospolitej Obojga Narodów, korespondencja hetmanów Rzeczypospolitej Obojga Narodów, dzieje Archidiecezji Poznańskiej) finansowanych ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Pracownicy Katedry Filozofii od dwunastu lat współpracują z instytucjami kulturalnymi Opola (m.in. Muzeum Śląska Opolskiego i Biblioteka Miejska im. Jana Pawła II współorganizując cykl Opolskie Spotkania Filozoficzne, w trakcie którego odbyło się około stu dwudziestu spotkań promujących filozofię i nauki humanistyczne. Pracownicy Katedry angażują się ponadto w prace Stowarzyszenia „Pogadalia”, którego celem jest promowanie metod coachingu filozoficznego, litoterapii i mentoringu wśród mieszkańców Opola. Katedra Filozofii współpracuje też z Filozoficzną Akademią Rozwoju Osobistego Ego emi a także z International Coaching Federation. Pracownicy Katedry Filozofii organizują również od wielu lat zawody Ogólnopolskiej Olimpiady Filozoficznej.

Pracownicy Katedry Filozofii realizowali również granty NCBIR: (1) Projekt pt. „Logiczny uczeń gimnazjum jako III misja Uniwersytetu Opolskiego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POWR.03.01.00-00-EF43/16 – okres realizacji od 01.09.2017 r. do 30.06.2019 r. (2) Projekt pt. „Logiczny uczeń szkoły ponadgimnazjalnej jako III misja Uniwersytetu Opolskiego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POWR.03.01.00-00-EF42/16 – okres realizacji od 01.09.2017 r. do 30.06.2019 r.

Opis prowadzonej działalności naukowej w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek

Nowy kierunek studiów Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka jest przyporządkowany do dyscypliny Historia (dyscyplina wiodąca), dyscypliny wspomagające to Filozofia i nauki o sztuce (Muzykologia)

Badania naukowe pracowników Instytutu Historii Uniwersytetu Opolskiego koncentrują się na zagadnieniach z zakresu historii Polski i powszechnej:

Można je podzielić na zakresy:

1. Archeologia. Badania nad archeologią śmierci oraz obrzędkiem pogrzebowym w pradziejach i średniowieczu; archeologia okresu rzymskiego i wędrówek ludów w Europie; historia i archeologia Swebów, kontakty rzymsko-germańskie; kontakty interregionalne w Barbaricum, migracje barbarów i interpretacje etniczne, rytuał pogrzebowy, zapinki („Fibelforschung”); okres wczesnego średniowiecza w aspekcie osadniczym i obrzędowym. Prace wykopaliskowe prowadzone były i są na terenie Polski i Czech: na stanowiskach w Ryczynie, pow. Oława, w Byczynie, pow. Kluczbork, w Opolu na opolskim

- Ostrówku, w Kędzierzynie-Koźlu, Kocurach, gm. Dobrodzień, Nesvecicach. Na stanowiskach archeologicznych współpracują z archeologami z Instytutu studenci i naukowcy z Polski, Rosji, Ukrainy, Czech, Turcji i Niemiec. Pracownicy i studenci Instytutu Historii w ostatnich latach uczestniczyli w pracach wykopaliskowych na terenie Czech, Ukrainy i Rosji.
2. Historia starożytna. Badania nad historią i kulturą starożytną, jej recepcją w Europie (zwłaszcza w Polsce i na Śląsku).
 3. Historii średniowiecznej. Historia Śląska ze szczególnym uwzględnieniem Opola. Książęta i księżne Śląska. Ruch monastyczny na Śląsku w średniowieczu. Przemiany polityczne, społeczno-gospodarczych i kulturowe Śląska w średniowieczu i na początku doby nowożytnej. Historią Bizancjum i Normanów pomiędzy X w. a XIII w., ze szczególnym naciskiem na dzieje marynistyki oraz wojskowości, jak również na okres panowania dynastii Komnenów.
 4. Historia nowożytna: Rzeczpospolita i jej sąsiedzi w XVI-XVIII wieku. Latafundia Sobieskich i Zborowskich w XVI-XVIII w. Korespondencja Zbaraskich. Skarbowością litewską i koronną w XVII i XVIII w. Dom sapieżyński w latach 1668-1698: droga do hegemonii na Litwie. Stosunki polsko-osmańskie drugiej połowie XVII stulecia i ich finansowy wymiar. Kwestia Wschodnia w XVIII-pocz. XIX w. Udział Rzeczypospolitej w konfliktach polityczno-militarnych w XVII i XVIII w. Dzieje polityczne, społeczne i wojskowe Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI-XVIII wieku. Armie Rzeczypospolitej w XVIII w. Nauki pomocnicze w historii wojskowej późnego średniowiecza i czasów nowożytnych w kontekście wydatków na obronę państwa przed wrogami zewnętrznymi.
 5. Historia wieku XIX i XX: historia Kościoła katolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów zakonów XIX-XX w. Polacy w regionie czarnomorskim Imperium Rosyjskiego oraz w St. Petersburgu k. XVIII-pocz. XX w. Stosunki polsko-serbołużyckie w XIX i XX w. Gabriel Narutowicza (1865-1922): emigrant, naukowiec, polityk w historiografii polskiej. Generał broni Tadeusz Jordan Rozwadowski - żołnierz i dyplomata. Represje antypolskie w Związku Sowieckim w latach 1935-1939; Mniejszości narodowe i Polonia w Europie w XX w. Polska emigracja polityczna po II wojnie światowej i działania władz PRL wobec wychodźstwa. Stosunki polsko-litewskie w okresie II wojny światowej. Mniejszości narodowe w PRL. Dzieje ruchów młodzieżowych na ziemiach polskich w XX w. Cenzura instytucjonalna w PRL. Kontakty SPD z rządem i opozycją w Polsce w latach 1980-1989.
 6. Historia Śląska. Dzieje społeczne i polityczne Górnego Śląska w XIX w. i XX w. Polacy i Niemców na Górnym Śląsku w XIX w. i XX w. Województwo opolskie w latach 1956-1970 - relacja władza a społeczeństwo. Cenzura na Śląsku Opolskim w latach 1950-1990.
 7. Badań nad dziedzictwem kulturowym i biografistyką. Panoramą dziejów i kultury artystycznej oraz przemiana krajobrazu kulturowego Korony Czeskiej w XIV-XVIII wieku. Formowanie się i dekonstrukcja tożsamości śląskiej. Relacje między historiografią a sztuką w XIV-XIX wieku. Biblijne asocjacje europejskiej kultury i historiozofii. Źródła nowożytnej ikonografii sztuki. Historia życia codziennego i

prywatnego dawnej Rzeczypospolitej. Historiografia Kresów Wschodnich - dzieje miast i miasteczek, niecodzienne losy ich mieszkańców.

8. Dydaktyka i popularyzacja historii. Rola źródeł, zwłaszcza egodokumentu w badaniach i edukacji historycznej. Edukacja historyczna w Polsce.

9. Archiwistyka. Polonica w archiwach na terenie Białorusi, Litwy, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii. Materiały do polsko-litewskich rodów magnacko-szlacheckich, źródła epistolograficzne i memuarystyczne w archiwach Austrii, Niemiec, Francji i Włoch.

10. Najważniejsze Kierunki badań naukowych prowadzonych przez pracowników naukowych Katedry Filozofii to: etyka praktyczna, filozofia nauki z epistemologią, ontologia, teoria podmiotu, dzieje pragmatyzmu, filozofia Fryderyka Nietzschego oraz badania nad fenomenem cynizmu. Dodatkowo prowadzone są badania związane z zagadnieniami praktycznego wykorzystywania filozofii w pracach coachingowych i mentoringowych. W tego przedsięwzięcia organizowane są międzynarodowe konferencje naukowe, które układają się w cykl „Wokół idei doradztwa filozoficznego I-V”.

Pracownicy Katedry zrealizowali również granty Opus NCN: (1) OPUS-7 ID: 260402 pt. Sandwiczowa teoria wiedzy (2) Teoria i praktyka. Studium relacji między teorią i praktyką w amerykańskim pragmatyzmie, nr UMO-2012/07/B/HS1/00310

Uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu:

Nowy kierunek studiów stanowi odpowiedź na potrzebę kształcenia humanistycznego w nowym ujęciu, łączącym treści z zakresu historii, filozofii, dziejów kultury. Niewątpliwie kierunek ten wzbogaci dotychczasową ofertę edukacyjną Uczelni. Jest to propozycja dla tych osób, które mogły odbierać studia kierunkowe np. z zakresu Filozofii czy Historii, jako zbyt wąskie. Nowy kierunek adresujemy do osób otwartych na różnorodne potrzeby naukowe, kulturowe, świadomych wyzwań, przed jakimi stoi świat współczesny.

Utworzenie studiów humanistycznych to kierunek oryginalny nie tylko w regionie, ale także szerzej – w tej części Polski.

Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewniania jakości kształcenia

Działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia na studia I stopnia na kierunku „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka” wpisują się i są kompatybilne z Uczelnianym Systemem Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim oraz Wewnętrznym Systemem Doskonalenia Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego. Działania te mają charakter samooceny i obejmują procedury wewnętrzne, uwzględniające następujące elementy:

- Hospitacje zajęć dydaktycznych

Służą one do monitorowania jakości wybranych aspektów procesu kształcenia realizowanych w ramach zajęć z udziałem nauczyciela oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia według Polskich Ram Kwalifikacji. Dotyczą one wszystkich nauczycieli akademickich (także prowadzących zajęcia w ramach umowy zlecenia i umowy o dzieło). Może je przeprowadzić koordynator kierunku, samodzielny pracownik naukowy lub inny wykładowca upoważniony przez Dziekana, posiadający tytuł naukowy nie niższy niż hospitowany. W stosunku do koordynatora kierunku hospitację przeprowadza Dziekan Wydziału. Hospitacje odbywają się minimum raz w roku w stosunku do każdego pracownika. Hospitacja przebiega w oparciu o arkusz hospitacji. Wyniki z przeprowadzonych hospitacji powinny być uwzględniane w okresowej ocenie pracowników, w polityce awansu oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych. W przypadku uzyskania przez hospitowanego niskich ocen dziekan (w porozumieniu z koordynatorem kierunku) powinien przeanalizować powody otrzymania negatywnej opinii i wspólnie podjąć działania naprawcze. Po zakończeniu hospitacji Kierownik kierunku sporządza odpowiedni protokół. Protokoły hospitacji dołącza do swojego rocznego sprawozdania.

- Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów i zasięganie opinii absolwentów

Przynajmniej raz w roku wśród studentów za pomocą specjalnie sporządzonej ankiety zostanie przeprowadzone anonimowe badanie na temat różnych etapów i aspektów procesu kształcenia oraz funkcjonowania kierunku. Procedury ankietowania są kompatybilne z ogólnymi procedurami ankietowania przeprowadzanymi na Wydziale Nauk Społecznych oraz Uniwersytecie Opolskim. Ostateczne wyniki i analiza ankiet, ujęte w formie protokołu, posłużą do zweryfikowania efektywności procesu kształcenia oraz podjęcia konstruktywnych działań na przyszłość, gwarantujących podnoszenie jego poziomu.

- Okresowy przegląd planów i programów kształcenia

Kierownik kierunku wraz ze wszystkimi pracownikami dokonają okresowego przeglądu planów i programu kształcenia, aby dostosować go do aktualnych Polskich Ram Kwalifikacji, corocznie uzyskiwanych efektów kształcenia oraz zmieniających się wymagań rynku pracy.

- Monitorowanie systemu egzaminowania

Działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia obejmują zestaw narzędzi, które służą gromadzeniu i przetwarzaniu informacji dotyczących wszystkich etapów i aspektów procesu kształcenia. Do weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia wykorzystywane są różne metody, np. egzamin ustny, test pisemny, kolokwium pisemne, projekt, portfolio, referat, praca zaliczeniowa, praca kontrolna, esej. Decyzję dotyczącą wyboru metod podejmuje prowadzący zajęcia. Sposoby egzaminowania monitorowane są przez koordynatora kierunku poprzez kontrolę sylabusów, sporządzanych przez nauczycieli do każdego przedmiotu.

- Konsultuje się z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi dla kierunku

W celu optymalizacji procesu kształcenia koordynator kierunku lub delegowani przez niego pracownicy może okresowo dokonać konsultacji z podmiotami wewnętrznymi w ramach Instytutu Historii (koordynator kierunku Filozofia, koordynator Muzykologii) oraz zewnętrznymi. Racjami są w tym względzie wymogi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz zarządzeń MNiSW dotyczących monitorowania obecności absolwentów na rynku pracy, jak również dostosowanie planów studiów do współczesnych trendów i wymagań rynku pracy. Celem tych konsultacji jest uzyskanie dodatkowych informacji związanych z jakością kształcenia, których nie dostarczają pozostałe narzędzia wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia obowiązujące w ramach Wydziału. Podmiotami wewnętrznymi do prowadzenia konsultacji są:

- Rada Wydziału,
- Dziekan,
- Wydziałowy Zespół ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- Kierownik dziekanatu,
- Opiekun studentów,
- Nauczyciele akademicy Wydziału,
- Pracownicy administracji,
- Rada Wydziałowa Samorządu Studenckiego,
- Studenckie Koła Naukowe.

Podmioty zewnętrzne do prowadzenia konsultacji to:

- Archiwum Państwowe w Opolu
- Muzeum Śląska Opolskiego
- Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach
- Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
- Biblioteka Wojewódzka w Opolu
- Polskie Towarzystwo Historyczne
- Polskie Towarzystwo Filozoficzne
- International Coaching Federation, oddz. w Opolu
- Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej w Opolu,
- Referat ds. Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Opolu,
- Jednostki umuzykalniające przy miejskich i wiejskich ośrodkach kultury,
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu,
- Powiatowe Urzędy Ochrony Zabytków,
- Referenci ds. kultury w urzędach wojewódzkim, powiatowych i gminnych.

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne

- Działania na rzecz rozwoju i doskonalenia kadry dydaktycznej

Pracownikom naukowo-dydaktycznym zostają stworzone wszelkie możliwości i środki do rozwoju i doskonalenia poprzez udział w konferencjach naukowych w kraju i za granicą, kursach szkoleniowych oraz poprzez aktywną wymianę w ramach programu Erasmus.

- Okresowy przegląd warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, warunków studiowania, instrumentów oraz materiałów dydaktycznych

Działanie to ma zapewnić utrzymanie wysokich standardów prowadzonego procesu kształcenia w odniesieniu do warunków socjalnych oraz stanu technicznego instrumentów muzycznych.

- System oceny

Działania podejmowane na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia są poddawane ocenie, a jednocześnie dokumentowane poprzez przygotowywanie rocznych raportów o stanie realizacji zadań dla Władz Uczelni oraz Wydziałowego Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych UO.

Informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica;

Infrastruktura biblioteczna Uniwersytetu Opolskiego

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Opolskiego tworzy Biblioteka Główna i dziesięć bibliotek specjalistycznych, do której należy również Biblioteka Wydziału Teologicznego.

Godziny otwarcia Biblioteki Głównej zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka Główna otwarta jest dla czytelników 60 godz. w tygodniu i znajduje się w jednym obiekcie wraz z Instytutem Historii

Stan zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego na 31.12.2020 r. wynosi **1 126 657** jednostek inwentarzowych.

Od 1997 r. Biblioteka UO otrzymuje w ramach ustawy o egzemplarzu obowiązkowym całą produkcję wydawniczą kraju w tym: książki, czasopisma, materiały konferencyjne oraz zasób Polskich Norm.

Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego

Powierzchnia – 3 627 m²

Miejsc dla czytelników – 118

Stanowisk komputerowych – 19 w tym **1** dla osób słabowidzących w Bibliotece Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Medycznych

Biblioteka Główna gromadzi i udostępnia zbiory przede wszystkim dla kierunków studiów: Historia, Filozofia, Psychologia, Pedagogika, Filologie polska oraz pozostałych kierunków kształcenia realizowanych na Uniwersytecie Opolskim.

Liczba woluminów książek

476 615 w tym **92 921** tytułów publikacji z zakresu historii i nauk pokrewnych oraz filozofii i muzykologii

Liczba woluminów czasopism 54 713

Liczba tytułów czasopism bieżących 591

Liczba jednostek zbiorów specjalnych 10 457

Zasoby biblioteczne i informacyjne: są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach dostosowane do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego organizuje, wszystkim zainteresowanym użytkownikom zarejestrowanym w systemie bibliotecznym za pośrednictwem oprogramowania **HAN**, dostęp do **Wirtualnej Biblioteki Nauki** oraz prenumerowanych zasobów elektronicznych z komputerów domowych, w tym do kolekcji książek elektronicznych: IBUK Libra, EBSCO eBook Academic Collection, MasterFILE Reference eBook Collection Springer, Elsevier, Wiley Online Library

Biblioteka UO zapewnia dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych **Academica**.

Wybrane bazy specjalistyczne dostępne ze strony www Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego:

Pełnotekstowe bazy danych czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych dostępne dla Uniwersytetu Opolskiego:

- Academic Search Ultimate
- C.E.E.O.L.

Uniwersyteckie Studia Humanistyczne
Historia - Filozofia - Muzyka

Nazwa przedmiotu Metodologia historii i-historia historiografii		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • prezentacja i dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny częściowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu – pogłębienie wiedzy studentów na temat metodologii i historii historiografii – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków – zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii – analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej – pomoc w doskonaleniu przez studentów umiejętności publicznej prezentacji zagadnień związanych z historią historiografii		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Dziejopisarstwo antycznej Grecji i Rzymu – część pierwsza 3. Adam Naruszewicz i historiografia polska doby oświecenia 4. Joachima Lelewela koncepcja historii ojczyzny i dziejów powszechnych. Historiografia polska doby romantyzmu 5. „Dzieje Polski w zarysie” Michała Bobrzyńskiego i krakowska szkoła historyczna 6. „Annales” – powstanie kierunku i jego twórcy 7. Stalinowski model historiografii 8. Historia i pamięć 9. Psychobiografistyka 10. Prawda w historii 11. Narracja historyczna 12. Najnowsze tendencje w badaniu i opisywaniu dziejów 13. Debata nad współczesną historiografią dziejów Polski na przykładzie historii XX stulecia 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Grabski Andrzej Feliks, *Dzieje historiografii*, Poznań 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii*, t. I: starożytność-średniowiecze, Toruń 2002.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii*, t. II: Renesans – Oświecenie, Warszawa 2007.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
Serczyk Jerzy, *25 wieków historii. Historycy i ich dzieła*, Toruń 1994.
Stobiecki Rafał, *Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r.*, Poznań 2005.
Stobiecki Rafał, *Historiografia PRL. Ani dobra, ani mądra, ani piękna... ale skomplikowana. Studia i szkice*, Warszawa 2007.
Topolski Jerzy, *Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii*, Warszawa 1998.

B. Literatura uzupełniająca

- Arnold J.H., *Historia. Bardzo krótkie wprowadzenie*, Warszawa 2001.
Braudel Ferdinand, *Historia i trwanie*, Warszawa 1999.
Domańska Ewa, *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Dymkowski Maciej, *Wprowadzenie do psychologii historycznej*, Gdańsk 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Kształty historii*, Łódź 1985.
Kula Marcin, *Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)*, Lublin 2005.
Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Maternicki Jerzy, *Historiografia polska XX wieku*, Warszawa 1982.
Maternicki Jerzy, *Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych*, Warszawa 1990.
Maternicki Jerzy, *Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne*, Rzeszów 2005.
Pamięć, etyka i historia. *Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych (Antologia przekładów)*, red. Ewa Domańska, Poznań 2006.
Pawelec Tomasz, *Myśl metodologiczna Marceliego Handelsmana*, Lublin 1994.
Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
Pomian Krzysztof, *Przeszość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
Pomorski Jan, *Spoglądając w przeszłość. Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2018.
Psyche i Klio. *Historia w oczach psychohistoryków*, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.
Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.
Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistycznej. *Antologia*, pod redakcją Ewy Domańskiej, Poznań 2010.
Topolski Jerzy, *Problem prawdy historycznej: Między Modernizmem a Postmodernizmem- Historiografia wobec zmian w filozofii historii*, Poznań 1994.
Topolski Jerzy, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.
Topolski Jerzy, *Wolność i przymus w tworzeniu historii*, Poznań 2004.

Wiedza

K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.

K_W02 - Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.

K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych.

K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością

K_W07 Posiada wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych, ich przedstawicielach, zarówno światowych, jak i polskich.

K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.

K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym

K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury

Umiejętności

K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii

K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redago-

wania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych.

K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski.

K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.

K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego.

K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Filozofia umysłu <i>Czym jest umysł</i>		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Katedra filozofii</i>					
Studia					
kierunek		stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
Uniwersyteckie studia humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka		<i>I</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Piotr Leśniak					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS: 2		
A. Formy zajęć (wybrać) Wykład			– udział w wykładach: 15 × 1 h = 15 h – udział w ćwiczeniach 15 x 2h 2 p. ECTS		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej					
C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 15 W					
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne • Wykład z prezentacją multimedialną • Dyskusja filozoficzna • Debata oksfordzka • Dialog sokratejski • Pogadanka • Praca w grupach • Inne metody aktywne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne • Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną z ćwiczeń • Zaliczenie wykładu B. Formy zaliczenia Przygotowanie pracy pisemnej Rozmowa z wykładowcą C. Podstawowe kryteria: Rozumienie podstawowych założeń i pojęć z obszaru filozofii stoickiej Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów filozofów stoickich Umiejętność zastosowania stoickich ćwiczeń duchowych w praktyce			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wiedza ogólna na poziomie maturalnym, podstawowe kompetencje społeczne: gotowość współpracy w grupie					
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z filozofią umysłu od strony "praktyki filozoficznej". Głównym celem nie jest więc zapoznanie się z głównymi stanowiskami we współczesnej filozofii umysłu, takimi jak np. teorie identyczności, dualizm czy teorie sztucznej inteligencji. Centralnym problemem będzie natura i sposób istnienia umysłu jako rzeczywistości doświadczanej wewnątrznie ale też problem wolnej woli, natura wrażeń zmysłowych, uczuć i emocji. Omawiane będą eksperymenty myślowe ilustrujące trudności związane z pojęciem umysłu i jaźni a także hipotezy mniej znane i					

kontrowersyjne jak np. hipoteza bikameralizmu. Ważnym elementem zajęć będą ćwiczenia i zabawy, których celem jest "doświadczenie własnego umysłu" i rozwijanie umiejętności odnoszenia zdobytej wiedzy do własnego doświadczenia.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu:

1. Co to jest filozofia umysłu? Główne stanowiska w filozofii umysłu. Wprowadzenie
2. Czym jest umysł? Problem filozoficznego zombie.
3. Skąd wiem, że mam umysł? Jak możliwa jest introspekcja?
4. Komputerowy model umysłu. Czy test Turinga może wykryć świadomość?
5. Dualizm w filozofii umysłu. Rodzaje dualizmu
6. Teorie umysłu ucieleśnionego
7. Bikameralna teoria umysłu Juliana Jaynesa
8. Daniela Dennetta filozofia umysłu
9. Umysł a uczucia. Antonia Damasia teoria umysłu
10. Jak umysł tworzy znaczenia? Koncepcja Lakoffa i Johnsona
11. Pułapki umysłu. W jaki sposób powstają złudzenia poznawcze?

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- J. Brehmer, Wprowadzenie do filozofii umysłu, Kraków 2010
D. Kahneman, Pułapki myślenia, Poznań 2015
D. Dennett, Słodkie sny, Warszawa 2015
B. Bergen, Jak umysł tworzy znaczenie, Kraków 2017

B. Literatura uzupełniająca

- A. Damasio, Życie, uczucia i twrzenie kultury, Poznań 2018
M. Merleau-Ponty, Fenomenologia percepcji, Warszawa 2001
T. Grandin, Mózg autystyczny, Kraków 2017
P. Leśniak, Umysł na gruncie epistemologii ewolucyjnej, Filozoficznie, 2012

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

Student zna podstawowe pojęcia, stanowiska oraz problemy współczesnej filozofii umysłu. Zna najważniejsze argumenty za i przeciw najważniejszym koncepcjom współczesnej filozofii umysłu. Wie jakie trudności powstają, gdy próbujemy określić naturę i sposób istnienia umysłu.

Umiejętności

Potrafi czytać ze zrozumieniem wybrane współczesne teksty z dziedziny filozofii umysłu. Potrafi odróżniać zagadnienia należące do nauk przyrodniczych od zagadnień filozoficznych związanych z naturą umysłu. Potrafi samodzielnie uzasadniać różne stanowiska w kwestii sposobu istnienia umysłu. Potrafi także określić własne stanowisko w tej kwestii i formułować argumenty na jego rzecz.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student powinien zwiększyć skłonność do autorefleksji i krytycyzmu, zmniejszając jednocześnie skłonność do akceptacji mitów i upraszczających ujęć umysłu. Rozumiejąc lepiej wielorakie uwarunkowania jakim podlega ludzka świadomość student ma skłonność do akceptacji innych osób i ich odmiennej perspektywy poznawczej. Jest skłonny akceptować wielość stanowisk filozoficznych, nie popadając jednocześnie w płytki relatywizm

Kontakt

Nazwa przedmiotu Szczęście, praktyczne wprowadzenie		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Grzegorz Francuz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> wykład 		Godziny – udział w zajęciach wykładach: 30 h – konsultacje: 3 × 1 h = 2 h – kolokwium zaliczeniowe 1h Razem: 34 h	
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		Praca własna studenta – przygotowanie pracy zaliczeniowej: 6 h	
C. Liczba godzin 30		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)	
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy POLSKI	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną i dyskusją warsztaty medytacji 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru, w tym z kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria: <i>Aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu ćwiczeń – 50%</i> <i>Ustne kolokwium zaliczeniowa – 50%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
Cele przedmiotu C 1 – zapoznanie z najważniejszymi koncepcjami antropologii filozoficznej i ukazanie jej aktualności C 2 – wskazanie związku modelu człowieka ze szczęściem ludzkim C 3 – ukazanie metod pracy z umysłem, które prowadzą do szczęścia ludzkiego.			

Nazwa przedmiotu Szczęście, praktyczne wprowadzenie		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Grzegorz Francuz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> 		Godziny – udział w zajęciach wykładach: 30 h – konsultacje: 3 × 1 h = 2 h – kolokwium zaliczeniowe 1h Razem: 34 h	
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		Praca własna studenta – przygotowanie pracy zaliczeniowej: 6 h	
C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 15 W		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)	
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI	
Metody dydaktyczne : • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną i dyskusją • warsztaty medytacji		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru, w tym z kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria: <i>Aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu ćwiczeń – 50%</i> <i>Ustne kolokwium zaliczeniowa – 50%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
Cele przedmiotu C 1 – zapoznanie z najważniejszymi koncepcjami antropologii filozoficznej i ukazanie jej aktualności C 2 – wskazanie związku modelu człowieka ze szczęściem ludzkim C 3 – ukazanie metod pracy z umysłem, które prowadzą do szczęścia ludzkiego.			

Treści programowe

1. Potoczne i filozoficzne ujęcie szczęścia.
2. Psychologia pozytywna o szczęściu.
3. Psychologia pozytywna a filozoficzne ujmowanie szczęścia.
4. Wewnętrzne a zewnętrzne źródła szczęścia
5. Antropotechniki – techniki doskonalenia ludzkiej psychiki (Peter Sloterdijk).
6. Hedonistyczna adaptacja
7. Mity o szczęściu
8. Hedonistyczna wizja szczęścia.
9. Samorealizacja a etyka cnót (Platon, Arystoteles)
10. Przekonania a poczucie szczęścia (Epiktet, Seneka)
11. Uważność w ujęciu stoików i buddyzmu.
12. Taoistyczna wizja człowieka i świata.
13. Poszukiwanie sensu życia – Viktor Frankl.
14. Nowożytny zawężenie pojmowania podmiotowości ludzkiej, konsekwencje jednostronności nowożytnego modelu człowieka.
15. Narcyzm kultury współczesnej a dążenie ludzi do szczęścia.
16. Irvina Yaloma terapia filozoficzna.
17. Praktyczne metody uzyskiwania spokoju wewnętrznego i koncentracji.

Wykaz literatury

A. Literatura wykorzystywana podczas zajęć:

Oliver Burkeman, Szczęście. Poradnik dla pesymistów
fragmenty pism Seneki, Epikteta i Epikura
Ken Wilber, Niepodzielone. Wschodnie i zachodnie teorie rozwoju osobowości
Jon Kabat-Zinn, Gdziekolwiek jesteś bądź
Sonja Lyubomirsky, Mity o szczęściu
Shamash Alidina, Mindfulness dla bystrzaków
Thich Nhat Hanh, Cud uważności Zen w sztuce codziennego życia, prosty podręcznik medytacji
Emily Esfahani Smith, Znajdź w życiu sens
Alan Cohen, Tao w praktyce. Opanuj codzienny chaos i stres dzięki ponadczasowej mądrości
V. Frankl, Człowiek w poszukiwaniu sensu
G. Rubin, Lepiej. 21 strategii, by osiągnąć szczęście
N. White, Filozofia szczęścia. Od Platona do Skinnera
S. Blackburn, Lustereczko, powiedz przecie...
S. Wolf, Sens życia i jego znaczenie
W. Tatarkiewicz, O szczęściu
P. Sloterdijk, Musisz życie swe odmienić. O antropotechnice
V. Frankl, Wola sensu
Ryan Holiday, Przeszkoda czy wyzwanie?
Stoicka sztuka przekuwania problemów w sukcesy

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych - filozofia.

K_W14 – zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury; poznanie filozoficznych i psychologicznych koncepcji szczęścia Wschodu i Zachodu.

K_W21 Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w

	<p>społeczeństwie; poznanie praktycznych i teoretycznych metod uzyskiwania szczęścia; poznanie koncepcji uzasadniających sens życia.</p> <p>Umiejętności K_U13 Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych. Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną. Samodzielnie zdobywa wiedzę. Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów. K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych– Potrafi zastosować proponowane metody pracy z umysłem i praktycznie stosować uważność na podstawowym poziomie. K_U01– Student potrafi wyszukiwać, selekcjonować i integrować informacje z różnych oraz na ich podstawie formułować krytyczne sądy i wnioski.</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się, rozwoju zawodowego i kulturalnego. Student uświadomi sobie i określi swoje własne przekonania ograniczające. K_K08 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności. Student dostrzega i formułuje problemy etyczne i kulturowe związane z własną pracą, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa. Jest gotowy do otwartej dyskusji, zdolny do wyrażania ocen, wrażliwy i tolerancyjny wobec odmiennych poglądów K_K12 efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania; na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania</p>
<p>Kontakt franc@uni.opole.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Dzieje filozofii moralnej		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Grzegorz Francuz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> Wykład ćwiczenia 		Liczba punktów ECTS: 2	
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		Godziny	
C. Liczba godzin 30		– udział w zajęciach wykładach: 30 h – konsultacje: 3 × 1 h = 2 h – kolokwium zaliczeniowe 1h Razem: 34 h	
		Praca własna studenta	
		– przygotowanie pracy zaliczeniowej: 6 h	
		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)	
Status przedmiotu		Język wykładowy	
<ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		POLSKI	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> wykład problemowy, wykład konwersatoryjny ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, sprawdzian pisemny prezentacja 		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za aktywność na zajęciach, przygotowane prezentacje i kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria: <i>Aktywność na zajęciach, prezentacja – 70%</i> <i>Kolokwium zaliczeniowa – 30%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
Cele przedmiotu; Zapoznanie studentów z historią europejskiej myśli etycznej. Ukazanie dziejowej różnorodności i znaczenia filozofii moralnej w naszej kulturze. Wskazanie łączności współczesnej filozofii moralnej z jej historycznym dziedzictwem. Podkreślenie stałej obecności określonych wątków i terminów etycznych w europejskiej refleksji moralnej. Ukazanie znaczenia dziejów myśli moralnej dla określenia tożsamości współczesnych Europejczyków.			

Nazwa przedmiotu Dzieje filozofii moralnej		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Grzegorz Francuz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać)		Liczba punktów ECTS: 2	
•		Godziny	
		– udział w zajęciach wykładach: 30 h	
		– konsultacje: 3 × 1 h = 2 h	
		– kolokwium zaliczeniowe 1h	
		Razem: 34 h	
B. Sposób realizacji (wybrać)		Praca własna studenta	
• zajęcia w sali dydaktycznej		– przygotowanie pracy zaliczeniowej: 6 h	
C. Liczba godzin 30		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)	
Status przedmiotu		Język wykładowy	
• obowiązkowy		POLSKI	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
• wykład problemowy, wykład konwersatoryjny		• Sposób zaliczenia	
• ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją,		• zaliczenie z oceną	
• sprawdzian pisemny			
• prezentacja		B. Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za aktywność na zajęciach, przygotowane prezentacje i kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria:	
		Aktywność na zajęciach, prezentacja – 70%	
		Kolokwium zaliczeniowa – 30%	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
Cele przedmiotu; Zapoznanie studentów z historią europejskiej myśli etycznej. Ukazanie dziejowej różnorodności i znaczenia filozofii moralnej w naszej kulturze. Wskazanie łączności współczesnej filozofii moralnej z jej historycznym dziedzictwem. Podkreślenie stałej obecności określonych wątków i terminów etycznych w europejskiej refleksji moralnej. Ukazanie znaczenia dziejów myśli moralnej dla określenia tożsamości współczesnych Europejczyków.			

Problematyka zajęć:

1. Przedfilozoficzne pojmowanie „dobra” (ideały homeryckie).
2. Sofiści i Sokrates
3. Platona idea dobra i sprawiedliwości
4. Eudajmonizm teleologiczny: Arystotelesa etyka cnót
5. Etyka hellenistyczna: Epikur (wolność, śmierć i hedonizm), cynizm i stoicyzm
6. Etyka patrystyczna: Augustyn (zło, dobro, wolna wola)
7. Tomizm: Natura, prawo i prawo naturalne
8. Humanistyczna etyka renesansowa
9. Wolność woli według Martina Lutera, Erazm z Rotterdamu
10. Machiavelli, Hobbes – polityka i etyka
11. Spinoza etyka w porządku geometrycznym
12. Narodziny i rozwój tradycji liberalnej – teoria umowy społecznej (Hobbes, Locke, Rousseau)
13. Hume'a ujęcie zmysłu moralnego
14. Rozum praktyczny w ujęciu Kanta
15. Utylitaryzm: Bentham, J. S. Mill
16. Etapy rozwoju osobowości człowieka według Kierkegaarda
17. Pesymizm Schopenhauera
18. Nietzschego immoralizm.
19. Hegel i Marks
20. Problem błędu naturalistycznego – George E. Moore.
21. Fenomenologia i egzystencjalizm wobec kwestii dobra i zła.
22. Współczesna teoria umowy społecznej – Johna Rawlsa teoria sprawiedliwości.
23. Odrodzenie etyki cnót – A. MacIntyre
24. Filozofia dialogu, personalizm chrześcijański
25. Etyka w epoce ponowoczesnej
26. Refleksja moralna wobec wyzwań współczesnego świata – etyka środowiskowa i ekologiczna, bioetyka.

Wykaz literatury

A. Literatura wykorzystywana podczas ćwiczeń:

Platon, Kriton, Platon, Charmides, Państwo (fragmenty), Arystoteles, Etyka Nikomachejska, Etyka Eudemejska (fragmenty), Diogenes Laertios, Żywoty i poglądy, Epiktet, Encheiridion, Diatryby, Marek Aureliusz, Rozmyślania, Seneka, Listy moralne do Lucyliusza, Augustyn, O życiu szczęśliwym, Dialogi filozoficzne, Tomasz z Akwinu, Traktat o człowieku (Summa Teologii 1, 75-89), O doskonałości życia duchowego, Abelard, Etyka, czyli poznaj samego siebie, F. Petrarca, O niewiedzy własnej i innych. Listy wybrane, Erazm z Rotterdamu, Zbożna biesiada, T. Morus, Utopia, N. Machiavelli, Książę T. Hobbes, Lewiatan, B. Spinoza, Etyka w porządku geometrycznym dowiedziona, J.J. Rousseau, List o moralności, D. Hume, Traktat o naturze ludzkiej, Badania dotyczące zasad moralności, dodatek 1: O uczuciu moralnym J. S. Mill, O wolności, G. E. Moore, Zasady etyki, D. Hume, Badania dotyczące rozumu ludzkiego, J. Bentham, Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa., I. Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności, I. Kant, Krytyka praktycznego rozumu, A. Schopenhauer, O podstawie moralności, S. Kierkegaard, Albo-albo, F. Nietzsche, Poza dobrem i złem, K. Jaspers, Filozofia egzystencji. Wybór pism, H. Bergson, Dwa źródła moralności i religii, K. Jaspers, Autorytety. Sokrates, Budda, Konfucjusz, Jezus, M. Scheler, Resentyment i moralność, M. Buber, Ja i Ty; E. Lévinas, Etyka i Nieskończony. J. P. Sartre, Egzystencjalizm jest humanizmem, A. MacIntyre, Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności, P. Singer, Jeden świat. Etyka globalizacji, Z. Baumann, *Etyka ponowoczesna*, H. Jonas, *Zasada odpowiedzialności*,

B. Literatura uzupełniająca

Richard Brandt, Etyka, J. Baggini, Przyborek etyka. Kompendium metod i pojęć etycznych, J. Ślipko, Historia etyki, V. J. Bourke, Historia etyki, J. Hołówka, Etyka w działaniu, A. MacIntyre, Krótka historia etyki. Historia filozofii moralności od czasów Homera do XX wieku, A. MacIntyre, Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności, P. Singer, Jeden świat. Etyka globalizacji, P. Singer (red.), Przewodnik po etyce.

Efekty kształcenia
(Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...”
Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W16 zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi
K_W17 Student ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki subdyscypliny filozoficznej - etyki
K_W19 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozofii moralnej

K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów etyki na podstawie samodzielnej lektury ich pism

Umiejętności

K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych.

K_U13 poprawnie stosuje poznaną terminologię filozofii moralnej (etyki)

K_U16 wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi

K_U17 identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

K_K11 jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

Kontakt: franc@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu ESTETYKA		Kod ECTS		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii</i>				
Studia				
	kierunek	stopień	tryb	specjalność
	<i>Studia Humanistyczne</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Krzysztof Piotr Skowroński, prof. UO				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> Wykład konwersatoryjny, ćwiczenia 				
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 				
C. Liczba godzin 30 (15W + 15ćw)				
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none">obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI		
Metody dydaktyczne : <ul style="list-style-type: none">wykład konwersatoryjnyprezentacje multimedialnedyskusje i wypowiedzi studentów		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 		
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> aktywność studentów na zajęciach praca zaliczeniowa (pisemna i/lub audio-video) 		
		C. Podstawowe kryteria:		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi <i>Należy określić:</i> A. Wymagania formalne, brak B. Wymagania wstępne, brak				
Cele przedmiotu 1. przedstawienie kluczowych stanowisk w estetyce i filozofii sztuki 2. analiza kluczowych sporów filozoficznych dotyczących sztuki i estetyki europejskiej 3. zdobycie umiejętności argumentacyjnej w odniesieniu do sporów w obszarze estetyki i filozofii sztuki				

Treści programowe

A. Problematyka wykładu:

- 1 Specyfika estetyki i jej rola w edukacji współczesnej
2. Podstawowe kategorie estetyki klasycznej
- 3 Platońska koncepcja piękna
4. Realizm i prawda w sztuce
5. Wartości estetyczne i relatywizm estetyczny
- 6 Impresjonizm i awangarda
7. Pop art i wartości sztuki popularnej
8. Polska sztuka krytyczna
9. Współczesna estetyka amerykańska
10. Film i estetyka wizualna
- 11 Estetyka muzyki rockowej
- 12 Estetyka digitalna

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Platon, *Uczta*

Richard Shusterman, *Estetyka pragmatyczna* (fragmenty)

B. Literatura uzupełniająca:

Umberto Eco, *Historia piękna*

Umberto Eco, *Historia brzydoty*

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W14 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury i sztuki
K_W15 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii. Zna podstawową terminologię filozofii sztuki (estetyki) w języku polskim
K_W17 ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury

Umiejętności

K_U14 Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych: Analizuje argumenty filozoficzno-estetyczne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia
K_U13 Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozofii sztuki Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K11 jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów
K_K13: wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym

Kontakt
skris65@gmail.com

Nazwa przedmiotu Epigrafika grecka i łacińska		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra Historii Powszechnej i Polski do Końca XVIII w.			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Joanna Porucznik			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3	
A. Formy zajęć (wybrać) • Wykład			
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Kurs do wyboru		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • Wykład problemowy z prezentacją multimedialną z elementami konwersacji nad wybranymi zagadnieniami		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • wykonanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji multimedialnej na temat wybranej inskrypcji, ważnej z punktu widzenia badań historycznych nad antykiem	
		C. Podstawowe kryteria oceny Prowadzący oceni zaprezentowany przez studenta poziom przyswojenia i rzeczowego przedstawienia materiału na wybrane zagadnienie w formie prezentacji PowerPoint. Oceniane będą: zakres wyczerpania tematu, poprawność merytoryczna oraz atrakcyjność prezentacji	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z technikami produkcji inskrypcji w starożytności, ich głównymi kategoriami oraz miejscami ich wystawiania w miastach starożytnych (miejsca użyteczności publicznej, świątynie, cmentarzyska, miejsca prywatne). Omówione zostanie również znaczenie inskrypcji w polityce, kulcie prywatnym i państwowym oraz relacjach między miastami i regionami świata grecko-rzymskiego. Dodatkowo studenci poznają współczesne metody badań nad inskrypcjami starożytnymi oraz dokumentacji (w tym metodę wykonywania odcisków z kamienia), najważniejsze bazy internetowe oraz korpusy inskrypcji.			
Treści programowe Problematyka wykładu Wprowadzenie do epigrafiki starożytnej, omówienie historii badań. Materiały, na jakich wykonywano inskrypcje: rodzaje kamienia i metalu, graffiti na ceramice oraz graffiti na ścianach i murach w Pompejach. Stan zachowania i sposoby restauracji inskrypcji oraz wiążące się z tym niebezpieczeństwa nadinterpretacji tekstu. Kształt i sposób rozmieszczenia tekstu i metody datowania na podstawie kroju pisma (np. bustrofedon, stoichedon). Typy inskrypcji i przedmioty, na których wykonywano inskrypcje: epitafia, inskrypcje honoryfikacyjne prywatne i publiczne, uchwały Rady i Ludu (w tym proksenie), <i>leges sacrae</i> , dedykacje prywatne i publiczne, dedykacje związane z kultem cesarza,			

defixiones (tabliczki magiczne), *instrumenta domestica* (przedmioty codziennego użytku), inskrypcje wyznaczające granice terytorium (kamienie milowe oraz *horothesia*), listy zwycięzców, listy poległych w walce, listy kapłanów, rzymskie dyplomy wojskowe, inskrypcje regulujące handel.

Typowe przywileje nadawane w uchwałach i ich znaczenie dla relacji politycznych i handlowych między miastami. Formuły językowe stosowane w danych kategoriach inskrypcji – układ typowej uchwały (w tym formularz skrócony i pełny), zaklęcia, typowe dedykacje dla bóstw, skróty stosowane w inskrypcjach łacińskich.

Najważniejsze projekty epigraficzne i ich bazy danych; sposoby efektywnego korzystania z internetowych baz danych; najważniejsze czasopisma epigraficzne oraz zbiory i korpusy inskrypcji; omówienie sposobu korzystania z korpusu – schemat zapisu informacji (miejsce odkrycia inskrypcji, wymiary, rodzaj materiału, datowanie, tłumaczenie, komentarz).

Corpus Inscriptionum Latinarum oraz Corpus Inscriptionum Graecarum

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A. Łajtar, Epigrafika, (w:) *Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu. Źródłoznawstwo czasów późnego antyku*, red. E. Wipszycka, t. III, Warszawa 1999, s. 364-416.

K. Królczyk, J. Trynkowski, „Inskrypcje łacińskie”. W: *Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu. Źródłoznawstwo starożytności klasycznej*, red. E. Wipszycka, t. I/II, wyd. 2 zmienione, Warszawa 2001, s. 186-252.

J. Kolendo, J. Żelazowski, E. Bunsch, *Teksty i pomniki. Zarys epigrafiki łacińskiej okresu Cesarstwa Rzymskiego*, Warszawa 2003.

B. Literatura uzupełniająca

A. Wypustek, *Magia antyczna*, Wrocław 2001.

G.J. Oliver (red.), *The Epigraphy of Death. Studies in the History and Society of Greece and Rome*, Liverpool 2000.

E. Bispham (red.), *Edinburgh Companion to Ancient Greece and Rome*, Edinburgh 2006. (w szczególności rozdział “Material Culture”)

E.S. Roberts, *An Introduction to Greek Epigraphy*, Cambridge 1887 (z późniejszymi wydaniem).

Wiedza

Student, który zaliczył przedmiot:

K_W01 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.

K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych.

K_W08 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.

K_W13 Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury (w tym uporządkowaną wiedzę z zakresu zasad opracowania dokumentacji archiwalnej, muzealnej i konserwatorskiej).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych.

K U01; K U04; K U06; K U07

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K10 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego.

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K04 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.

Kontakt

joanna.porucznik@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Modele życia przemysłanego: Cynizm		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek Uniwersyteckie studia humanistyczne		stopień I licencjat,	Tryb Stacjonarne	specjalność	specjalizacja
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Pietrzak					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS		
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenia: audytoryjne 			Udział w wykładzie i w ćwiczeniach : 45 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			Suma godzin: 60 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2		
C. Liczba godzin 45					
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski			
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza tekstów Dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykładu: zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie z oceną 			
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: udział w wykładzie ćwiczenia: ocena aktywności na zajęciach, sporządzanie wyciągów ze współczesnych dzieł o charakterze cynicznym 			
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach - poprawność analizy tekstów.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
A. Wymagania formalne Brak					
B. Wymagania wstępne,					

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w arkana cynizmu jako jednej z form życia przemyślanego. Student

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Cynizm sofistów
2. Kynizm – cynizm filozoficzny
3. Cynizm a hedonizm
4. Cynizm i moralizm u Platona
5. Cynizm w polityce (Tukidydes)
6. Satyra cyniczna
- 7.

B. Problematyka ćwiczeń

1. Filozofia pierwsza a metafizyka w koncepcji Arystotelesa.
2. Paradoksy i aporie Zenona z Elei.
3. Status ontologiczny pojęć ogólnych i przedmiotów idealnych.
4. Dowód ontologiczny na istnienie Boga.
5. Problematyka istnienia.
6. Problematyka istoty.
7. Negatywność, negacja, nicość.
8. Sposoby doświadczania czasu.
9. Problematyka trwania i pamięci.
10. Wolna wola a determinizm.
11. Wolność woli a problem osoby.
12. Metafizyka a ontologia – Nicolai Hartmann.
13. Ontologia fundamentalna jako nowa metafizyka – Martin Heidegger.
14. Ontologiczny status świadomości.
15. Kolokwium zaliczeniowe

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Arystoteles, *Metafizyka*, przeł. K. Leśniak, Warszawa 1983.

Bergson H., *Ewolucja twórcza*, przeł. F. Znaniecki, Kraków 2005.

Frankfurt H.G., *Wolność woli a pojęcie osoby*, przeł. J. Nowotniak, [w:] (red.) J. Hołówka, *Filozofia moralności. Postanowienia i odpowiedzialność moralna*, Warszawa 1977.

Heidegger M., *Bycie i czas*, przeł. B. Baran, Warszawa 1994.

Hartmann N., *O podstawach ontologii. Cele i drogi analizy kategorialnej*, przeł. J. Garewicz, Toruń 1994.

Quine W.V., *O tym, co istnieje*, [w:] *Z punktu widzenia logiki. Eseje logiczno-filozoficzne*, przeł. B. Stanosz., Warszawa 1969.

Sartre J-P., *Byt i nicość*, przeł. J. Kielbasa, P. Mróz, R. Abramciów, R. Rzyziński, P. Małochleb, Kraków 2007.

Strawson P. F., *Indywidualna. Próba metafizyki opisowej*, przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1980.

Stróżewski W., *Istnienie i sens*, Kraków 2005.

B. Literatura uzupełniająca

Kołodziejczyk S., (red), *Przewodnik po metafizyce*, Kraków 2010.

Stróżewski W., *Ontologia*, Kraków 2004.

Subka T., (red.), *Metafizyka w filozofii analitycznej*, Lublin 1995

Efekty
kształceni
a

Wiedza

Student/ka rozpoznaje i nazywa podstawowe nurty w obrębie metafizyki (K_W07), rozpoznaje historyczny charakter koncepcji bytu (K_W09), wyjaśnia idee i argumenty dotyczące kwestii metafizycznych u wybranych klasycznych i współczesnych autorów na podstawie samodzielnej lektury ich pism (K_W10), wskazuje podstawowe strategie argumentacyjne właściwe dla metafizyki (K_W15), rozpoznaje ontologiczne implikacje

przykładowych twierdzeń dotyczących rzeczywistości (K_W17).

Umiejętności

Student/ka potrafi rekonstruować treść problemów metafizycznych (K_U03), stosuje poznaną terminologię metafizyczną (K_U05), ocenia argumenty na rzecz lub przeciwko określonym stanowiskom (K_U07), ocenia poprawność argumentacji w tekstach dotyczących wybranych zagadnień metafizycznych (K_U09),

Kompetencje społeczne (postawy)

Student/ka jest świadomy zakresu posiadanej przez siebie wiedzy (K_K01), osiąga poziom obiektywizmu wobec poznanych przez siebie zagadnień i jest otwarty na odmienne stanowiska (K_K02).

Kontakt

ialechnowicz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Retoryka klasyczna		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii				
Studia				
	kierunek	stopień	Tryb	specjalność
	Uniwersyteckie studia humanistyczne	I licencjat,	Stacjonarne	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Iwona Alechnowicz-Skrzypek				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenia: audytoryjne 			Udział w wykładzie i w ćwiczeniach : 45 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15 Suma godzin: 60 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 				
C. Liczba godzin 45				
Status przedmiotu		Język wykładowy		
<ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
<ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza tekstów z dyskusją 		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykładu: zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie z oceną 		
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: udział w wykładzie ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe. 		
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach - poprawność analizy tekstów, poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
A. Wymagania formalne Znajomość filozofii starożytnej i średniowiecznej				
B. Wymagania wstępne.				

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest praktyczne wprowadzenie w zasady sztuki retorycznej w jej klasycznej, grecko-rzymskiej postaci. Studenci uczą się budować krótkie formy retoryczne, przez które mają wpływać na emocje, poglądy i postawy słuchaczy. Studenci zapoznają się podstawową terminologią retoryczną obejmującą zagadnienia inwencji, dyspozycji, elokucji, topiki itd. Podczas zajęć poddawane są krytyce przesyłane przez studentów prace, które mają formę klasycznych ćwiczeń retorycznych. Studenci rozważają pod kierunkiem prowadzącego wady i zalety techniki retorycznej kolegów i koleżanek z grupy. Studenci uczą się efektywnego retorycznie definiowania i klasyfikowania zjawisk stanowiących przedmiot przemowy oraz kontrolowania poprawności rozumowań stanowiących podstawę entymematów. Studenci uczą się efektywnego sposobu notowania sporządzając wyciągi z klasycznych dzieł z zakresu retoryki.

Treści programowe

Problematyka Warsztatów

1. Co składa się na dobrego mówcę?
 - a) Wrodzone predyspozycje (physis natura ingenium) Wykształcenie (paideia dooctrina)
 - b) Naśladowanie (mimesis, imitatio)
 - c) Ćwiczenie (empeiria, exercitatio)
2. Działania niezbędne do wygłoszenia mowy (officia oratoris)
 - a) Inwencja (inventio)
 - b) Układ (dispositio)
 - c) Styl (elocutio)
 - d) Wygłoszenie (actio)
3. Trzy modusy perswazji
 - a) Odwoływanie się do rozumu (Logos)
 - b) Odwoływanie się do emocji (Pathos)
 - c) Odwoływanie się do cech osobowościowych mówcy (Ethos)
4. Toposy
 - a) Rodzaje toposów
 - b) W jaki sposób posługiwać się toposami
5. Składniki ethosu mówcy
 - a) Koncepcja Arystotelesa
 - b) Koncepcja Cyncerona
 - c) Koncepcja Kwintyliana
6. Logiczne narzędzia perswazji
7. Entymematy i sylogizmy
8. Klasyfikacje
9. Definicje
10. Koncepcja siedmiu elementów okoliczności i jej współczesne warianty

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

Cynceron, O mówcy (różne wydania)
Kwintylijan, O kształceniu mówcy (różne wydania)
Arystoteles, Retoryka (różne wydania)

B. Literatura uzupełniająca

Demostenes, Filipiki
Tukidydes, Wojna peloponeska (fragmenty)
Platon, Gorgiasz
Lukian, O sali wykładowej
Lukian, Pochwała muchy

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W16 zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi
K_W17 zna podstawowe metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla jednego z bloków głównych subdyscyplin filozoficznych: logika
K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism

Umiejętności

K_U04 Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne

K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych

K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych

K_U14 Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia

K_U15 Dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K11 Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów

K_K12 Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania; na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania

Kontakt

mpietrzak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Stoicyzm		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Katedra filozofii</i>					
Studia					
	kierunek	stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
	Uniwersyteckie studia humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka	<i>I</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Piotr Leśniak					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS: 2		
A. Formy zajęć (wybrać) Wykład			– udział w wykładach: 15 × 1 h = 15 h – udział w ćwiczeniach 15 x 2h 2 p. ECTS		
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej 					
C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 15 W					
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy 		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • Wykład z prezentacją multimedialną • Dyskusja filozoficzna • Debata oksfordzka • Dialog sokratejski • Pogadanka • Praca w grupach • Psychodrama • Inne metody aktywne 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		<ul style="list-style-type: none"> • Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną z ćwiczeń • Zaliczenie wykładu 			
		B. Formy zaliczenia Przygotowanie prac pisemnych w ramach ćwiczeń Przygotowanie wspólnego projektu w grupie Rozmowa z wykładowcą			
		C. Podstawowe kryteria: Rozumienie podstawowych założeń i pojęć z obszaru filozofii stoickiej Umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów filozofów stoickich Umiejętność zastosowania stoickich ćwiczeń duchowych w praktyce			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wiedza ogólna na poziomie maturalnym, podstawowe kompetencje społeczne: gotowość współpracy w grupie					
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z filozofią stoików traktowaną nie tylko jako składnik historii filozofii ale jako zbiór wciąż aktualnych zasad sensownego życia. Celem wykładu jest przedstawienie teoretycznych aspektów stoicyzmu i umieszczenie ich w kontekście historii filozofii. Celem warsztatowo prowadzonych ćwiczeń jest zapoznanie studentów od strony praktycznej ze stoickimi zasadami” życia przemyślanego”.					

Treści programowe

A. Problematyka wykładu:

1. Stoicyzm na tle epoki. Źródła i inspiracje.
2. Dlaczego warto czytać stoików dzisiaj? Stoicyzm jako odpowiedź na problemy współczesności
3. Stoicyzm w doradztwie. Przykłady współczesnych doradców inspirowanych stoicyzmem. L. Marinoff, M. Weber, S. Covey
4. Stoicyzm a psychoterapia. Założenia terapii racjonalno-emotywniej oraz Franklowskiej logoterapii.
5. Stoicyzm a chrześcijaństwo. Justyn Męczennik, Ignacy Loyola i Św. Jan od Krzyża
6. Dyscyplina przyzwolenia. Założenia stoickiej logiki
7. Dyscyplina pragnienia. Złożenia stoickiej fizyki
8. Dyscyplina działania. Założenia stoickiej etyki
9. Stoicyzm w literaturze i filmie
10. Co to znaczy być prawdziwym stoikiem?

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

P. Hadot, *Twierdza wewnętrzna. Wprowadzenie do Rozmyślań Marka Aureliusza*, Warszawa 2003

P. Hadot, *Filozofia jako ćwiczenia duchowe*, Warszawa 1993

Marek Aureliusz, *Rozmyślenia*, różne wydania

Epiktet, *Diatryby. Encheiridion*

Seneka, *Myśli*, Kraków 1987

L. Marinoff, *W poszukiwaniu szczęścia*, tłum. M. Pietrzak-Merta, Pruszyński i S-ka, Warszawa 2002.

B. Literatura uzupełniająca:

K. Banicki, Stoicka teoria wartości a psychopatologia : czy ideał apatii ma charakter neurotyczny?

<http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Diametros/Diametros-r2006-t-n10/Diametros-r2006-t-n10-s1-21/Diametros-r2006-t-n10-s1-21.pdf>

T. Femiał, Terapia filozoficzna, czyli doradztwo filozoficzne w działaniu, w: Psychoterapia pogranicza. Podręcznik akademicki, red. L. Grzesiuk, H. Suszek, Eneteia, terapia filozoficzna, Warszawa 2012, s. 461-488.

U. P. Leśniak, *Filozofia jako ćwiczenie duchowe. Coachingowy model uprawiania filozofii*, SPhCh 54(2018)3, 5-35

V. P. Leśniak, *Filozofia tu i teraz. Ontologia procesu jako podstawa filozoficznego coachingu*, SPhCh 54(2018)3,

W. D. Staude E. Ruschman (red), *Understanding the Other and Oneself*, Cambridge 2018

Efekty kształcenia
(Szczegółowe zalecenia i
wskazówki praktyczne
przedstawiono w „Jak
przygotować programy
kształcenia.” Krasniewski A.

Wiedza

Student zna główne założenia filozofii stoickiej. Zna głównych przedstawicieli kierunku oraz treść ich prac.
Potrafi wskazać różnice pomiędzy stoicyzmem a innymi antycznymi szkołami filozoficznymi
Potrafi zestawiać ze sobą przedstawicieli stoicyzmu, wskazując podobieństwa i różnice.
Rozumie na czym polegają poszczególne dyscypliny stoickie i potrafi analizować ich przydatność we własnym życiu.

Wie na czym polega aktualność stoicyzmu.

Umiejętności

Potrafi zastosować w praktyce ćwiczenia jakie stosowali starożytni stoicy. Potrafi wyjaśnić np. jak odróżnić to, co od nas zależy od tego, co niezależne. Potrafi dostrzegać wpływ emocji na wydawane osądy i rozumie potrzebę rozwijania umiejętności racjonalnej analizy sytuacji problemowej. Potrafi stosować zasady stoickiej logiki w odniesieniu do własnych argumentów. Odróżnia argumenty uczciwe od

	<p>nieuczciwych. Dostrzega rolę oceny moralnej w życiu. Odróżnia moralizatorstwo od postawy moralnej uczciwości.</p> <p>Potrafi zastosować zasady stoicyzmu do analizy konkretnych sytuacji problemowych.</p>
o	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Potrafi wyrażać złość, niezgodę, gniew w sposób racjonalny.</p> <p>Potrafi prowadzić dialog sokratejski.</p> <p>Przyjmuje postawę opartego na zasadach sprawiedliwości szacunku dla siebie i drugiej osoby.</p> <p>Przyjmuje postawę opartego na rozumieniu współodczuwania z innymi.</p>
Kontakt	

Nazwa przedmiotu O celach uświęcających środki - Niccolo Machiavellego rozumienie polityki		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii				
Studia				
	kierunek	stopień	Tryb	specjalność
	Uniwersyteckie studia humanistyczne	I licencjat,	Stacjonarne	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Pietrzak				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład 			Udział w wykładzie: 30 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15 Przygotowanie wyciągu: 15	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			Suma godzin: 60 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2	
C. Liczba godzin 30				
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> do wyboru 		Język wykładowy Język polski		
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykład: zaliczenie z oceną 		
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: Kolokwium zaliczeniowe. Sporządzanie wyciągu z wybranego dzieła filozoficznego 		
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie wykładu: Poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć. Poprawność sporządzonego wyciągu.		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
A. Wymagania formalne Brak				
B. Wymagania wstępne.				

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z myślą Niccolò Machiavellego umieszczoną w podwójnym kontekście historycznym. Po pierwsze, w kontekście przemian, jakim podlegały miasta włoskie w późnym średniowieczu. Po drugie, w kontekście dziejów filozofii nowożytnej, a w szczególności myśli oświeceniowej i Nietzscheańskiej koncepcji polityki.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Hipoteza Hansa Barona – narodziny humanizmu obywatelskiego
2. Dzieje przedrenesansowej i renesansowej Florencji
3. „Książę” Machiavellego jako wyraz postawy humanizmu obywatelskiego
4. Fortuna i wirtu
5. Polityka realna od Tukidydesa do Bernarda z Clairvaux
6. Bestia polityczna – lwy i lisy
7. Ideały republikańskie – lud i tłum
8. Jana Jakuba Rousseau apologia Machiavellego
9. Robespierre i obietnice filozofii
10. Nietzsche i płowe bestie – genealogia moralności i polityki
11. Machiavelli i polityka real

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

Niccolò Machiavelli, *Książę*
Niccolò Machiavelli, *Rozważania...* (fragmenty)

B. Literatura uzupełniająca

Niccolò Machiavelli, *Historie florenckie*
Maximilian Robespierre, *Zasady polityki wewnętrznej*.
Jan Jakub Rousseau, *Umowa społeczna*
Jan Jakub Rousseau, *Listy moralne*

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością.

K_W09 Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.

K_W14 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury

K_W21 Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie

Umiejętności

K_U01 Uczestnik kursu potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów

K_U09 Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego.

K_U16 wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi.

K_U17 identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach i kontekstach.

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

K_K11 Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.

Kontakt

mpietrzak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Język snów i baśni		Kod ECTS według ustalonego wzoru		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Filozofii				
Studia				
Kierunek		stopień	tryb	specjalność
			stacjonarne	nazwa*
				nazwa*
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Iwona Alechnowicz-Skrzypek				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
<ul style="list-style-type: none"> A. Formy zajęć konwersatorium 			Udział w konwersatorium –15 godz. Czas na przygotowanie się do zajęć –15 godz. Czas na przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego –15 godz.	
<ul style="list-style-type: none"> B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej 			Suma godzin: 60	
<ul style="list-style-type: none"> C. Liczba godzin 30 			Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2	
Status przedmiotu		Język wykładowy		
<ul style="list-style-type: none"> do wyboru 		Język polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
analiza tekstów z dyskusją		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 		
		<ul style="list-style-type: none"> B. Formy zaliczenia: kolokwium zaliczeniowe. 		
		<ul style="list-style-type: none"> C. Podstawowe kryteria: Umiejętność analizy zagadnień związanych z tematyką zajęć. Poprawność odpowiedzi na pytania odnoszące się do problemów omawianych na zajęciach 		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
Należy określić:				
<ul style="list-style-type: none"> A. <u>Wymagania formalne</u>, czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu B. <u>Wymagania wstępne</u>, czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu 				

Cele przedmiotu

W trakcie zajęć omawiane będą wybrane koncepcje filozoficzne i psychologiczne podejmujące problem znaczenia języka symbolicznego w kulturze. Język ten leży u podstaw przekazu, jaki od zarania dziejów obecny jest w mitach i baśniach a także w motywach sennych. Uczestnicy zajęć będą wydobywać cechy tego języka na podstawie wybranych mitów i baśni.

Treści programowe

Problematyka konwersatorium

1. Człowiek i jego znaki
2. Symbol jako klucz do natury człowieka
3. Cechy charakterystyczne języka symbolicznego.
4. Mit i religia
5. Mit a sen
6. Najważniejsze teorie marzeń sennych
7. Motywy i tematy mitologiczne w snach.
8. Wybrane interpretacje mitu o Androgynie
9. Wybrane interpretacje mitu o Edypie – Zygmunta Freuda, Ericha Fromma i Rollo May.
10. Znaczenie opowieści baśniowych w rozwiązywaniu konfliktów wewnętrznych przeżywanych przez dziecko – koncepcja Bruno Bettelheima.
11. Prawda baśni a prawda historii realistycznych.
12. Interpretacja baśni o Czerwonym Kapturku – Fromm a Bettelheim
13. Baśń o Kopciuszku jako jeden z motywów scenariuszy życiowych.
14. Współczesne mitologie.
15. Kolokwium zaliczeniowe

Wykaz literatury

Bettelheim B., *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*, przeł. D. Danek, Warszawa 2010.
Berne E., *Dzień dobry ... i co dalej?*,
Cassirer E., *Książeczka o człowieku*, przeł. A. Słaniewska, Warszawa 1977.
Eliade M., *Sacrum, mit, historia: wybór esejów*, przeł. A. Tatarkiewicz, Warszaw 1993.
Freud Z., *Psychopatologia życia codziennego*,
Fromm E., *Zapomniany język: wstęp do rozumienia baśni i mitów*, przeł. J. Marzęcki, Warszaw 1997.
Garcin J., *Nowe mitologie*, przeł. A. Kocot, Karków 2010
Jung C. G., *O istocie snów*, przeł. R. Reszke, Warszawa 1993.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W14 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury
Student/ka rozumie znaczenie refleksji filozoficznej w odniesieniu do pojęcia języka symbolicznego,
K_W19 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych,
K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism.

Umiejętności

Student/ka wyszukiuje i interpretuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych (K_U01).
Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne. Na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę, dobiera strategie argumentacyjne. wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji w odniesieniu do problemu języka symbolicznego (K_U04).

Wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi K_U16.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student/ka ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych (K_K02).

Jest otwarta/y na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11).

Kontakt

ialechnowicz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Dzieje filozofii od renesansu do współczesności		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek		stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
Uniwersyteckie Studia humanistyczne: Historia – Filozofia – Muzyka		I	Stacjonarne		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Stanisław Kijaczko					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2			
A. Formy zajęć Wykład Konwersatorium		Godziny kontaktowe – aktywny udział w wykładach: 10 × 2 h = 20h – aktywny udział w konwersatoriach: 15 × 2 h – konsultacje: 1 × 1 h = 1 h – napisanie eseju: 9 h Razem: 45 h			
B. Sposób realizacji Zajęcia w sali dydaktycznej		Całkowita suma = 30 h (2 p. ECTS)			
C. Liczba godzin 30 W + 15 K = 45					
Status przedmiotu Obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, referat.		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			
		B. Formy zaliczenia Napisanie eseju zaliczeniowego. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.			
		C. Podstawowe kryteria: Udział w dyskusji; umiejętność analizy problemów związanych z tematyką zajęć; poprawność odpowiedzi na pytania odnoszące się do zagadnień omawianych na zajęciach.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
Cele przedmiotu Omówienie wybranych koncepcji i systemów filozofii nowożytnej i współczesnej. Poznanie specyfiki myślenia poszczególnych filozofów, ich sposobów formułowania i rozwiązywania problemów filozoficznych. Nabycie umiejętności czytania tekstów filozoficznych ze zrozumieniem, referowania zawartych w nich idei oraz dyskusowania na ich temat.					

A. Problematyka wykładu:

Treści programowe

1. Rozpad późnośredniowiecznych koncepcji świata i człowieka. Renesansowa reinterpretacja Boga, człowieka i świata. Renesans myśli antycznej: neoplatonizm, neoarystotelizm, neostoicyzm.
2. Kartezjusz. Metodyczne wątplenie i status poznania pewnego. Metoda analityczna. *Cogito ergo sum*. Epistemologia a metafizyka.
3. Pascal. Źródła inspiracji: Kartezjusz i Montaigne. Porządek rozumu i porządek serca.
4. Empiryzm brytyjski jako próba rozwiązania kartezyjskiego impasu epistemologicznego i dualizmu ontycznego (problem psychofizyczny).
5. System filozoficzny Leibniza.
6. Filozofia krytyczna Kanta. Teoria poznania i „przewrót kopernikański”.
7. Kantowska etyka i filozofia człowieka.
8. Hegel. Fenomenologia ducha: człowiek i dzieje.
9. Filozofia analityczna (Carnap, Wittgenstein, Ayer).
10. Filozofia życia (Bergson).
11. Fenomenologia (Husserl, Scheler, Hartmann).
12. Filozofia egzystencji (Jaspers, Heidegger, Sartre, Camus).
13. Filozofia nadziei (Tischner).
14. Strukturalizm (Lévi-Strauss, Foucault) i poststrukturalizm (Derrida, Baudrillard).
15. Pragmatyzm i neopragmatyzm

B. Problematyka konwersatoriów:

Analiza tekstów źródłowych (autorów koncepcji omawianych na wykładach).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Wł. Tatarkiewicz, *Historia filozofii*, t. II, III (różne wydania)
F. Coppleston, *Historia filozofii*, t. III, IV, V, VI, PAX, Warszawa 2001
J. Delumeau, *Cywilizacja Odrodzenia*, Warszawa 1987
I. Kant, *Uzasadnienie metafizyki moralności*, PWN, Warszawa 1986
S. Kijaczko, *Immaterializm: epistemologia i metafizyka. Próba interpretacji filozofii George'a Berkeleygo*, Wyd. UO, Opole 2002
S. Kijaczko, *John Dewey i idea filozofii pragmatystycznej*, Wyd. UO, Opole 2009
O. Hoffe, *Immanuel Kant*, Warszawa 1995
B. Suchodolski, *Narodziny nowożytnej filozofii człowieka*, Warszawa 1963.
Filozofia XX wieku (seria Myśli i Ludzie), red. Z. Kuderowicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 2002, t. 1–2 (wybrane fragmenty)
T. Szubka, *Filozofia analityczna. Koncepcje, metody, ograniczenia*, Wrocław 2009.

B. Literatura uzupełniająca:

Efekty kształcenia a (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia ...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.	Wiedza Student: (K_W08) zna i rozumie główne kierunki i stanowiska nowożytnej i współczesnej filozofii (K_W09) zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych (K_W10) zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism (K_W11) zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie (K_W17) zna metody interpretacji tekstu filozoficznego (K_W18) wykorzystuje narzędzia wyszukiwawcze ukierunkowane na dziedziny filozoficzne.
	Umiejętności Student: (K_U03) czyta i interpretuje tekst filozoficzny (K_U07) analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia (K_U11) przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności (K_U13) formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych

(K_U21) rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

(K_K02) jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów

(K_K05) efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania

(K_K08) ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa filozoficznego dla rozumienia wydarzeń społecznych i kulturalnych.

Kontakt

stk@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Metafizyka		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii				
Studia				
	kierunek	stopień	Tryb	specjalność
	Uniwersyteckie studia humanistyczne	I licencjat,	Stacjonarne	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Iwona Alechnowicz-Skrzypek				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenia: audytoryjne 			Udział w wykładzie i w ćwiczeniach : 45 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			Suma godzin: 60 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2	
C. Liczba godzin 45				
Status przedmiotu		Język wykładowy		
<ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
<ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza tekstów z dyskusją 		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykładu: zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie z oceną 		
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: udział w wykładzie ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe. 		
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach - poprawność analizy tekstów, poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
A. Wymagania formalne Znajomość filozofii starożytnej i średniowiecznej				
B. Wymagania wstępne				

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów i studentek w problematykę metafizyki rozumianej jako teoria bytu w kontekście jej związków z ontologią. W trakcie zajęć omówione zostaną problemy związane zarówno z historycznymi sporami metafizycznymi, takimi jak spór o uniwersalia czy spór o istnienie Boga, jaki jak i ze współczesnymi dyskusjami na statusem ontologicznym takich pojęć jak osoba czy świadomość. Prócz tego w trakcie zajęć poruszone zostaną kwestie wolnej woli i subiektywności.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Metafizyka a filozofia pierwsza i ontologia.
2. Metafizyka w systemach filozoficznych.
3. Istnienie pojęć ogólnych: spór o uniwersalia.
4. Metafizyka istnienia i identyczności
5. Istnienie osoby i tożsamość osobowa
6. Problematyka czasu i czasowości
7. Problematyka wolnej woli
8. Subiektywność jako problem metafizyczny.

B. Problematyka ćwiczeń

1. Filozofia pierwsza a metafizyka w koncepcji Arystotelesa.
2. Paradoksy i aporie Zenona z Elei.
3. Status ontologiczny pojęć ogólnych i przedmiotów idealnych.
4. Dowód ontologiczny na istnienie Boga.
5. Problematyka istnienia.
6. Problematyka istoty.
7. Negatywność, negacja, nicność.
8. Sposoby doświadczania czasu.
9. Problematyka trwania i pamięci.
10. Wolna wola a determinizm.
11. Wolność woli a problem osoby.
12. Metafizyka a ontologia – Nicolai Hartmann.
13. Ontologia fundamentalna jako nowa metafizyka – Martin Heidegger.
14. Ontologiczny status świadomości.
15. Kolokwium zaliczeniowe

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Arystoteles, *Metafizyka*, przeł. K. Leśniak, Warszawa 1983.

Bergson H., *Ewolucja twórcza*, przeł. F. Znaniecki, Kraków 2005.

Frankfurt H.G., *Wolność woli a pojęcie osoby*, przeł. J. Nowotniak, [w:] (red.) J. Hołówka, *Filozofia moralności. Postanowienia i odpowiedzialność moralna*, Warszawa 1977.

Heidegger M., *Bycie i czas*, przeł. B. Baran, Warszawa 1994.

Hartmann N., *O podstawach ontologii. Cele i drogi analizy kategoryjnej*, przeł. J. Garewicz, Toruń 1994.

Quine W.V., *O tym, co istnieje*, [w:] *Z punktu widzenia logiki. Eseje logiczno-filozoficzne*, przeł. B. Stanosz., Warszawa 1969.

Sartre J-P., *Byt i nicność*, przeł. J. Kiełbasa, P. Mróz, R. Abramciów, R. Rzyński, P. Małochleb, Kraków 2007.

Strawson P. F., *Indywidualizm. Próba metafizyki opisowej*, przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1980.

Stróżewski W., *Istnienie i sens*, Kraków 2005.

B. Literatura uzupełniająca

Kołodziejczyk S., (red), *Przewodnik po metafizyce*, Kraków 2010.

Stróżewski W., *Ontologia*, Kraków 2004.

Szubka T., (red.), *Metafizyka w filozofii analitycznej*, Lublin 1995

Efekty kształcenia	<p>Wiedza Student/ka rozpoznaje i nazywa podstawowe nurty w obrębie metafizyki (K_W07), rozpoznaje historyczny charakter koncepcji bytu (K_W09), wyjaśnia idee i argumenty dotyczące kwestii metafizycznych u wybranych klasycznych i współczesnych autorów na podstawie samodzielnej lektury ich pism (K_W10), wskazuje podstawowe strategie argumentacyjne właściwe dla metafizyki (K_W15), rozpoznaje ontologiczne implikacje przykładowych twierdzeń dotyczących rzeczywistości (K_W17).</p>
	<p>Umiejętności Student/ka potrafi rekonstruować treść problemów metafizycznych (K_U03), stosuje poznaną terminologię metafizyczną (K_U05), ocenia argumenty na rzecz lub przeciwko określonym stanowiskom (K_U07), ocenia poprawność argumentacji w tekstach dotyczących wybranych zagadnień metafizycznych (K_U09),</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) Student/ka jest świadomy zakresu posiadanej przez siebie wiedzy (K_K01), osiąga poziom obiektywizmu wobec poznanych przez siebie zagadnień i jest otwarty na odmienne stanowiska (K_K02).</p>
<p>Kontakt ialechnowicz@uni.opole.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Metafizyka		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek		stopień	Tryb	specjalność	specjalizacja
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I licencjat,	Stacjonarne		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Iwona Alechnowicz-Skrzypek					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS		
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład ćwiczenia: audytoryjne 			Udział w wykładzie i w ćwiczeniach : 45 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15 Suma godzin: 60 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 					
C. Liczba godzin 45					
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski			
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza tekstów z dyskusją 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykładu: zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie z oceną 			
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: udział w wykładzie ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe. 			
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach - poprawność analizy tekstów, poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wymagania formalne Znajomość filozofii starożytnej i średniowiecznej B. Wymagania wstępne.					

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów i studentek w problematykę metafizyki rozumianej jako teoria bytu w kontekście jej związków z ontologią. W trakcie zajęć omówione zostaną problemy związane zarówno z historycznymi sporami metafizycznymi, takimi jak spór o uniwersalia czy spór o istnienie Boga, jaki jak i ze współczesnymi dyskusjami na statusem ontologicznym takich pojęć jak osoba czy świadomość. Prócz tego w trakcie zajęć poruszone zostaną kwestie wolnej woli i subiektywności.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Metafizyka a filozofia pierwsza i ontologia.
2. Metafizyka w systemach filozoficznych.
3. Istnienie pojęć ogólnych: spór o uniwersalia.
4. Metafizyka istnienia i identyczności
5. Istnienie osoby i tożsamość osobowa
6. Problematyka czasu i czasowości
7. Problematyka wolnej woli
8. Subiektywność jako problem metafizyczny.

B. Problematyka ćwiczeń

1. Filozofia pierwsza a metafizyka w koncepcji Arystotelesa.
2. Paradoksy i aporie Zenona z Elei.
3. Status ontologiczny pojęć ogólnych i przedmiotów idealnych.
4. Dowód ontologiczny na istnienie Boga.
5. Problematyka istnienia.
6. Problematyka istoty.
7. Negatywność, negacja, nicność.
8. Sposoby doświadczania czasu.
9. Problematyka trwania i pamięci.
10. Wolna wola a determinizm.
11. Wolność woli a problem osoby.
12. Metafizyka a ontologia – Nicolai Hartmann.
13. Ontologia fundamentalna jako nowa metafizyka – Martin Heidegger.
14. Ontologiczny status świadomości.
15. Kolokwium zaliczeniowe

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Arystoteles, *Metafizyka*, przeł. K. Leśniak, Warszawa 1983.

Bergson H., *Ewolucja twórcza*, przeł. F. Znaniecki, Kraków 2005.

Frankfurt H.G., *Wolność woli a pojecie osoby*, przeł. J. Nowotniak, [w:] (red.) J. Hołówka, *Filozofia moralności. Postanowienia i odpowiedzialność moralna*, Warszawa 1977.

Heidegger M., *Bycie i czas*, przeł. B. Baran, Warszawa 1994.

Hartmann N., *O podstawach ontologii. Cele i drogi analizy kategoryjnej*, przeł. J. Garewicz, Toruń 1994.

Quine W.V., *O tym, co istnieje*, [w:] *Z punktu widzenia logiki. Eseje logiczno-filozoficzne*, przeł. B. Stanosz., Warszawa 1969.

Sartre J-P., *Byt i nicność*, przeł. J. Kielbasa, P. Mróz, R. Abramciów, R. Rzyński, P. Małochleb, Kraków 2007.

Strawson P. F., *Indywidualizm. Próba metafizyki opisowej*, przeł. B. Chwedeńczuk, Warszawa 1980.

Stróżewski W., *Istnienie i sens*, Kraków 2005.

B. Literatura uzupełniająca

Kołodziejczyk S., (red.), *Przewodnik po metafizyce*, Kraków 2010.

Stróżewski W., *Ontologia*, Kraków 2004.

Szubka T., (red.), *Metafizyka w filozofii analitycznej*, Lublin 1995

Efekty kształcenia	<p>Wiedza</p> <p>K_W16 zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi</p> <p>K_W17 Ma uporządkowaną znajomość i rozumie główne kierunki w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1) logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub 2) etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna, lub 3) estetyka, filozofia kultury. Student/ka rozpoznaje i nazywa podstawowe nurty w obrębie metafizyki.</p> <p>K_W19 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych; rozpoznaje historyczny charakter koncepcji bytu (</p> <p>K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism; wyjaśnia idee i argumenty dotyczące kwestii metafizycznych u wybranych klasycznych i współczesnych autorów na podstawie samodzielnej lektury ich pism; wskazuje podstawowe strategie argumentacyjne właściwe dla metafizyki</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U04 Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne; ocenia poprawność argumentacji w tekstach dotyczących wybranych zagadnień metafizycznych</p> <p>K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych.</p> <p>K_U13 Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych. Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną. Student/ka potrafi rekonstruować treść problemów metafizycznych; stosuje poznaną terminologię metafizyczną.</p> <p>K_U14 Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych; ocenia argumenty na rzecz lub przeciwko określonym stanowiskom.</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student/ka jest świadomy zakresu posiadanej przez siebie wiedzy (K_K10), osiąga poziom obiektywizmu wobec poznanych przez siebie zagadnień i jest otwarty na odmienne stanowiska (K_K07; K_K11).</p>
	<p>Kontakt</p> <p>ialechnowicz@uni.opole.pl</p>

Nazwa przedmiotu <i>Zagadki czasu i pamięci</i>		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii				
Studia				
	Kierunek	stopień	tryb	specjalność
	Uniwersyteckie studia humanistyczne		stacjonarne	<i>nazwa*</i>
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Iwona Alechnowicz-Skrzypek				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
<ul style="list-style-type: none"> A. Formy zajęć konwersatorium 			Udział w ćwiczeniach –30godz. Czas na przygotowanie się do zajęć –15 godz. Czas na przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego –15 godz.	
<ul style="list-style-type: none"> B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej 			Suma godzin: 60	
<ul style="list-style-type: none"> C. Liczba godzin 30 			Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 2	
Status przedmiotu		Język wykładowy		
<ul style="list-style-type: none"> do wyboru 		Język polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
analiza tekstów z dyskusją		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 		
		<ul style="list-style-type: none"> B. Formy zaliczenia: kolokwium zaliczeniowe. 		
		<ul style="list-style-type: none"> C. Podstawowe kryteria: Umiejętność analizy zagadnień związanych z tematyką zajęć. Poprawność odpowiedzi na pytania odnoszące się do problemów omawianych na zajęciach. 		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
<i>Należy określić:</i>				
<ul style="list-style-type: none"> A. <i>Wymagania formalne</i>, czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu B. <i>Wymagania wstępne</i>, czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu 				

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie w filozoficzne aspekty czasu i pamięci oraz wydobycie praktycznych możliwości wykorzystania wiedzy na ich temat.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń

1. Czas w fizyce i w filozofii.
2. Czas absolutny a czas względny.
3. Historia i czas.
4. Czas subiektywny.
5. Czasowość jako podstawowa własność ludzkiego istnienia.
6. Związek czasu i pamięci – wymiar jednostkowy.
7. Pamięć a tożsamość osobowa.
8. Pamięć indywidualna a pamięć zbiorowa
9. Pamięć zarchiwizowana.
10. Filozoficzne interpretacje badań nad pamięcią.
11. Nietrwałość pamięci i sposoby jej redukowania.
12. Mechanizmy blokowania i wypierania wspomnień.
13. Zapomnienie i pamięć zablokowana
14. Zapomnienie i pamięć zmanipulowana.
15. Kolokwium zaliczeniowe.

Wykaz literatury

Augustyn (św), *Wyznania*, przeł. Z. Kubiak, Warszawa 1997.

Bergson H., *Pamięć i życie*, wyb. tekst. G. Deluze, przeł. A. Szczepańska, Warszawa 1988.

Buczyńska- Garewicz H., *Metafizyczne rozważania o czasie: idea czasu w filozofii i literaturze*, Warszawa 2003.

Infeld L., *Albert Einstein*, przeł. R. Gajewski, Warszawa 1984.

Ingarden R., *Książeczka o człowieku*, Warszawa 2003.

Ricoeur P., *Pamięć, historia, zapomnienie*, przeł. J. Margański, Kraków 2006.

Schacter D. L., *Siedem grzechów pamięci. Jak zapominamy i zapamiętujemy*, przeł. E. Haman, J.

Rączaszek, Warszawa 2003.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W14 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury

Student/ka rozumie znacznie refleksji filozoficznej w odniesieniu do pojęcia czasu i pamięci.

K_W19 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych,

K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism.

Umiejętności

Student/ka wyszukuje i interpretuje informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych (K_U01).

Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne. Na poziomie elementarnym

konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę, dobiera strategie argumentacyjne.

wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji w odniesieniu do problemu języka symbolicznego (K_U04).

Wykrywa zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi

K_U16.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student/ka ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się więzi społecznych (K_K02).

Jest otwarta/y na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11).

Kontakt

ialechnowicz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Filozofia informacji		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Filozofii</i>			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) ARTUR MACHLARZ			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład 		Uczestnictwo w zajęciach: 2*30h = 2 pkt Przygotowanie prezentacji: 1 pkt Przygotowanie eseju ćwiczebnego: 2 pkt Samodzielna lektura tekstów ćwiczeniowych: 3 pkt	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 			
C. Liczba godzin: <ul style="list-style-type: none"> wykład 			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> do wyboru 		Język wykładowy POLSKI	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, dyskusja, rozwiązywanie zadań 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji oraz przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna, w formie eseju ćwiczebnego) dotatkowo wpływ na ocenę zaliczeniową mają oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru 	
		C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu ćwiczeń – 50%</i> <i>:przygotowanie projektu lub prezentacji oraz przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników - 50%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi <i>Należy określić:</i> A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: brak			

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest rekonstrukcja i krytyczna analiza współczesnych problemów filozofii informacji: zarówno klasycznych problemów teorii poznania, teorii wiedzy i filozofii umysłu ujmowanych z perspektywy teorii informacji jak i oryginalnych problemów filozofii informacji (w szczególności problemu ogólnej definicji informacji, problemów etycznych i logicznych).

Treści programowe

A. Wykład obejmuje najistotniejsze we współczesnej filozofii informacji problemy i nurty oraz ich genezę. W trakcie wykładu omawiane są: matematyczna teoria komunikacji Claude'a E. Shannona, teorie informacji semantycznej Bar-Hillela – Carnapa, Jaakko Hintikki, Freda Dretskego oraz Luciano Floridiego. Wskazywane są różne punkty sporne związane z tymi teoriami. Szczególny akcent kładzie się na związek omawianych teorii informacji z klasycznymi problemami filozoficznymi: problemami teorii poznania, teorii wiedzy i filozofii umysłu oraz etyki.

B. Ćwiczenia: w trakcie ćwiczeń analizowane są teksty źródłowe dotyczące współczesnej problematyki filozofii informacji. Omawiane są kontrowersje wokół teorii informacji Freda Dretskego i Luciano Floridiego oraz związki między filozofią informacji i teorią umysłu Dretskego. Podejmowane są zagadnienia związane ze związkiem filozofii informacji z kulturą i technologią informacyjną. W trakcie ćwiczeń rekonstruowany jest także projekt logiki systemów rozproszonych Barwise'a i Selligmana.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

↑ Manuel Bremer, Daniel Cohnitz, *Information and Information Flow. An Introduction.*, Frankfurt 2004,

↑ Luciano Floridi, *Information. A very short introduction*, Oxford 2010.

B. Literatura uzupełniająca

↑ Luciano Floridi, *Information*, w: *The Blackwell Guide to the Philosophy of Computing and Information*, Oxford 2004, strony: 40-58.

↑ Fred Dretske, *Knowledge and the Flow of Information*, Cambridge 1981, strony: 63-82, 85-106.

↑ James H. Fetzer, *Information: Does it Have To Be True?*, "Minds and Machines" 14, 2004 strony: 223-229;

↑ James H. Fetzer, *Disinformation: The Use of False Information*, "Minds and Machines" 14, 2004 strony: 231-240.

↑ Ruth Millikan, *What has Natural Information to do with Intentional Representation?*, w: D. Walsh (ed.), *Evolution, Naturalism and Mind*. Cambridge University Press. strony: 105-127;

↑ Aaron Sloman, *What's Information, for an organism or intelligent machine? How can a machine or organism mean?*, LINK

↑ Luciano Floridi, *Understanding Epistemic Relevance*, "Erkenntnis", 2008, 69.1, strony 69-92.

↑ Jon Barwise and Jerry Selligman, *The Logic of Distributed Systems*, Cambridge 1997, strony 3-49.

↑ Charles Ess, *Computer-mediated Communication and Human-Computer Interaction*, w: *The Blackwell Guide to the Philosophy of Computing and Information*, Oxford 2004,

strony: 76-84.

↑ Deborah G. Johnson, Computer Ethics, w: The Blackwell Guide to the Philosophy of Computing and Information, Oxford 2004, strony: 65-74.

↑ Luciano Floridi, Web 2.0 vs the Semantic Web: A Philosophical Assesment, w: "Episteme", Vol. 6, No. 1. (2009), strony 25-37.

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W16 zna zależności między głównymi subdyscyplinami filozoficznymi

K_W15 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii. Zna podstawową terminologię filozoficzną w języku polskim

K_W18 studenci znają najnowsze i najbardziej aktualne problemy i nurty we współczesnej filozofii informacji; studenci znają pojawiające się we współczesnej filozofii informacji zasadnicze metody argumentacji i różne metody formalizacji zjawisk związanych z informacją i jej przekazywaniem

K_W21 mają podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Znają ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie; studenci znają i rozumieją związki współczesnej filozofii informacji z innymi dziedzinami wiedzy (informatyką, badaniami nad sztuczną inteligencją, naukami o informacji).

Umiejętności

K_U01: studenci potrafią wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

K_U04 Posiadają umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne. Na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę, dobiera strategie argumentacyjne; studenci potrafią wykorzystać wiedzę z zakresu logiki do rekonstrukcji i interpretacji omawianych zagadnień z zakresu teorii informacji.

K_U06 Wykazują umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania, przetwarzania informacji (Internet) i materiałów.

K_U13 Słuchają ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych. Poprawnie stosują poznaną terminologię filozoficzną

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K10 Studenci znają zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i kulturalnego.

K_K11 Są otwarci na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.

Kontakt

Dr Artur Machlarz

Instytut Filozofii UO

Telefon (w godzinach konsultacji): (77) 452-74-94

E-mail: artur.machlarz@uni.opole.pl

WWW: <http://www.uni.opole.pl/~machlarz>

Nazwa przedmiotu Starożytność	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra Historii Powszechnej i Polski do Końca XVIII w.	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Joanna Porucznik	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wykład</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> C. Liczba godzin: 25	Liczba punktów ECTS: 7
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wykład z prezentacją multimedialną</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>egzamin</i>
	B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Egzamin pisemny: testowy</i>
	C. Podstawowe kryteria <i>Kryterium zaliczenia egzaminu będzie uzyskanie powyżej 50% punktów z testu; zakres treści objętych egzaminem ujęty jest w wykazie literatury wymaganej do ostatecznego zaliczenia zajęć</i>
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią starożytną Bliskiego Wschodu, Egiptu, Grecji oraz Rzymu. Omówione będą dzieje polityczne, a dodatkowej analizie poddane będą zagadnienia ustrojowe, ekonomiczne, kulturowe oraz religijne w oparciu o aktualny stan wiedzy i nowoczesne badania naukowe z zakresu historii i archeologii śródziemnomorskiej.	
Treści programowe <i>Problematyka wykładów</i> <i>Bliski Wschód. Najstarsze państwa i cywilizacje Mezopotamii</i> <i>Egipt faraonów</i> <i>Kultura minojska i mykeńska</i> <i>Okres Wielkiej Kolonizacji</i> <i>Powstanie poleis</i> <i>Sparta i Ateny w epoce archaicznej</i> <i>Wojny perskie</i> <i>Wojna peloponeska</i> <i>Demokracja ateńska w okresie klasycznym</i> <i>Aleksander Wielki</i> <i>Początek epoki hellenistycznej</i> <i>Państwo Ptolemeuszów i Seleukidów</i> <i>Założenie Rzymu</i> <i>Schyłek monarchii i początek republiki</i> <i>Podbój Italii</i> <i>Wojny punickie</i> <i>Kryzys republiki</i> <i>Wojna domowa</i>	

Upadek republiki i dyktatura Cezara
Oktawian August i okres pryncypatu
Dynastie Flawiuszy, Antoninów i Sewerów
Podboje okresu cesarstwa
Kryzys III wieku
Powstanie dominatu
Rządy Dioklecjana
Tetrarchia
Konstantyn Wielki, Julian Apostata, Walentynian i Walens, Teodozjusz Wielki

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Jacznowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999 i następne wydania – podręcznik zalecany do egzaminu

Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. I, Do końca wojen perskich, Warszawa 1988; t. III, Okres hellenistyczny, Warszawa 2011.

Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. II, Okres klasyczny, Warszawa 2009.

Ziółkowski A., Historia Rzymu, Poznań 2004.

Ziółkowski A., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 2010.

Jacznowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1995.

The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003.

Grimal N., Dzieje starożytnego Egiptu, Warszawa 2004.

Alföldy G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, Poznań 2003.

B. Literatura uzupełniająca

Cambridge Ancient History, t. I-XV.

Bonarek J., Czekalski T., Sprawski S., Turlej S., Historia Grecji, Kraków 2006.

Cameron A., Późne cesarstwo rzymskie, Warszawa [2004].

Cary M., Hayes Scullard H., Dzieje Rzymu, t. I-II, Warszawa 1992.

Cywilizacje starożytne, red. A. Cotterell, tłum. R. Grygiel, P. Krupczyński, W. Ceran, J. Skowrońska, J. Skowroński, M. Dąbrowska, Łódź 1990.

Grant M., Dzieje dawnego Izraela, Warszawa 1991.

Grecja klasyczna 500-323 p.n.e., red. R. Osborne, tłum. B. Mierzejewska, Warszawa 2002.

Hammond N. G. L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994.

Hammond N. G. L., Starożytna Macedonia, Warszawa 1999.

Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1954 i późn.

Lengauer W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999.

The Oxford Classical Dictionary, ed. S. Hornblower, A. Spawforth, 3Oxford 2003.

The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003.

Roux G., Mezopotamia, Warszawa 1998.

Wielka historia świata, t. II. Stary i nowy świat. Od rewolucji neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego, red. J. Śliwa, Warszawa 2005; t. III, Świat okresu cywilizacji klasycznych, red. A. Krawczuk, Warszawa 2005.

Zabłocka J., Historia Bliskiego Wschodu w starożytności, Wrocław 1987.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza Student, który zaliczył przedmiot: Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz kierunkach ich rozwoju. Posiada wiedzę z zakresu archeologii, historii sztuki i geografii historycznej w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych. Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka. Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji. K_W01; K_W03; K_W05; K_W09</p>
	<p>Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod dotyczących problematyki zajęć. Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze. K_U01; K_U04; K_U05; K_U09</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) Studenci biorący udział w zajęciach potrafią pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu. Rozumieją konieczność i odczuwają potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego, a ponadto są świadomi znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach K_K09; K_K10; K_K03; K_K04</p>
<p>Kontakt Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot joanna.porucznik@uni.opole.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Historia wojskowości polskiej i powszechnej	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Tomasz Ciesielski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć konwersorium	
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 15	
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne wykład dyskusja prezentacja multimedialna, film	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną, przygotowanie prezentacji/pracy pisemnej poświęconej wybranej przez studenta cywilizacji
	B. Formy zaliczenia - przygotowanie prezentacji/pracy pisemnej poświęconej wybranemu przez studenta zagadnieniu z powszechnej historii wojskowości
	C. Podstawowe kryteria 50% frekwencja i dyskusja, 50% wykonanie pracy zaliczeniowej i znajomość podstawowych terminów
Cele przedmiotu Przedstawienie wpływu wojen toczonych od średniowiecza do początków XX w. na rozwój cywilizacji europejskiej i Polskiej. Wskazanie na wielopłaszczyznowe skutki wojen: demograficzne, gospodarcze, społeczne i polityczne. Określenie ich wpływu na kulturę państw europejskich, duchową i materialną. Przedstawienie wpływu wojny na społeczeństwo, a także postrzegania wojny przez społeczeństwo na przestrzeni dziejów. Skonfrontowanie ideałów wojny i żołnierza z rzeczywistością. Wskazanie na wielopłaszczyznowe skutki wojen: gospodarcze, demograficzne oraz społeczne. Określenie ich wpływu na kulturę duchową i materialną ludzkości.	
Treści programowe 1. Czym jest wojna w historii? Wzór-ideał wojownika-rycerza-żołnierza według społeczeństwa na przestrzeni dziejów a rzeczywistość 2. Społeczeństwo starożytne wobec wojny 3. Społeczeństwo średniowiecza wobec wojny 4. Społeczeństwo wczesnonowoczesne wobec wojny 5. Społeczeństwo dziewiętnastowieczne wobec wojny (1789-1918) 6. Społeczeństwo dwudziestowieczne wobec wojny 7. Choroby towarzyszące wojnom 8. Wpływ wojny na rodzinę – problem wdów, wdowców i sierot, rozpad więzi rodzinnych, gwałty, kalectwo 9. Wykorzystanie zwierząt w wojnach	

10. Wpływ wojny na demografię i gospodarkę na przestrzeni dziejów
11. Historia pacyfizmu
12. Zbrodnie wojenne i zniszczenia materialne spowodowane przez wojnę
13. Udział kobiet i dzieci w wojnie na przestrzeni dziejów
14. Wpływ wojny na psychikę człowieka i rozwój patologii społecznych (prostytycja, alkoholizm, narkomania, kradzież, rozbój, szabrownictwo)

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- leksiejewicz Swietłana, *Wojna nie ma w sobie nic z kobiety*, tłum. Jerzy Czech, Wołowiec 2010.
- *Alkohol w wojsku i na wojnie. Z dziejów wojskowości polskiej i powszechnej. Seria Homo Militans VII*, red. Andrzej Niewiński, Oświęcim 2018.
 - Anderson Janice, Williams Anne, *Rzezie, masakry i zbrodnie wojenne od starożytności do współczesności*, tłum. Leopold Hess, Warszawa 2009.
 - *Animus belli 2017. Duch wojny*, t. 2: *Historia sztuki wojennej. Zwierzęta na polu walki*, red. Jacek Lasota, Milena Palczewska, Warszawa 2017.
 - Baran Magdalena M., *Oblicza wojny*, Warszawa 2018.
 - Barański Łukasz, *Zarys postrzegania wojny na przestrzeni dziejów*, „Obronność – Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej”, nr 3, 2012, s. 5-10.
 - Ciesielski Tomasz, *Rodzina wojskowa w połowie XVIII wieku*, [w:] *Rodzina i gospodarstwo domowe na ziemiach polskich w XV-XX wieku. Struktury demograficzne, społeczne i gospodarcze*, red. Cezary Kukło, Warszawa 2008, s. 231-246.
 - Ciesielski Tomasz, *Kilka uwag o alkoholu i tytoniu w życiu żołnierzy polskich w XVII w. i w pierwszej połowie XVIII w.*, [w:] *Historia na źródłach oparta. Studia ofiarowane Profesorowi Tadeuszowi Srogoszowi w 65. Rocznicę urodzin*, red. Andrzej Stroynowski, Częstochowa 2017, s. 227-245.
 - Ciupińska Barbara, Ryś Jan, *Rodzina szlachecka jako miejsce wychowania i szkolenia wojskowego w okresie staropolskim*, „Wychowanie w Rodzinie”, t. 1, 2011, s. 39-51.
 - von Clausewitz Claus, *O wojnie*, tłum. Augustyn Cichowicz, Leon Koc, Kraków 2010.
 - Contamine Philippe, *Wojna w średniowieczu*, tłum. Michał Czajka, Gdańsk 2004.
 - Delumeau Jean, *Strach w kulturze Zachodu XIV-XVIII w.*, tłum. Adam Szymanowski, Warszawa 2011.
 - Dormandy Thomas, *Krótką historią opium*, tłum. Patrycja Zarawska, Warszawa 2017.
 - Flandrin Jean-Louis, *Historia rodziny*, tłum. Agnieszka Kuryś, Warszawa 1998.
 - Frederick Cartwright, Michael Biddiss, *Niewidoczny wróg. Zarazy i historia*, tłum. Monika Wyrwas-Wiśniewska, Warszawa 2005.
 - Dubrawski Tomasz, *Historia gospodarcza świata*, Katowice 2016.
 - Dufour Pierre F. S., *Historia prostytucji*, t. 1: *Czasy przedchrześcijańskie, cesarstwo rzymskie*, tłum. Antoni Baniukiewicz, Gdynia 1997.
 - Dufour Pierre F. S., *Historia prostytucji*, t. 2: *Czasy chrześcijańskie, Rzym, Bizancjum, Francja*, tłum. Antoni Baniukiewicz, Gdynia 1998.
 - Dufour Pierre F. S., *Historia prostytucji*, t. 3: *Czasy chrześcijańskie do końca XIX w.*, tłum. Antoni Baniukiewicz, Gdynia 1998.
 - Garbat Marcin, *Historia niepełnosprawności. Geneza i rozwój rehabilitacji, pomocy technicznych oraz wsparcia dla osób z niepełnościami*, Gdynia 2015.
 - Gordon Thomas, Greg Lewis, *Walczyły w cieniu mężczyzn. Kobiety wojowniczkii II wojny światowej*, tłum. Jowita Matys, Warszawa 2019.
 - Grmek Mirko D., *Historia chorób u zarania cywilizacji zachodniej*, tłum. Anna Bożena Matusiak, Warszawa 2002.
 - Grzybek Dariusz, *Handel i pokój. Geneza i ewolucja liberalnego pacyfizmu*, Kraków 2015
 - Halsall Guy, *Wojna a społeczeństwo w barbarzyńskiej Europie Zachodniej 450-900*, Oświęcim 2015.
 - Howard Michael, *Wojna w dziejach Europy*, tłum. Tadeusz Rybowski, Wrocław 2007.
 - Iwanejko Marian, *Prawo zdobyczy wojennej w doktrynie XVI-XVIII wieku*, Kraków 1961.
 - Janicki Kamil, *Pijana wojna. Alkohol podczas II wojny światowej*, Warszawa 2012.
 - Jeziński Andrzej, *Historia gospodarcza Polski*, Warszawa 2001.
 - Kamiński Łukasz, *Farmakologizacja wojny. Historia narkotyków na polu bitwy*, Kraków 2012.

- Karpiński Andrzej, *W walce z niewidzialnym wrogiem. Epidemie chorób zakaźnych w Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku i ich następstwa demograficzne, społeczno-ekonomiczne i polityczne*, Warszawa 2000.
- Kiple Kenneth F., *Wielkie epidemie w dziejach ludzkości*, tłum. Zbigniew Sidorkiewicz, Poznań 2002.
- Krztoń Waldemar, *Zjawisko wojny na przestrzeni dziejów. Wybrane aspekty*, Rzeszów 2015.
- Kulko Cezary, *Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej*, Warszawa 2009.
- Kusiak Franciszek, *Rycerze średniowiecznej Europy łacińskiej*, Warszawa 2002.
- Maroń Jerzy, *Wokół teorii rewolucji militarnej. Wybrane problemy*, Wrocław 2011.
- Murray Leo, *Psychologia wojny. Strach i odwaga na polu bitwy*, tłum. Ewa Zajbt, Warszawa 2019.
- Nicieja Stanisław Sławomir, *Lwowskie Orłęta. Czyn i legenda*, Warszawa 2009.
- Osiński Zbigniew Mirosław, *Lęk w kulturze społeczeństwa polskiego w XVI-XVII wieku*, Warszawa 2009.
- Piwowarczyk Dariusz, *Słynni rycerze Europy. Rycerze Chrystusa*, Warszawa 2007.
- Ralph Lewis Brenda, *Hitlerjugend. W czasach wojny i pokoju 1933-1945*, tłum. Grzegorz Siwek, Warszawa 2008.
- Rossiaud Jacques, *Prostytucja w średniowieczu*, tłum. Piotr Salwa, Warszawa 1997.
- Jacques Ruffie, Jean Charles Sournia, *Historia epidemii – od dżumy po AIDS*, tłum. Bożena Anna Matusiak, Warszawa 1996.
- Świdarska Włodarczyk Urszula, *Homo militans. Rycerskie wzory i wzorce osobowe w średniowiecznej Polsce*, Warszawa 2018.
- Vigarello Georges, *Historia gwałtu od XVI do XX wieku*, tłum. Anna Leyk, Warszawa 2010.
- Vigarello Georges, *Historia zdrowia i choroby. Od średniowiecza do współczesności*, tłum. Małgorzata Szymańska, Warszawa 1997.
- Walczak Marian, *Straty materialne i szkody moralne szkolnictwa polskiego w okresie okupacji 1939-1945*, Radom 2001.
- Walton Stuart, *Odłot. Kulturowa historia odurzenia*, tłum. Anna Kunicka, Warszawa 2017.
- Walzer Michael, *Wojny sprawiedliwe i niesprawiedliwe. Rozważania natury moralnej z uwzględnieniem przykładów historycznych*, tłum. Michał Szczubińska, Warszawa 2010.
- Weintraub Robert, *Najlepszy przyjaciel. Człowiek i pies – bohaterstwo podczas drugiej wojny światowej*, tłum. Jan S. Zaus, Zakrzewo 2017.
- *Wojny, bitwy i potyczki w kulturze staropolskiej*, red. Wiesław Pawlak, Magdalena Piskała, Warszawa 2011.
- Woźnica Paweł, *Ideał żołnierza polskiego w XVII wieku*, Warszawa 2018.
- Wrzesiński Szymon, *Epidemie w dawnej Polsce*, Zakrzewo 2011.
- Wyrobisz Andrzej, *Żołnierze, weterani – inwalidzi wojenni – nowy problem społeczny w miastach europejskich XVI-XVIII w., [w:] Wojsko. Społeczeństwo. Historia. Prace ofiarowane Profesorowi Mieczysławowi Wrzaskowi w sześćdziesiątą rocznicę jego urodzin*, red. W. Federowicz, J. Snopko, Białystok 1995, s. 91-96.

B. Literatura uzupełniająca

- A Cultural History of Disability in Antiquity*, vol. 1, ed. Christian Laes, London 2020.
- *A Cultural History of Disability in the Middle Ages*, vol. 2, ed. Jonathan Hsy, Tory V. Pearman, Joshua R. Eyler, London 2020.
- *A Cultural History of Disability in the Renaissance*, vol. 3, ed. Susan Anderson, Liam Haydon, London 2020.
- *A Cultural History of Disability in the Long Eighteenth Century*, vol. 4, ed. D. Christopher Gabbard, Susannah B. Mintz, London 2020.
- *A Cultural History of Disability in the Long Nineteenth Century*, vol. 5, ed. Joyce Huff, Martha Stoddard Holmes, London 2020.
- *A Cultural History of Disability in the Modern Age*, vol. 6, ed. David T. Mitchell, Sharon L. Snyder, London 2020.
- Agnew Kate, Fox Geoff, *Children at war. From the First World War to the Gulf*, London-New York 2001.
- Anderson Julie, *War, disability and rehabilitation in Britain. „Soul of nation”*, Manchester 2011.
- Anderson Matthew Smith, *War and society in Europe of the old regime 1618-1789*, Leicester 1988

- Bevan Robert, *The Destruction of memory. Architecture at War*, London 2006.
- Brock Peter, *Pacifism in Europe to 1914*, Princeton 1972.
- Brock Peter, *Brief history of pacifism. From Jesus to Tolstoy*, Toronto 1992.
- Bryant Michael, *A World History of War Crimes. From Antiquity to the Present*, London-New York 2016.
- Cassin-Scott Jack, *Women at War 1939-1945*, London 1980.
- le Chêne Evelyn, *Silent Heroes. The Bravery and Devotion of Animals in War*, London 1995.
- Childs John, *Armies and warfare in Europe, 1648-1789*, Manchester 1982.
- Chrystal Paul, *Women at War in the Classical World*, Barnsley - South Yorkshire 2017.
- Cook Tim, *The secret history of soldiers. How Canadians survived the Great War*, Canada 2018.
- Cooper Jilly, *Animal in War*, London 1983.
- Corvisier André, *Armies and societies in Europe, 1494-1789*, Bloomington 1979.
- Crowe David M., *War Crimes, Genocide, and Justice. A Global History*, New York 2014.
- *Encyclopedia of Plague and Pestilence. From Ancient Times to the Present*, ed. Childs Kohn George, New York 2008.
- de Graffenried Juulie K., *Sacrificing childhood. Children and the Soviet state in the great patriotic war*, Lawrence-Kansas 2014.
- Graffin Greg, *Population Wars. A New Perspective on Competition and Coexistence*, New York 2015.
- Harris Carol, *Women at war 1914-1918*, Stroud-Gloucestershire 2014.
- Handley-Cousins Sarah, *Bodies in Blue. Disability in the Civil War North*, Athens 2019.
- Hillman James, *Miłość do wojny*, tłum. Jerzy Korpanty, Warszawa 2017.
- Horvitz Leslie Alan, Catherwood Christopher, *Encyclopedia of War Crimes and Genocide*, New York 2011.
- Hutton Robin, *War Animals. The Unsung Heroes of World War II*, Washington 2018.
- Kaliński Janusz, *Historia gospodarcza świata XIX i XX wieku*, Białystok 2014.
- Kaliński Janusz, *Historia gospodarcza Polski XIX i XX wieku*, Białystok 2015.
- Kostuch Lucyna, *Fetor na helleńskim polu bitwy. Starożytni autorzy greccy wobec problemu*, „Brud i Smród. Studia Historica Gedanensia”, t. 1, 2010, s. 11-18.
- Kowalski Michał W., *Antropolodzy na wojnie. O „brudnej” użyteczności nauk społecznych*, Warszawa 2015.
- Lambourne Nicola, *War Damage in Western Europe. The Destruction of Historic Monuments During the Second World War*, Edinburgh 2001.
- Lukas Richard C., *Dziecięcy płacz. Holokaust dzieci żydowskich i polskich w latach 1939-1945*, tłum. Tomasz Kaźmierczak, Poznań 2018.
- Maciejewski Marek, *Powszechna historia gospodarcza od XV do XX wieku*, Wrocław 2007.
- Marwick Arthur, *Women at War, 1914-1918*, London 1977.
- Nagielski Mirosław, Kossarzecki Krzysztof, Przybyłek Łukasz, Haratym Andrzej, *Zniszczenia szwedzkie na terenie Korony w okresie potopu 1655-1660*, Warszawa 2015.
- Newman Vivien, *Children at War 1914-1918*, Yorkshire-Philadelphia 2019.
- Ostrowska Joanna, *Przemilczane. Seksualna praca przymusowa w czasie II wojny światowej*, Warszawa 2018.
- Parker Geoffrey, *The military revolution. Military innovation and the rise of the west, 1500-1800*, Cambridge 1988.
- Parker Geoffrey, *Globalny kryzys. Wojna, zmiany klimatyczne i katastrofa w XVII wieku*, tłum. Paweł Szadkowski, Oświęcim 2019.
- Perry Heather R., *Recycling the disabled. Army, Medicine and Modernity in WWI Germany*, New York-Manchester 2014.
- Porter Stephen, *Destruction in the English Civil Wars*, Dover 1994.
- Proctor Tammy M., *Civilians in a World at War, 1914-1918*, New York 2010.
- *Przecież ich nie zostawię. O żydowskich opiekunkach w czasie wojny*, red. Magdalena Kicińska, Monika Sznajderman, Wołowiec 2018.
- Regina-Zacharski Jacek, *Rwanda. Wojna i ludobójstwo*, Warszawa 2012.
- Röger Maren, *Wojenne związki. Polki i Niemcy podczas okupacji*, tłum. Tomasz Dominiak, Warszawa 2016.

- Sahanowicz Henadz, *Wojna daleka a bliska. Problem wpływu wojen pierwszej połowy XVII wieku na społeczeństwo*, [w:] *Wojny północne w XVI-XVIII wieku. W czterechsetlecie bitwy pod Kircholmem*, red. B. Dybaś, Toruń 2007, s. 225-232.
- Słowiński Przemysław, Kowalik Teresa, *Dragi i wojna. narkotyki w działaniach wojennych*, Warszawa 2019.
- Skodlarski Janusz, *Historia gospodarcza*, Warszawa 2012.
- Srogosz Tadeusz, *Życie codzienne żołnierzy armii koronnej i litewskiej w XVII wieku*, Oświęcim 2018.
- Stiker Henri-Jacques, *A History of Disability*, Ann Arbor 1999.
- Stomma Ludwik, *Antropologia wojny*, Warszawa 2014.
- Storey Neil R., Kay Fiona, *Women in the Second World War*, Stroud 2019.
- Stoye Mark, *From Deliverance To Destruction. Rebellion and Civil War in an English City*, Exeter-Devon 1996.
- Tymoczko Maria, Blackmun Nancy, *Born into a World at War*, Manchester 2000.
- Urlanis Boris, *Wars and Populations*, Moscow 1971.
- *War and cultural heritage. Biographies of place*, ed. Marie Louise, Stig Sørensen, Dacia Viejo-Rose, New York 2015.
- Wynn Stephen, Tanya Wynn, *Animals in the Great War*, 2019.
- Zagórska Maria, *Kiedy wszyscy byliśmy na wojnie*, Warszawa 2019.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza</p> <p>K_W02 Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. P6S_WG</p> <p>K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. P6S_WG</p> <p>K_W05 Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka. P6S_WG</p> <p>K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG</p> <p>K_W10 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym. P6S_WG</p> <p>K_W11 Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. P6S_WG/K.</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW</p> <p>K_U02 Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, archeologii, historii sztuki, archiwistyki. P6S_UW/UK</p> <p>K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. P6S_UW</p> <p>K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. P6S_UW</p> <p>K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. P6S_UW</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K04 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK</p> <p>K_K05 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK</p> <p>K_K06 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. P6S_KK</p> <p>K_K07 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO</p> <p>K_K09 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, P6S_KR społeczne i polityczne</p>

Kontakt
 tciesielski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Autoprezentacja i popularyzacja wiedzy		Kod ECTS <i>Określi Centrum Informatyczne</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Institut Historii</i>		
Kierunek studiów : Uniwersyteckie Studia Humanistyczne: Historia-Filozofia-Muzyka		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Anna Gołębiowska		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć • <i>Wykład konwersatoryjny</i>		
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin <i>15</i>		
Status przedmiotu • <i>przedmiot kierunkowy</i>	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład konwersatoryjny</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i> 	
	B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <i>przygotowanie i zaprezentowanie wystąpienia publicznego popularyzującego wybrane zagadnienie humanistyczne</i> • <i>obecność na zajęciach</i> 	
C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • 60% obecności i aktywność na zajęciach (dst) • 70% obecności i przygotowanie materiałów (notatki, prezentacja) (db) • 80% obecności, przygotowanie i wygłoszenie wystąpienia publicznego (bdb) 		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi <i>Należy określić:</i> A. Wymagania formalne, BRAK B. Wymagania wstępne, BRAK		
Cele przedmiotu <i>Głównym celem zajęć jest wyposażenie studentów w umiejętności niezbędne do odpowiedniego przygotowania wystąpienia publicznego popularyzującego ważne zagadnienie humanistyczne oraz przeprowadzenie jego realizacji i odpowiedniej ewaluacji.</i>		

Treści programowe

- kompetencje miękkie jako istotny element życia współczesnego człowieka
- skuteczna autoprezentacja
- rodzaje wystąpień publicznych
- sposoby i rodzaje popularyzacji historii, filozofii, muzyki
- cele i warunki wystąpień
- etapy przygotowania wystąpień publicznych
- sposoby przygotowania notatek pomocnych przy wystąpieniach
- sposoby przygotowania poprawnej prezentacji multimedialnej
- przygotowanie sprzętu i przygotowanie sali do wystąpień
- dziesięć sekretów prawidłowego wystąpienia publicznego
- blokady komunikacji
- wizualizacja wystąpień
- komunikacja społeczna (werbalna i niewerbalna komunikacja)
- sposoby radzenia sobie ze stresem
- główne błędy w czasie wystąpień
- ewaluacja wystąpień

Wykaz proponowanej literatury :

- Historia w przestrzeni publicznej, red. A. Wojdon, Warszawa 2017.
- E. Lewandowska-Tarasiuk, Sztuka wystąpień publicznych czyli jak zostać dobrym mówcą, Warszawa 2006.
- Prezentacja profesjonalna: teoria i praktyka, red. L. Jabłonowska, P. Wachowiak, S. Winch, Warszawa 2008.
- M. Kochanek, Pojedynek na słowa: techniki w publicznych sporach, Kraków 2012.
- B. Blein, Sztuka prezentacji i wystąpień publicznych, Warszawa 2010.
- J. Apps, Głos perswazji: jak mówić aby inni nas słuchali, Warszawa 2011.
- W. Grad, Zaczynj od siebie!: sztuka efektywnej komunikacji, Warszawa 2011.

Efekty kształcenia

Wiedza

- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych sposobów autoprezentacji i rodzajów wystąpień publicznych;
- zna główne etapy i zasady odpowiedniego przygotowania wystąpień publicznych.

Umiejętności

- potrafi wyszukiwać i użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod;
- posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu swojej dziedziny naukowej;
- potrafi wykorzystać technologię informacyjną i multimedia do przygotowania i przeprowadzenie wystąpienia publicznego;
- posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych.

Kompetencje społeczne (postawy)

- rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego;
- uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach;
- respektuje różnice poglądów;
- charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

dr Anna Gołębiowska annagolebiowska@wp.pl / agolebiowska@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Procesy o czary w Europie nowożytnej		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych, Katedra Historii Polski i powszechnej do XVIII wieku.		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Mariusz Sawicki		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <u>wykład,</u>		
B. Sposób realizacji (wybrać) <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kursy uzupełniające do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych w trakcie trwania semestru	
	C. Podstawowe kryteria Aktywność studenta na zajęciach, przygotowanie referatu lub pokazu multimedialnego, odpowiedź ustna, obecność na zajęciach	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest analiza problematyki dotyczącej procesów karnych o przestępstwo czarów w nowożytnej Europie. Interesująca będzie również kwestia postrzegania przez społeczeństwo tego przestępstwa oraz jego umocowania prawnego w dziejach Polski i Europy. Istotnym elementem związanym z omawianymi zajęciami będzie również usytuowanie czarownicy, czarów, magii w społeczeństwie pod względem antropologicznym, socjologicznym oraz kulturowym. Kolejnym celem będzie również omówienie na tle kwestii związanych z procesami o czary problematyki tolerancji i nietolerancji religijnej oraz wykorzystywania tego elementu do celów politycznych, ekonomicznych i społecznych.		
Treści programowe 1. Źródła zabobonu i jego ofiary. 2. Czary i czarownice w średniowieczu. 3. Czary miłosne, lecznicze i szkodliwe – niska szkodliwość społeczna. 4. Procesy o czary w Europie Zachodniej. 5. „Państwo bez stosów” ? Czarownice w Rzeczypospolitej XVI-XVIII wieku. 6. Dwa procesy o czary na Litwie w 1631 i 1641 roku. 7. Czarownicy portret własny. 8. Diabła portret własny. 9. Skazana na śmierć – procesy czarownic XVI-XVIII wieku. 10. Tortury w procesach oskarżonych o czary. 11. Inkwizycja – narzędzie przeciw heretykom. 12. Herezje europejskie i najgłośniejsze procesy w dawnej Rzeczypospolitej. 13. Opętania w dawnej Europie i Polsce. 14. Demony, upiory i wilkołaki w kulturze europejskiej XVI-XVIII wieku.		

15. Odczarowanie świata. Zakończenie polowań na czarownice w Europie i Polsce XVIII wieku.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Młot na czarownice, różne wydania; M. Pilaszek, Procesy o czary w Polsce w wiekach XV-XVIII, Kraków 2008; B. Baranowski, Pożegnanie z diabłem i czarownicą, Łódź 1965, F. Cardini, Historia Inkwizycji, Kraków 2008; Helen Rawlings, Inkwizycja hiszpańska, Kraków 2009; Michael Baigent, Inkwizycja, Warszawa 2003; J. Tyszkiewicz, Inkwizycja hiszpańska, Komorów 1998; A. Constant, Historia magii, Warszawa 2000; E. Joung, Czarownice, Poznań 2003; A. Łuczak, Czary i czarownice wczoraj i dziś, Tarnów 1993; A. M. di Nola, Diabeł. O formach, historii i kolejach losu Szatana, a także jego powszechnej a złowroziej obecności wśród wszystkich ludów, od czasów starożytnych aż po teraźniejszość, Kraków 1997; E. Petoia, Wampiry wilkołaki. Źródła, historia, legendy od antyku do współczesności, Kraków 2003; Historia życia prywatnego, t. 2, Od Europy feudalnej do renesansu, pod red. Philippe Aries, Georges Duby, Andrzej Łoś, Wrocław 2005; Historia życia prywatnego, t. 3. Od renesansu do oświecenia, pod red. Philippe Aries, Georges Duby, Andrzej Łoś, Wrocław 2005; Nietolerancja i zabobon w Polsce w XVII i XVIII w., oprac. Bohdan Baranowski, Warszawa 1987; B. Baranowski, O hultajach, wiedźmach i wszetecznicach: szkice z obyczajów XVII i XVIII wieku, Łódź 1962, B. Baranowski, Procesy czarownic w Polsce w XVII i XVIII wieku, Łódź 1952; J. Callejo, Historia czarów i czarownic, Warszawa 2011; L. Przybyszewski, Czary i czarownice, Wrocław 1999; M. Buchowski, Magia. Jej funkcje i struktura, Poznań 1986; J. Delumeau, Strach w kulturze Zachodu XIV-XVIII w., Warszawa 1986; Sacrum i profanum. O istocie religijności, Warszawa 1999; B. P. Levack, Czarownica, w: Człowiek baroku, Warszawa 2001; M. Eliade, Okultyzm, czary, mody kulturalne: eseje, Warszawa 2004; A. Karpiński, W walce z niewidzialnym wrogiem: epidemie chorób zakaźnych w Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku i ich następstwa demograficzne, społeczno-ekonomiczne i polityczne, Warszawa 2000; G. Minois, Diabeł, Warszawa 2001; G. Minois, Historia piekła, Warszawa 1998; A. Kawa, Alchemia, Kraków 2011; M. Battistini, Astrologia, magia, alchemia, Warszawa 2006; S. Holroyd, Sekrety magii, Warszawa 1993; R. Bugaj, Nauki tajemne w dawnej Polsce: mistrz Twardowski, Wrocław 1986.

B. Literatura uzupełniająca

U. Świdarska – Włodarczyk, Mentalność szlachty polskiej XV i XVI wieku, Poznań 2003; S. A. Wotowski, Magia i czary, Wrocław 2008; S. Wrzesiński, Inkwizycja na ziemiach polskich, Zakrzewo 2009; Polaków portret własny: praca zbiorowa Cz. 1 i 2, pod red. M. Rostworowski; katalog oprac. D. Dec; Warszawa 1986; J. Kitowicz, Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III, Kraków 1925; J. Kitowicz, Opis obyczajów za panowania Augusta III, Warszawa 1999; J. Tazbir, Okrucieństwo w nowożytnej Europie, Warszawa 1999; M. Ruszczyc, Niepospolite kobiety: legenda i historia, Warszawa 1998; Z. Kuchowicz, Wizerunki niepospolitych niewiast staropolskich XVI-XVIII wieku, Łódź 1974; B. Baranowski, Ludzie gościńca w XVII-XVIII w., Łódź 1986, B. Baranowski, W kręgu upiorów i wilkołaków, Łódź 1981; B. Baranowski, Sprawy obyczajowe w sądownictwie wiejskim w Polsce wieku XVII i XVIII, Wrocław 1955; J. Tuwim, Czary i czarty polskie oraz Wypisy czarnoksiężkie i Czarna msza, Warszawa 2010; P. Stawiński, Demonizm i czary w życiu społecznym purytanów amerykańskich okresu kolonialnego, Częstochowa 1997, A. Zwoliński, Poker z szatanem: z dziejów zła, Warszawa 2010; S. Bylina, Magia, czary i kultura ludowa w Polsce XV i XVI w., Odrodzenie i Reformacja w Polsce, t. 35, 1990; M. Pilaszek, Procesy czarownic w Polsce XVI-XVIII w. Nowe aspekty. Uwagi na marginesie pracy B. Baranowskiego, Odrodzenie i reformacja w Polsce, t. 42, 1998; M. Pilaszek, Litewskie procesy czarownic w XVI-XVIII w., Odrodzenie i Reformacja w Polsce, t. 46, 2002; M. Eliade, Mity, sny i misteria, Warszawa 1999; M. Eliade, Inicjacja, obrzędy, stowarzyszenia tajemne: narodziny mistyczne, Kraków 1997; M. Eliade, Kowale i alchemicy, Warszawa 1993; J. Kracik, Hultaje, złoczyńcy, wszetecznice w dawnym Krakowie: o marginesie społecznym XVI-XVIII w., Kraków-Wrocław 1986; B. Baranowski, Wielki proces o czary miłosne w Praszce w 1665 roku, „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 4, 1962.

Efekty uczenia się

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG). Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG). Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG). Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/ P6S_WG). Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG). Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01/ P6S_UW). Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U04 / P6S_UW). Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW). Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U13 / P6S_UU).

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego (K_K02 / P6S_KO). Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K04 / P6S_KK). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K05 / P6S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K07 / P6S_KO) Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K09 / P6S_KR).

Kontakt

msawicki@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu: Przyprawy i inne używki w dziejach Europy		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej: dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Wykład z prezentacją multimedialna Projekcje fragmentów filmów 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej lekcja muzealna – skansen 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs do wyboru	Język wykładowy <i>polski</i>	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną dyskusja film 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie na ocenę 	
	B. Formy zaliczenia <i>Zaliczenie z oceną na podstawie przygotowanie pracy w formie prezentacji lub pracy pisemnej</i>	
	C. Podstawowe kryteria 35% udział w zajęciach – praca indywidualna oraz w grupach dyskusyjnych 75% prezentacja wybranego zagadnienia	
Cele przedmiotu: Cykl wykładów ma na celu naświetlenie wybranych zagadnień z dziejów gustów konsumpcyjnych człowieka w zakresie napojów oraz tzw. używek, czyli substancji lub ich mieszanin niezawierających składników odżywczych lub mających niewielkie znaczenie dla odżywiania organizmu ludzkiego. Na przestrzeni wieków katalog używek znajdujących się w katalogu zainteresowań konsumpcyjnych Europejczyków ulegał wielu zmianom. Część z nich zaczęto traktować jako niezbędny składniki codziennej diety i przestały być traktowane jako używki, jak np. większość przypraw. Inne z produktu codziennego użytku stały się używką – piwo, jeszcze inne przestały być traktowane jako substancje. W trakcie wykładu zostaną pomówione poszczególne grupy używek – ich pochodzenia, adaptacja w Europie, zmiany w zakresie produkcji i przyrządzaniu. Podjęta zostanie próba przedstawienia przemian w zakresie oceny używek w świadomości Europejczyków. Na te europejskim zostaną przedstawione gusty Polaków na przestrzeni wieków.		

Treści programowe

1. *Używki - definicja, podział*
2. *Przyprawy smakowe i zapachowe – pieprz, cynamon, wanilia, imbir, goździk i inne.*
3. *Cukier, czekolada i moda na wyroby cukiernicze*
4. *Znaczenie przypraw w dziejach cywilizacji europejskiej – od dalekich wypraw handlowych, przez dobę odkryć geograficznych po kolonializm i wielki przemysł spożywczy.*
5. *Betel i tytoń.*
6. *Historia papierosa i przemysłu tytoniowego*
7. *Kawa, kakao, herbata – od „trunku” po napój codziennego użytku.*
8. *Cola i inne współczesne napoje „energetyzujące” - historia.*
9. *Znaczenie produkcji i importu napojów używkowych w dziejach gospodarczych Europy i Polski.*
10. *Historia piwa. Od produktu codziennego użytku po używkę alkoholową.*
- 11-12. *Historia wina i innych napojów fermentowanych. Od produktu codziennego użytku po używkę alkoholową.*
13. *Alkohole etylowe – nalewka, wódka, od produkty leczniczego po używkę.*
14. *Gin, rum, whiskey.*
15. *Używki a stan zdrowotności społeczeństwa polskiego XVII-XIX w.*

Wykaz literatury – wybrane pozycje

- L. Gołębiowski, *Domy i dwory przy tem opisanie apteczki, kuchni, stołów, uczt, biesiad, trunków i pijatyk ...*, Warszawa 1830.
- I. Gatley, *Kulturowa historia alkoholu*, Warszawa 2011
- I. Gatley, *Kulturowa historia tytoniu*, Warszawa 2012
- R. Marcinek, *Rex Vinorum. Z dziejów węgryzna w dawnej Polsce*, Warszawa 2015
- R. Marcinek, *Sławne ziele zwane tabaką*, Warszawa 2012
- J. Molenda, *Historia używek*, Warszawa 2016
- J. Molenda, *Historia roślin jadalnych*, Warszawa 2014
- J. Kitowicz, *Opis obyczajów za panowania Augusta III*, kilka wydań, np. Warszawa 1985.
- B. Bryan, *Historia smaku. Jak warzywa i przyprawy budowały fortuny, wywoływały wojny i wpędzały ludzi w szaleństwo*, Warszawa 2009.
- S.D. Coe, M.D. Coe, *Prawdziwa historia czekolady*, Warszawa 2000.
- J. Favier, *Wielkie odkrycia geograficzne*. Warszawa 1996.
- A. Fiedoruk, *Kawa*, Warszawa 2008.
- F. Fernandez-Armesto, *Wokół tysiąca stołów czyli historia jedzenia*, Warszawa 2003.
- Z. Kuchowicz, *Obyczaje staropolskie*, Łódź 1975.
- L. Gilman Sander L. Zhou Xun, *Smoke. A Global History od Smoke*, 2004.
- T. Standage, *Historia świata w sześciu szklankach*, Warszawa 2007.
- E. Wendland, *Kawa, herbata i czekolada*, Toruń 2008.
- Staropolskie przepisy kulinarne. Receptury rozproszone z XVI-XVIII w. Źródła rękopiśmienne, opracowali: Jarosław Dumanowski, Dorota Dias-Lewandowska, Marta Sikorska, Warszawa 2017
- L. Wiwała, *Od gorzalki do wódki*, Warszawa 2010.
- F. Meyxie, *Kuchnia w Europie doby nowożytnej. Jeść i pić: XVI-XIX wiek*, Warszawa 2012

Efekty kształcenia

Wiedza

Posiada wiedzę o roli przypraw i innych używek na przestrzeni wieków w Europie i Polsce K_W02, P6S_WG

Posiada wiedzę na temat poznania, rozpowszechniania się, produkcji i importu napojów fermentowanych i destylowanych, używek zawierających alkaloidy, przypraw i tzw. afrodyzjaków

Posiada wiedzę na temat wpływu używek na rozwój cywilizacji europejskiej: polityczny, gospodarczy, społeczny; rozwój gustów konsumpcyjnych Europejczyków i Polaków na przestrzeni wieków K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W10; P6S_WG

Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów K_W11; P6S_WK

Umiejętności

Student potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01; P6S_UW)

Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań nad przyprawami i innymi używkami (K_U02; P6S_UW)

Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w naukach humanistycznych (K_U03; P6S_UW)

Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski (K-U04; P6S_UW)

Posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie historii (K_U05; P6S_UW)

Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06; P6S_UW)

Posiada umiejętność komunikowania się z zastosowaniem właściwej, profesjonalnej terminologii (K_U07; P6S_UW)

Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji z (K_U08; P6S_UW)

Kompetencje społeczne (postawy)

W zakresie kompetencji społecznych efektem proponowanego cyklu wykładów powinno być poznanie wkładu używek i napojów w rozwój cywilizacji europejskiej. Student powinien dostrzec pozytywne i negatywne wpływy konsumpcji używek na życie społeczne w minionych epokach (K_K05 K_K11)

Kontakt

tciesielski@uni.opole.pl; ciesielski2@wp.pl

Nazwa przedmiotu Starożytność	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra Historii Powszechnej i Polski do Końca XVIII w.	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Joanna Porucznik	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>ćwiczenia</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> C. Liczba godzin: 25	Liczba punktów ECTS: 7
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>konwersatorium z prezentacją multimedialną i aktywnym udziałem studentów</i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kolokwium</i> • <i>Prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu historii starożytnej</i> C. Podstawowe kryteria <i>Podstawą zaliczenia będzie aktywne uczestnictwo w zajęciach poprzez udział w dyskusjach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium oraz rzeczowe zaprezentowanie wybranego zagadnienia z historii starożytnej. Oceniane będą następujące kryteria: zakres wyczerpania tematu, poprawność merytoryczna oraz atrakcyjność prezentacji</i>
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z historią starożytną Bliskiego Wschodu, Egiptu, Grecji oraz Rzymu. Oprócz omówienia dziejów politycznych, analizie poddane będą zagadnienia ustrojowe, ekonomiczne, kulturowe oraz religijne w oparciu o aktualny stan wiedzy i nowoczesne badania naukowe z zakresu historii i archeologii śródziemnomorskiej.	
Treści programowe <i>Problematyka ćwiczeń</i> <i>Źródła do historii starożytnej Bliskiego Wschodu – charakterystyka, problemy interpretacyjne, stan badań</i> <i>Pierwsze osiągnięcia kulturowe i historyczne starożytności – poszczególne kultury i ich dorobek cywilizacyjny</i> <i>Spółczesność, grupy etniczne, migracje, pierwsze państwa i ich ustroj</i> <i>Egipt w starożytności – społeczeństwo, religia, język i pismo</i> <i>Źródła do historii Grecji, pierwsze kultury w Helladzie, powstanie i rozwój poleis</i> <i>Demokracja ateńska – analiza ustroju politycznego w oparciu o źródła pisane</i> <i>Aleksander Wielki i znaczenie polityczne oraz kulturowe jego ekspansji</i> <i>Kultura hellenistyczna i jej zakres w basenie Morza Śródziemnego</i> <i>Kultura etruska i jej wpływ na kształtowanie kultury rzymskiej</i> <i>Analiza ustroju republikańskiego w Rzymie, przyczyny upadku republiki</i> <i>Podstawy ideologiczne państwa Augusta oraz znaczenie Pax Augusta dla rozwoju Imperium</i> <i>Ekspansja imperialna Rzymu i jej skutki</i> <i>Kryzys Cesarstwa Rzymskiego – współczesne teorie a stan badań</i> <i>Upadek Cesarstwa Rzymskiego – przyczyny i skutki</i>	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Jacynowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999 i następne wydania.
Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. I, Do końca wojen perskich, Warszawa 1988; t. III, Okres hellenistyczny, Warszawa 2011.
Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. II, Okres klasyczny, Warszawa 2009.
Ziółkowski A., Historia Rzymu, Poznań 2004.
Ziółkowski A., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 2010.
Jacynowska M., Dzieje Imperium Romanum, Warszawa 1995.
The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003.
Grimal N., Dzieje starożytnego Egiptu, Warszawa 2004.
Alföldy G., Historia społeczna starożytnego Rzymu, Poznań 2003.

Literatura potrzebna do analizy źródeł pisanych:

- Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, t. I/II, Źródłoznawstwo starożytności klasycznej, red. E. Wipszycka, Warszawa 2001.
Mączakowa, A., Wybór źródeł do dziejów starożytnej Grecji i hellenizmu, Warszawa 1983.
Chankowski, A.S., Wybór źródeł do historii starożytnej, Warszawa 1995.
Dąbrowa, E., Józefowicz-Dzielska, M., Wybór tekstów źródłowych do ćwiczeń z historii starożytnej, Kraków 1979.
Owczarek, L. Wybór źródeł do ćwiczeń z historii starożytnej. Grecja, Kielce 1976.
Owczarek, L. Rzym: od czasów najdawniejszych do upadku republiki, Teksty źródłowe do ćwiczeń z historii starożytnej. Kielce 1979.
Owczarek, L. Cesarstwo Rzymskie. Wybór tekstów źródłowych do ćwiczeń historii starożytnej, Kielce 1986.

B. Literatura uzupełniająca

- Cambridge Ancient History, t. I-XV.
Bonarek J., Czekalski T., Sprawski S., Turlej S., Historia Grecji, Kraków 2006.
Cameron A., Późne cesarstwo rzymskie, Warszawa [2004].
Cary M., Hayes Scullard H., Dzieje Rzymu, t. I-II, Warszawa 1992.
Cywilizacje starożytne, red. A. Cotterell, tłum. R. Grygiel, P. Krupczyński, W. Ceran, J. Skowrońska, J. Skowroński, M. Dąbrowska, Łódź 1990.
Grant M., Dzieje dawnego Izraela, Warszawa 1991.
Grecja klasyczna 500-323 p.n.e., red. R. Osborne, tłum. B. Mierzejewska, Warszawa 2002.
Hammond N. G. L., Dzieje Grecji, Warszawa 1994.
Hammond N. G. L., Starożytna Macedonia, Warszawa 1999.
Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1954 i późn.
Lengauer W., Starożytna Grecja okresu archaicznego i klasycznego, Warszawa 1999.
The Oxford Classical Dictionary, ed. S. Hornblower, A. Spawforth, 3Oxford 2003.
The Oxford History of Ancient Egypt, ed. I. Shaw, Oxford 2003.
Roux G., Mezopotamia, Warszawa 1998.

Wielka historia świata, t. II. Stary i nowy świat. Od rewolucji neolitycznej do podbojów Aleksandra Wielkiego, red. J. Śliwa, Warszawa 2005; t. III, Świat okresu cywilizacji klasycznych, red. A. Krawczuk, Warszawa 2005.

Zabłocka J., Historia Bliskiego Wschodu w starożytności, Wrocław 1987.

Efekty uczenia się	Wiedza Student, który zaliczył przedmiot: Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz kierunkach ich rozwoju. Posiada wiedzę z zakresu archeologii, historii sztuki i geografii historycznej w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych. Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka. Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji. K_W01; K_W03; K_W05; K_W09
	Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod dotyczących problematyki zajęć. Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze. K_U01; K_U04; K_U05; K_U09
	Kompetencje społeczne (postawy) Studenci biorący udział w zajęciach potrafią pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu. Rozumieją konieczność i odczuwają potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego, a ponadto są świadomi znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach K_K09; K_K10; K_K03; K_K04
Kontakt <i>Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot</i> joanna.porucznik@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Średniowiecze (éw.)	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/ Katedra historii powszechnej i Polski do końca XVIII w.	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Böhm	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> Liczba godzin: 25	Liczba punktów ECTS: 7
Status przedmiotu obowiązkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>analiza tekstów z dyskusją/ praca w grupach</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie ustne / kolokwium</i> X. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i> obecność na zajęciach zaliczenie kolokwium
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów kierunku USH ze znaczeniem średniowiecznej historii regionalnej krajów Europy południowo-wschodniej, która nawet dzisiaj silnie wpływa na miejscowe relacje między ludzkie, w szczególności kształtowanie się świadomości narodowych.</i>	
Treści programowe <ul style="list-style-type: none"> • Inwazja arabska. • Pierwsze państwa słowiańskie. • Stosunki polsko-niemieckie za pierwszych Piastów (X-XII w.) • Stosunki polsko-ruskie za pierwszych Piastów (X-XII w.) • Polityka wschodnia Kazimierza Wielkiego i Andegawenów. • Wojna stuletnia. • Unia Polski z Litwą w Krewie i Horodle oraz jej konsekwencje • Polika dynastyczna Kazimierza Jagiellończyka. • Pierwsze krucjaty (1096-1204). • 10. Kształtowanie się imperium Turków osmańskich. 	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

T. Manteuffel, *Historia powszechna średniowiecze*, Warszawa 2002.

R. Michałowski, *Historia powszechna średniowiecze*, Warszawa 2009.

B. Zientara, *Historia powszechna średniowiecza*, Warszawa 2000.

J. Wyrozumski, *Dzieje Polski piastowskiej (VIII w. -1370)*, *Wielka Historia Polski*, t.2, Kraków 1999.

K. Baczkowski, *Dzieje Polski późnośredniowiecznej (1370-1506)*, *Wielka Historia Polski*, t.3, Kraków 1999.

B. Literatura uzupełniająca

M. Böhm, *Konrad VII Biały (ok. 1394-1452). Pan Oleśnicy i Koźła*, Kraków: Avalon 2012.

M. Böhm, *Flota i polityka morska Aleksego I Komnena*, Kraków: Avalon 2012.

M. Böhm, *Normański podbój Sycylii w XI wieku*, Oświęcim: Napoleon V 2014.

M. Böhm, *Rola flot obcych w procesie ostatecznego rozkładu sił morskich Cesarstwa Bizantyńskiego (1118-1204)*, Oświęcim: Napoleon V 2016.

M. Böhm, *Normański podbój Irlandii w XII wieku. Zielona Wyspa pomiędzy wikingami a przybyszami z Normandii*, Oświęcim: Napoleon V 2017.

M. Mączyńska, *Wędrowki ludów*, Kraków 1996, s. 46-90.

A. Kokowski, *Goci od Skandzy do Campi Gothorum*, Warszawa 2007, 159-174; 227-249.

H. Wolfram, *Historia Gotów*, Warszawa 2003, s. 53-112; 141-198.

J. Strzelczyk, *Wandalowie i ich afrykańskie państwo*, Warszawa 1992, s.19-183.

J. Strzelczyk, *Zapomniane Narody Europy*, Wrocław 2006, s.129-139

A. Hourani, *Historia Arabów*, Gdańsk 1995, s. 27-85.

P. Hitti, *Dzieje Arabów*, Warszawa 1969, s. 97-230.

Historia świata śródziemnomorskiego, red. J. Carpentier, Wrocław 2003, s. 111-125.

R. Collins, *Europa wczesnośredniowieczna 300-1000*, Warszawa 1996, s. 275-335.

McCormick, *Narodziny Europy*, Warszawa 2007, s. 307-313, 551-612.

P. Riche, *Karolingowie, ród który stworzył Europę*, Warszawa 1996, (całość).

J. Herrin, *Krwawe cesarstwo*, Warszawa 2006, s. 81-115.

Poppe A., *Ruś i Bizancjum w latach 986-989*, w: *Kwartalnik Historyczny*, R. 85, 1978, s. 3-22.

K. Zakrzewski, *Historia Bizancjum*, Kraków 1999, s.244-248.

S. Runciman, *Teokracja bizantyńska*, Warszawa 1982, s.104-107.

G. Labuda, *Państwo Samona*, Warszawa 2009, s. 22-75.

H. Paskiewicz, *Początki Rusi*, Poznań 1996, s. 15-70.

T. Wasilewski, *Bizancjum i Słowianie w IX wieku*, Warszawa 1972, s. 23-38.

T. Wasilewski, *Historia Bułgarii*, Warszawa 1988, s. 36-61.

D.M. Lang, *Bułgarzy*, Warszawa 1983, s. 44-66.

W. Duczko, *Ruś wikingów*, Warszawa 2006, s. 17-104.

E. Roesdahl, *Historia Wikingów*, Gdańsk 2001, s.53- 155.

F. Mowat, *Wyprawy Wikingów*, Katowice 2008, s. 9-114.

R. Brown, *Historia Normanów*, Gdańsk 1996, s. 22-78.

P. Johnson, *Historia Anglików*, Gdańsk 1995, s. 37- 86.

L. Bazylow, *Historia Mongolii*, Wrocław 1981, s. 69-159.

W. Rodziński, *Historia Chin*, Wrocław 1992, s. 233-242, 260-269.

J.P. Roux, *Historia Turków*, Gdańsk 2003, s. 159-198.

J. Baszkiewicz, *Historia Francji*, Wrocław 2004, s. 120-149.

H. Zins, *Historia Anglii*, Wrocław 2001, s. 87-116.

S. Rosik, *Opolnini, Golensizi, Lupiglaa...*, *Ziemia opolsko-raciborska we wczesnym średniowieczu*, w: *Sacra Silentii provincia, 800 lat dziedzicznego Księstwa Opolskiego (1202-2002)*, red. A. Pobóg-Lenartowicz, Opole 2003, s. 27-37.

S. Zajaczkowski, *Podziały plemienne Polski w okresie powstania państwa polskiego*, w: *Początki Państwa Polskiego*, Poznań 2002, s. 73-111.

J. Krzyżanowska, *Poglądy polskich kronikarzy średniowiecznych na Niemcy i stosunki polsko-niemieckie*, w: *Wokół stereotypów Niemców i Polaków*, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 1993, s. 15-73.

H. Łowmiański, *Dynastia Piastów we wczesnym średniowieczu*, w: *Początki Państwa Polskiego*, s. 111-163.

- A. Pleszczyński, Niemcy wobec pierwszej monarchii piastowskiej (963-1024). Narodziny stereotypu, Lublin 2008, s. 7-55.
- J. Dowiat, Chrzest Polski, Warszawa 1966, s. 25-89.
- G. Labuda, Jakimi drogami przyszło do Polski chrześcijaństwo? , w: Nasza Przeszłość t. 69 (1988), s. 39-80.
- J. Strzelczyk, Mieszko Pierwszy, Poznań 1992, s. 35-90.
- G. Labuda, Testament Bolesława Krzywoustego ,w: Opuscula Casimiro Tymieniecki septuagenario dedicata, Poznań 1959, s. 179-194.
- G. Labuda, Zabiegi o utrzymanie jedności państwa polskiego w latach 1138-1146, „Kwartalnik Historyczny” 66, 1959, z. 4, s. 1147-1167,.
- H. Łowmiański, Początki Polski, t. VI cz. I, Warszawa 1985, s. 134-165,
- K. Maleczyński, Testament Bolesława Krzywoustego (recenzja z: G. Labuda, Testament...), „Sobótka” 16, 1961, z. 1, s. 109-110
- M. Bogucka , H. Samsonowicz, Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej, Wrocław 1986, s. 84-88.
- B. Zientara, Źródła i geneza prawa niemieckiego (ius teutonicum) na tle ruchu osadniczego w Europie zachodniej i środkowej, Przegląd Historyczny, t. LXIX, 1978, s. 47-71.
- J. Baszkiewicz, Rola Piastów w procesie zjednoczenia państwowego Polski, [w:] Piastowie w dziejach Polski. Zbiór artykułów z okazji trzechsetnej rocznicy wygaśnięcia dynastii Piastów, pod red. R. Hecka, Wrocław 1975, s. 49-68.
- J. Bieniak, Zjednoczenie państwa polskiego, [w:] Polska dzielnicowa i zjednoczona. Państwo. Społeczeństwo. Kultura, pod red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 202-278.
- T. Jurek., Testament Henryka Probusa. Autentyk czy falsyfikat?, [w:] „Studia Źródłoznawcze”, t. XXXV, 1994, s. 79-99.
- A. Swieżawski., Plany koronacyjne Henryka Probusa. Królestwo polskie czy królestwo krakowskie?, [w:] „Studia z Dziejów Państwa i Prawa Polskiego”, t. IV, 1999, s. 139-146.
- J. Wyrozumski: Kazimierz Wielki, Wrocław 2004, s. 94-130.
- J. Wyrozumski, Węgry i sprawa Rusi halicko-włodzimierskiej za Kazimierza Wielkiego; Europa Środkowa i Wschodnia w polityce Piastów, Toruń 1996, s. 111-120.
- A. Prochaska, W sprawie zajęcia Rusi przez Kazimierza Wielkiego, Kwartalnik Historyczny, t. 6 1892, s. 1-33.
- F. Kiryk, Wielki król i jego następca. Kraków 1992, s. 12-30.
- A. Marzec, Kariery polityczne na Rusi Czerwonej za panowania Kazimierza Wielkiego (1340–1370), <http://www.history.org.ua/JournALL/socium/4/1.pdf>.
- A. Gąsiorowski, Monarchia nierównoprawnych stanów, w: Polska dzielnicowa i zjednoczona, pod red. A. Gieysztor, Warszawa 1972, s. 279-312;
- K. Górski, Rycerstwo i szlachta wobec możnowładztwa w XIV i XV w., "Kwartalnik Historyczny", t. 77, 1970, s. 829-845.
- K. Pieradzka , Ludwik I Andegaweński Wielki, w: Polski słownik biograficzny, Wrocław-Kraków-Warszawa, t. 18, 1973, s. 95-98;
- St. Szczur, Historia Polski. Średniowiecze, Kraków 2002, 5.V.1 Podstawy sukcesji andegaweńskiej w Polsce, s.360-398.
- M. Koczerska, Autentyczność dokumentu unii krewskiej 1385 roku, "Kwartalnik Historyczny", t. 99, 1992, z. 1, s. 59 – 81.
- L. Korczak , O akcie krewskim raz jeszcze, "Studia Historyczne", r. 34, 1991, z. 3, s. 475-479;
- S. Szczur ., Negocjatorzy unii Polski z Litwą i ich kariery, "Analecta Cracoviensia", t. 19, 1987, s. 181-205.
- Z.H. Nowak, Królowe Małgorzata i Jadwiga – dwie unie w północnej i środkowowschodniej Europie, w: "Zapiski Historyczne", t. LXII, zeszyt 2-3, 1997, s. 7-15.
- W. Semkowicz, O litewskich rodach bojarskich zbratanych ze szlachtą polską w Horodle roku 1413, w:

"Lituano-Slavica Posnaniensia. Studia Historia", t. III, Poznań 1989, s. 7-139.

S. Szybkowski, Przyczynek do badań nad kręgiem polskich współpracowników wielkiego księcia litewskiego, Społeczeństwo Polski Średniowiecznej, t. VII, s. 243-267.

Marian Biskup, Wojna trzynastoletnia, Gdańsk 1965, s. 28-80.

Antoni Czacharowski, Księga żołądu Związku Pruskiego z okresu wojny trzynastoletniej 1454-1466, Toruń 1969, s. 40-85

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.P6S_WG K_W02 Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. P6S_WG
	Umiejętności K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.P6S_UW K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych.P6S_UW
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K09 Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu. P6S_KO K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.P6S_KO
Kontakt Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot <i>mabohm@wp.pl</i>	

Nazwa przedmiotu Średniowiecze	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/ Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> wykład, B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 25	Liczba punktów ECTS: 7
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład: <ul style="list-style-type: none"> wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> egzamin na ocenę B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> egzamin pisemny składający się z 2 części: pytań testowych i wypracowania dotyczącego lektury. Test będzie miał charakter pytań do wyboru i pytań otwartych. Student ma obowiązek przeczytać 1 lekturę z historii Polski i 1 z historii powszechnej średniowiecza C. Podstawowe kryteria: Aby otrzymać ocenę dostateczną należy zaliczyć test na przynajmniej 50% punktów oraz zaliczyć przynajmniej na ocenę dostateczną wypracowanie z wykładu. Ocenę końcową oblicza się na podstawie średniej ważonej.
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przybliżenie historii średniowiecznej Europy w różnych jej aspektach: politycznych, gospodarczych, społecznych, kulturowych, zrozumienie mechanizmów kształtowania się społeczeństwa feudalnego (jako charakterystycznego dla tej epoki), poznanie najważniejszych zabytków historiografii średniowiecznej (głównie tej powstałej na ziemiach polskich), przełamanie stereotypów na temat średniowiecza	
Treści programowe A. Problematyka wykładu: <ol style="list-style-type: none"> Chronologia średniowiecza. Kształtowanie się mechanizmów społeczeństwa feudalnego Frankowie – lud, który stworzył Europę Walka o dominium mundi Rola kobiet w średniowiecznej Europie „Czasy katedr” Powstanie państwa polskiego. Geneza i skutki przyjęcia chrześcijaństwa Stosunki społeczno-gospodarcze w Polsce od X – XV wieku Rozbicie dzielnicowe w Polsce (geneza, skutki) oraz próby do jego przezwyciężenia Historiografia średniowieczna powstała na ziemiach polskich Polityka wewnętrzna i zewnętrzna Kazimierza Wielkiego 	

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

- R. Michałowski, Historia powszechna: średniowiecze, Warszawa 2009 (wybrane fragmenty)*
J. Strzelczyk, Historia powszechna. Średniowiecze, Poznań 2008 (wybrane fragmenty)
Monarchia Piastów, red. M. Derwich (seria: Polska – dzieje cywilizacji i narodu) (wybrane fragmenty)
S. Szczur, Historia Polski – średniowiecze, Kraków 2002 (wybrane fragmenty)

B. Literatura uzupełniająca

- H. Samsonowicz, Dziedzictwo średniowiecza. Mity i rzeczywistość, Wrocław 2009*
K. Modzelewski, Organizacja gospodarcza państwa piastowskiego, Poznań 2000
G. Duby, Czasy katedr: sztuka i społeczeństwo, tłum. K. Dolatowska, Poznań 1986
R. Pernoud, Kobiety w czasach katedr, tłum. I. Badowska, Poznań 2009

Efekty uczenia się

Wiedza

Posiada wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej oraz sytuacji Polski, Europy i Świata w czasach współczesnych (K_W02); Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04); Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08); Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji (K_W09)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01); Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii (K_U02); Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski (K_U04); Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06); Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych (K_U07); Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U09)

Kompetencje społeczne (postawy)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K02); Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K05); Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne (K_K07); Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K09)

Kontakt

alenartowicz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu <i>Wiek XVI-XVIII</i>		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii UO</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) CIESIELSKI Tomasz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wykład</i> 		7	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> 			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu <i>Obowiązkowy</i>		Język wykładowy <i>polski</i>	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład połączony z prezentacją multimedialną;</i> 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>egzamin</i> 	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ocena z egzaminu wystawiona na podstawie odpowiedzi na 3 pytania oraz znajomości 2 lektur</i> 	
		C. Podstawowe kryteria <i>Ocena końcowa stanowi sumę, na którą składają się:</i> <i>Odpowiedzi na 3 pytania: 90 % (po 30% za każde)</i> <i>Znajomość 2 lektur: 10%</i> <i>Ocena dost. 50%</i> <i>db 70%</i> <i>bdb 90%</i>	
Cele przedmiotu Zapoznanie z historią powszechną w okresie nowożytnym: 2 poł. XV w.-1789 r. przez pryzmat dziejów cywilizacji europejskiej. Zapoznanie z mechanizmami międzynarodowych stosunków politycznych w Europie; najważniejsze konflikty zbrojne; morska i kolonialna ekspansja państw europejskich; najpoważniejsze zagrożenie dla Europy – Imperium Osmańskie; obyczaje i gusta ludzi epoki nowożytnej			
Treści programowe 1. Wprowadzenie do przedmiotu – ramy chronologiczne epoki nowożytnej, periodyzacja. 2. Wielkie odkrycia geograficzne XV-XVIII w., Znaczenie polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe. 3. Wojny włoskie – od wojny w celu zdobycia nowych terytoriów po rywalizację o hegemonię w Europie. 4. Królestwo Anglii pod panowaniem Tudorów – najważniejsze problemy wewnętrzne i w polityce zagranicznej 5. Węzłowe problemy w Królestwa Polskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI-pocz. XVIII w. 6. Imperium Osmańskie – geneza, ustrój polityczny i społeczny, gospodarka 7. Ekspansja Imperium Osmańskiego w Europie, Azji i Afryce w 2 poł. XV-pocz. XVII w. Rzeczpospolita a Imperium Osmańskie 8-9. Wojna trzydziestoletnia 10. Rzeczpospolita Obojga Narodów na arenie międzynarodowej w XVII w. 11-12. Wojny o sukcesję hiszpańską, polską, austriacką i siedmioletnia. Zmiana układu sił w Europie od pocz. do lat 60. XVIII w. Deprecjacja roli Rzeczypospolitej Obojga Narodów 13. Modernizacja Rosji w XVIII w. i wzrost jej znaczenia politycznego w Europie. 14. Geneza upadku i koniec Rzeczypospolitej Obojga Narodów. 15. Obyczaje, gusta, kultura dnia codziennego ludzi czasów nowożytnych.			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. Podręczniki

- Wójcik Z., *Historia powszechna XVI-XVII w.*, kilka wydań.
Rostworowski E., *Historia powszechna XVIII w.*, kilka wydań.
Bazyłow L., *Historia powszechna 1498-1648*, Warszawa 1991.
Wielka historia powszechna, red. zb., t.V: *Czasy nowożytne*, cz.1-3, Warszawa 1938 (reprinty z lat 90 wydawnictwo Kurpisz).
Wyczański A., *Wiek XVI*, Warszawa 1983 i wyd. nast.
Kersten A., *Wiek XVII*, Warszawa 1984 i wyd. nast.
Maciszewski J., *Wiek Oświecenia*, Warszawa 1985 i wyd. nast.
Mackenney R., *Europa XVI wieku*, Warszawa 1997.
Munch T., *Europa XVII wieku 1598-1700*, Warszawa 1998.
Black J., *Europa XVIII wieku 1700-1789*, Warszawa 1997.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Syntezy dziejów państw i narodów

- Andersson I., *Dzieje Szwecji*, Warszawa 1967.
Balicki J., Bogucka M., *Historia Holandii*, Wrocław 1989.
Bazskiewicz J., *Historia Francji*, Wrocław 1999 (wyd. 4).
Bazyłow L., *Historia Rosji*, Wrocław 1985 (wyd. 3).
Bues A., *Historia Niemiec XVI – XVIII wieku*, Warszawa 1998.
Czapliński W., Galos A., Korta W., *Historia Niemiec*, Wrocław 1990.
Czapliński W., Górski K., *Historia Danii*, Wrocław 1965.
Demel J., *Historia Rumunii*, Wrocław 1986 (wyd. 2).
Felczak W., *Historia Węgier*, Wrocław 1983 (wyd. 2).
Gierowski J.A., *Historia Włoch*, Wrocław 1999 (wyd. 2).
Historia Francji, t.1: E.Perroy, R.Doucet i A.Latreille, *Od początku dziejów do r. 1774*; t.2: G.Lefebvre, C.H.Pouthas i M.Baumont, *Od roku 1774 do czasów współczesnych*, Warszawa 1969.
Katz H., *Historia Stanów Zjednoczonych*, Wrocław 1971.
Kersten A., *Historia Szwecji*, Wrocław 1973.
Kędziński J., *Dzieje Anglii od 1485 r.*, t.1, Wrocław 1986.
Kieniewicz J., *Historia Indii*, Wrocław 1986.
Kula M., *Historia Brazylii*, Wrocław 1986.
Łaptos J., *Historia Belgii*, Wrocław 1995.
Łepkowski T., *Historia Meksyku*, Wrocław 1986.
Miłkowski T., Machcewicz P., *Historia Hiszpanii*, Wrocław 1998.
Oliveira A.H. de, *Historia Portugalii*, t.1-2, Warszawa 1987.
Procacci G., *Historia Włochów*, Warszawa 1983.
Reychman J., *Historia Turcji*, Wrocław 1973.
Salmonowicz S., *Prusy. Dzieje państwa i społeczeństwa*, oba wyd.
Trevelyan G.M., *Historia Anglii*, Warszawa 1965.
Trevelyan G.M., *Historia społeczna Anglii*, Warszawa 1961.
Tunon de Lane M., Valdeon Baruque J. i Dominique Ortiz A., *Historia Hiszpanii*, Kraków 1998.
Wasilewski T., *Historia Bułgarii*, Wrocław 1988 (wyd. 2).
Wawrykowa M., *Dzieje Niemiec 1648-1789*, Warszawa 1976.
Wereszycki H., *Historia Austrii*, Wrocław 1986 (wyd. 2).
Wójtowicz J., *Historia Szwajcarii*, Wrocław 1988.
Zabieglik S., *Historia Szkocji*, Warszawa 2000.
Zins H., *Historia Anglii*, Wrocław 1979, 1995 (wyd. 2 i 3).
Zins H., *Historia Kanady*, Wrocław 1975.

Syntezy

- Carpentier J, Lebrum F., *Historia Europy*, Warszawa 1994.
Chaunu P., *Cywilizacja wieku Oświecenia*, oba wyd.
Delumeau J., *Cywilizacja Odrodzenia*, Warszawa 1987, 1993.

Człowiek Baroku, red. R. Villari, Warszawa 2001.
Człowiek Oświecenia, red. R. Villari, Warszawa 2001.
 R. Fukala, *Dramat Europy. Wojna trzydziestoletnia (1618-1648) a kraje Korony Czeskiej*, Wrocław 2015.
Historia Afryki. Do początku XIX w., pod red. M.Tymowskiego, Wrocław i in. 1996.
Historia Kościoła, t.3: 1500-1715, aut. H.Tüchle i C.A.Boumann, Warszawa 1986.

Efekty kształcenia	<p>Wiedza Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu historii nowożytnej - specyfice przedmiotowej i metodologicznej epoki (K_W01; P6S_WG) Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii powszechnej 2 poł. XV w. – 1789 r. (K_W02; P6S_WG) Posiada znajomość terminologii w zakresie historii powszechnej 2 poł. XV w. – 1789 r. (K_W04; P6S_WG) Dostrzega relacje pomiędzy historią nowożytną a aktualnymi wydarzeniami (K_W06; P6S_WG) Zna podstawowe metody analizy i interpretacji wytworów kultury właściwych dla tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historiografii nowożytnej (K_W08; P6S_WG)) Zna różne punkty widzenia (determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym) na kluczowe kwestie z zakresu historii myśli politycznej (K_W10; P6S_WG))</p>
	<p>Umiejętności Student potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01; P6S_UW) Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii powszechnej 2 poł. XV w. – 1789 r. (K_U02; P6S_UW) Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w naukach humanistycznych (K_U03; P6S_UW) Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski (K-U04; P6S_UW) Posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie historii powszechnej 2 poł. XV w. – 1789 r. (K_U05; P6S_UW) Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06; P6S_UW) Posiada umiejętność komunikowania się z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru historii powszechnej 2 poł. XV w. – 1789 r. (K_U07; P6S_UW) Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji z zakresu historii powszechnej nowożytnej oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08; P6S_UW) Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych w zakresie dot. obszaru historii powszechnej nowożytnej (K_U09; P6S_UW) Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K-U12; P6S_UW)</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) Student potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu (K_K09; P6S_KK) Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10; P6S_KK) Jest świadomy znaczenia historii, szczególnie epoki nowożytnej, dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych i kulturowych na różnych poziomach (K_K02; P6S_KK) Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K-K05; P6S_KK) Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego nowożytnej Europy (K_K05; P6S_KK) Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym (K-K06) ; P6S_KK) Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne (K_K07; P6S_KK)</p>

Kontakt:

ciesielski@uni.opole.pl; ciesielski2@wp.pl

Nazwa przedmiotu Historia XX wieku	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Mariusz Patelski	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin <hr/> A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • <i>ćwiczenia</i> <hr/> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej oraz wybrane zajęcia w Muzeum Uniwersytetu Opolskiego</i> <hr/> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 7
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <hr/> Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> <hr/> B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> • <i>kolokwium</i> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji</i> <hr/> C. Podstawowe kryteria: aktywność na zajęciach, wynik z kolokwium i z pracy zaliczeniowej.
Cele przedmiotu <i>W polu tym należy umieścić cele ogólne, które można określić jako cele zajęć stawiane sobie przez prowadzącego. Może być to od jednego do maksymalnie kilku celów (zależnie od liczby godzin i form zajęć), które są powiązane bezpośrednio z efektami kształcenia dla poszczególnych obszarów i profili kształcenia (KRK, standardy ustalone przez uczelnię/wydział, profil kształcenia). Są one wyrazem intencji pedagogicznych, a zarazem najbliższym punktem odniesienia umożliwiającym formułowanie szczegółowych efektów uczenia się.</i>	
Treści programowe B. Problematyka ćwiczeń <ol style="list-style-type: none"> 1. Węzłowe pojęcia historii powszechnej XX w., formy pracy na ćwiczeniach, warunków zaliczenia, literatura przedmiotu. 2. Koniec I wojny i ukształtowanie się nowego ładu europejskiego 3. Rewolucja i powstanie Rosji Radzieckiej (1917-1939) 4. Walki o granice i niepodległość Polski 1918-1921 5. Rewolucja nazistowska w Niemczech (II 1933-VIII 1934) 6. Zamach majowy i zmiany ustrojowe w II RP 7. Polityka nazistowskich Niemiec od remilitaryzacji Nadrenii do konferencji monachijskiej 8. Główne etapy II wojny światowej 9. Konferencje pokojowe II wojny światowej 10. Europa środkowa w orbicie wpływów ZSRR 11. Problem niemiecki po II wojnie światowej 12. Powstanie układu bipolarności i zimna wojna 13. Młodzi a komunizm – opozycja młodzieżowa w latach 1976-1989 	

14. Drogi rozwoju państw współczesnej Afryki, przykład RPA i Etiopii
 15. Rozkład „obozu państw socjalistycznych” i rozpad ZSRR

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Bullock A., Hitler. Studium tyranii, Warszawa 2000.
 Courtois S., Werth N., Panne J., Paczkowski A., Bartosek K., Margolin J. L., Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania, Warszawa 1999,
 Kołakowski L., Główne nurty marksizmu : powstanie, rozwój, rozkład, Londyn 1988.
 Michałek K., Na drodze ku potędze. Historia USA 1861-1945, Warszawa 1993.
 Smaga J., Rosja w 20. stuleciu, Kraków 2002.
 Courtois S., Werth N., Panne J., Paczkowski A., Bartosek K., Margolin J.L., Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania, Warszawa 1999,
 Garztecki M., Szozda Ł., Świat islamu i nowe zagrożenia, „Sprawy Międzynarodowe” 2001, nr 2,
 Łoś R., Współczesne konflikty zbrojne, Warszawa 2010.
 Michałek K., Mocarstwo. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki 1945 - 1992, Warszawa 1995,
 Paszewski T., Wojna z terroryzmem – próba bilansu, „Sprawy Międzynarodowe” 2008, nr 2,
 Roszkowski W., Półwiecze. Historia polityczna świata po 1945 roku, Warszawa 2002,
 Wybór tekstów źródłowych do historii powszechnej po II wojnie światowej, t. I. 1945-1955, cz. 1, wybór i opracowanie Adam Basak i Tadeusz Marczak, Wrocław 1992.
 Źródła nienawiści: konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych, pod red. Kamila Janickiego, Kraków-Warszawa 2009.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Gowin J., Zjednoczenie Niemiec i rozpad ZSRR, „Przegląd Zachodni” 2000, nr 1, s. 77-109,
 Gąsowski A., RPA, Warszawa 2006,
 Malinowski M.J., Międzynarodowe następstwa przemian w Republice Południowej Afryki, „Sprawy Międzynarodowe”, 1991, nr 9,
 Sierpowski S., Między wojnami 1919-1939, t. 1, Poznań 1999.
 Wojciechowski M., Stosunki polsko-niemieckie 1933-1938, Poznań 1980.

B. Literatura uzupełniająca

Sowa A.L.. Historia polityczna Polski 1944-1991, Kraków 2011,
 Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską, red. E. Krawczak -Wyrzykowski i E. Synowiec, Warszawa 1997,

Efekty uczenia się	<p>Wiedza Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. K_W01 P6S_WG, - posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. K_W02 P6S_WG, - dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. K_W06 P6S_WG - wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym. K_W10 P6S_WG.</p>
	<p>Umiejętności Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. K_U01 P6S_UW, - posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U03 P6S_UW/UK, - potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. K_U08 P6S_UW</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. K_K01 P6S_KR, - jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym. K_K06 P6S_KR, - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K07 P6S_KR</p>

Kontakt patelski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Dzieje europejskiej filozofii klasycznej		Kod ECTS według ustalonego wzoru			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek		stopień	Tryb	specjalność	specjalizacja
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I licencjat,	Stacjonarne		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Pietrzak					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS		
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład Konwersatorium 			Udział w wykładzie i w ćwiczeniach : 45 Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 25 Suma godzin: 70 Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 3		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 					
C. Liczba godzin 45					
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> obowiązkowy 		Język wykładowy Język polski			
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza tekstów z dyskusją 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		<ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia wykładu: zaliczenie ćwiczeń: zaliczenie z oceną 			
		B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> wykład: udział w wykładzie ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe. 			
		C. Podstawowe kryteria: Zaliczenie ćwiczeń: aktywny udział w zajęciach - poprawność analizy tekstów, poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
A. <u>Wymagania formalne</u> B. <u>Wymagania wstępne</u>					

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów i studentek w problematykę metafizyki rozumianej jako teoria bytu w kontekście jej związków z ontologią. W trakcie zajęć omówione zostaną problemy związane zarówno z historycznymi sporami metafizycznymi, takimi jak spór o uniwersalia czy spór o istnienie Boga, jaki jak i ze współczesnymi dyskusjami na statusem ontologicznym takich pojęć jak osoba czy świadomość. Prócz tego w trakcie zajęć poruszone zostaną kwestie wolnej woli i subiektywności.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Oświecenie Jońskie
2. Sofiści i Sokrates
3. Platon
4. Arystoteles
5. Hedonizm starożytny
6. Cynizm i stoicyzm
7. Sceptycyzm
8. Neoplatonizm pogański
9. Narodziny chrześcijaństwa - Apologeci - Ojcowie Kościoła
10. Filozofia św. Augustyna i schyłek starożytności
11. Jan Szkot Eriugena i spór dialektyków z antydialektykami
12. Narodziny scholastyki. Od Anzelm do Abelarda
13. Awveroizm łaciński i arystotelizm chrześcijański
14. Potępienie 1277 roku i jego skutki. Jan Duns Szkot
15. Nominalizm średniowieczny

B. Problematyka konwersatorium

Analiza tekstów filozoficznych stanowiących przykłady ilustrujące sposoby filozofowania właściwe dla poglądów filozoficznych omawianych w ramach wykładu. Ćwiczenie w formułowaniu własnego stanowiska filozoficznego w odniesieniu do omawianych stanowisk klasycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:

Stefan Świeżawski, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej

B. Literatura uzupełniająca

Władysław Tatarkiewicz, Historia Filozofii Tom I

Jan Legowicz, Filozofia grecko-rzymska

Giovanni Reale, Myśl starożytna

Jan Legowicz, Historia filozofii średniowiecznej Europy zachodniej

Dodatkowo teksty źródłowe udostępnione w systemie Moodle

Efekty kształcenia	Wiedza (K_W20) zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism. Potrafi przedstawić sprzeczne stanowiska filozoficzne, Rozumie teologiczny i filozoficzny kontekst sporu o uniwersalia (K_W19) Zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych. Rozumie rolę jaką filozofia klasyczna odegrała w narodzinach filozofii religijnej europejskiego średniowiecza. Rozumie procesy, które doprowadziły do upadku średniowiecznego sposobu rozumowania. Rozumie kontekst historyczny, w jakim rodziła się europejska filozofia klasyczna (K_W21) Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie.
	Umiejętności K_U04 Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski, zna podstawy logiki oraz typowe strategie argumentacyjne K_U13 poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną K_U14 czyta i interpretuje tekst filozoficzny, analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych K_U15 przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności formułuje

w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych.

Kompetencje społeczne

(K_K010) zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i kulturalnego. Student potrafi zrozumieć własne życie w kontekście Sokratejskiego wymogu życia przemyślanego

(K_K11) jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów
Student potrafi porządkować własną praktykę życiową przy użyciu narzędzi wypracowanych przez filozofię klasyczną. .

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Kontakt

mpietrzak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Archeologia	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych Instytut Historii UO	
Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS:
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład.	5
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 15	
Status przedmiotu wykład	Język wykładowy język polski przy niewielkim udziale języka angielskiego
Metody dydaktyczne • wykład	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną • egzamin
	B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie z oceną egzamin pisemny
	C. Podstawowe kryteria Zaliczenie z całości problematyki będącej przedmiotem wykładu (por. treści programowe).
Cele przedmiotu Celem kursu jest prezentacja historii i kultury społeczeństw prehistorycznych (epoka kamienia: paleolit, mezolit, neolit, eneolit i okres brązu), europejskiego Barbaricum w okresie od VII wieku przed Chr. do schyłku czasów wędrówek ludów (ok. VI wieku po Chr.) i wczesnośredniowiecznej.	
Treści programowe 1. Epoka kamienia: paleolit, mezolit, neolit, eneolit. 2. Epoka brązu: wczesnobrązowa cywilizacja środkowoeuropejska, krąg kultur mogiłowych, kultury pól popielnicowych. 3. Epoka żelaza: okres halsztacki. 4. Epoka żelaza: okres lateński (przedrzymski). 5. Epoka żelaza: okres lateński (Celtowie). 6. Okres rzymski: Cesarstwo Rzymskie i Barbarikum. 7. Okres rzymski: kultura przeworska i kultura wielbarska. 8. Okres rzymski: Swebowie, Markomanowie i Kwadowie. 9. Okres rzymski: kultura czerniachowska, Sarmaci, Dakowie. 10. Okres wędrówek ludów: Hunowie, Goci i Wandalowie. 11. Okres wędrówek ludów i wczesne średniowiecze: Alamanowie, Bawarowie, Turyngowie i Longobardowie. 12. Wczesne średniowiecze: Słowianie i Awarowie, Polska i Cechy (Wielkie Morawy, Piastowie i Przemyślidzi).	

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:***A.1. wykorzystywana podczas zajęć*

1. Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003).
2. Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków 1998.
3. Kozłowski, J. K. (ed.): Encyklopedia historyczna świata, t. I. Prehistoria. Kraków 1999.
4. Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa 2005.
5. Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

1. Buchvaldek, M. – Lippert, A. – Košnar, L. (edd.): Archeologický atlas pravěké Evropy. Praha 2007.
2. Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981.
3. Kruta, V.: Les Celtes, historie et dictionnaire. Paris 2000.
4. Wolfram, H.: Germanie. Kraków 1996.
5. Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3. Kraków 2005, 447-561.
6. Andrzejowski, J. – Kokowski, A. – Leiber, Chr. (edd.): Wandalowie – strażnicy bursztynowego szlaku. Lublin-Warszawa 2004.
7. Mączyńska, M.: Wędrowki ludów. Historia niespokojnej epoki IV i V wieku. Warszawa-Kraków 1996.
8. Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000.
9. Poulík, J. – Chropovský, B. (edd.): Velká Morava a počátky československé státnosti. Praha-Bratislava 1985.
10. Sommer, P. – Třeštlík, D. – Žemlička, J. (edd.): Přemyslovci. Budování českého státu. Praha 2009.

Efekty kształcenia**Wiedza**

K_W01: Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych (archeologicznych) oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
K_W02: Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii (archeologii) Polski i powszechnej.

Umiejętności

K_U01: Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05: Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Kontakt

Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska
e-mail: magdalenapp11@wp.pl, tel. 608691912

Nazwa przedmiotu Historia regionalna		Kod ECTS według ustalonego wzoru	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Adriana Dawid			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>konwersatorium,</i>			
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład konwersatoryjny</i> • <i>dyskusja</i> • <i>praca z materiałem źródłowym</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia na przykład: • <i>odpowiedź ustna</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i>	
		C. Podstawowe kryteria <i>Aktywny udział w zajęciach (50%)</i> <i>Odpowiedź ustna (50%)</i>	
Cele przedmiotu <i>Utrwalenie i pogłębienie wiedzy na temat historii Śląska od czasów najdawniejszych do współczesności.</i> <i>Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych z zakresu historii Śląska</i> <i>Zapoznanie z najważniejszymi syntezami historii Śląska</i> <i>Omówienie wybranych opracowań monograficznych z historii Śląska</i> <i>Pomoc w doskonaleniu umiejętności publicznej prezentacji zagadnień historycznych oraz popularyzacja wiedzy historycznej obejmującej historię Śląska</i>			
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i> A. Problematyka wykładów			
<ul style="list-style-type: none"> • Śląsk jako kraina geograficzna i historyczna. Zmiany przynależności państwowej Śląska od IX do XX w. • Śląsk w średniowieczu i okresie nowożytnym (polityka, gospodarka kultura) • Śląsk w okresie wojen napoleońskich i Wiosny Ludów • Śląsk w Cesarstwie Niemieckim • Śląsk w okresie I wojny światowej • Geneza i skutki podziału Górnego Śląska w 1922 roku • Stosunki społeczne i polityczne w polskiej i niemieckiej części Górnego Śląska w okresie 			

międzywojennym;

- Śląsk podczas II wojny światowej
- Sowiecka okupacja Śląska;
- Wokół problemów narodowościowych na powojennym Śląsku (weryfikacja, wysiedlenia, odniemczanie, akcja osiedleńcza);
- Aparat władzy na Śląsku w latach 1945–1989;
- Życie codzienne i religijne na Śląsku w XX w.
- Opozycja antykomunistyczna na powojennym Śląsku;
- Przetomy polityczne w powojennej historii Śląska ('56, '68, '70, '76, '80, '89)
- Współczesne podziaty narodowo-społeczne mieszkańców Śląska (Polacy – Ślązacy – Niemcy)

Wykaz literatury

Podstawowa literatura:

- Bahlcke J., *Śląsk i Ślązacy*. Warszawa 2001.
- *Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu*, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Kaczmarek, Gliwice 2011.
- *Historia Śląska*, red. M. Czapliński i in., Wrocław 2002.
- Lis M., *Górny Śląsk. Zarys dziejów do połowy XX wieku*, Opole 2001.
- Popiołek K., *Historia Śląska od pradziejów do 1945 roku*, Katowice 1972.

Literatura uzupełniająca:

- Bidzińska-Jakubowska B., *Śląsk Opolski w latach 1945-1947. Polityczna strategia budowy „bloku demokratycznego”*, Opole 2000.
- Dawid A., *Niepolskie Opolskie. Władze polityczne i administracyjne oraz aparat bezpieczeństwa wobec proniemieckich postaw mieszkańców województwa opolskiego (1950-1956)*, Opole 2020
- Hanich A., *Czas przetomu. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim w latach 1945-1946*, Opole 2008.
- *Geschichte Schlesiens*, red. Aubin H., Petry L., Schlenger H, Bd. 3 *Preussisch Schlesien, 1740-1945. Österreichisch Schlesien 1740-1918/1945*, Stuttgart 1999-2000.
- *Górny Śląsk w Polsce Ludowej, t. 1, Przetomy i zwroty*, red. A. Dziurok, B. Linek, Katowice-Opole 2016.
- Kaczmarek R., *Powstania śląskie 1919.-1920-1921. Nieznana wojna polsko-niemiecka*, Kraków 2019
- Kaczmarek R., Kucharski M., Cybula A., *Alzacja/Lotyryngia a Górny Śląsk. Dwa regiony pogranicza*, Katowice 2002.
- Ligarski S., *W zwiercadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945-1949*, Wrocław 2007.
- Linek B., *Polityka antyniemiecka na Górnym Śląsku w latach 1945-1950*, Opole 2014.
- Madajczyk P., *Przyłączenie Śląska Opolskiego do Polski 1945-1948*, Warszawa 1996.
- Masnyk M., *Dzielnica I Związku Polaków w Niemczech (1923-1939)*, Opole 1994.
- Misztal J., *Weryfikacja narodowościowa na Śląsku Opolskim 1945-1950*, Opole 1984.
- *Opolskie drogi do niepodległości*, red. M. Świder, M. Patelski, Opole 2007.

- *Przebudź się, serce moje, i pomyśl. Przyczynek do historii stosunków między Śląskiem a Berlinem-Brandenburgią, Berlin-Opole 1995.*
- *Regionalizm a separatyzm – historia i współczesność, red. M. W. Wanatowicz, Katowice 1995.*
- *Śląska codzienność po drugiej wojnie światowej, red. Z. Woźniczka, Katowice 2006.*
- *Stalinizm i rok 1956 na Górnym Śląsku, red. A. Dziurok, B. Linek, K. Tarka, Katowice-Opole-Kraków 2007*
- *Wanatowicz, M. W.: Od indyferentnej ludności do śląskiej narodowości? Postawy narodowe ludności autochtonicznej Górnego Śląska w latach 1945 – 2003 w świadomości społecznej, Katowice 2003.*
- *Województwo śląskie 1945-1950, red. A. Dziurok, R. Kaczmarek, Katowice 2007.*

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniński A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

- opanowanie przez studentów materiału zawartego w syntezach zamieszczonych w wykazie literatury
- opanowanie przez studentów terminologii historycznej obejmującej pojęcia z zakresu historii Śląska
- opanowanie przez studentów wiedzy na temat różnych ujęć/interpretacji historii Śląska.

EKK

- K_W02 Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. P6S_WG
- K_W03 Posiada wiedzę z zakresu archeologii, historii sztuki i geografii historycznej w stopniu pozwalającym na prowadzenie samodzielnych badań, interpretacji literatury naukowej oraz źródeł historycznych. P6S_WG
- K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG
- K_W09 Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji. P6S_WG
- K_W10 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym. P6S_WG
- K_W11 Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. P6S_WG/K

Umiejętności

- utrwalenie i doskonalenie metod krytycznej analizy źródeł historycznych i historiograficznych

EKK

- K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW
- K_U04 Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. P6S_UW/UK
- K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. P6S_UW
- K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych. P6S_UK
- K_U09 Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego. P6S_UU

Kompetencje społeczne (postawy)

- wyrabianie postawy systematycznego dokształcania się w zakresie wielokulturowości Śląska
- utrwalanie postawy respektowania/poszanowania/próby zrozumienia różnych interpretacji historii Śląska w kontekście różnic narodowych, religijnych, kulturowych, ekonomicznych i politycznych
- kształtowanie postawy cechującej się świadomym propagowaniem wiedzy historycznej w środowisku lokalnym

EKK

- K_K10 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. P6S_KO
- K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK
- K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK
- K_K04 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. P6S_KK
- K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K07 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.
P6S_KR

Kontakt

adadawid@wp.pl

Nazwa przedmiotu Wiek XVI-XVIII		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Sawicki Mariusz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 7
A. Formy zajęć Konwersatorium		
B. Sposób realizacji Zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 25		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne Analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
C. Podstawowe kryteria Aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub referatu.		
Cele przedmiotu Przedmiot ma na celu przedstawienie w sposób syntetyczny najważniejszych (przełomowych) wydarzeń związanych z dziejami Europy i Polski. Istotnym elementem jest analiza istotnych procesów historycznych, które wpływały na oblicze Europy XVI-XVIII stulecia i miały największy wpływ na obecny kształt kulturowy, polityczny, społeczny i gospodarczy Starego Kontynentu. Ważnym elementem w procesie kształcenia będzie również analiza dynamiki tych wydarzeń, a także ich ciągu logicznego, przyczynowo-skutkowego i wpływ tych uwarunkowań na dzieje Europy i Polski.		
Treści programowe 1. Odkrycia geograficzne i ich wpływ na rozwój Europy i świata 2. Reformacja w Niemczech i ostateczny rozłam w zachodnim chrześcijaństwie. Skutki reformacji. 4. Rewolucja angielska 5. Systemy rządów w nowożytnej Europie – od demokracji do absolutyzmu. 6. Rywalizacja Burbonów i Habsburgów o dominację w Europie nowożytnej. 7. Demokracja szlachecka w dawnej Polsce – narodziny i konsekwencje dla funkcjonowania państwa. 8. Tolerancja i nietolerancja. 9. System parlamentarny dawnej Rzeczypospolitej. 10. Wojny XVII wieku – początek końca? 11. Próby reform państwa w XVIII wieku 12. Sejm Wielki i Konstytucja 3-go Maja. 13. Rozbiory i upadek Rzeczypospolitej – przyczyny.		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku; E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku; Historia Afryki, pod red. M. Tymowskiego, Wrocław 1996; J. Tubielewicz, Historia Japonii, Wrocław 1984; W. Rodziński, Historia Chin, Wrocław 1992; M. Kula, Historia Brazylii, Wrocław 1997; W. Czapliński, Historia Niemiec, Wrocław 1981; L. Bazyłow, Historia Rosji, t.1-2, Warszawa 1985; J. Kędzierski, Dzieje Anglii, Wrocław 1986; Paul Jonson, Historia Anglików, Gdańsk 1995; J. Baszkiewicz, Historia Francji, Wrocław 1995, H. Wereszycki; Historia Austrii, Wrocław 1986; M. Tulon de Lane, J. Valdeon Baroque, A. Dominique Ortiz, Historia Hiszpanii, Kraków 1998, Adam Kersten, Historia Szwecji, Wrocław 1973; J. Wojtowicz, Historia Szwajcarii, Wrocław 1989; U. Augustyniak, Historia Polski, 1572-1795, Warszawa 2008; M. Markiewicz, Historia Polski : 1492-1795, Kraków 2004; Historia sejmu polskiego, t. 1, Do schyłku szlacheckiej Rzeczypospolitej, red. J. Michalski, Warszawa 1984; J. Bardach, Dzieje Sejmu Polskiego, Warszawa 1997.

B. Literatura uzupełniająca

B. Nowak, Europejska ekspansja w Afryce w XVII-XVIII w. Jej etapy, przejawy i skutki, w: Historia Afryki od XIX wieku, pod red. M. Tymowski, Wrocław 1996; Tenże, Początki obecności europejskiej w Afryce Czarnej, tamże; Europa i świat w początkach epoki nowożytnej, t. 1, pod red. A. Mączaka, Warszawa 1991; J. M. Todd, Marcin Luter, Warszawa 1998; Manfred Bensing, Wojna chłopska w Niemczech 1524-1526, 1973; J. Lecler, Historia tolerancji w wieku reformacji, t. 1 i 2; Warszawa 1964; H. Schilling, Jedność i różnorodność Europy we współczesnej epoce nowożytnej: religia, społeczeństwo, państwo, Warszawa 2010; W. Kriegseisen, Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem: (Rzesza Niemiecka, Niderlandy Północne, Rzeczpospolita polsko-litewska), Warszawa 2010; J. Burkhardt, Stulecie reformacji w Niemczech (1517-1617): między rewolucją medialną a przełomem instytucjonalnym, Warszawa 2009; M. Treu, Marcin Luter – reformator, Bielsko Biała- Katowice 2006; H. A. Oberman, Marcin Luter: człowiek między bogiem a diabłem, Gdańsk 2004; S. Salmonowicz, Prusy: dzieje państwa i społeczeństwa, kilka wydań - do wyboru; Europa w dobie absolutyzmu oświeconego, pod red. T. Cegielskiego, Warszawa 1992; P. Burke, Fabrykacja Ludwika XIV, Warszawa 2011; S. Grzybowski, Cromwell i jego wiek, Warszawa 1959, Charl Tilly, Rewolucje europejskie, Warszawa 1997; J. Basista, Kilka uwag o konstytucyjnych przyczynach angielskiej wojny domowej, Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka 1992, nr 1/2; M. Tarabula, Argument dobra publicznego w angielskiej retoryce politycznej 1606-1653, Studia Historyczne, Nr 129 (1997), S. Grzybowski, Henryk VIII i reformacja w Anglii, Warszawa 1969; K. Piwowarski, Wojny religijne, Poznań 1998; A. E. McGrath Jan Kalwin: studium kształtowania kultury Zachodu, Warszawa 2009; S. Piwko, Jan Kalwin: życie i dzieło, Warszawa 1995; W. Kriegseisen, Wokół rocznicy edyktu nantejskiego, Przegląd Historyczny 1988, z.71; M. Turchetti, Alternatywa zgody i tolerancji podczas francuskich wojen religijnych (1562-1598), Odrodzenie i Reformacja w Polsce, t. 34, 1989; S. Cynarski, Zygmunt August, Wrocław 1988, W. Szczuczko, Sejmy koronne 1562-1564 a ruch egzekucyjny w Prusach Królewskich, Toruń 1994; J. Dworzaczkowa, Bracia czescy w Wielkopolsce w XVI i XVII wieku, Warszawa 1997, J. Tazbir, Reformacja w Polsce, Warszawa 1993, M. Kosman, Protestanci i kontrreformacja. Z dziejów tolerancji w Rzeczypospolitej XVI-XVIII wieku, Wrocław 1978, S. Ciara, Senatorowie i dygnitarze koronni w drugiej połowie XVII wieku, Wrocław 1990, S. Płaza, Sejmiki i zjazdy szlacheckie województw poznańskiego i kaliskiego - ustrój i funkcjonowanie (1572-1632), Kraków 1984, W. Kriegsaisen, Sejmiki Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII i XVIII wieku, Warszawa 1991, J. Wimmer, Wojna polsko-szwedzka 1655-1660, Warszawa 1973; S. Ochmann, Sejmy lat 1661-1662. Przegrana batalia o reformę ustroju Rzeczypospolitej, Wrocław 1977; J. Urwanowicz, Wojskowe „Sejmiki.” Koła w wojsku Rzeczypospolitej XVI-XVII wieku, Białystok 1996; O naprawę Rzeczypospolitej XVII-XVIII. Prace ofiarowane Władysławowi Czaplińskiemu w 60. rocznicę urodzin, red. J. Gierowski, Warszawa, 1965; J. Staszewski, August II Mocny, Wrocław 1998; T. Cegielski, Ł. Kądziela, Rozbiory Polski 1772-1793-1795, Warszawa 1990, E. Rostworowski, Ostatni król Rzeczypospolitej. Geneza i upadek Konstytucji 3 maja, Warszawa 1966; J. Michalski, Schyłek konfederacji barskiej, Warszawa 1970; A. Wyczański, Polska Rzecz Pospolitą Szlachecką, kilka wydań; Polska XVII wieku. Państwo, społeczeństwo, kultura, pod red. J. Tazbira, Warszawa 1974; H. Wisner, Rzeczpospolita Obojga Narodów - federacja zwyciężonych czy zwycięzców..., PH, t. 63, z. 4, Warszawa 1972, S. Grzybowski, Senat w kształtowaniu się polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVI wieku, [w:] Senat w Polsce. Dzieje i teraźniejszość, Warszawa 1993, E. Dybaś-Urwanowicz, Bezkrólowie - czas integracji czy podziałów, PH, t. 85, z. 1-2, Warszawa 1994, M. Biskup, O początkach reformacji religijnej w Prusach Królewskich, KH, R. 50, nr 4, Warszawa 1993, M. Kosman, Konflikty wyznaniowe w Wilnie, KH, R. LXXIX, nr 1, Warszawa 1972, H. Wisner, Rozdawnictwo i sprzedaż urzędów w czasach Zygmunta III, PH, t. LXI, z. 3, Warszawa 1970, W. Czapliński, Sprzedawanie urzędów w Polsce w połowie XVII wieku, PH, t. LCI (1959), z. 1, J. Matuszewski, Sprzedawalność urzędów w Polsce, CPH, t. 16, z. 2, 1964, M. Borucki, Sejmy i sejmiki szlacheckie, Warszawa 1972, A. Lityński, Samorząd szlachecki w Polsce XVII-XVIII wieku, KH, R. XCIX, nr 4, Warszawa 1992, H. Wisner, Dysydenci litewscy wobec wybuchu wojny polsko-szwedzkiej (1655-1660), Odrodzenie i reformacja w Polsce, t.15, (1970); Stefania Ochmann-Staniszevska, Od stabilizacji do kryzysu władzy królewskiej. Państwo Wazów, [W:] Między monarchią a demokracją, Warszawa 1994; S. Ochmann-Staniszevska, Stosunek Senatu do reform ustroju państwa za panowania Jan Kazimierza Wazy, Senat w Polsce. Dzieje i teraźniejszość. Sesja naukowa Kraków 25 i 26 maja 1993, Warszawa 1993; Z. Wójcik, Stosunki polsko-austriackie w II połowie XVII wieku, Sobótka, r. 38, nr 4, Wrocław 1983, K. Matwijów, Projekt reformy państwa z czasów Jana III..., Sobótka R. 30, nr 2, Wrocław 1975, K. Piwarski, Projekty reformy państwa za Jana III, [w:] Studia ku czci Stanisława Kutrzeby, t.1, Kraków 1938; J. Staszewski, Pomysły reformatorskie czasów Augusta II, KH, z. 4, Warszawa 1975, J. A. Gierowski, Sejm 1713 w relacjach nuncjusza..., Sobótka, R. 48, nr 2-3, Wrocław 1993; Z. Zielińska, Rosja wobec polskich planów akcji wojska 1738 roku, KH, R. 57, nr 3, Warszawa 2000, H. Palkij, Praca komisji aukcji wojska w latach 1736-1738, KH, R. 56, Warszawa 1999, W. Konopczyński, Sejm grodzieński 1752, Kraków 1907, H. Palkij, Sejmy z lat 1736 i 1738, Kraków 2000; Z. Zielińska, Studia z dziejów stosunków polsko-rosyjskich w XVIII wieku, Warszawa 2001; M. Nycz, Geneza reform skarbowych sejmów niemiego. (Studium z dziejów skarbowo-wojskowych z lat 1697-1717), Poznań 1938; T. Cegielski, Ł. Kądziela, Rozbiory polskie 1772-1793-1795, Warszawa 1990; E. Rostworowski, Ostatni król Rzeczypospolitej. Geneza i upadek Konstytucji 3 maja, Warszawa 1966; Z. Zieliński, Ostatnie lata Pierwszej Rzeczypospolitej, Warszawa 1986.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza</p> <p>Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG)</p> <p>Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG). Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG). Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/ P6S_WG). Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG). Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01/ P6S_UW). Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05 / P6S_UW). Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW). Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U9 / P6S_UU)</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10/P6S_KK)</p> <p>Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02/P6S_KK). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K04/P6S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05/P6S_KO)</p> <p>Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07/P6S_KR)</p>
<p>Kontakt msawicki@uni.opole.pl</p>	

Nazwa przedmiotu Wiek XIX		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych UO</i> <i>Instytut Historii UO</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Maziarz Antoni		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS 7
A. Formy zajęć • wykład		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 25		
Status przedmiotu Obowiązkowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <i>Wykład połączony z prezentacją multi medialną</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • egzamin	
	B. Formy zaliczenia • egzamin pisemny, dwuczęściowy	
	C. Podstawowe kryteria Ocena końcowa stanowi sumę, na którą składają się: Zaliczenie testu wiedzy (50%) Pisemna rozprawka na dwa spośród 100 wcześniej przekazanych zagadnień (50%)	
Cele przedmiotu W oparciu o wiodące problemy związane z epoką niewoli narodowej (1795-1918) analiza wybranych wyzwań stojących przed Polakami tejże epoki, form i metod rozwiązywania tych problemów. W ujęciu komparatystycznym studenci powinni ocenić rolę i miejsce Polaków w historii powszechnej, wpływ wieku XIX na dalszą historię Polski (dziedzictwo XIX w.). Zróżnicowanie tematyki zajęć powinno ukazać złożoność historii – przenikanie się treści politycznych, społecznych, kulturowych. W ramach zajęć zostaną też omówione kluczowe kwestie dla historii powszechnej XIX (społeczne, polityczne, z zakresu kultury). Student powinien posiadać umiejętność analizy różnorodnego materiału historycznego.		
Treści programowe 1. Książę Adam Jerzy Czartoryski i jego relacje z Rosją 2. Charles Talleyrand - twórca dyplomacji 3. Wokół stereotypów Rosjan – wielki książę Konstanty Pawłowicz i prezydent Warszawy Sokrates Starynkiewicz 4. Życie prywatne F. Chopina 5. Kariery Polaków w Rosji w XIX w. 6. Stan wojenny w 1861 i 1981 – analogie i różnice 7. Romuald Traugutt – sylwetka duchowa dyktatora 8. Publicystyka Aleksandra Świętochowskiego 9. Koncepcja społeczeństwa obywatelskiego w ujęciu K. Libelta 10. „Chłopi” W. Reymonta jako źródło wiedzy o społeczności wsi polskiej k. XIX w.		

11. Świadomość narodowa Polaków w XIX w.
12. Nauczanie społeczne Kościoła katolickiego w XIX wieku.
13. Rosja i Kaukaz: zmagania z Czeczenią i współdziałanie z Gruzją
14. Upadek Chin i reformy Japonii w XIX w.
15. Stany Zjednoczone w pierwszych latach po wojnie secesyjnej

Wykaz literatury

Podręczniki:

- Chwalba A., *Historia powszechna. Wiek XIX*, Warszawa 2008;
- Kizwalter T., *Historia powszechna. Wiek XIX*, Warszawa 2007;
- Chwalba A., *Historia Polski 1795-1918*, Kraków 2000;
- Zgórniak M., *Polska w czasach walk o niepodległość 1815-1864*, Kraków 2003;
- Buszko J., *Od niewoli do niepodległości 1864-1918*, Kraków 2003;
- Wasilewski S., *Życie polskie w XIX wieku*, Warszawa 2008

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Brykalska M., *Aleksander Świętochowski. Biografia*, t. 1-2, Warszawa 1987;
- Ciesielski S., *Rosja-Czeczenia: dwa stulecia konfliktu*, w: <http://www.sciesielski.republika.pl/czeczenia/spiscze.html>;
- Czartoryski A.J., *Szkic o dyplomacji*, Paris 2004;
- De Lazari Andrzej, *Katalog wzajemnych uprzedzeń Polaków i Rosjan*, Warszawa 2006;
- Giza A., *Polaczkowie i Moskale. Wzajemny ogląd w krzywym zwierciadle 1800-1917*, Szczecin 1993;
- Harris R., *Talleyrand – zdrajca i zbawca Francji*, Warszawa 2008;
- Henshall K., *Historia Japonii*, Warszawa 2011;
- Jankowska T., *Powstańczy szlak do nieba Sługi Bożego Romualda Traugutta*, Warszawa 2013;
- Kijas A., *Polacy w Rosji od XVII do 1917 roku. Słownik biograficzny*, Warszawa 2000;
- Kizwalter T., *O nowoczesności narodu. Przypadek Polski*, Warszawa 1999;
- Klichta J., *Duchowość Chopina*, Katowice 2010;
- Kukiel M., *Czartoryski a jedność Europy*, Lublin 2008;
- Librowicz Z., *Polacy w Syberii*, Wrocław 1993;
- Łepkowski T., *Polska – narodziny nowoczesnego narodu 1764-1870*, Poznań 2003.
- Łuczko M., *Ito Hirobumi i Yamagata Aritimo*, Warszawa 2006;
- Maziarz A., *Kompozytor (nie)poważny. Poczucie humoru Fryderyka Chopina*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2010, t. 65, z. 4, s. 615-636;
- Maziarz A., *Naród - państwo – społeczeństwo - obywatel w publicystyce Karola Libelta*, „Opolskie Studia Administracyjno-Prawne” 2009, t. VI, s. 227-244;
- Mażewski L., *Powstańczy szantaż. Od konfederacji barskiej do stanu wojennego*, Warszawa 2004;
- Nowak A., *Polacy, Rosjanie i biesy: studia i szkice*, Kraków 1998;
- Orioux J., *Talleyrand – niezrozumiany sfinks*, Warszawa 1989;
- Rusin J., *Człowiek świętego imienia. Legenda Traugutta w piśmiennictwie polskim XIX i XX wieku*, Rzeszów 2002;
- Świętochowski A., *Wspomnienia*, oprac. S. Sandler, Wrocław 2006;
- Tarle E., *Talleyrand*, Warszawa 1967;
- Zieliński Z., *Papiestwo i papieże dwóch ostatnich wieków*, Warszawa 1999;

Efekty kształcenia

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG)
 Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG)
 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG)
 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG)
 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/

P6S_WG)

Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG)
Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)

Umiejętności

Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05 / P6S_UW)
Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW)
wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U06 / P6S_UU)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego (K_K010 / P6S_KO)
Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02 / P6S_KK)
Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K03 / P6S_KK)
Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K04 / P6S_KK)
Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05 / P6S_KO)
Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07 / P6S_KR)

Kontakt:

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Wiek XIX		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych UO</i> <i>Instytut Historii UO</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Maziarz Antoni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • <i>ćwiczenia</i>		7	
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>			
C. Liczba godzin: 25			
Status przedmiotu Obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>ćwiczenia:</i> <i>analiza tekstów źródłowych</i> <i>praca w grupach</i> <i>analiza przypadków</i> <i>dyskusja</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych, otrzymywanych w trakcie semestru</i>	
		C. Podstawowe kryteria <i>Ocena końcowa stanowi sumę, na którą składają się:</i> <i>Aktywność na zajęciach: 20%</i> <i>Oceny za wykonanie 6 zadań, każde 10% do oceny końcowej</i> <i>Znajomość lektur z podanej listy (pamiętniki, wspomnienia): 20%</i>	
Cele przedmiotu W oparciu o wiążące problemy związane z epoką niewoli narodowej (1795-1918) analiza wybranych wyzwań stojących przed Polakami tejże epoki, form i metod rozwiązywania tych problemów, jak również ukazanie kierunków polityki państw zaborczych. W ujęciu komparatystycznym studenci powinni ocenić rolę i miejsce Polaków w historii powszechnej, wpływ wieku XIX na dalszą historię Polski (dziedzictwo XIX w.). Zróżnicowanie tematyki zajęć powinno ukazać złożoność historii – przenikanie się treści politycznych, społecznych, kulturowych. W ramach zajęć zostaną też omówione kluczowe kwestie dla historii powszechnej XIX (społeczne, polityczne, z zakresu kultury). Student powinien posiadać umiejętność analizy różnorodnego materiału historycznego.			
Treści programowe 1. Specyfika badawcza XIX w. 2. Wielka Rewolucja Francuska. Wolność-Równość-Braterstwo w latach 1789-1797. Mit i rzeczywistość 3. Reakcje Polaków na utratę niepodległości. Ziemia polska w polityce zaborców do 1806 r. 4. Konstytucje polskie 1807 i 1815 – porównanie 5. Pozycja Prus w Europie 1806-1870. Zjednoczenie Niemiec w 1871 r. 6. Stany Zjednoczone w pierwszych latach po wojnie secesyjnej 7. Kolonie brytyjskie w XIX wieku 8. Pozycja społeczna kobiety na przykładzie różnych kręgów cywilizacyjnych (Chiny, świat arabski, Ameryka Płd.) 9. Bilans polskich powstań zbrojnych doby niewoli narodowej			

10. Warunki życia codziennego w XIX w.
11. Rozwój nauki i techniki w XIX w.
12. Geneza polskich partii politycznych
13. Pamiętnikarstwo polskie doby niewoli narodowej – recenzja wybranego tekstu

Wykaz literatury

- **Teksty źródłowe**
- *Dał nam przykład Bonaparte. Wspomnienia i relacje żołnierzy polskich 1796-1815*, oprac. R. Bielecki, A. Tyszcza, Kraków 1984;
- *Droga do niepodległości, czy program defensywny? Praca organiczna - programy i motywy*, wybór i oprac. T. Kizwalter, J. Skowronek, Warszawa 1988;
- *Naród, państwo, władza. Wybór tekstów z historii polskiej myśli politycznej dla studiujących prawo, nauki polityczne i historię*, red. A. Dudek, B. Szlachta, Kraków 1996;
- Teksty konstytucji Księstw Warszawskiego i Królestwa Polskiego

Podręczniki:

- Chwalba A., *Historia powszechna. Wiek XIX*, Warszawa 2008;

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Ajnenkiel A., *Konstytucje Polski w rozwoju dziejowym 1791-1997*, Warszawa 2001;
- Baszkiewicz J., *Równość, Własność: rewolucje burżuazyjne*, Warszawa 1981;
- Belofsky N., *Jak dawniej leczono, czyli plomby z mchu i inne historie*, Łódź 2014;
- Cisek A., *Kłamstwo Bastylli*, Warszawa 2010;
- Collini S., *Historia nauki i techniki: wiek przemysłu*, Warszawa 2002;
- Cywiński B., *Rodowody niepokornych*, Kraków-Lublin-Warszawa 1985.
- Czuby J., *Zasada dwóch sumień. Normy postępowania i granice kompromisu politycznego Polaków w sytuacji wyboru (1795-1815)*, Warszawa 2005;
- Dziewanowski K., *Brzemie białego człowieka: jak zbudowano Imperium Brytyjskie*, Warszawa 1995;
- *Historia kultury materialnej Polski*, t. VI: *Od 1870 do 1918 roku*, red. B. Baranowski, J. Baryś, T. Sobczak, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979;
- *Historia Polski w liczbach*, t. I: *Państwo i społeczeństwo*, Warszawa 2003;
- Jakóbczyk W., *Studia nad dziejami Wielkopolski w XIX w.*, t. 2: *Dzieje pracy organicznej*, Poznań 1951;
- Janion M., Żmigrodzka M., *Romantyzm i historia*, Gdańsk 2001;
- Korobowicz A., Witkowski W., *Historia ustroju i prawa polskiego (1722-1918)*, Zakamycze 2001;
- *Kronika powstań polskich 1794-1944*, red. M. Michalik, Warszawa 1994;
- Król M., *Romantyzm. Pieńko i niebo Polaków*, Warszawa 1998;
- Liebfeld A., *Polacy na szlakach techniki*, Warszawa 1984;
- Łubieński T., *Bić się czy się nie bić*, Warszawa 1996;
- Matelski D., *Grabież dóbr kultury w wojnach Rzeczypospolitej Obojga Narodów*, Poznań 2005
- Ogródowska B., *Medycyna tradycyjna w Polsce*, Warszawa 2012;
- *Słownik polskich pionierów techniki*, red. B. Orłowski, Katowice 1984;
- Wapiński R., *Historia polskiej myśli politycznej XIX i XX wieku*, Gdańsk 1997;
- Winkler H.A., *Długa droga na Zachód. Dzieje Niemiec*, t. 1: *1806-1933*, Wrocław 2007;
- Zahorski A., Zajewski W., Kieniewicz S., *Trzy powstania narodowe*, Warszawa 2006;
- Zdziechowski M., *Wpływy rosyjskie na duszę polską*, Kraków 1920;
- Zins H., *Ekspansja i zmierzch Imperium Brytyjskiego*, Lublin 2001

Efekty kształcenia

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG)

Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG)

Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG)

Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG)

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/ P6S_WG)

Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG)

Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01/ P6S_UW)

Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, archeologii, historii sztuki, archiwistyki (K_U02 / P6S_UW/UK)

Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych (K_U03 / P6S_UW/UK)

Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski (K_U04 / P6S_UW/UK)

Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05 / P6S_UW)

Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW)

Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U09 / P6S_UW)

wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U6 / P6S_UU)

Kompetencje społeczne (postawy)

Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu (K_K09 / P6S_KO)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10 / P6S_KO)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02 / P6S_KK)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K03 / P6S_KK)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K04 / P6S_KK)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05 / P6S_KO)

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07 / P6S_KR)

Kontakt:

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Archeologia		Kod ECTS MK_11	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych/ Instytut Historii UO			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 5	
A. Formy zajęć (wybrać)			
• <i>ćw.</i>			
B. Sposób realizacji (wybrać)			
• <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu obowiązkowy		Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne • <i>ćwiczenia</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia	
		• <i>zaliczenie z oceną</i>	
		B. Formy zaliczenia <i>na przykład:</i>	
		• <i>zaliczenie z oceną</i>	
		C. Podstawowe kryteria Zaliczenie z całości problematyki będącej przedmiotem wykładu (por. treści programowe).	
Cele przedmiotu Celem kursu jest prezentacja historii i kultury społeczeństw prehistorycznych (epoka kamienia: paleolit, mezolit, neolit, eneolit i okres brązu), europejskiego Barbaricum w okresie od VII wieku przed Chr. do schyłku czasów wędrówek ludów (ok. VI wieku po Chr.) i wczesnośredniowiecznej.			
Treści programowe 1. Epoka kamienia: paleolit, mezolit, neolit, eneolit. 2. Epoka brązu: wczesnobrązowa cywilizacja środkowoeuropejska, krąg kultur mogiłowych, kultury pól popielnicowych. 3. Epoka żelaza: okres halszacki. 4. Epoka żelaza: okres lateński (przedrzymski). 5. Epoka żelaza: okres lateński (Celtowie). 6. Okres rzymski: Cesarstwo Rzymskie i Barbarikum. 7. Okres rzymski: kultura przeworska i kultura wielbarska. 8. Okres rzymski: Swebowie, Markomanowie i Kwadowie. 9. Okres rzymski: kultura czerniachowska, Sarmaci, Dakowie. 10. Okres wędrówek ludów: Hunowie, Goci i Wandalowie. 11. Okres wędrówek ludów i wczesne średniowiecze: Alamanowie, Bawarowie, Turyngowie i Longobardowie. 12. Wczesne średniowiecze: Słowianie i Awarowie, Polska i Cechy (Wielkie Morawy, Piastowie i Przemysłidzi).			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

1. Ławecka, D.: Wstęp do archeologii. Warszawa 2011 (2000, 2003).
2. Kozłowski, J. K. – Kaczanowski, P. (edd.): Wielka historia Polski, t.1. Najdawniejsze dzieje ziem polskich (do VII w.). Kraków 1998.
3. Kozłowski, J. K. (ed.): Encyklopedia historyczna świata, t. I. Prehistoria. Kraków 1999.
4. Kokowski, A.: Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa 2005.
5. Buko, A.: Archeologia Polski wczesnośredniowiecznej. Odkrycia-hipotezy-interpretacje. Warszawa 2005.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

1. Buchvaldek, M. – Lippert, A. – Košnar, L. (edd.): Archeologický atlas pravěké Evropy. Praha 2007.
2. Hensel, W. (ed.): Prahistoria ziem polskich, t. 1-5. Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975-1981.
3. Kruta, V.: Les Celtes, historie et dictionnaire. Paris 2000.
4. Wolfram, H.: Germanie. Kraków 1996.
5. Kaczanowski, P.: Europa barbarzyńska. In: A. Krawczuk (ed.), Wielka historia świata, t. 3. Kraków 2005, 447-561.
6. Andrzejowski, J. – Kokowski, A. – Leiber, Chr. (edd.): Wandalowie – strażnicy bursztynowego szlaku. Lublin-Warszawa 2004.
7. Mączyńska, M.: Wędrowki ludów. Historia niespokojnej epoki IV i V wieku. Warszawa-Kraków 1996.
8. Godłowski, K.: Pierwotne siedziby Słowian. Kraków 2000.
9. Poulík, J. – Chropovský, B. (edd.): Velká Morava a počátky československé státnosti. Praha-Bratislava 1985.
10. Sommer, P. – Třeštík, D. – Žemlička, J. (edd.): Přemyslovci. Budování českého státu. Praha 2009.

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W01: Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych (archeologicznych) oraz ich specyficie przedmiotowej i metodologicznej.

K_W02: Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii (archeologii) Polski i powszechnej.

Umiejętności

K_U01: Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcionować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05: Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Kontakt

Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska

e-mail: magdalenapp11@wp.pl, tel. 608691912

Nazwa przedmiotu Historia XX wieku		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Historii Powszechnej i Polski XIX w. i Najnowszej</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Krzysztof Tarka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • wykład 		7	
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej 			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu podstawowy		Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • egzamin 	
		C. Podstawowe kryteria <i>systematyczna obecność na zajęciach</i>	
Cele przedmiotu Pogłębienie wiedzy studentów z historii XX w.			
Treści programowe A. Problematyka wykładu <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie tematyki wykładów i omówienie literatury przedmiotu 2. Narodziny systemu władzy: od PKWN do TRJN 3. Droga do monopolu politycznego komunistów: referendum i „wybory” 4. Powojenna konspiracja 5. Rola i znaczenie emigracji politycznej 6. Rok 1956: punkt zwrotny czy kontynuacja systemu? 7. Stosunki państwo-Kościół 8. Marzec’68 9. Droga do normalizacji stosunków polsko-niemieckich 10. PRL pod rządami E. Gierka 11. Opozycja polityczna w PRL 12. Powstanie „Solidarności” 13. Stan wojenny 14. Okrągły Stół i zmiany polityczne naprzemiennie lat 80. i 90. 15. Mniejszości narodowe w Polsce 			

Wykaz literatury

Friszke A., Polska. Losy państwa i narodu 1939-1989, Warszawa 2003

Kemp-Welch A., Polska pod rządami komunistów 1944-1989. Kraków 2010

Paczkowski A., Pół wieku dziejów Polski 1939-1989, Warszawa 2005

Roszkowski W., Najnowsza historia Polski 1945-2011, Warszawa 2011

Sowa A., Historia polityczna Polski 1944-1991, Kraków 2011

Efekty uczenia się	Wiedza Absolwent posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii XX w. Posiada znajomość elementarnej terminologii dotyczącej tego okresu. Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.
	Umiejętności Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla historii XX wieku.
	Kompetencje społeczne (postawy) Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii XX w. dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot tarka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Hedonizm		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii</i>			
Studia			
kierunek		stopień	
Uniwersyteckie studia humanistyczne		I	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia 		– udział w zajęciach: $15 \times 1 \text{ h} = 15 \text{ h}$ – konsultacje: $4 \times 1 \text{ h} = 1 \text{ h}$ Razem: 19 h	
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		Praca własna studenta – przygotowanie pracy zaliczeniowej: 11h Całkowita suma = 30 h (2 p. ECTS)	
C. Liczba godzin 15			
Status przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> do wyboru 		Język wykładowy POLSKI	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją, dyskusja prezentacja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <ul style="list-style-type: none"> Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną 	
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru, w tym z kolokwium 	
		C. Podstawowe kryteria: <i>Aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu ćwiczeń – 50%</i> <i>Ustne kolokwium zaliczeniowa – 50%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
Cele przedmiotu Poznanie ważnych, europejskich wizji dobrego życia i osiągnięcia szczęścia. Ukazanie żywotności i aktualności powstałych w starożytności modeli osiągnięcia szczęścia, uzyskiwania spokoju ducha i szacowania ludzkich czynów. Prezentacja obecności i historycznej zmienności filozofii hedonistycznej w kulturze europejskiej.			

Treści programowe

1. Platon i Arystoteles o roli przyjemności w ludzkim życiu (etyka cnót wobec przyjemności).
2. Hedonizm starożytny: Arystyp z Cyreny.
3. Epikur – leczenie ludzkich lęków (wolność, śmierć, szczęście).
4. Epikureizm rzymski – Tytus Lukrecjusz Karus
5. Michel de Montaigne – epikureizm renesansowy.
6. Samorealizacja ujęta subiektywistycznie lub obiektywistycznie.
7. Utylitaryzm Jeremiego Benthama (rachunek utylitarystyczny)
8. John S. Mill – utylitaryzm a perfekcjonizm
9. Hierarchia potrzeb – Abraham Maslow.
10. Krytyka utylitaryzmu – Johna Rawlsa teoria sprawiedliwości, rozum praktyczny w ujęciu Kanta
11. Współczesny utylitaryzm (Peter Singer).
12. Problem konsumpcjonizmu.
13. Życie przyjemne według psychologii pozytywnej
14. Współczesna wersja filozofii hedonistycznej - Michel Onfray

Wykaz literatury

Literatura wykorzystywana podczas zajęć:

Platon, Protagoras, Gorgiasz
Arystoteles, Etyka nikomachejska (fragmenty)
Epikur, List do Monoikeusa,
J. Bentham, Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa,
John S. Mill, Utylitaryzm, O wolności,
I. Kant Uzasadnienie metafizyki moralności,
A. Maslow, W stronę psychologii istnienia.
W. Tatarkiewicz, O szczęściu, Historia filozofii,
Martin E.P. Seligman, Prawdziwe szczęście, Pełnia życia
P. Hadot, Filozofia jako ćwiczenie duchowe
Tytus Lukrecjusz Karus, O rzeczywistości
Michel Onfray, Manifest hedonisty,
Adam Krokiewicz, Hedonizm Epikura,
Diogenes Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów

Literatura uzupełniająca:

Nicholas White, Filozofia szczęścia: od Platona do Skinnera
J. Baggini, Przybornik etyka. Kompendium metod i pojęć etycznych,
J. Ślipko, Historia etyki, V. J. Bourke, Historia etyki, J. Hołówka, Etyka w działaniu,
A. MacIntyre, Krótka historia etyki. Historia filozofii moralności od czasów Homera do XX wieku,
P. Singer (red.), Przewodnik po etyce.

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W20 zna idee i argumenty wybranych klasycznych autorów filozoficznych na podstawie samodzielnej lektury ich pism; zna głównych przedstawicieli kierunku oraz treść ich prac. Potrafi wskazać różnice pomiędzy hedonizmem a innymi antycznymi szkołami filozoficznymi
K_W14 zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury
K_W19 zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych
K_W21 Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie. Wie na czym polega aktualność cynizmu zna główne założenia filozofii cynickiej.

Umiejętności

K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych

K_U13 Słucha ze zrozumieniem ustnej prezentacji idei i argumentów filozoficznych. Poprawnie stosuje poznaną terminologię filozoficzną. Samodzielnie zdobywa wiedzę.

K_U14 Czyta i interpretuje tekst filozoficzny, analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych.

K_U17 identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych. Dostrzega rolę oceny moralnej w życiu.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy.

K_K08 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i kulturalnego.

K_K12 efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania; na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania

Kontakt

franc@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Technika pracy umysłowej - strategie uczenia się i studiowania		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia • konwersatorium • wykład 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną • analiza tekstów z dyskusją • metoda projektów praca w grupach • dyskusja • rozwiązywanie zadań 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie projektu lub prezentacji • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru 	
	C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach 	
Cele przedmiotu Omówienie i wypracowanie ze studentami umiejętności rozpoznawania własnych słabości i trudności w pracy umysłowej; wykorzystywania wiedzy dotyczącej metod rozwijania i udoskonalania różnych form pracy umysłowej; skutecznej koncentracji; rozumienia i rozwiązywania problemów; kreatywnego myślenia; skutecznego uczenia się oraz efektywnego zapamiętywania. W efekcie student ma zdobyć wiedzę i umiejętności, które pomogą mu nabyć wprawę w występowaniu przed publicznością oraz wypracowanie skutecznych metod opracowywania referatów, a także prac pisemnych – sprawozdań, recenzji, artykułów i dłuższych wypowiedzi pisemnych.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Organizacja pracy i jej znaczenie dla pracy umysłowej 3. Czynniki ułatwiające i utrudniające pracę umysłową 4. Zarządzanie czasem 5. Droga do twórczego myślenia – u źródeł kreatywności 6. Formy i sposoby zdobywania i poszerzania wiedzy 7. Skuteczne formy przekazywania wiedzy i rozwijania umiejętności 8. Słowo i obraz, czyli droga do mistrzowskiego wykładu 9. Historia i jej społeczne funkcje 10. Praca na źródłach – historycznych, historiograficznych, współczesnych 11. Krytyka i interpretacja źródła historycznego 12. Sposoby odtwarzania dziejów 13. Technika przygotowywania tekstów – przypisy, bibliografia, załączniki, materiał ilustracyjny 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Bakalarczyk K., *Jak uczyć się samodzielnie?*, Warszawa 2009.
Bloch M., *Pochwała historii – czyli o zawodzie historyka*, Kety 2009.
Boucher F., Avard J., *Podręcznik skutecznego uczenia się*, Warszawa 2006.
Buzan T., *Pamięć na zawołanie*, Łódź 2007.
Covey S. R., *7 nawyków skutecznego działania*, Poznań 2006.
Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., *Najpierw rzeczy najważniejsze*, Warszawa 1998.
Glasser W., *Każdy może osiągnąć sukces*, Łódź 2005.
Gozdek-Michaelis K., *Supermożliwości twojego umysłu. Jak uczyć się trzy razy szybciej*, Warszawa 2009.
Levinson P., *Miękkie ostrze, czyli historia i przyszłość rewolucji informatycznej*, Warszawa 2006.
Nęcka E., *Trening twórczości*, Warszawa 2012.
Pawła M., Serczyk J., *Podstawy badań historycznych*, Bydgoszcz 1999.
Rose C., Nicholl M. J., *Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku*, Warszawa 2003.
Seiwert L. J., *Jak organizować czas*, Warszawa 2003.
Topolski J., *Wprowadzenie do historii*, Poznań 1998.
Werner W., *Wprowadzenie do historii*, Warszawa 2012.

B. Literatura uzupełniająca

- Angelow B., *Jak się uczyć skutecznie, szybko i przyjemnie*, Poznań 1998.
Brzeškiewicz Z., *Superpamięć*, Warszawa 2010.
Brzeškiewicz Z., *Superumysł*, Warszawa 2005.
Covey S. R., *8. Nawyk. Od efektywności do wielkości i odkrycia własnego głosu*, Poznań 2017.
Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 2010.
Le Goff J., *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Mechło P., Grzelka J., *Trening intelektu*, Gliwice 2015.
Miškiewicz B., *Wprowadzenie do badań historycznych*, Poznań 1993.
Paul-Cavalier F., *Wizualizacja*, Poznań 2006.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii. K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. K_U11 - Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K8 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.
	Kontakt mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Opracowanie zasobów muzealnych, bibliotecznych i archiwalnych		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO Instytut Historii UO		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. prof. UO Tomasz Ciesielski		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS 3
A. Formy zajęć • wykład		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Podstawowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • wykonanie pracy zaliczeniowej	
	C. Podstawowe kryteria - obecność podczas zajęć - aktywny udział w zajęciach - poprawne sporządzenie pracy zaliczeniowej	
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie się z normami, standardami i metodami opracowania materiałów archiwalnych i bibliotecznych na podstawie aktualnych przepisów i wskazówek metodycznych zalecanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych i Bibliotekę Narodową; 2. Wdrożenie do opracowania rzeczowego i formalnego różnego typu materiałów bibliotecznych i archiwalnych; 3. Zapoznanie z dziejami archiwów polskich; 4. Zapoznanie ze strukturą organizacyjną współczesnej sieci archiwalnej w Polsce; 5. Zapoznanie studenta z zasadami i praktyką digitalizacji 6. Umiejętność kwalifikacji materiałów do digitalizacji w dostępie on – line 7. Wdrożenie do korzystania z cyfrowych platform zasobów bibliotecznych i archiwalnych		
Treści programowe 1. Organizacja struktury bibliotek, archiwów i zarządzanie; 2. Rodzaje zbiorów bibliotecznych oraz materiałów archiwalnych oraz sposobów ich nabycia;		

3. Opracowanie rzeczowe i formalne zbiorów zwartych, ciągłych oraz wybranych rodzajów zbiorów specjalnych;
4. sposób postępowania z kolekcjami i spuściznami;
5. Metodyka archiwalna – zagadnienia wstępne;
6. Opracowanie dokumentacji aktowej, dokumentacji kartograficznej, materiałów ulotnych i dokumentacji technicznej;
7. Nowoczesne usługi w bibliotekach. Rozwijanie innowacyjności;
8. Sprzęt i warunki techniczne w archiwach;
9. Skanowanie różnego rodzaju materiałów i parametry skanów- ćwiczenia praktyczne;

Wykaz literatury

- **A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

K. Konarski, *Podstawowe zasady archiwistyki*, „Archeion”. t. 19/20:1951

Metodyka pracy archiwalnej, pod red. S. Nawrockiego i S. Sierpowskiego, Poznań 2001

H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, *Archiwistyka*, Warszawa 1989

Przepisy archiwalne dot. opracowania dokumentacji materiałów archiwalnych dostępne na stronie internetowej www.archiwa.gov.pl

J. Krochmal, *Zasady uproszczonego opracowania zasobu archiwalnego*, „Archeion”, t. CIV:2002

Z. Żmigrodzki, *Bibliotekarstwo*, Warszawa 1998

A. Piber, *Spuścizna archiwalna, jej istota, zawartość, układ, metody*, „Archeion” t. 42 (1965), s. 43-62

Z. Kolankowski, *Podstawowe zagadnienie metodyki porządkowaniu spuścizn rękopiśmiennych*, „Biuletyn Archiwum PAN”, 1959, s. 10–39

Słownik języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej, T. 1-2, Warszawa 1997

D. Paradowski, *Digitalizacja piśmiennictwa*, Warszawa 2010

G. Płoszajski, *Standardy w procesie digitalizacji obiektów*, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca

H. Robótka, *Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki*, Toruń 2010

H. Robótka, *Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)*, Toruń 1988

Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000, opr. M. Tarakanowska, E. Rosowska, Warszawa 2001

Język haseł przedmiotowych KABA. Zasady tworzenia słownictwa, red. T. Głowacka, Warszawa 2000

Efekty kształcenia	<p>Wiedza</p> <p>Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz kierunkach ich rozwoju (K_W01 P6S_WG)</p> <p>Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury (w tym uporządkowaną wiedzę z zakresu zasad opracowania dokumentacji archiwalnej, muzealnej i konserwatorskiej). K_W13 P6S_WK</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01 P6S_UW)</p> <p>Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. (K_U03 P6S_UW)</p> <p>Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. (K_U05 P6S_UW)</p> <p>Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. (K_U06 P6S_UO)</p> <p>Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego. (K_U09 P6S_UW)</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego (K_K02 / P6S_KO)</p> <p>Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K04 / P6S_KK)</p> <p>Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K05 / P6S_KK)</p> <p>Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K07 / P6S_KO)</p> <p>Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K09 / P6S_KR)</p>
	<p>Kontakt:</p> <p>dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO, tciesielski@uni.opole.pl</p>

Nazwa przedmiotu Opracowanie zasobów muzealnych, bibliotecznych i archiwalnych		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych UO</i> <i>Instytut Historii UO</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. prof. UO Tomasz Ciesielski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • ćwiczenia		3	
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> • <i>zajęcia w archiwum</i>			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Podstawowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład</i> • <i>dyskusja</i> • <i>prezentacje poszczególnych zagadnień przygotowane przez studentów</i> • <i>zajęcia praktyczne</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej</i>	
		C. Podstawowe kryteria - obecność podczas zajęć - aktywny udział w zajęciach - poprawne sporządzenie pracy zaliczeniowej	
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie się z normami, standardami i metodami opracowania materiałów archiwalnych i bibliotecznych na podstawie aktualnych przepisów i wskazówek metodycznych zalecanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych i Bibliotekę Narodową; 2. Wdrożenie do opracowania rzeczowego i formalnego różnego typu materiałów bibliotecznych i archiwalnych; 3. Zapoznanie z dziejami archiwów polskich; 4. Zapoznanie ze strukturą organizacyjną współczesnej sieci archiwalnej w Polsce; 5. Zapoznanie studenta z zasadami i praktyką digitalizacji 6. Umiejętność kwalifikacji materiałów do digitalizacji w dostępie on – line 7. Wdrożenie do korzystania z cyfrowych platform zasobów bibliotecznych i archiwalnych			
Treści programowe 1. Organizacja struktury bibliotek, archiwów i zarządzanie;			

2. Rodzaje zbiorów bibliotecznych oraz materiałów archiwalnych oraz sposobów ich nabycia;
3. Opracowanie rzeczowe i formalne zbiorów zwartych, ciągłych oraz wybranych rodzajów zbiorów specjalnych w bibliotekach i muzeach
4. Sposób postępowania z kolekcjami i spuściznami;
5. Metodyka archiwalna – zagadnienia wstępne;
6. Opracowanie dokumentacji aktowej
7. Opracowanie dokumentacji aktowej - zajęcia praktyczne
8. Opracowanie dokumentacji kartograficznej i dokumentacji technicznej;
9. Opracowanie dokumentacji fono- i fotograficznej
- 10-11. Przewodniki, informatory, inwentarze i inne pomoce archiwalne
12. Sprzęt i warunki techniczne w archiwach;
13. Konserwacja dokumentów archiwalnych i bibliotecznych
14. Skanowanie różnego rodzaju materiałów i parametry skanów- ćwiczenia praktyczne;
15. Nowoczesne usługi w bibliotekach. Rozwijanie innowacyjności;

Wykaz literatury

- **A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

K. Konarski, *Podstawowe zasady archiwistyki*, „Archeion”. t. 19/20:1951

Metodyka pracy archiwalnej, pod red. S. Nawrockiego i S. Sierpowskiego, Poznań 2001

H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, *Archiwistyka*, Warszawa 1989

Przepisy archiwalne dot. opracowania dokumentacji materiałów archiwalnych dostępne na stronie internetowej www.archiwa.gov.pl

J. Krochmal, *Zasady uproszczonego opracowania zasobu archiwalnego*, „Archeion”, t.CIV:2002

Z. Żmigrodzki, *Bibliotekarstwo*, Warszawa 1998

A. Piber, *Spuścizna archiwalna, jej istota, zawartość, układ, metody*, „Archeion” t. 42 (1965), s. 43-62

Z. Kolankowski, *Podstawowe zagadnienie metodyki porządkowaniu spuścizn rękopiśmiennych*, „Biuletyn Archiwum PAN”, 1959, s. 10–39

Słownik języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej, T. 1-2, Warszawa 1997

D. Paradowski, *Digitalizacja piśmiennictwa*, Warszawa 2010

G. Płoszajski, *Standardy w procesie digitalizacji obiektów*, Warszawa 2008

B. Literatura uzupełniająca

H. Robótka, *Opracowanie i opis archiwaliów. Podręcznik akademicki*, Toruń 2010

H. Robótka, *Metodyka archiwalna : opracowanie dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, technicznej, audiowizualnej (fotografii, filmów i mikrofilmów, nagrań)*, Toruń 1988

Zbiór przepisów archiwalnych wydanych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w latach 1952-2000, opr. M. Tarakanowska, E. Rosowska, Warszawa 2001

Język haseł przedmiotowych KABA. Zasady tworzenia słownictwa, red. T. Głowacka, Warszawa

2000

Efekty kształcenia

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz kierunkach ich rozwoju (K_W01 P6S_WG)

Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury (w tym uporządkowaną wiedzę z zakresu zasad opracowania dokumentacji archiwalnej, muzealnej i konserwatorskiej). K_W13 P6S_WK

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01 P6S_UW)

Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. (K_U03 P6S_UW)

Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. (K_U05 P6S_UW)

Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. (K_U06 P6S_UO)

Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego. (K_U09 P6S_UW)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10 / P6S_KO)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02 / P6S_KK)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K03 / P6S_KK)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05 / P6S_KO)

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07 / P6S_KR)

Kontakt:

dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO,
tciesielski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>Ćwiczenia</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne • <i>dyskusja</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia : • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i>	
	C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 25%</i> <i>Obecność na zajęciach – 25%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>	
Cele przedmiotu Blizsze zapoznanie się z naukową i popularną typologią instrumentów, a przede wszystkim z historią poszczególnych rodzajów instrumentów oraz możliwościami ich wykorzystania w przeszłości.		
Treści programowe 1. Naukowa i popularna klasyfikacja instrumentów. 2. Historia poszczególnych rodzajów instrumentów: 2.1. Idiofony. 2.2. Chordofony (szczególne zwrócenie uwagi na historię skrzypiec i fortepianu). 2.3. Aerofony 2.4. Organy (szczególne zwrócenie uwagi na przemiany w budowie szaf i prospektów, a także na kształt przemian w sferze brzmieniowej) 2.5. Elektrofony 2.6. Membranofony 3. Systemy strojenia dzwonów.		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- M. DROBNER, *Instrumentoznawstwo i akustyka*, Kraków 1986;
B. VOGEL, *Instrumenty muzyczne w kulturze Królestwa Polskiego*, Kraków 1980.
C. SACHS, *Historia instrumentów muzycznych*, Kraków 1989.
J. CHWAŁEK, *Budowa organów. Wprowadzenie do inwentaryzacji i dokumentacji zabytkowych organów w Polsce, Część I*, Lublin 1971.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- U. MICHELS, *Atlas muzyki*, t. I, Warszawa 2002.
P. WILKINSON, *50 instrumentów z historii muzyki*, Warszawa 2019.
F. KOENIG, *Budownictwo organowe na Górnym Śląsku od połowy XIX w. do roku 1945*, Opole 2019.- F. Koenig, *Budownictwo organowe na Górnym Śląsku od połowy XIX w. do roku 1945*, Opole 2019.

B. Literatura uzupełniająca

- M. PILCH, M. TOPOROWSKI, *Dawne temperacje. Podstawy akustyczne i praktyczne wykorzystanie*, Katowice 2014.
J. MONTAGU, *Instrumenty muzyczne Biblii*, Karków 2006.
D. BOYDEN, *Dzieje gry skrzypcowej od początków do roku 1761*, Kraków 1980
J. BUJAK-LECHOWICZ, *Kultowy obraz instrumentu*, Szczecin 2015.
Z. PRZERĘBSKI, *Instrumenty muzyczne w tradycji ludowej i folkowej*, Zakopane 2011.
J. MONTAGU, *Instrumenty muzyczne Biblii*, Kraków 2006.
J. GOŁOS, *Polskie organy i muzyka organowa*, Warszawa 1972

Wiedza

Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG).
Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K).
Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii (K_W28, P6S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW).
Posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych (K_U22, P6S_UW).

Kompetencje społeczne (postawy)

Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK).
Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11, P6S_KK, P6S_KR).
Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK)

Kontakt

fkoenig@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Film i historia		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Adriana Dawid		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> Wykład z prezentacją multimedialną 		3
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu do wyboru	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> odpowiedź ustna 	
	C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> frekwencja na minimum wykładów odpowiedź ustna 	
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> utrwalenie i pogłębienie wiedzy studentów na temat historii Niemiec i Polski w XX wieku zapoznanie studentów z wybranymi dziełami filmowymi dotyczącymi historii Polski i Niemiec w XX wieku rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych (tekstowych, ikonograficznych, filmowych) zapoznanie studentów z najważniejszymi syntezami dotyczącymi historii Polki i Niemiec w XX wieku przedstawienie wybranych opracowań dotyczących przeszłości Niemiec oraz filmowych dzieł propagandy nazistowskiej omówienie wybranych opracowań dotyczących historii polskiej kinematografii powojennej, cenzury i propagandy PRL zapoznanie z dorobkiem kinematografii Polski i Niemiec 		
Treści programowe <p>W oparciu o prezentacje fragmentów filmów fabularnych lub dokumentalnych omawiane będą następujące kwestie z historii Polski lat 1944–1989:</p> <ul style="list-style-type: none"> Władza wobec opozycji antykomunistycznej; Przełomy ('56, '68, '70, '76); Solidarność i Sierpień '80, Kariera i postawy moralne społeczeństwa PRL; Stan wojenny w Polsce; Działalność Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa; 		

- Polityka władz PRL wobec Kościoła;
- Cenzura w PRL

Z zakresu historii Niemiec zostaną omówione w oparciu o ilustrację filmową następujące zagadnienia:

- Nazistowskie filmy propagandowe
- Upadek III Rzeszy
- Życie codzienne w NRD

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Czubiński A., *Polska i Polacy po drugiej wojnie światowej (1945–1989)*, Poznań 1998.
- Gleseke J., *Stasi*, Kraków 2010
- Kershaw I., *Hitler, t. 3 1941–1945*, Poznań 2003.
- Król E.C., *Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945*, Warszawa 1999.
- Misch R., *Byłem z Hitlerem do końca 1940–1945*, Warszawa 2006.
- Misiak A., *Kinematograf kontrolowany. Cenzura filmów w kraju socjalistycznym i demokratycznym (PRL i USA). Analiza społeczna*, Kraków 2006.
- Kot W., *Sto najważniejszych scen filmu polskiego*, Poznań 2014.
- Lubelski T., *Historia kina polskiego 1895–2014*, Kraków 2015.
- Pelczyński G., *Dziesiąta muza w stroju ludowym: o wizerunkach kultury chłopskiej w kinie PRL*, Poznań 2002.
- Preizner J., *PRL w obiektywie studentów łódzkiej Filmówki w latach 1949–1960*, Kraków 2007.
- Talarczyk-Gubała M., *PRL się śmieje! Polska komedia filmowa lat 1945–1989*, Warszawa 2007.
- Trimborn J., *Riefenstahl*, Warszawa 2008.
- Zmierzchowski P., *Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu*, Warszawa 2000.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46–49.

Wiedza

- opanowanie przez studentów materiału zawartego w syntezach zamieszczonych w wykazie literatury
- opanowanie przez studentów materiału przekazywanego w formie komentarzy do prezentowanych materiałów filmowych
- opanowanie przez studentów wiadomości dotyczących cenzury i propagandy PRL i Niemiec
- opanowanie przez studentów wiedzy na temat różnych ujęć/interpretacji historii Polski i Niemiec w ujęciu filmowym
- K_W01 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. P6S_WG
- K_W05 Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka. P6S_WG
- K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG
- K_W10 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym. P6S_WG

Umiejętności

- utrwalenie i doskonalenie metod krytycznej analizy filmu jako źródła wiedzy o przeszłości
- kształcenie i doskonalenie umiejętności badawczych studentów w odniesieniu do historii PRL i Niemiec
- kształcenie i doskonalenie umiejętności argumentowania i obrony własnego stanowiska w kwestiach dotyczących historii PRL i Niemiec
- kształcenie i doskonalenie umiejętności korzystania z opracowań bibliograficznych i informatycznych w zakresie źródeł do historii PRL i Niemiec
- K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW
- K_U04 Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. P6S_UW/UK
- K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. P6S_UW
- K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych. P6S_UK
- K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. P6S_UW
- K_U09 Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego. P6S_UU

Kompetencje społeczne (postawy)

- wyrabianie postawy systematycznego dokształcania się w zakresie historii PRL i Niemiec
- uświadamianie roli i znaczenia refleksji historycznej nad oceną wyborów dokonywanych przez Polaków w PRL
- utrwalanie postawy respektowania/poszanowania/próby zrozumienia różnych interpretacji historii PRL i Niemiec w kontekście różnic narodowych, religijnych, kulturowych, ekonomicznych i politycznych
- kształtowanie postawy cechującej się świadomym propagowaniem wiedzy historycznej oraz polskiej sztuki filmowej w środowisku lokalnym

K_K10 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju 1. P6S_KO

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK

K_K04 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K07 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. P6S_KR

Kontakt

adadawid@wp.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA MUZYKI NA ŚLĄSKU		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ćwiczenia</i> 		
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> 		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>dyskusja</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> 	
	B. Formy zaliczenia : <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i> 	
	C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 25%</i> <i>Obecność – 25%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>	
Cele przedmiotu Celem ćwiczeń jest prezentacja muzyki z zakresu historii muzyki na Śląsku z różnych epok. W tym względzie uwzględnione zostaną najlepsze nagrania i prezentacje.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Chorał gregoriański i początki wielogłosowości na Śląsku. 2. Sekwencje ku czci św. Jadwigi Śląskiej. 2. Dorobek kompozytorski ks. Thomasa Stoltzera. 5. Muzyka śląska w dobie reformacji i kontrreformacji. 6. Muzyka baroku na Śląsku. 7. Muzyka uprawiana w katedrze wrocławskiej w XVII i XVIII wieku. 8. Wrocławska Szkoła Organowa. 9. Życie koncertowe na przełomie XIX i XX w. 10. Kompozytorzy muzyki organowej. 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. DROŻDŻEWSKA, *Życie muzyczne na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX i I połowie XX wieku. Edukacja muzyczna – działalność naukowa – ruch koncertowy*, Wrocław 2012.
- R. POŚPIECH, *Muzyka wielogłosowa w celebracji eucharystycznej na Śląsku w XVII i XVIII wieku*, Opole 2004.
- R. POŚPIECH, *Wrocławskie klasztory jako ośrodki kultury muzycznej w okresie reformacji i kontrreformacji*, „Muzyka” (2011) nr 3, s. 27–49.
- H. UNVERRICHT, *De musica in Silesia*, Opole 2007.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- L. HOFFMANN-ERBRECHT, *Musikgeschichte Schlesiens*, Dülmen 1986.
- R. POŚPIECH, *Muzyka religijna poza celebracjami liturgicznymi w świetle dokumentów Kościoła*, w: J. KRASSOWSKI I IN. (red.), *Musica Sacra 2*, Gdańsk 2006 (Akademia Muzyczna w Gdańsku. Prace Specjalne 72), s. 21-37;

B. Literatura uzupełniająca

- P. GANCARCZYK, *Kodeksy menzuralne II połowy XVI wieku na wschodzie Europy Łacińskiej*, Warszawa 2001.

Wiedza

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08, P6S_WG).

Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG)

Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K).

Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W24, P6S_WG).

Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej (K_W26, P6S_WG).

Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W27, P6S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW).

Posiada umiejętność charakteryzowania muzyki tradycyjnej (szczególnie regionalnej kultury ludowej) (K_U21, P6S_UW).

Kompetencje społeczne (postawy)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K05, P6S_KO).

Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym (K_K06, P6S_KK/R).

Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK).

Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK).

Wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym (K_K13, P6S_KR P6S_KO).

Efekty uczenia się

Kontakt

fkoenig@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć (wybrać) • Wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne • wykład • wykład z prezentacją multimedialną • prezentacja nagrań	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia : • wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat	
C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 50%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>		
Cele przedmiotu Zapoznanie się z naukową i popularną typologią instrumentów oraz ich historią. Dalszym celem jest zapoznanie z wykorzystaniem instrumentów w danej epoce historii muzyki, a także przybliżenie współczesnej tendencji gry na instrumentach dawnych.		
Treści programowe 1. Naukowa klasyfikacja instrumentów (według elementów konstrukcyjnych) 2. Popularne klasyfikacje instrumentów 3. Wprowadzenie do omówienia historii instrumentów (zabytkowe instrumenty, źródła archiwalne, ikonografia, traktaty teoretyczne, tabulatury i inne formy zapisu). 4. Historia poszczególnych rodzajów instrumentów: 4.1. Idiofony. 4.2. Chordofony. 4.3. Aerofony 4.4. Organy (budowa i historia) 4.5. Elektrofony 4.6. Membranofony 5. Dzwony (budowa, historia, historyczne sposoby strojenia)		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- M. DROBNER, *Instrumentoznawstwo i akustyka*, Kraków 1986;
B. VOGEL, *Instrumenty muzyczne w kulturze Królestwa Polskiego*, Kraków 1980.
C. SACHS, *Historia instrumentów muzycznych*, Kraków 1989.
J. CHWAŁEK, *Budowa organów. Wprowadzenie do inwentaryzacji i dokumentacji zabytkowych organów w Polsce, Część I*, Lublin 1971;

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- U. MICHELS, *Atlas muzyki*, t. I, Warszawa 2002.
P. WILKINSON, *50 instrumentów z historii muzyki*, Warszawa 2019.
F. KOENIG, *Budownictwo organowe na Górnym Śląsku od połowy XIX w. do roku 1945*, Opole 2019.

B. Literatura uzupełniająca

- M. PILCH, M. TOPOROWSKI, *Dawne temperacje. Podstawy akustyczne i praktyczne wykorzystanie*, Katowice 2014.
J. MONTAGU, *Instrumenty muzyczne Biblii*, Karków 2006.
D. BOYDEN, *Dzieje gry skrzypcowej od początków do roku 1761*, Kraków 1980
J. BUJAK-LECHOWICZ, *Kultowy obraz instrumentu*, Szczecin 2015.
Z. PRZERĘBSKI, *Instrumenty muzyczne w tradycji ludowej i folkowej*, Zakopane 2011.
J. MONTAGU, *Instrumenty muzyczne Biblii*, Kraków 2006.
J. GOŁOS, *Polskie organy i muzyka organowa*, Warszawa 1972

Efekty uczenia się	Wiedza Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG). Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K). Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii (K_W28, P6S_WG).
	Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW). Posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych (K_U22, P6S_UW).
	Kompetencje społeczne (postawy) Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK). Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK)
Kontakt fkoenig@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Uczone, bogate, święta. Kobiety średniowiecznej Europy		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/ Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>wykład</u> 		
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs uzupełniający/ do wyboru	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> 	
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury na temat wybranych kobiet średniowiecza</i> 	
C. Podstawowe kryteria : 75% ocena z pracy zaliczeniowej; 25% frekwencja		
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest przybliżenie postaci wybitnych kobiet żyjących w średniowieczu. Istnieje powszechne przekonanie o bardzo niekorzystnej pozycji kobiet w tym okresie. Wykład ma za zadanie rozprawić się z funkcjonującymi stereotypami. Daje także możliwość zapoznania się z kulturą, mentalnością i życiem codziennym średniowiecznej Europy.</i>		
Treści programowe <i>A. Problematyka wykładu</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kobiety uczone (Duhoda, Hroswitha, Anna Komnena, Hildegarda z Bingen, Krystyna de Pizan) 2. Kobiety jako mecenaszki sztuki (Matylda szwabska, Gertruda Mieszkówna, Eleonora Akwitańska, królowa Melizanda, Blanka Kastylijska, Jadwiga Andegaweńska, Zofia Holszańska) 3. Kobiety bogate (Alienor z Akwitanii) 4. Kobiety święte – różne wzorce świętości w średniowieczu („desnatki wiary” – Klotylda, Ludmiła, Olga, Dobrawa, Jadwiga Andegaweńska; ascetki: Klara, Jadwiga śląska, Salomea, Kinga, Jolenta; mistyczki – Brygida szwedzka, Dorota z Mątowów, święte królowe, wspomóżycielki) 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

R. Pernoud, *Kobieta w czasach katedr*, tłum. I. Badowska, Poznań 1990;

R. Pernoud, *Alienor z Akwitanii*, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1997

R. Pernoud, *Kobieta w czasach wypraw krzyżowych*, tłum. I. Badowska, Gdańsk 1995

M. Michalski, *Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich*, Poznań 2004

Księga Jadwiżyńska, red. M. Kaczmarek, M.L. Wójcik, Wrocław 1995

J. Strzelczyk, *Pióro w wątych dłoniach*, t. 1-3, Poznań 2004-2017

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

B. Literatura uzupełniająca

Literatura uzupełniająca zostanie zebrana przez studentów w ramach pracy zaliczeniowej.

Wiedza

Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04); Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka (K_W05); Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06); Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08); Posiada podstawową wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji (K_W09); Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01); Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, archeologii, historii sztuki, archiwistyki (K_U02); Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych (K_U03); Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05); Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06); Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08); Posiada umiejętność zdobywania wiedzy i poszerzania kwalifikacji badawczych, posługując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U09)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego (K-K10); Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K02); Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04); Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K05)

Kontakt

alenartowicz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia Kościoła		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO Instytut Historii UO			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Maziarz Antoni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • Wykład z prezentacją Power Point		3	
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Do wyboru		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury na temat wybranego przedstawiciela Kościoła (postaci historycznej)	
		C. Podstawowe kryteria 33%: frekwencja; 67%: wykonanie pracy zaliczeniowej	
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest prezentacja złożonej sytuacji Kościoła katolickiego w dziejach najnowszych. Uwypuklone będą takie formy aktywności jak zaangażowanie społeczne i polityczne ludzi polskiego Kościoła katolickiego, ich działalność charytatywna. Podjęte zostaną tematy trudne dla Kościoła takie jak uwikłanie przedstawicieli duchowieństwa we współpracę ze służbą bezpieczeństwa Polski Ludowej, a z drugiej strony: martyrologia księży i zakonnic w czasie II wojny światowej.			
Treści programowe 1. Specyfika badań nad najnowszą historią Kościoła 2. Nauczanie społeczne Kościoła katolickiego w XIX i XX w. 3. Polski kościół katolicki w dobie niewoli narodowej 4. Święci okresu powstania styczniowego 5. Kasaty zakonów w XVIII-XX wieku 6. Działalność charytatywna na przykładzie żeńskich zgromadzeń zakonnych 7. Benedyktynska ora et labora: w Europie i w Polsce 8. Działalność społeczna duchowieństwa na przykładzie księży-organiczników wielkopolskich 9. Losy duchowieństwa katolickiego w okresie II wojny światowej: na przykładzie Wielkopolski i Wołynia 10. Losy duchowieństwa katolickiego w 1945 r. na Śląsku			

11. *Księża w PRL: między heroizmem a zdradą*
12. *Karol Wojtyła- św. Jan Paweł II w polityce PRL*
13. *Ojczyzna w nauczaniu św. Jana Pawła II*
14. *Wolność w nauczaniu kard. Stefana Wyszyńskiego*
15. *Kapelan „Solidarności” – bł. ks. Jerzy Popiełuszko*

Wykaz literatury

- Czackowska E., Wiścicki T., *Ksiądz Jerzy Popiełuszko*, Warszawa 2009
- Deszczyńska M., *Kościół na straży polskiej wolności*, Kraków 2012;
- Dudek A., *Komuniści i Kościół w Polsce 1945-1989*, Kraków 2003;
- Gach P.P., *Kasaty zakonów na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska 1773-1914*, Lublin 1984.
- Gach P.P., *Struktury i działalność duszpasterska zakonów męskich na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska w latach 1773-1914*, Lublin 1999
- Hanich A., *Martyrologium duchowieństwa Śląska Opolskiego w latach II wojny światowej*, Opole 2009;
- Isakowicz-Zaleski T., *Księża wobec bezpieki: na przykładzie archidiecezji krakowskiej*, Kraków 2007;
- Jacewicz W., Woś W., *Martyrologium polskiego duchowieństwa rzymskokatolickiego w latach 1939-1945*, t. I-V, Warszawa 1977-1981
- Kanior M., *Monastycyzm: specyfika teologiczna i zarys dziejów*, Tarnów 2018;
- *Kasaty klasztorów na obszarze dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów i na Śląsku na tle procesów sekularyzacyjnych w Europie*, t. 2, red. M. Derwich, Wrocław 2014
- Kindziuk M., *Męczennik za wiarę. Życie i śmierć ks. Jerzego Popiełuszki*, Częstochowa 2004;
- Kluz W., *Dyktator Romuald Traugutt*, Kraków 1986;
- *Kościół katolicki w czasach komunistycznej dyktatury. Między bohaterstwem a agenturą*, red. J. Szczepaniak, M. Lasota, Kraków 2010;
- *Księża społecznicy w Wielkopolsce*, red. L. Wilczyński, H. Szatkowski, t. I-IV, Gniezno 2007-2009
- Kumor B., *Historia Kościoła*, cz. 7: *Czasy najnowsze 1815-1914*, Lublin 1991
- Kumor B., *Ustrój i organizacja Kościoła polskiego w okresie niewoli narodowej 1772-1918*, Kraków 1980;
- Lasota M., *Donos na Wojtyłę. Karol Wojtyła w teczkach bezpieki*, Kraków 2006;
- Maziarz A., *Das Verhalten der Roten Armee gegenüber den Mitgliedern der Kongregation der Grauen Schwestern von der hl. Elisabeth in Oberschlesien 1945 / Armia Czerwona wobec członkin Zgromadzenia Szarych Sióstr św. Elżbiety na Górnym Śląsku w 1945*, w: *Oberschlesische Tragödie als Barometer des gegenwärtigen Diskurses über Polen und Deutsche? / Tragedia Górnośląska jako barometr współczesnego dyskursu o Polakach i Niemcach?*, Gliwice/Gleitwitz-Opole/Oppeln 2012, s. 53-59, 124-131
- Maziarz A., *Kościół poznański wobec powstania styczniowego*, w: *Powstanie styczniowe. Motywy-Walka-Dziedzictwo*, red. A. Maziarz, Warszawa 2014, s. 41-55;
- Maziarz A., *Karol Wojtyła – Jan Paweł II w polityce władz PRL*, w: *Kościół a polityka*, red. M. Worbs, Opole 2011, s. 71-95;
- Maziarz A., *Męczeński finał wojny. Losy sióstr z górnośląskich domów Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w 1945 r.*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2012, t. 67, nr 3, s. 57–75;
- Maziarz A., *O. Klemens Dąbrowski (1875-1953). Pierwszy polski benedyktyn doby pokasacyjnej*, Opole 2019;
- Maziarz A., *Siostry elżbietanki w Festung Breslau*, „Hereditas Monasteriorum” 2013, vol. 2, s. 141-166;
- Maziarz A., *Śląskie samarytanki. Opieka zdrowotna rodzimych żeńskich zgromadzeń na Śląsku w latach 1842-1914*, Warszawa 2009
- Maziarz A., *Wkład śląskich zgromadzeń zakonnych w powstawanie państwa o charakterze socjalnym*, „Rocznik Łubowicki” 2010, t. 8, s. 125-154
- Mirek A., *Atlas żeńskiego ruchu zakonnego na ziemiach polskich w XIX i XX wieku*, Lublin 2007;

- Mirek A., *Siostry zakonne w obozach pracy w PRL w latach 1954-1956*, Lublin 2009;
- Olszewski D., *Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku*, Warszawa 1996;
- Raina P., *Ksiądz Jerzy Popiełuszko męczennik za wiarę i ojczyznę*, Londyn 1986;
- Rusin J., *Człowiek świętego imienia. Legenda Romualda Traugutta w piśmiennictwie polskim XIX i XX wieku*, Rzeszów 2002;
- Siemaszko W., *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na ludności polskiej Wołynia 1939-1945*, Warszawa 2000;
- Zieliński Z., *Kościół i naród w niewoli*, Lublin 1995;
- Zieliński Z., *Papiestwo i papież dwóch ostatnich wieków*, Warszawa 1999
- Żaryn J., *Kościół a władza w Polsce 1945-1950*, Warszawa 1997

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG)

Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG)

Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG)

Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG)

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/ P6S_WG)

Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG)

Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01/ P6S_UW)

Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05 / P6S_UW)

Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW)

Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U06/ P6S_UU)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10 / P6S_KO)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02 / P6S_KK)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K03 / P6S_KK)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05 / P6S_KO)

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07 / P6S_KR)

Kontakt:

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Od chorału do radiowego dżingla. Muzyka jako wyraz przemian religijno-kulturowych	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ewelina Szendzielorz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • wykład, • konwersatorium B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 15 godzin wykładu 15 godzin konwersatorium	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu Obowiązkowy/kierunkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wykład konwersatoryjny • wykład z prezentacją dźwiękową 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia Wykład: <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji Ćwiczenia: <ul style="list-style-type: none"> • ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru C. Podstawowe kryteria Znajomość treści poruszanych w ramach zajęć.
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przedstawienie ewolucji muzyki – drogi jaką pokonała od średniowiecza aż po czasy współczesne oraz jej uwarunkowań i przemian kulturowych. Zajęcia mają na celu również przybliżenie zagadnień związanych ze statusem muzyki jako nośnika idei religijnych i kulturowych.	
Treści programowe A. Problematyka wykładu <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólna charakterystyka chorału gregoriańskiego 2. Chorał jako pierwszy śpiew Kościoła 3. Formy muzyki religijnej na przestrzeni wieków 4. Muzyka kultur 5. Muzyka epok 6. Muzyczna transmisja treści kulturowych 7. Śpiew jako modlitwa 8. Współczesne style i formy muzyczne 9. Piosenka 10. Dżingiel 	

B. Problematyka konwersatorium

1. Analiza konkretnych przykładów muzycznych charakteryzujących:

- repertuar chorału gregoriańskiego
- różnorodność form muzyki religijnej na przestrzeni wieków
- różnorodne kultury
- kolejne epoki
- współczesne style i gatunki muzyczne
- piosenkę
- dżingiel

2. Interpretacja relacji muzyki do słowa na przykładzie konkretnych utworów

3. Analiza i dyskusja:

- adania i przesłanie dżingla radiowego
- treści radiowych dżingli
- muzyka jako wyraz wiary
- muzyka jako wyraz przynależności kulturowej
- jednoczący wymiar muzyki

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- BRAMORSKI J. (red.), *Muzyka sakralna w europejskim przekazie kulturowym*, Gdańsk 2012.
- HINZ E., *Chorał gregoriański*, Pelplin 1999.
- Poźniak G., *Popularna muzyka chrześcijańska w Polsce. Teologiczno-muzykologiczne spojrzenie*, Opole 2009.
- SAWICKI B., *W chorale jest wszystko. Ekstremalny przewodnik po śpiewie gregoriańskim*, Kraków 2014.
- Zwoliński A., *Dźwięk w relacjach społecznych*, Kraków 2004.

B. Literatura uzupełniająca

- Draguła A., *Czy rock (i pop) będzie zbawiony*, w: Draguła A. (red.), *Liturgia – muzyka – język. O współczesnej komunikacji Kościoła*, Szczecin 2017, s. 73–87.
- *Homilia Ojca Świętego Jana Pawła II na Mszy świętej z okazji 50-lecia Radia Watykańskiego*, „L'Osservatore Romano”, wyd. polskie, nr 2.
- Jan Paweł II, *List do artystów*, 4 IV 1999.
- Kowalski R., *Płynna nowoczesność wyzwaniem dla przepowiadania słowa Bożego*, w: Draguła A. (red.), *Liturgia – muzyka – język*, s. 119–134.
- Lakomy M., *Rynek radiowy w Polsce*, Kraków 2012.
- MATUSIAK B., *Muzyka świata dziś*, „Ethos” 19 (2006), nr 1–2, s. 55–75.
- Pawiński S., *Piosenka religijna w przepowiadaniu Słowa Bożego do dzieci*, w: G. Poźniak (red.), *Konteksty piosenki religijnej*, Opole 2013, s. 71–85.
- Pawlak I., *Muzyka jako niezbędny element pracy duszpasterskiej*, w: Zimny J. (red.), *Muzyka i śpiew liturgiczny*, Sandomierz 2002, 51–67.
- PAWLAK I., *Muzyczna kultura Kościoła – zagrożona*, „Liturgia Sacra” 9 (2013), nr 1, s. 87–92.
- Przczyzna W., *Pojęcie ewangelizacji*, w: Nowak M., Przczyzna W. (red.), *Nowa ewangelizacja. Język – teologia – kultura*, Tarnów 2017, s. 9–22.
- Ratzinger J., *Nowa pieśń dla Pana. Wiara w Chrystusa a liturgia dzisiaj*, Kraków 1999.

- TYRAŁA R., Rola Kościoła w kształtowaniu współczesnej kultury muzycznej w Polsce, w: J. BRAMORSKI (red.), *Musica Sacra* 5, Gdańsk 2010, s. 12–28.
- Zwoliński A., *Słowo w relacjach społecznych*, Kraków 2003.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością; K_W06, P6S_WG • Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury; K_W24, P6S_WG • Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W27, P6S_WG
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego. samodzielnie zdobywa wiedzę; K_U12, P6S_UU • Rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur; K_U18, P6S_UW • potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; K_U20, P6S_UW
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K01, P6S_KO • Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu; K_K05, P6S_KO • Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego; K_K10, P6S_KK

Kontakt

ewelina.szendzielorz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Muzyka i kultura cygańska		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ks. dr hab. Grzegorz Poźniak, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • <i>wykład</i>		
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (spotkania z grupami Romów)</i>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <i>wykład</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia na przykład: <i>zaliczenie ustne</i>	
	C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i>	
	Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć	
	Na ocenę bardzo dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 4/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się.	
	Na ocenę dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 3/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się.	
	Na ocenę dostateczną Znajomość treści teoretycznych w minimum 2/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się.	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie z elementami kultury i muzyki Cyganów.		
Treści programowe Kultura jest uniwersalną płaszczyzną, na której w sposób naturalny można prowadzić dialog nawet najbardziej spolaryzowanych w stosunku do siebie prądów i kręgów narodowościowych. Podkreślić należy, że wymiana wartości i wytworów ludzkiej wrażliwości ma atuty nie tylko w zakresie wzajemnego ubogacania się, ale także wzajemnego przenikania się kultur. Trudno wyobrazić sobie świat bez dialogu, bez poszukiwania i budowania dróg pojednania, bez animowania dialogu międzykulturowego, integracji i ekumenizmu, bez promocji postaw antyapriorycznych. Fundamentem do działania musi być jednakże wzajemne poznanie.		

1. Pochodzenie Cyganów
2. Szczepy cygańskie
3. Obyczaje: mieszkanie, ubiór, pożywienie
4. Etapy życia: narodziny, dzieciństwo, zaślubiny, śmierć, żałoba
5. Zajęcia i profesje
6. Muzyka cygańska
7. Literatura ludowa i poetyka

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

Z.D. BARANY, *The East European gypsies: regime change, marginality and ethnopolitics*, Cambridge, Cambridge 2002; T. CZACKI, *O Cyganach*, Poznań 1835; J. FICOWSKI, *Cyganie na polskich drogach*, Kraków 1965; J. FICOWSKI, *Cyganie*, Warszawa 1971; J. FICOWSKI, *Cyganie w Polsce. Dzieje i obyczaje*, Warszawa 1989; A. MIRGA, Lech Mróz, *Cyganie. Odmienność i nietolerancja*, Warszawa 1994; L. MRÓZ, *Geneza Cyganów i ich kultury*, Warszawa 1992; A. PAWŁOWSKI, *Cyganie – Studia nad przestępczością*, Zielona Góra 1973; „Etnografia Polska” 22 (1978), z. 2.

5. Literatura uzupełniająca:

J. FICOWSKI, *Cyganie polscy*, Warszawa 1953; A.M. FRASER, *Dzieje Cyganów*, Warszawa 2001; P. KRZYŻANOWSKI, G. PYTLAK, L. BOŃCZUK, *Cyganie: Mity i Fakty*, Gorzów Wielkopolski 2002; L. OSTAŁOWSKA, *Cygan to Cygan*, Warszawa 2000.

Wiedza

1. Student posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka; K_W05; P6S_WG;
2. dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością; K_W06; P6S_WG;
3. ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym; K_W23; P6S_WG/K;
4. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W27; P6S_WG.

Umiejętności

1. Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych; K_U07; P6S_UK
2. potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych; K_U08; P6S_UW;
3. potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację utworów muzycznych różnych epok w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów; K_U20; P6S_UW.

Kompetencje społeczne (postawy)

1. Student uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K01; P6S_KO;
2. jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach; K_K02; P6S_KK;
3. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; K_K1; P6S_KK; P6S_KR.

Kontakt

grzegorz.pozniak@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Muzyka i folklor żydowski		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ks. dr hab. Grzegorz Poźniak, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO: - zwiedzanie judaików		
C. Liczba godzin: 15 godzin wykładowych oraz 15 godzin konwersatoryjnych		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • zajęcia terenowe	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: zaliczenie ustne	
	C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i> Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć Na ocenę bardzo dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 4/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się. Na ocenę dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 3/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się. Na ocenę dostateczną Znajomość treści teoretycznych w minimum 2/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się.	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie z elementami kultury muzycznej i folkloru Żydów.		
Treści programowe Kultura jest uniwersalną płaszczyzną, na której w sposób naturalny można prowadzić dialog nawet najbardziej spolaryzowanych w stosunku do siebie prądów i kręgów narodowościowych. Podkreślić należy, że wymiana wartości i wytworów ludzkiej wrażliwości ma atuty nie tylko w zakresie wzajemnego ubogacania się, ale także wzajemnego przenikania się kultur. Egzemplarycznym przykładem jest tu wspólna historia Polski i Żydów, którzy znaleźli w jej granicach swojej wielowiekowej egzystencji (sięgającej XIV wieku). Tragedia II Wojny Światowej i doprowadzony do granic absurdu antysemityzm spowodowały holokaust		

Żydów. Konsekwencje tej zbrodni obarczają sumienie całego świata, obciążają jednocześnie bardzo poważnie i dogłębnie relacje polsko-żydowskie. W miejsce harmonii i współpracy oraz tolerancji i obopólnego poszanowanie się, wkradły się wzajemne oskarżenia i uniemożliwiająca często jakkolwiek dialog siła zadanego bólu i przelanej krwi. Jednocześnie jednak spoglądanie w przyszłość zakłada konieczność poszukiwania dróg odnowy i rekonwalescencji. Trudno wyobrazić sobie świat bez dialogu, bez poszukiwania i budowania dróg pojednania, bez animowania dialogu międzykulturowego, integracji i ekumenizmu, bez promocji postaw antyapriorycznych.

1. Definicja pojęcia „muzyka żydowska”
2. Źródła kultury muzycznej Żydów
3. Nigun
4. Rodzaje żydowskiej pieśni ludowej w Polsce
5. Życie i twórczość Mordechaja Gebirtiga

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

J. BRAUN, *Jüdische Musik. Einleitung. Das Phänomen*, MGG², *Sachteil*, t. IV, kol. 1512-1513; A. CZEKANOWSKA, *Żydowska muzyka*, w: A. CHODKOWSKI (red.), *Encyklopedia muzyczna PWM*, Warszawa 1995; M.B. EDELMAN, *Discovering Jewish Music*, Philadelphia 2003; M. FUKS, *Muzyka ocalona. Judaica polskie*, Warszawa 1989; A.Z. IDELSOHN, *Jewish music. Its Historical Development*, Mineola (NY) 1992 (rpnt 1929); A. SENDREY, *Bibliography of Jewish Music*, New York 1951; E. WERNER, *Identity and Character of Jewish Music*, w: J.R. COHEN (red.), *Proceedings of the World Congress on Jewish Music*, Tel Aviv 1982.

Literatura uzupełniająca:

M. FUKS, *Żydowska muzyka sakralna*, w: J. MASŁOWSKA (red.), *Muzyka sakralna*, Warszawa 1998; N. GROSS, *Mordechaj Gebirtig – człowiek teatru* w: J. MICHALIK, E. PROKOP-JANIEC (red.), *Teatr żydowski w Krakowie. Studia i materiały*, Kraków 1995, s. 115-125; N. GROSS, *Mordechaj Gebirtig – piosenka ludowa i kabaretowa*, w: A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA, M. LEJKO (red.), *Teatr żydowski w Polsce*, Łódź 1998, s. 156-167; N. GROSS, *Żydowski bard. Gawęda o życiu i twórczości Mordechaja Gebirtiga*, Kraków 2000; T. NOWAK, *Wątki żydowskie w XIX-wiecznej polskiej kulturze muzycznej w świetle zbiorów Oskara Kolberga*, „Polski Rocznik Muzykologiczny” 5 (2006), s. 221-240.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka; K_W05; P6S_WG; 2. dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością; K_W06; P6S_WG; 3. ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym; K_W23; P6S_WG/K; 4. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W27; P6S_WG.
	<p>Umiejętności</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych; K_U07; P6S_UK 2. potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych; K_U08; P6S_UW; 3. potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację utworów muzycznych różnych epok w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów; K_U20; P6S_UW.

Kompetencje społeczne (postawy)

1. Student uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K01; P6S_KO;
2. jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach; K_K02; P6S_KK;
3. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; K_K1; P6S_KK; P6S_KR.

Kontakt

grzegorz.pozniak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Multimedia a muzyka		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Institut Historii / Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ewelina Szendzielorz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> wykład 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia w terenie 		
C. Liczba godzin:		
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne Wykład Prezentacje nagrań Prezentacje multimedialne Analiza i interpretacja materiałów prasowych, radiowych, telewizyjnych Metoda projektów Praca w grupach Dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru 	
C. Podstawowe kryteria Znajomość treści poruszanych w ramach zajęć. Przygotowanie i aktywność podczas zajęć.		
Cele przedmiotu Student zapoznaje się z możliwościami wykorzystania muzyki w multimediach i w mediach. Student poznaje zasady prawa autorskiego. Uczy się zasad pozyskiwania i wykorzystania muzyki i podkładów muzycznych. Student zdobywa i porządkuje wiedzę muzyczną i zasady łączenia jej z umiejętnościami komputerowymi, przy podkreśleniu olbrzymiego potencjału technologicznego Internetu oraz możliwości multimedialnych.		
Treści programowe Społeczno-kulturowe aspekty funkcjonowania muzyki Muzyka w mediach Stosowane techniki łączenie muzyki z obrazem Specyfika ilustracji muzycznej w programach TV i radiowych Zgodność tła muzycznego z treściami Wykorzystywanie muzyki a prawo autorskie Dysonanse (rozbieżności, niezgodności elementów) i konsonanse (zgodności elementów) w spójności obrazu i dźwięku Wykorzystanie szlagieru Zasady montażu dźwięku		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Jan Wierszyłowski "Psychologia muzyki" 1982
2. Marek Kłosiński "Człowiek w sytuacji kontaktu z muzyką" 1995
3. M. Parus, A. Trudzik, Media jako przestrzenie muzyki 2016

B. Literatura uzupełniająca

1. Janina Koblewska-Wróblowa "Typy przeżyć muzycznych" 1989

Efekty uczenia się

Wiedza

- ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym; **K_W23, P6S_WG/K**
- ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; **K_W27, P6S_WG**
- ma podstawową wiedzę o założeniach teoretycznych krytyki muzycznej; zna techniki rejestracji dźwięku; **K_W29, P6S_WG**

Umiejętności

- Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych; **K_U08, P6S_UW**
- Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu; **K_U11, P6S_UO**
- Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych; **K_U06, P6S_UO**

Kompetencje społeczne (postawy)

- Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach.; **K_K01, P6S_KO**
- Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności; **K_K08, P6S_KR**
- Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; **K_K09, P6S_KO**

Kontakt

ewelina.szendzielorz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA POLSKIEJ MUZYKI ROZRYWKOWEJ		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1	
A. Formy zajęć (wybrać)			
B. Sposób realizacji (wybrać)			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia	
		B. Formy zaliczenia :	
		C. Podstawowe kryteria	
		Aktywność na zajęciach – 50%	
		Praca zaliczeniowa – 50%	
Cele przedmiotu			
W ramach przedmiotu studenci poznają okoliczności powstania, historię oraz charakterystykę polskiej muzyki rozrywkowej. Następnie studenci poznają najśłynniejszych laureatów Krajowego Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu oraz ich twórczość. Podjęta zostanie próba sklasyfikowania i krytyki utworów muzyki rozrywkowej. Celem przedmiotu jest zarówno sentymentalna podróż do źródeł polskiej piosenki, jak i zdobycie gruntownej wiedzy o Festiwalu i jego bohaterach.			
Treści programowe			
1. Periodyzacja			
2. Twórcy – kompozytorzy, wykonawcy			
3. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu			
4. Jazz			
5. Rock			
6. Heavy Metal			
7. Muzyka alternatywna			
8. Hip-hop			
9. Muzyka klubowa			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- R. Wolański, *Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej*, Warszawa 1995.
- R. Rabiański, *Historia muzyki rozrywkowej w zarysie*, Kraków 2015.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- J. Kosek, *(Auto)biograficzne narracje transmedialne twórców rockowych*, Kraków 2019.
- J. Osiński, *Kultura Rocka*, Toruń 2019.

B. Literatura uzupełniająca

- R. Kowal *Polski jazz*, Kraków 1995.
- M. Gaszyński, *Zagadki – muzyka rozrywkowa*, Warszawa 1996.

Efekty uczenia się

Wiedza

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08, P6S_WG).
Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG)
Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K).
Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W24, P6S_WG).
Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W27, P6S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW).
Posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych (K_U22, P6S_UW).
Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach. dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę (K_U23, P6S_UK).

Kompetencje społeczne (postawy)

Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach (K_K01, P6S_KO)
Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK).
Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11, P6S_KK, P6S_KR).
Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK)

Kontakt

karolinapawlik.org@gmail.com

Nazwa przedmiotu Polski folklor muzyczny	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>wykład</u>, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <i>konwersatorium,</i> • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i> C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu kierunkowy do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład / wykład problemowy / <u>wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną</u></i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <u>zaliczenie ustne</u> / kolokwium • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i> C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70% Znajomość treści lektury – 30%
Cele przedmiotu Próba scharakteryzowania najważniejszych cech polskiego folkloru muzycznego. Prezentacja wybranych grup etnicznych polskich i innych - mieszkających na terenie kraju. Wprowadzenie w zagadnienie badań polskiej kultury muzycznej ze szczególnym uwzględnieniem tradycji regionalnej.	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje: narodowość, grupa etniczna, tradycja kultura, muzyka 2. Ogólna charakterystyka polskiej muzyki tradycyjnej 3. Opis muzycznych cech wybranych regionalnych i etnicznych polskich lub zamieszkujących teren kraju grup ludności 4. Śląski kontekst 5. Polska muzyczna kultura tradycyjna w kontekście europejskim i światowym – związki i cechy wyróżniające 6. Wprowadzenie w zagadnienie badań terenowych i prób samodzielnych eksploracji 	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- J. Sobieska, *Polski folklor muzyczny*, Warszawa 2006
P. Dahlig, *Folklor muzyczny w Polsce. Supplement do podręcznika Jadwigi Sobieskiej...* Warszawa 2006
Muzyka źródeł – seria płyt CD (vol. 1-32), Warszawa 1998 – 2019
O. Kolberg, *Dzieła wszystkie*, Wrocław-Poznań 1962-2002 (wybrane pozycje)
J. Tacina, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Katowice 1963
A. Dygacz, J. Ligęza, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Kraków 1954
A. Musialik-Chmiel, *Amerykańscy Ślązacy dziedzictwo, pamięć, tożsamość*, Katowice 2010
M. Pokropek, *Ludowe tradycje Suwalszczyzny*, Suwałki 2010
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały*, T. 1, Lublin, 1990
Polska pieśń i muzyka ludowa – seria, tomy I-V, Kraków, Warszawa, Lublin 1974-2012 (wybrane pozycje)
J. S. Bystroń, *Pieśni ludowe z polskiego Śląska z rękopisów zebranych przez ks. Emila Szramka oraz zbiorów dawniejszych A. Cinciaty i J. Rogera*, T. 1, z. 1: *Pieśni balladowe*, Kraków 1927
J. Ligęza, S. M. Stoiński, *Pieśni ludowe z polskiego Śląska*, T 2, *Pieśni balladowe. O zalotach i miłości*, Kraków 1938
J. Ligęza, S. M. Stoiński, *Pieśni ludowe z polskiego Śląska*, T 3, z. 1, *Pieśni o miłości*, Kraków 1939
J. Ligęza F. Ryling, *Pieśni ludowe ze Śląska*, T. 3, z. 2, *Pieśni rodzinne*, Katowice 1961
J. Lompa, *Pieśni ludu śląskiego. Ze zbiorów rękopiśmiennych Józefa Lompy, wydał, skomentował i zarysem monograficznym poprzedził Bogdan Zakrzewski*, Wrocław 1970

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- J. i M. Sobiescy, *Polska muzyka ludowa i jej problemy*, Kraków 1973
Bielawski, *Tradycje ludowe w kulturze muzycznej*, Warszawa 1999
W. Grozdew-Kołacińska (red.) *Raport o stanie tradycyjnej kultury muzycznej*, Warszawa 2014

B. Literatura uzupełniająca

- A. Czekanowska (red.) *Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian*, Kraków 1995
J. P. Jackowski (red.), *Polska muzyka tradycyjna – dziedzictwo fonograficzne. Stan aktualny – zachowanie – udostępnianie*, Warszawa 2017
J. Bauman-Szulakowska (red.), *Współczesność spadkobiercą tradycji. Z problematyki śląskiej kultury muzycznej*, Katowice 2000
D. Simonides, *Mądrość ludowa. Dziedzictwo kulturowe Śląska Opolskiego*, Wrocław 2007
A. Czekanowska, *Kultury tradycyjne wobec współczesności. Muzyka, poezja, taniec*, Warszawa 2008
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne w żywej tradycji. Style i formy*, Kraków 1987
L. Dyczewski, *Trwałość i zmienność kultury polskiej*, Lublin 2002
P. Dahlig, *Tradycje muzyczne a ich przemiany. Między kulturą ludową, popularną i elitarną Polski międzywojennej*, Warszawa 1998
P. Dahlig, *Muzyka Adwentu. Mazowiecko-podlaska tradycja gry na ligawce*, Warszawa 2003
J. Szymańska, *Słowo śpiewane. Interpretacja tekstów folklorystycznych*, Warszawa 2001
T. Nowak, *Tradycje muzyczne społeczności polskiej na Wileńszczyźnie. Opinie i zachowania*, Warszawa 2005

Efekty uczenia się	Wiedza
	Student:
	K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia). P6S_WG
	K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG
	K_W22 zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej P6S_WG
	K_W23 ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P6S_WG/K
	K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG
	Umiejętności
	Student:
	K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW
K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych P6S_UW	
K_U12 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. samodzielnie zdobywa wiedzę P6S_UU	
K_U18 rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur P6S_UW	
K_U21 posiada umiejętność charakteryzowania muzyki tradycyjnej (szczególnie regionalnej kultury ludowej) P6S_UW	

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K_K01 Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P6S_KO

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK

K_K11 jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów P6S_KK
P6S_KR**Kontakt***Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot*mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu MUZYKA W FILMIE I TEATRZE	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wykład.</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>analiza przypadków i rozwiązywanie zadań artystycznych</i> • <i>ćwiczenia praktyczne</i> • <i>prezentacja nagrań CD i DVD</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i>
	B. Formy zaliczenia : <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie referatu na podany temat</i>
C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • <i>praca zaliczeniowa – 50%</i> • <i>aktywność na zajęciach – 50%</i> 	
Cele przedmiotu W czasie zajęć ukazana zostanie rola muzyki w filmie i teatrze. Studenci poznają charakterystykę i twórców utworów wykorzystywanych w ramach tych sztuk. Podjęte zostaną takie tematy jak: warstwy dźwięku w filmie, muzyka transcendentna i immanentna, film niemy i muzyka improwizowana, motywy przewodnie i muzyczny opis postaci, efekt dźwiękowy jako dźwięk muzyczny. Studenci będą zachęceni do samodzielnej analizy filmów i spektakli ze względu na ich walory muzyczne.	
Treści programowe <ul style="list-style-type: none"> • <i>Różnice pomiędzy muzyką filmową a teatralną</i> • <i>Funkcje muzyki</i> • <i>Warstwy dźwięku w filmie</i> • <i>Muzyka filmowa transcendentna</i> • <i>Muzyka filmowa immanentna (mająca źródło w obrazie)</i> • <i>Muzyka w filmie niemym</i> • <i>Film a improwizacja do obrazu</i> • <i>Rytm w obrazie, dopasowanie czasowe, tempo</i> 	

- Kreowanie nastroju
- Motywy przewodnie
- Muzyczny opis postaci
- Efekt dźwiękowy jako dźwięk muzyczny
- Sound design

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- P. Pomostowski, *Reżyser na ścieżce dźwiękowej*, Poznań 2018.
- A. Piotrowska, *O muzyce i filmie : wprowadzenie do muzykologii filmowej*, Kraków 2014.
- D. Yewdall, *Dźwięk w filmie: teoria i praktyka*, Warszawa 2011.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- K. Stroińska-Sierant *Różnorodność środków wykonawczych w pianistyce jazzowej na przykładzie opracowań tematów polskiej muzyki filmowej*, Poznań 2016.
- M. Maj-Wieczorek, *W melodii tej siła zaklęta : piosenka w polskim filmie 1930-1939*, Łódź 2016.

B. Literatura uzupełniająca

- A. Piotrowska, *Muzyka w serialu telewizyjnym*, Kraków 2018.
- I. Sowińska, *Polska muzyka filmowa 1945–1968*, Katowice 2016.

Efekty uczenia się

Wiedza

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08, P6S_WG).

Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG)

Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K).

Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W24, P6S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW).

Posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych (K_U22, P6S_UW).

Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach. dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę (K_U23, P6S_UK).

Kompetencje społeczne (postawy)

Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK).

Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11, P6S_KK, P6S_KR).

Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK)

Kontakt

karolinapawlik.org@gmail.com

Nazwa przedmiotu Popularna muzyka chrześcijańska		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Katedra Muzykologii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) ks. dr hab., prof. UO Grzegorz Poźniak			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć wykład		3	
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin 30			
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy		Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne wykład prezentacje nagrań prezentacje multimedialne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia: Zaliczenie ustne odbędzie się w sesji zaliczeniowej, dokładny termin będzie ustalony przed zakończeniem semestru.	
		C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć oraz znajomość treści lektury z wykazu do samodzielnego studiowania (A.2) Na ocenę bardzo dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 4/5 części. Znajomość lektury w minimum 3/5 części. Na ocenę dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 3/5 części. Znajomość lektury w minimum 2/5 części. Na ocenę dostateczną Znajomość treści teoretycznych w minimum 2/5 części. Znajomość lektury w minimum 1/5 części.	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. <u>Wymagania formalne</u> Nie ma			
B. <u>Wymagania wstępne</u> Nie ma			

Cele przedmiotu

Wprowadzenie w szeroko rozumianą popularną kulturę muzyczną. Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami i stylami muzycznymi z zakresu popularnej muzyki chrześcijańskiej. Poznanie ogólnego rozwoju muzyki popularnej. Przedstawienie szkicu historii popularnej muzyki chrześcijańskiej w Polsce. Wyrobienie umiejętności słuchania i oceny popularnej muzyki chrześcijańskiej.

Treści programowe

- 1) Wyjaśnienie pojęć: muzyka poważna; muzyka klasyczna; muzyka rozrywkowa; muzyka popularna.
- 2) Muzyka negro-amerykańska: cechy negro-amerykańskiego idiomu muzycznego (rytm, riff, wokalnosc, intensywnosc, poliekspresyjność, aktywnosc odbiorcy, dialogowy model twórczości).
- 3) Jazz.
- 4) Rock.
- 5) Historia popularnej muzyki chrześcijańskiej w Polsce.
- 7) Ogólna charakterystyka popularnej muzyki chrześcijańskiej na przykładzie zjawisk polskich: rodzaje, gatunki, style.
- 8) Uwarunkowania formalne.
- 9) „Elementy” popularnej muzyki chrześcijańskiej.
- 10) Autorzy i wykonawcy popularnej muzyki chrześcijańskiej.
- 11) „Pozamuzyczne” tło popularnej muzyki chrześcijańskiej.
- 12) Popularna muzyka chrześcijańska w mass mediach (radio i telewizja) i przemysł fonograficzny.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- J.E. BERENDT, *Wszystko o jazzie od Nowego Orleanu do jazz-rocka*, Kraków 1991.
N. COHN, *Rock from the beginning*, New York 1969.
S. FRITH, *The sociology of Rock*, London 1978.
B. HOFFMANN, *Rock a przemiany kulturowe końca XX wieku*, Warszawa 2001.
T. SMOLKA, *Inwazja decybeli, czyli muzyka rockowa i okolice*, Tychy 2003.
A. ZWOLIŃSKI, *Dźwięk w relacjach społecznych*, Kraków 2004.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- G. POŹNIAK, *Popularna muzyka chrześcijańska w Polsce*, Opole 2009.

B. Literatura uzupełniająca

- R. FRANK, *Das neue Geistliche Lied. Neue Impulse für die Kirchenmusik*, Marburg 2003.
B. SCHLINK, *Muzyka rockowa – skąd? Dokąd?*, Wrocław 1994.
M. PĘCZAK, *Mały słownik subkultur młodzieżowych*, Warszawa 1992.
W. SIWAK, *Estetyka rocka*, Warszawa 1993.
W. STASZEWSKI, *Byłeś buntownikiem*, Warszawa 1995.
D. STRINATI, *Wprowadzenie do kultury popularnej*, tł. J Burszta, Poznań 1998.
A. ZAJĄC, *Inkulturacja w obszarze muzyki liturgicznej wobec wyzwań współczesnej muzycznej pop-kultury*, w: R. TYRAŁA (red.), *Musicam Sacram Promovere*, Kraków 2004, s. 65–78.
K. BRODAKCI, *Historia jazzu w Polsce*, Kraków 2010.

Efekty kształcenia

Wiedza

1. Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury; K_W24; P6S_WG;
2. zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokalno-instrumentalnych różnych epok; K_W25; P6S_WG;
3. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W27; P6S_WG.

Umiejętności

1. Student posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; K_U22 ; P6S_UW;
2. Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach. dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formuluje odpowiedzi na krytykę; K_U23; P6S_UK.

Kompetencje społeczne (postawy)

1. Student uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K01; P6S_KO.
2. zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doształcania się i rozwoju zawodowego; K_K10; P6S_KK;
3. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; K_K11; P6S_KK; P6S_KR.

Kontakt

grzegorz.pozniak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA MUZYKI NA ŚLĄSKU	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wykład</i> <hr/> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> <hr/> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 1
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i>
	B. Formy zaliczenia : <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i>
C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 50%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>	
Cele przedmiotu Celem wykładu jest prezentacja historii muzyki na Śląsku na przestrzeni stuleci. W tym względzie ujęte zostaną najważniejsze ośrodki, twórcy oraz formy muzyczne w których tworzyli.	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Historia Śląska w zarysie. 2. Muzyka liturgiczna okresu średniowiecza: liturgia Kościoła diecezjalnego i zakonnego. 3. Oblicze muzyczne miast śląskich w dobie renesansu. 4. Dorobek kompozytorski ks. Thomasa Stoltzera. 5. Muzyczne oblicze śląskich miast w dobie reformacji i kontrreformacji. 6. Muzyka uprawiana w klasztorach w XVII i XVIII wieku. 7. Muzyka uprawiana w katedrze wrocławskiej w XVII i XVIII wieku (historia kapeli katedralnej). 8. Działalność muzyczna i badania muzykologiczne na Uniwersytecie Wrocławskim. 9. Życie koncertowe na przełomie XIX i XX w. 10. Budowniczość organów i ich dzieła na przestrzeni XIII w. do poł. XX wieku. 11. Muzyczne oblicze miasta w I poł. XX wieku. 12. Przemiany w tradycji muzycznej miasta w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu. 	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. DROŹDŹEWSKA, *Życie muzyczne na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX i I połowie XX wieku. Edukacja muzyczna – działalność naukowa – ruch koncertowy*, Wrocław 2012.
- R. POŚPIECH, *Muzyka wielogłosowa w celebracji eucharystycznej na Śląsku w XVII i XVIII wieku*, Opole 2004.
- R. POŚPIECH, *Wrocławskie klasztory jako ośrodki kultury muzycznej w okresie reformacji i kontrreformacji*, „Muzyka” (2011) nr 3, s. 27–49.
- H. UNVERRICHT, *De musica in Silesia*, Opole 2007.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- L. HOFFMANN-ERBRECHT, *Musikgeschichte Schlesiens*, Dülmen 1986.
- R. POŚPIECH, *Muzyka religijna poza celebracjami liturgicznymi w świetle dokumentów Kościoła*, w: J. KRASSOWSKI I IN. (red.), *Musica Sacra 2*, Gdańsk 2006 (Akademia Muzyczna w Gdańsku. Prace Specjalne 72), s. 21-37;

B. Literatura uzupełniająca

- P. GANCARCZYK, *Kodeksy menzuralne II połowy XVI wieku na wschodzie Europy Łacińskiej*, Warszawa 2001.

Efekty uczenia się	Wiedza Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W08, P6S_WG). Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG) Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K). Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W24, P6S_WG). Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej (K_W26, P6S_WG). Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W27, P6S_WG).
	Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW). Posiada umiejętność charakteryzowania muzyki tradycyjnej (szczególnie regionalnej kultury ludowej) (K_U21, P6S_UW).
	Kompetencje społeczne (postawy) Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K05, P6S_KO). Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym (K_K06, P6S_KK/R). Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK). Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK). Wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym (K_K13, P6S_KR P6S_KO).

Kontakt

fkoenig@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia i techniki rejestracji dźwięku	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>wykład</u>, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <i>konwersatorium,</i> • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i> B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i> C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu kierunkowy do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / <u>wykład z prezentacją multimedialną</u></i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i> 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <u>zaliczenie ustne</u> / kolokwium • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i> C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70% Znajomość treści lektury – 30%
Cele przedmiotu Zapoznanie z historią rozwoju, technikami i urządzeniami do rejestracji oraz odtwarzania dźwięku, w kontekście współzależności z rozwojem i ewolucją wykorzystujących je nauk i sztuk.	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Dźwięk, jego cechy i sposób odbioru. Związki najstarszych badań z filozofią i teoriami o otaczającym świecie 2. Ludowe instrumenty muzyczne: od prymitywnych do wyrafinowanych sposobów praktycznego wykorzystania fizykalności 3. Instrumenty profesjonalne, czyli ewolucja technologii 3. Mechaniczne odtwarzanie muzyki: „Zegary nie zgadzają się ze sobą” 4. Pierwsze pomysły na rzeczywistą rejestrację dźwięku – fonograf, fonograf, gramofon 5. Patefon, gramofon – rewolucja na stulecia; mikrofon i głośnik 6. Magnetofon drutowy – telegrafon, magnetofon szpulowy, kasetowy 7. Film i dźwięk 8. Mono, stereo, dolby Sensurround i inne pomysły 9. Era cyfrowa czyli binarna albo zero i jedynek 10. Współczesne techniki realizacji nagrań 11. Technika mikrofonowa: rodzaje, zastosowania 	

12. Zalety i wymogi wielokanałowej rejestracji
 13. Mp3 czyli najpopularniejsze oszustwo
 14. Koniec ery fizycznych nośników?

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- M. Kominek, *Zaczęło się od fonografu*, Kraków 1986
 J. P. Jackowski (red.), *Polska muzyka tradycyjna – dziedzictwo fonograficzne. Stan aktualny – zachowanie – udostępnianie*, Warszawa 2017
 J. P. Jackowski, *Zachować dawne nagrania*, Warszawa 2014
 S. Prószyński, *Świat mechanizmów grających*, Warszawa 1994

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- D. L. Yewdall *Dźwięk w filmie. Teoria i praktyka*, Warszawa 2011

B. Literatura uzupełniająca

- J. Montagu, *Instrumenty muzyczne Biblii*, Kraków 2006
 J. Jackowski, R. Kopal, M. Pucia, *Polskie pieśni ludowe na Śląsku Opolskim przez Paula Schmidta w 1913 r. na fonograf zebrane*, Warszawa 2017
 J. Jackowski, *Gdyby Kolberg miał fonograf*, Warszawa 2014

Efekty uczenia się	Wiedza Student: K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG K_W22 zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej P6S_WG K_W28 ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii P6S_WG K_W29 ma podstawową wiedzę o założeniach teoretycznych krytyki muzycznej; zna techniki rejestracji dźwięku P6S_WG
	Umiejętności Student: K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW K_U12 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. samodzielnie zdobywa wiedzę P6S_UU K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzyka dawna i współczesna, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: K_K01 Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P6S_KO K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK K_K11 jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów P6S_KK P6S_KR

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot
mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia w muzyce rozrywkowej XX i XXI wieku	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) <i>mgr Katarzyna Piasecka</i>	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • wykład B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu kierunkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>wykład prezentacje nagrań prezentacje multimedialne wykład z prezentacją multimedialną analiza utworów z dyskusją rozwiązywanie zadań tematycznych wykonywanie utworów w danej stylistyce</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia <i>zaliczenie z oceną</i>
	B. Formy zaliczenia <i>Wykład: Ustne zaliczenie z zagadnień realizowanych w toku wykładu oraz ze znajomości zadanej literatury przedmiotowej Zaliczenie pracy pisemnej na temat wybranego twórcy</i>
C. Podstawowe kryteria <i>analiza i rozpoznawanie utworów w danej stylistyce – 30% znajomość zagadnień poruszanych podczas zajęć – 50% przygotowana praca pisemna – 20%</i>	
Cele przedmiotu <i>Znajomość historii muzyki rozrywkowej w okresie XX i XXI wieku. Znajomość poszczególnych gatunków muzyki rozrywkowej takich jak: jazz (ragtime, new orlean, swing, bebop, hard bop, cool, free jazz, fusion), blues, rhythm & blues, soul, gospel, rock, reggae, r&b, folk, latin music, pop, hip-hop. Znajomość dorobku muzycznego artystów muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku. Znajomość instrumentarium gatunków muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku.</i>	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia, charakterystyka, cechy i periodyzacja 2. Muzyka w centrum sztuk – integracja i wszechstronność artysty 3. Muzyka rozrywkowa XX wieku 4. Muzyka rozrywkowa XXI wieku 5. Jak to się zaczęło? - blues podstwą muzyki rozrywkowej 6. Gatunki i style muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku. 7. Wspólny mianownik muzyki klasycznej i rozrywkowej – nawiązanie do epok muzyki klasycznej 8. Instrumentarium poszczególnych gatunków muzyki rozrywkowej. 9. Charakterystyczni artyści i zespoły dla danych gatunków i stylów muzyki rozrywkowej 10. Muzyka rozrywkowa XX i XXI wieku w Polsce 	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- A.I. Schmidt A., Historia jazzu, tom I – Rodowód, PSJ AW Warszawa 1988.
Schmidt A., Historia jazzu, tom II – Krystalizacja i rozwój, WSiP Warszawa 1992.
Schmidt A., Historia jazzu, tom III – Zgiełk i furia, Lemat Warszawa 1997.
Berendt J. E., Wszystko o jazzie, PWM Kraków 1991.
Panek W., Encyklopedia muzyki rozrywkowej, Świat Książki Warszawa 2000.
Viera J.; Elementy jazzu, PWM, Kraków 1978.
Niedziela J.; Historia jazzu. 100 wykładów, dobre wydawnictwo.pl, Katowice 2009.

B. Literatura uzupełniająca

- M. Levine ,The Jazz Theory Book, Sher Music Co., CA U.S.A, Los Angeles 1995.
G. POŻNIAK, Popularna muzyka chrześcijańska w Polsce, Opole 2009.
W.K. OLSZEWSKI, Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej, Kraków 2010.
W.K. OLSZEWSKI, Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej, Kraków 2010.
Levine Marc, The Jazz Piano Book, Petaluma Sher, 1989.
Kałużny Piotr, Skale muzyczne we współczesnej harmonii tonalnej, Wydawnictwo Akademii Muzycznej, Poznań 1994.

Wiedza

K_W03 Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki **P7S_WG**
K_W25 ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych **P7S_WG**
K_W26 ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury **P7S_WG**

Umiejętności

K_U18 potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych **P7S_UW**
K_U02 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii. **P7S_UW**
K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. **P7S_UW/K**

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doszkalania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób **P7S_KO**
K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. **P7S_KR**
K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. **P7S_KK**

Kontakt

katarzyna.piasecka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia muzyki polskiej		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> wykład 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> kolokwium zaliczeniowe z wykładanego materiału i zadanych lektur 	
C. Podstawowe kryteria		
Kryteria: <ul style="list-style-type: none"> - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% 		
a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty		
b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami		
c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów		
d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami		

e) ocena dostateczny (60 – 69%):

– osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieściśłościami

f) ocena niedostateczny

– brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Zapoznanie z dziejami i rozwojem muzyki polskiej od średniowiecza do końca XX wieku, głównymi stylami, nurtami w tej muzyce, technikami kompozytorskimi, formami i gatunkami oraz przedstawicielami polskiej twórczości kompozytorskiej, a zwłaszcza repertuarem stworzonym w Polsce od średniowiecza do końca XX wieku.

Treści programowe

1. Historia muzyki polskiej – kultura staropolska i kultura nowożytna: pojęcie, zakres czasowy, problematyka, źródła i edycje
2. Kultura muzyczna w Polsce pogańskiej
3. Średniowiecze – w kręgu chorału gregoriańskiego, początki polifonii
4. Muzyka polska schyłku średniowiecza
5. Muzyka polska epoki renesansu – apogeum polifonii
6. Muzyka polska epoki baroku – ogólna charakterystyka
7. Początki opery – polska twórczość dramatyczna XVII i XVIII w.
8. Muzyka polska okresu klasycyzmu
9. Życie i twórczość Fryderyka Chopina
10. Stanisław Moniuszko – twórca narodowej opery polskiej
11. Spadkobiercy Chopina i Moniuszki
12. Polska szkoła skrzypcowa
13. „Młoda Polska” w muzyce
14. Karol Szymanowski – odnowiciel muzyki polskiej
15. Życie i twórczość Witolda Lutosławskiego
16. Muzyka polska minionego półwiecza

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- CHOMIŃSKI J., CHOMIŃSKA-WILKOWSKA K., Historia muzyki polskiej, cz. I, Kraków 1995
- CHOMIŃSKI J., WILKOWSKA-CHOMIŃSKA K., Historia muzyki polskiej, cz. II, Kraków 1996;
- hasła biograficzne o poszczególnych kompozytorach w: Encyklopedia Muzyczna PWM. Część biograficzna, t. I-XII, red. E. DZIĘBOWSKA, Kraków 1979-2012

B. Literatura uzupełniająca

- BACULEWSKI K., Współczesność 1939-1974 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VII, cz. 1), Warszawa 1996;
- BACULEWSKI K., Współczesność 1975-2000 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VII, cz. 2), Warszawa 2012;
- CHECHLIŃSKA Z., Romantyzm 1795-1850 (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 1), Warszawa 2013;
- HELMAN z., Między romantyzmem a nową muzyką 1900-1939 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VI), Warszawa 2014;
- MĄDRY A., Barok 1697-1795, (seria: Historia muzyki polskiej, t. III, cz. 2), Warszawa 2013
- MORAWSKI J., Średniowiecze do roku 1320 (seria: Historia muzyki polskiej, t. I, cz. 1), Warszawa 2006
- MORAWSKA K., Średniowiecze 1320-1500 (seria: Historia muzyki polskiej, t. I, cz. 2), Warszawa 1998
- MORAWSKA K., Renesans 1500-1600 (seria: Historia muzyki polskiej, t. II), Warszawa 1994
- NOWAK-ROMANOWICZ A., Klasycyzm 1750-1830 (seria: Historia muzyki polskiej, t. IV), Warszawa 1995;
- PONIATOWSKA I., Romantyzm. Twórczość muzyczna w drugiej połowie XIX wieku (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 2A), Warszawa 2010;
- PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA B., Barok 1595-1696 (seria: Historia muzyki polskiej, t. III, cz. 1), Warszawa 2006
- SZCZEPAŃSKA-LANGE E., Romantyzm. Życie muzyczne w Warszawie w II połowie XIX wieku (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 2B), Warszawa 2015.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza K_W24 ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury P6S_WG K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG</p>
	<p>Umiejętności K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW K_U20 potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów P6S_UW</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy) K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK</p>
	<p>Kontakt andrzej.prasal@uni.opole.pl</p>

Nazwa przedmiotu Historia muzyki powszechnej		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> konwersatorium 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi ćwiczenie audytoryjne, prezentacja nagrań, analiza przykładów muzycznych 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie na ocenę 	
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> obecność i aktywność na zajęciach wykonanie prezentacji oraz pisemnej pracy zaliczeniowej dotyczącej życia i twórczości wybranego kompozytora od średniowiecza do początku XXI w. 	
	C. Podstawowe kryteria Kryteria: - udział w zajęciach: 40% - wykonanie prezentacji oraz pisemnej pracy zaliczeniowej: 60% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami	

	<p>e) ocena dostateczny (60 – 69%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami</p> <p>f) ocena niedostateczny – brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się</p>
<p>Cele przedmiotu Zapoznanie z dziejami i rozwojem muzyki od starożytności do początków XXI wieku, głównymi stylami, nurtami w tej muzyce, technikami kompozytorskimi, formami i gatunkami oraz przedstawicielami twórczości kompozytorskiej, a zwłaszcza najważniejszym repertuarem stworzonym od średniowiecza do końca XX wieku.</p>	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy i formy chorału gregoriańskiego 2. Giovanni Pierluigi da Palestrina i szkoła rzymska 3. Opera barokowa 4. Jerzy Fryderyk Händel 5. Jan Sebastian Bach 6. Józef Haydn 7. Wolfgang Amadeusz Mozart 8. Ludwik van Beethoven 9. Czołowi przedstawiciele romantyzmu 10. Szkoły narodowe 11. Muzyka w Austrii (Anton Bruckner, Gustav Mahler, Jan Strauss) i Niemczech (Jan Brahms, Ryszard Strauss, Max Reger) 12. Klaudiusz Debussy i Maurycy Ravel 13. Jazz 14. Dodekafonia i technika serialna 15. Muzyka w USA w połowie XX w. – George Gershwin 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Chomiński J., Wilkowska-Chomińska K., Historia muzyki, Kraków 1989 – Kowalska M., ABC historii muzyki. Kraków 2001 <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bukofzer M., Muzyka w epoce baroku, Warszawa 1970. – Einstein A., Muzyka w epoce romantyzmu, Kraków 1983. – Gwizdalanka D., Historia muzyki, t. 1-4, Kraków 2005-2011. – Szlagowska D., Kultura muzyczna antyku, Gdańsk 1983. – Szlagowska D., Muzyka baroku, Gdańsk 1998. – Wozaczyńska M., Muzyka średniowiecza, Gdańsk 1985. – Wozaczyńska M., Muzyka renesansu, Gdańsk 1992. 	
Efekty uczenia się	<p>Wiedza K_W24 ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury P6S_WG K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG</p> <p>Umiejętności K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW K_U02 Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii P6S_UK K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych P6S_UK K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych</p>

źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW
K_U20 potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Polskie budownictwo organowe		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • wykład 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu kierunkowy do wyboru	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie ustne z wykładanego materiału i zadanych lektur 	
	C. Podstawowe kryteria Kryteria: - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami	

	<p>e) ocena dostateczny (60 – 69%):</p> <p>– osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami</p> <p>f) ocena niedostateczny</p> <p>– brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się</p>
<p>Cele przedmiotu</p> <p>Celem przedmiotu jest zapoznanie z dziejami organów na ziemiach polskich od XII do XXI wieku (z uwzględnieniem śląskiego kontekstu regionalnego), tendencjami w polskim budownictwie organowym, przemianami konstrukcyjno-brzmieniowymi oraz przedstawicielami polskiego organmistrzostwa.</p>	
<p>Treści programowe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe wiadomości o organach. 2. Zarys budownictwa organowego w Europie 3. Polskie budownictwo organowe – pojęcie, zakres czasowy, problematyka, źródła 4. Organy w Polsce w okresie średniowiecza 5. Polskie budownictwo organowe doby renesansu 6. Organy na Śląsku do XVII wieku 7. Rozwój budownictwa organowego w Polsce w XVII i XVIII wieku 8. Charakterystyka wybranych polskich organów z XVII i XVIII wieku 9. Cechy staropolskich organów 10. Budownictwo organowe na ziemiach polskich w XIX wieku 11. Śląskie budownictwo organowe w XVIII i XIX wieku 12. Dziewiętnastowieczne tendencje w budownictwie organowym 13. Budownictwo organowe na ziemiach polskich w XX i XXI wieku. 14. Organy na Śląsku w XX i XXI wieku 15. Współczesne polskie firmy organmistrzowskie 16. Prospekty organowe w Polsce jako dzieła sztuki 17. Ochrona i konserwacja zabytkowych organów 	
<p>Wykaz literatury</p> <p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gołos J., Polskie organy i muzyka organowa, Warszawa 1972 – Gołos J., Zarys historii budowy organów w Polsce, Bydgoszcz 1966 – Smulikowska E., Prospekty organowe w dawnej Polsce, Wrocław-Warszawa 1989 <p>B. Literatura uzupełniająca</p> <ul style="list-style-type: none"> – Babnis M., Kultura organowa Galicji, Słupsk 2012 – Kapeć W., Przemiany konstrukcyjno-brzmieniowe w budownictwie organowym na terenie diecezji lubelskiej 1805–1939, Lublin 2008 – Koenig F., Ogólny pogląd na rozwój budownictwa organowego i muzyki organowej na Śląsku w XVII i XVIII wieku, [w:] G. Poźniak, P. Tarlinski (red.), Śląskie organy, Opole 2007, s. 33–53 – Trzaskalik-Wyrwa M., Badania organologiczne w Polsce wczoraj i dziś. Problematyka, [w:] Organy i ludzie. Młoda organologia polska, red. M. Trzaskalik-Wyrwa, Warszawa 2015, s. 10–35 – Woźniak P., Osiemnastowieczne organy w diecezji siedleckiej, Siedlce 2015 	
<p>Efekty uczenia się</p>	<p>Wiedza</p> <p>K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG</p> <p>K_W28 ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii P6S_WG</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych P6S_UK</p> <p>K_U22 posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych P6S_UW</p>

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Kultury muzyczne świata		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>wykład</u>, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <i>konwersatorium,</i> • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i> 		
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i> 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu kierunkowy do wyboru		Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / <u>wykład z prezentacją multimedialną</u></i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i> 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
		Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaliczenie z oceną</i>
		B. Formy zaliczenia na przykład: <ul style="list-style-type: none"> • <u>zaliczenie ustne</u> / kolokwium • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i>
		C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70% Znajomość treści lektury – 30%
Cele przedmiotu Zapoznanie się z przykładami muzycznymi wybranych kultur tradycyjnych na świecie. Wprowadzenie w zagadnienie badań muzycznej kultury polskiej, ze szczególnym podkreśleniem znaczenia rodzimej kultury narodowej i lokalnej.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w zagadnienia teoretyczne: kultura, muzyka, muzyka tradycyjna, muzyka świata. 2. Prezentacja wybranych muzycznych kultur na świecie. 3. Prezentacja elementów kultury polskiej, zwrócenie uwagi na śląską kulturę tradycyjną. 4. Wprowadzenie w zagadnienie badań terenowych i prób samodzielnych eksploracji. 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. Czekanowska (red.) *Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian*, Kraków 1995
A. Czekanowska, *Kultury tradycyjne wobec współczesności. Muzyka, poezja, taniec*, Warszawa 2008
A. Czekanowska, *Kultury muzyczne Azji*, Kraków, 1980
J. Tacina, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Katowice 1963
A. Dygacz, J. Ligęza, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Kraków 1954
A. Musialik-Chmiel, *Amerykańscy Ślązacy dziedzictwo, pamięć, tożsamość*, Katowice 2010

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Muzyka źródeł* – seria płyt CD (vol. 1-32), Warszawa 1998 – 2019 (wybrane pozycje)
O. Kolberg, *Dzieła wszystkie*, Wrocław-Poznań 1962-2002 (wybrane pozycje)
Polska pieśń i muzyka ludowa – seria, tomy I-V, Kraków, Warszawa, Lublin 1974-2012 (wybrane pozycje)

B. Literatura uzupełniająca

- J. i M. Sobiescy, *Polska muzyka ludowa i jej problemy*, Kraków 1973
Bielawski, *Tradycje ludowe w kulturze muzycznej*, Warszawa 1999
W. Grozdek-Kołacińska (red.) *Raport o stanie tradycyjnej kultury muzycznej*, Warszawa 2014
M. Prokpek, *Ludowe tradycje Suwalszczyzny*, Suwałki 2010
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały*, T. 1, Lublin, 1990
J. Sobieska, *Polski folklor muzyczny*, Warszawa 2006
P. Dahlig, *Folklor muzyczny w Polsce. Suplement do podręcznika Jadwigi Sobieskiej...* Warszawa 2006
J. P. Jackowski (red.), *Polska muzyka tradycyjna – dziedzictwo fonograficzne. Stan aktualny – zachowanie – udostępnianie*, Warszawa 2017
J. Bauman-Szulakowska (red.), *Współczesność spadkobiercą tradycji. Z problematyki śląskiej kultury muzycznej*, Katowice 2000
D. Simonides, *Mądrość ludowa. Dziedzictwo kulturowe Śląska Opolskiego*, Wrocław 2007
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne w żywej tradycji. Style i formy*, Kraków 1987
L. Dyczewski, *Trwałość i zmienność kultury polskiej*, Lublin 2002
P. Dahlig, *Tradycje muzyczne a ich przemiany. Między kulturą ludową, popularną i elitarną Polski międzywojennej*, Warszawa 1998
P. Dahlig, *Muzyka Adwentu. Mazowiecko-podlaska tradycja gry na ligawce*, Warszawa 2003
J. Szymańska, *Słowo śpiewane. Interpretacja tekstów folklorystycznych*, Warszawa 2001
T. Nowak, *Tradycje muzyczne społeczności polskiej na Wileńszczyźnie. Opinie i zachowania*, Warszawa 2005

Wiedza

Student:

- K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia). P6S_WG
K_W22 zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej P6S_WG
K_W23 ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P6S_WG/K

Umiejętności

Student:

- K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW
K_U12 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. samodzielnie zdobywa wiedzę P6S_UU
K_U18 rozumie odmienne postrzeganie życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur P6S_UW
K_U21 posiada umiejętność charakteryzowania muzyki tradycyjnej (szczególnie regionalnej kultury ludowej) P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

- K_K01 Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P6S_KO
K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO
K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK
K_K11 jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów P6S_KK
P6S_KR

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot
mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Muzyka cerkiewna		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Katedra Muzykologii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ks. dr hab. Grzegorz Poźniak, prof. UO			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • wykład 		3	
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (udział w liturgii cerkiewnej) 			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne wykład		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <hr/> Sposób zaliczenia <i>zaliczenie z oceną</i> <hr/> B. Formy zaliczenia na przykład: <i>zaliczenie ustne</i> <hr/> C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i> Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć Na ocenę bardzo dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 4/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się. Na ocenę dobrą Znajomość treści teoretycznych w minimum 3/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się. Na ocenę dostateczną Znajomość treści teoretycznych w minimum 2/5 części oraz realizacja przynajmniej w tym zakresie efektów uczenia się.	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest próba pokazania jak znajomość podstawowych zagadnień teorii i wykonawstwa muzyki cerkiewnej może wpływać na budowanie pojednania pomiędzy narodami polskim i rosyjskim. Schemat zajęć: podczas wykładu omówione zostają podstawowe zagadnienia treści przedmiotu.			
Treści programowe Kultura jest uniwersalną płaszczyzną, na której w sposób naturalny można prowadzić dialog nawet najbardziej spolaryzowanych w stosunku do siebie prądów i kręgów narodowościowych. Podkreślić należy, że wymiana wartości i wytworów ludzkiej wrażliwości ma atuty nie tylko w zakresie wzajemnego ubogacania się, ale także wzajemnego przenikania się kultur. Trudno wyobrazić sobie świat bez dialogu, bez poszukiwania i budowania dróg pojednania, bez animowania dialogu międzykulturowego, integracji i ekumenizmu, bez promocji postaw antyapriorycznych. Fundamentem do działania musi być jednakże wzajemne			

poznanie.

1. Pochodzenie muzyki bizantyjskiej.
2. Muzyka w ceremoniach.
3. Hymnodia wczesnochrześcijańska.
4. Teologia prawosławna a hymnografia bizantyjska.
5. Liturgie Kościołów wschodnich.
6. Muzyka ludowa Europy Wschodniej – zagadnienia wprowadzające.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

J.M. CZERSKI, *Liturgie Kościołów Wschodnich. Liturgia Kościoła bizantyjskiego, ormiańskiego i koptyjskiego*, (Liturgia – Musica – Ars 1), Opole 2009; P. EVDOKIMOV, *Prawosławie*, tł. J. Klinger, Warszawa 1986; K. LEŚNIEWSKI, J. LEŚNIEWSKA, *Prawosławie. Światło wiary i źródło doświadczenia*, Lublin 1999; J. MEYENDORFF, *Teologia bizantyjska. Historia i doktryna*, tł. J. Prokopiuk, Warszawa 1984; H. PAPROCKI, *Liturgie Kościoła prawosławnego*, Kraków 2003; N. ZERNOV, *Wschodnie chrześcijaństwo*, tł. J.S. Łoś, Warszawa 1967; E. WELLESZ, *Historia muzyki i hymnografii bizantyjskiej*, tł. M. Kaziński, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca:

K. BONDARUK, *Nauka o nabożeństwach prawosławnych*, Białystok 1987; I. BUKRABA-RYLSKA, *Twórca ludowy między kulturą ludową a narodową*, w: A. CZEKANOWSKA (red.), *Dziedzictwo europejskie a polska kultur muzyczna w dobie przemian*, Kraków 1995, s. 277-284; D. FRASUNKIEWICZ, *Teoria muzyki prawosławnej i jej znaczenie dla muzyki ludowej*, w: A. CZEKANOWSKA (red.), *Dziedzictwo europejskie a polska kultur muzyczna w dobie przemian*, Kraków 1995, s. 131-139; Z. LISSA, *Historia muzyki rosyjskiej*, Kraków 1955; P. NOWAKOWSKI, *Liturgiczna funkcja ikony w obrzędzie bizantyjskim*, „Liturgia Sacra” 10 (2004), nr 2 (24), S. 313–329; C. WALTER, *Sztuka i obrządek Kościoła bizantyjskiego*, tł. K. Malcharek, Warszawa 1992.

Efekty uczenia się

Wiedza

1. Student posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka; K_W05; P6S_WG;
2. dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością; K_W06; P6S_WG;
3. ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym; K_W23; P6S_WG/K;
4. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W27; P6S_WG.

Umiejętności

1. Student posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych; K_U07; P6S_UK
2. potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych; K_U08; P6S_UW;
3. potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację utworów muzycznych różnych epok w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów; K_U20; P6S_UW.

Kompetencje społeczne (postawy)

1. Student uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K01; P6S_KO;
2. jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach; K_K02; P6S_KK;

3. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów; K_K1; P6S_KK;
P6S_KR.

Kontakt

grzegorz.pozniak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu NARZĘDZIA KRYTYKI MUZYCZNEJ	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Karolina Pawlik	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> Wykład. B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 1
Status przedmiotu	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład wykład z prezentacją multimedialną analiza przykładów recenzji 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia : <ul style="list-style-type: none"> aktywność na zajęciach omówienie i analiza dwóch wybranych recenzji prasowych (koncertów, książek, przedstawień operowych itp.) przygotowanie jednej pisemnej recenzji wybranej przez siebie płyty
C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> praca zaliczeniowa – 50% aktywność na zajęciach – 25% analiza – 25% 	
Cele przedmiotu Przedmiot łączy w sobie podstawowe informacje z zakresu teorii muzyki (elementy dzieła muzycznego, formy i gatunki, budowa utworu, aranżacja, instrumentacja) oraz krytyki muzycznej. W czasie zajęć zanalizowane zostaną popularne utwory muzyki poważnej oraz rozrywkowej. Studenci zdobędą umiejętność wypowiadania swojej opinii w kwestiach muzycznych i argumentowania jej w profesjonalny sposób.	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie krytyki muzycznej. Zadania krytyki muzycznej. Koncepcje krytyki muzycznej. Cechy dobrej krytyki muzycznej. Historia europejskiej krytyki muzycznej. Tradycje polskiej krytyki muzycznej. Kondycja współczesnej polskiej krytyki muzycznej – polscy krytycy muzyczni. Polska prasa muzyczna. 	

9. Zagraniczna prasa muzyczna – przegląd.
10. Krytyka muzyczna na antenie radiowej, telewizyjnej, w Internecie.
11. Krytyka muzyczna a etyka interpretacji.
12. Krytyka a analiza dzieła muzycznego.
13. Oczekiwania i gust odbiorcy a rzetelna ocena
14. Felieton muzyczny.
15. Recenzja muzyczna (koncertu, przedstawienia, płyty, książki).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- BRISTIGER M., CIESIELSKI R. (red.), Krytyka muzyczna : krytyka czy krytyki, Zielona Góra 2012
- BRISTIGER M., CIESIELSKI R., LITERSKA B., GUZY-PASIAK J. (red.), Krytyka muzyczna: teoria, historia, współczesność, Zielona Góra 2009.
- CHEĆKA-GOTKOWICZ A., Dysonanse krytyki. O ocenie dzieła muzycznego, Gdańsk 2008

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- KOFIN E., Krytyka muzyczna. Skrypt dla studentów akademii muzycznych i uniwersytetów, Wrocław 2010.
- Bieżąca lektura polskiej prasy muzycznej (m.in. „Ruch Muzyczny”)

B. Literatura uzupełniająca

- BACULEWSKI K., Historia muzyki polskiej, t. VII, cz. 1: Współczesność 1939-1974, Warszawa 1996 [rozdział III. Upowszechnianie muzyki]
- BULA K., Jak mówić o muzyce. Vademecum komentatora muzycznego, Warszawa 1991
- CIESIELSKI R., Refleksja estetyczna w polskiej krytyce muzycznej dwudziestolecia międzywojennego, Poznań 2005
- DZIADEK M., MOLL L., Odrodźmy się w muzyce! Muzyka na łamach polskich czasopism kobiecych i „kobieca” krytyka muzyczna 1818–1939, Katowice 2005.
- DZIADEK M., Polska krytyka muzyczna w latach 1890–1914. Czasopisma i autorzy, Cieszyn 2002.
- DZIADEK M., Polska krytyka muzyczna w latach 1890-1914. Koncepcja i zagadnienia, Katowice 2002
- JAROCIŃSKI S. (opr.), Antologia polskiej krytyki muzycznej XIX i XX wieku (do roku 1939), Kraków 1955.
- KOMOROWSKA M, Polska prasa muzyczna w okresie 1945-2000, Warszawa 2001.
- MATRACKA-KOŚCIELNY A, WŁOSTOWSKA A (red.), Rola krytyki w dzisiejszym życiu artystycznym, Podkowa Leśna 2003
- MICHAŁOWSKI K., Muzyka w czasopismach polskich: 1919–1939, Kraków 1979.

Efekty uczenia się	<p>Wiedza</p> <p>Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej (K_W22, P6S_WG)</p> <p>Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym (K_W23, P6S_WG/K).</p> <p>Ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W24, P6S_WG).</p> <p>Zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokально-instrumentalnych różnych epok (K_W25, P6S_WG).</p> <p>Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu zasad i teorii muzyki, podstawowych gatunków i form muzycznych, a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W27, P6S_WG).</p> <p>Ma podstawową wiedzę o założeniach teoretycznych krytyki muzycznej; zna techniki rejestracji dźwięku (K_W29, P6S_WG).</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U19, P6S_UW).</p> <p>Posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych (K_U22, P6S_UW).</p> <p>Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach. dobiera strategie argumentacyjne, na poziomie elementarnym konstruuje krytyczne argumenty, formułuje odpowiedzi na krytykę (K_U23, P6S_UK).</p> <p>Potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów (K_U20, P6S_UW).</p>

Kompetencje społeczne (postawy)

Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego (K_K10, P6S_KK).

Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów (K_K11, P6S_KK, P6S_KR).

Efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania (K_K12, P6S_KO P6S_KK)

Kontakt

karolinapawlik.org@gmail.com

Nazwa przedmiotu Wprowadzenie w kulturę muzyczną		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • konwersatorium 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie na ocenę 	
	B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> • kolokwium zaliczeniowe z wykładanego materiału i zadanych lektur 	
	C. Podstawowe kryteria Kryteria: - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami	

- e) ocena dostateczny (60 – 69%):
– osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami
- f) ocena niedostateczny
– brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Wprowadzenie w szeroko rozumianą kulturę muzyczną. Zaznajomienie z zasadami muzyki oraz podstawowymi pojęciami i stylami muzycznymi. Poszerzenie wiedzy z podstawowych kierunków i nurtów współczesnej kultury muzycznej, profesjonalnej i popularnej. Wyrobienie umiejętności słuchania i oceny muzyki.

Treści programowe

1. Dźwięk i jego cechy fizyczne
2. Podstawowe elementy notacji muzycznej
3. Interwały muzyczne
4. System temperowany
5. Gamy i tonacje
6. Diatonika, chromatyka, enharmonia
7. Rytm
8. Akordy
9. Dynamika
10. Agogika
11. Artykulacja
12. Ozdobniki muzyczne
13. Partytura
14. Instrumenty strunowe
15. Instrumenty dęte
16. Instrumenty perkusyjne
17. Instrumenty ludowe
18. Instrumenty elektroniczne
19. Muzyka instrumentalna
20. Muzyka wokalna
21. Muzyka wokально-instrumentalna

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Burowska Z., Wprowadzenie w kulturę muzyczną, Warszawa 1991
- Erhard L., Sztuka dźwięku, Warszawa 1980.
- Śmiechowski B., O muzyce najpiękniejszej ze sztuk, Warszawa 1997.
- Wesołowski F., Zasady muzyki, Kraków 1995
- Wójcik D., ABC form muzycznych, Kraków 1999

B. Literatura uzupełniająca

- Habela J., Słowniczek muzyczny, Kraków 2005
- Komorowska M., Zaproszenie do muzyki, Warszawa 1989

- Przychodzińska-Kaciczak M., Zrozumieć muzykę, Warszawa 1984

- Waldorff J., Sekrety Polihymnii, Warszawa 1956

Wiedza

K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia). P6S_WG

K_W22 zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej P6S_WG

K_W23 ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P6S_WG/K

K_W25 zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokально-instrumentalnych różnych epok P6S_WG

K_W28 ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii P6S_WG

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW

K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych P6S_UW

K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW

K_U22 posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P6S_KO

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Wprowadzenie w kulturę muzyczną		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • wykład		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • egzamin	
	B. Formy zaliczenia: • egzamin ustny z wykładanego materiału i zadanych lektur	
	C. Podstawowe kryteria Kryteria: - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami	

- e) ocena dostateczny (60 – 69%):
– osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami
- f) ocena niedostateczny
– brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Wprowadzenie w szeroko rozumianą kulturę muzyczną. Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami i stylami muzycznymi. Poznanie ogólnego rozwoju kultury muzycznej w poszczególnych epokach. Poszerzenie wiedzy z podstawowych kierunków i nurtów współczesnej kultury muzycznej, profesjonalnej i popularnej. Wyrobienie umiejętności słuchania i oceny muzyki.

Treści programowe

1. Muzyka: jej istota i charakter
2. Rodzaje muzyki
3. Periodyzacja dziejów muzyki
4. Rozwój kultury muzycznej w poszczególnych epokach: średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, romantyzm, XX w.
5. Funkcja społeczna muzyki
6. Elementy muzyki
7. Faktura
8. Formy i gatunki muzyczne
9. Elementy formotwórcze dzieła muzycznego
10. Głos ludzki
11. Instrumenty muzyczne
12. Wybrane techniki kompozytorskie
13. Muzyka w mass mediach i przemysł fonograficzny
14. Naukowa refleksja nad muzyką - muzykologia

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Burowska Z., Wprowadzenie w kulturę muzyczną, Warszawa 1991
- Erhard L., Sztuka dźwięku, Warszawa 1980.
- Śmiechowski B., O muzyce najpiękniejszej ze sztuk, Warszawa 1997.
- Wesołowski F., Zasady muzyki, Kraków 1995
- Wójcik D., ABC form muzycznych, Kraków 1999

B. Literatura uzupełniająca

- Habela J., Słowniczek muzyczny, Kraków 2005
 - Komorowska M., Zaproszenie do muzyki, Warszawa 1989
 - Przychodzińska-Kaciczak M., Zrozumieć muzykę, Warszawa 1984
 - Waldorff J., Sekrety Polihymnii, Warszawa 1956
- A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

Efekty uczenia się	Wiedza
	K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia). P6S_WG
	K_W22 zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej P6S_WG
	K_W23 ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P6S_WG/K

K_W25 zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokalnie-instrumentalnych różnych epok P6S_WG
K_W28 ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii P6S_WG

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW

K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych P6S_UW

K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW

K_U22 posiada umiejętność rozpoznawania, rozróżniania i analizowania podstawowych zjawisk dźwiękowych; potrafi zastosować elementy wiedzy z zakresu instrumentologii w podejmowanych pracach badawczych P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P6S_KO

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia muzyki powszechnej		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4
A. Formy zajęć (<i>wybrać</i>)		
B. Sposób realizacji		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia	
	B. Formy zaliczenia:	
<ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> egzamin 	
	<ul style="list-style-type: none"> egzamin ustny z wykładanego materiału i zadanych lektur 	
	C. Podstawowe kryteria	
	<p>Kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% <p>a) ocena bardzo dobry (91–100%):</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty <p>b) ocena dobry plus (85–90%):</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami <p>c) ocena dobry (75–84%):</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów <p>d) ocena dostateczny plus (70–74%):</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami 	

- e) ocena dostateczny (60 – 69%):
 – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami
- f) ocena niedostateczny
 – brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Zapoznanie z dziejami i rozwojem muzyki od starożytności do początków XXI wieku, głównymi stylami, nurtami w tej muzyce, technikami kompozytorskimi, formami i gatunkami oraz przedstawicielami twórczości kompozytorskiej, a zwłaszcza najważniejszym repertuarem stworzonym od średniowiecza do końca XX wieku.

Treści programowe

1. Periodyzacja historii muzyki
2. Najważniejsze ośrodki rozwoju kultury muzycznej w starożytności
3. Rodzaje i gatunki muzyki średniowiecznej
4. Główne formy wokalne muzyki renesansowej i jej przedstawiciele. Renesansowa muzyka taneczna.
5. Kultura muzyczna epoki baroku
6. Kultura muzyczna epoki baroku - opera
7. Epoka klasyków wiedeńskich
8. Kultura muzyczna w okresie romantyzmu.
9. Neoromantyzm i neoklasycyzm.
10. Impresjonizm
11. Muzyka XX stulecia i jej główni przedstawiciele
12. Współczesna kultura muzyczna. Muzyka klasyczna.
13. Współczesna kultura muzyczna. Muzyka jazzowa i popularna.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Chomiński J., Wilkowska-Chomińska K., Historia muzyki, Kraków 1989
- Kowalska M., ABC historii muzyki. Kraków 2001

B. Literatura uzupełniająca

- Bukofzer M., Muzyka w epoce baroku, Warszawa 1970.
- Einstein A., Muzyka w epoce romantyzmu, Kraków 1983.
- Gwizdalanka D., Historia muzyki, t. 1-4, Kraków 2005-2011.
- Szlagowska D., Kultura muzyczna antyku, Gdańsk 1983.
- Szlagowska D., Muzyka baroku, Gdańsk 1998.
- Wozaczyńska M., Muzyka średniowiecza, Gdańsk 1985.
- Wozaczyńska M., Muzyka renesansu, Gdańsk 1992.

Efekty uczenia się

Wiedza

K_W24 ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury P6S_WG

K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG

Umiejętności

K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW

K_U20 potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Wolność słowa na ziemiach polskich		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra historii powszechnej i Polski XIX w. i najnowszej</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Mariusz Patelski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3	
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład,			
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej.			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Do wyboru		Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia na przykład: • kolokwium • wykonanie pracy zaliczeniowej.	
		C. Podstawowe kryteria ocena z kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej.	
Cele przedmiotu Zapoznanie studentów z charakterem i najważniejszymi kierunkami działalności instytucji cenzury i kadr cenzorskich funkcjonujących na ziemiach polskich w XIX i XX w., a także zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi syntetazami poświęconymi różnym aspektom działalności cenzorskiej, oraz omówienie relacji zachodzących między różnymi mediami, a funkcjonariuszami cenzury.			
Treści programowe A. Problematyka wykładu 1. Początki cenzury komunistycznej w Polsce – Ministerstwo Informacji i Propagandy, 2. Cenzura wojskowa w PRL, 3. Na wzór sowiecki - powstanie i rozwój Centralnego Biura Kontroli Prasy Publikacji i Widowisk, 4. GUKPPiW i struktury cenzury komunistycznej w PRL, 5. Instrukcje cenzorskie, 6. Książka zapisów i zaleceń cenzorskich, 7. Powiatowy pełnomocnik cenzury – struktury terenowe GUKPPiW i ich zadania, 8. „Czujni strażnicy ludowej demokracji” - kadry cenzorskie doby PRL, 9. Cenzorzy i satyrycy – kabaret pod kontrolą cenzury, 10. „Wielka ucieczka cenzora” i „Czarna księga cenzury PRL”, 11. Działania cenzury wobec Kościoła Katolickiego i innych wyznań w PRL,			

12. Zapomniany bibliocyd – czyszczenie księgozbiorów polskich bibliotek w czasach stalinowskich,
13. „Zapis” - drugi obieg i cenzorzy,
14. Literaci wobec cenzury,
15. Teatr w trybach cenzury PRL.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Kamińska-Chełminiak K., Cenzura w Polsce 1944-1960. Organizacja – kadry - metody pracy, Warszawa 2019.
 Gogol B., Fabryka fałszywych tekstów. Z działalności Wojewódzkiego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk w Gdańsku w latach 1945–1958, Warszawa 2012,
 Pawlicki A., Kompletna szarość. Cenzura w latach 1965-1972. Instytucja i ludzie, Warszawa 2001,
 Pietrzak M., Reglamentacja wolności prasy w Polsce 1918-1939, Warszawa 1963,
 Romek Z., Cenzura a nauka historyczna w Polsce 1944–1970, Warszawa 2010.
 Strzyżewski T., Wielka księga cenzury PRL w dokumentach, Warszawa 2015.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Główny Urząd Kontroli Prasy 1945-1949, oprac. Daria Nałęcz, Warszawa 1994
 Habielski R., Polityczna historia mediów w Polsce w XX wieku, Warszawa 2009,
 Misiak A., Kinematograf kontrolowany, Kraków 2006

B. Literatura uzupełniająca

Glenski J., Czarna księga prasy śląskiej, t. 1: Górny Śląsk, Opole 2006,
 Dramat i teatr w dokumentach GUKPPIW, red. K. Budrowska, M. Budnik, K. Kościewicz, Białystok 2017.
 Dróżdż A., Zapomniany bibliocyd. Szkice o ludziach i książkach w czasach stalinizmu, Kraków 2017.

Efekty uczenia się	Wiedza Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W04 P6S_WG - posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. K_W02 P6S_WG, - dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. K_W06 P6S_WG
	Umiejętności Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. K_U05 P6S_UW - potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. K_U08 P6S_UW - posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych. K_U07 P6S_UK
	Kompetencje społeczne (postawy) Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. K_K05 P6S_KO - uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. K_K01 P6S_KR, - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K07 P6S_KR

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot patelski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Biografistyka historyczna	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych UO</i> <i>Instytut Historii UO</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Maziarz Antoni	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Formy zajęć • Wykład z prezentacją Power Point	3
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne • wykład	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury na temat wybranej postaci historycznej
	C. Podstawowe kryteria 33%: frekwencja; 67%: wykonanie pracy zaliczeniowej
Cele przedmiotu Przedmiot wskazuje miejsce badań biograficznych w historiografii. Przybliżone zostaną podstawowe źródła do badań z zakresu biografistyki historycznej. Celem jest ukazanie roli jednostki w dziejach; wskazanie na różne typy karier: w przestrzeni życia duchowego, kulturalnego, politycznego. Innym celem jest wskazanie na rolę autorytetu w procesie historycznym.	
Treści programowe 1. <i>Specyfika badań z zakresu biografistyki historycznej</i> 2. <i>Memuarystyka jako źródło historyczne</i> 3. <i>Autorytet i elita</i> 4. <i>Życie prywatne postaci wybitnych – pisarze (H. Sienkiewicz, W. Reymont, L. Tolstoj)</i> 5. <i>Życie prywatne postaci wybitnych – politycy (Ch. Talleyrand, T. Kościuszko, J. Piłsudski)</i> 6. <i>Biografie równoległe: Hitler i Stalin, Piłsudski i Dmowski</i> 7. <i>Schyłek dynastii europejskich (Romanowowie, Habsburgowie, Hohenzollernowie)</i> 8. <i>Biografia zbiorowa</i> 9. <i>Biografistyka kościelna</i> 10. <i>Działacze opozycji antykomunistycznej w latach 1976-1989</i>	

Wykaz literatury

- *Autorytety polskie*, oprac. Bronisław Gołębiowski, Łomża 2002;
- Basinskij P., *Lew Tołstoj - ucieczka z raju*, Warszawa 2015;
- Borkowska M., *Słownik mniszek benedyktyńskich w Polsce*, Tyniec 1989;
- Bullock A., *Hitler i Stalin – żywoty równoległe*, t. 1-2, Warszawa 1999;
- Chymkowski R., *Wokół metody dokumentów biograficznych*, „Przegląd Humanistyczny”, 2005, nr 5;
- *Dynastie Europy*, red. A. Mączak, Wrocław 1997;
- *Encyklopedia Solidarności*, red. G. Waligórski i in., Warszawa 2010-2019;
- *Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564-1995*, oprac. L. Grzebień, Kraków 2004;
- Hartau F., *Wilhelm II*, Lublin 1995
- *Inteligencja polska XIX i XX wieku. Studia*, t. 1-6, red. R. Czepulis-Rastenis, Warszawa 1981-1991
- Jedynakiewicz K., *Osobowość i życie codzienne Tadeusza Kościuszki*, Łódź 1996;
- Johnson P., *Intelektualiści*, Warszawa 1998;
- Julkowska V., *Dawne i współczesne cechy konstytutywne biografii jako gatunku historiograficznego*, w: *Biografistyka we współczesnych badaniach historycznych. Teoria i praktyka*, red. J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Łódź 2017
- Kopiec J., *O badaniach biografistycznych nad duchowieństwem śląskim w epoce nowożytnej*, w: *Stan i perspektywy rozwoju biografistyki polskiej. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego w dniach 23-25 września 1997 roku*, red. L. Kuberski, Opole 1998
- *Księża społecznicy w Wielkopolsce*, red. L. Wilczyński, H. Szatkowski, t. I-IV, Gniezno 2007-2009
- Kulak T., *Uwagi nad biografistyką polską XIX wieku*, w: *Stan i perspektywy biografii rozwoju biografistyki polskiej. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego w dniach 23-25 września 1997 roku*, red. L. Kuberski, Opole 1998;
- Łepkowski T., *Biografistyka: żywotność, tradycjonalizm, nowoczesność*, „Kwartalnik Historyczny” 1975, nr 1;
- Massie R., *Romanowowie: ostatni rozdział*, Warszawa 1997;
- Maziarz A., *O Klemens Dąbrowski (1875-1953). Pierwszy polski benedyktyn doby pokasacyjnej*, Opole 2019;
- *O polskich elitach raz jeszcze. Studia ofiarowane Prof. Janinie Leskiewiczowej*, red. T. Epsztein, S. Górczyński, A. Karpiński, Warszawa 2007
- Prejs R., *Słownik biograficzny zakonników franciszkańskich Królestwa Polskiego po kasacie w 1864 roku*, Poznań 2004;
- Rostworowski E., *Biografia, biogram, historia grup i pokoleń*, „Kwartalnik Historyczny” 1973, nr 2;
- Stępa E., *Hagiografia jako biografia ukazująca ponadczasowy wzorzec, exemplum do naśladowania*, w: *Badanie biografii – źródła, metody, konteksty*, red. R. Skrzyniarz, E. Krzewska, W. Zgłobicka-Gierut, Lublin 2014;
- Szczaniecki P., *Karol van Oost OSB. Odnowiciel życia monastycznego w Polsce*, Tyniec 2018
- Szklowski W., *Lew Tołstoj*, Warszawa 1982;
- Wachowicz B., *Siedziby wielkich Polaków*, Warszawa 2013;
- Żmuda R., *Biografistyka kościelna w świetle polskich słowników i innych publikacji (1945-2013)*, w: <http://digital.fides.org.pl/dlibra/docmetadata?from=rss&id=1535>.

Efekty kształ-
cenia

Wiedza

Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01/ P6S_WG)

Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/ P6S_WG)

Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (K_W04/ P6S_WG)

Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością (K_W06/ P6S_WG)
Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii (K_W8/ P6S_WG)
Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W10/ P6S_WG)
Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/ P6S_WG/K)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod (K_U01/ P6S_UW)
Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych (K_U05 / P6S_UW)
Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową (K_U08 / P6S_UW)
Wykazuje umiejętność uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji i materiałów (K_U6 / P6S_UU)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego (K_K10 / P6S_KO)
Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. (K_K02 / P6S_KK)
Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K03 / P6S_KK)
Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K05 / P6S_KO)
Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K07 / P6S_KR)

Kontakt:

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Wizualizacja historii – obrazy, zdjęcia, memy internetowe		Kod ECTS według ustalonego wzoru	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3	
A. Formy zajęć • wykład,			
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną • metoda projektów/praca w grupach • dyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • przygotowanie projektu lub prezentacji • oceny częściowe otrzymywane w trakcie trwania semestru	
		C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Zajęcia mają na celu ukazanie, jak za pomocą środków wizualnych można poznawać i prezentować wydarzenia, procesy i postaci z przeszłości. Ponadto mają ukazać, jak współcześnie wizualizacja wpływa na sposób prowadzenia badań naukowych oraz jest wykorzystywana w celach edukacyjnych.			
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Graficzne metody tworzenia, analizy i przekazywania informacji historycznych 3. Na początku były malowidła naskalne i hieroglify 4. Grafika statyczna 5. Infografiki/grafiki informacyjne – przykłady i tworzenie 6. Kartografia i wykresy statystyczne 7. Obrazy, zdjęcia, memy 8. Diagramy 9. Mapy myśli 10. Wizualizacje przestrzenne, animacje komputerowe 11. Wizualizacje interaktywne 12. Historia w komiksie 13. Muzea multimedialne, inscenizacje i rekonstrukcje historyczne 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Burke P., *Naoczność. Materiały wizualne jako świadectwo historyczne*, Kraków 2012.
Film i historia, red. I. Kurz, Warszawa 2008.
Historia w przestrzeni publicznej, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.
Paul-Cavalier F., *Wizualizacja*, Poznań 2006.
Skotarczak D., *Historia wizualna*, Poznań 2012.
Werner W., *Wprowadzenie do historii*, Warszawa 2012.
Witek P., *Kultura. Film. Historia. Metodologiczne problemy doświadczenia audiowizualnego*, Lublin 2005.
Witek P., *Metodologiczne problemy historii wizualnej*, „Res Historica” 2014, nr 37, s. 160-176.

B. Literatura uzupełniająca

- 1001 fotografii, które musisz zobaczyć, Warszawa 2018.
Arnheim R., *Myślenie wzrokowe*, Gdańsk 2011.
Briggs A., Burke P., *Spoleczna historia mediów. Od Gutenberga do Internetu*, Warszawa 2010.
Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 2010.
Kuza J., *Krótką historią jednego zdjęcia*, Kraków 2019.
Le Goff J., *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Olechnicki K., *Antropologia obrazu. Fotografia jako metoda, przedmiot i medium nauk społecznych*, Oficyna Naukowa, Warszawa 2003.
Rose G., *Interpretacja materiałów wizualnych. Krytyczna metodologia badań nad wizualnością*, Warszawa 2010.
Skotarczak D., *Media audiowizualne w warsztacie historyka*, Poznań 2008.
Witek P., *Multimedia jako jeden z wariantów kulturowej gry w historię. Metodologiczne problemy „przedstawiania” przeszłości w epoce ekranów*, [w:] *Język a multimedia*, red. A. Dytman, Stasieńko i J. Stasieńko, Wrocław 2005, s. 367–389.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii. K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. K_U11 - Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Metody nauczania		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • warsztat • ćwiczenia • konwersatorium 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia w szkole ćwiczeń • zajęcia w przestrzeni publicznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy		Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty • metoda projektów • praca w grupach • dyskusja 		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
		Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną
		B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • kolokwium semestralne
		C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w zajęciach • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym
Cele przedmiotu Przedstawienie, przeanalizowanie oraz przećwiczenie stosowanych sposobów pracy z uczniami i studentami, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. W trakcie zajęć nastąpi odwołanie do metod opartych na słowie, tj.: opowiadania, wykładu, w tym konwencjonalnego, problemowego i konwersatoryjnego, pogadanki, dyskusji oraz metod oglądowych, które oparte są na obserwacji. Celem zajęć będzie również odwołanie się do metod opartych na działalności praktycznej, a także problemowych.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Klasyfikacje metod nauczania 3. Podziały metod nauczania 4. Metody podające cz. I – wprowadzenie teoretyczne 5. Metody podające cz. II – wykład, pogadanka, opowiadanie, prelekcja, odczyt 6. Metody problemowe – teoria i praktyka 7. Metody eksponujące – teoria i praktyka – pokaz, film, drama 8. Metody aktywizujące cz. I– wprowadzenie teoretyczne 9. Metody aktywizujące cz. II– burza mózgów, dyskusja panelowa, mapa mentalna 10. Metody aktywizujące cz. III – drzewo decyzyjne, analiza SWOT, schemat metaplanu 11. Metody praktyczne – warsztaty, ćwiczenia, symulacje, projekty 12. Humor – niedoceniona metoda nauczania 13. Metody nauczania w cyfrowym świecie 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Arends R. I., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994.

Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2001.

Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.

Choraży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., *Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka*, Warszawa 2008.

Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., *Najpierw rzeczy najważniejsze*, Warszawa 1998.

Glasser W., *Każdy może osiągnąć sukces*, Łódź 2005.

Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania*, Warszawa 1994.

Kupisiewicz Cz., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1994.

Nęcka E., *Trening twórczości*, Warszawa 2012.

Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1995.

Rose C., Nicholl M. J., *Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku*, Warszawa 2003.

Seiwert L. J., *Jak organizować czas*, Warszawa 2003.

Sztuka nauczania, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1–2, Warszawa 1992.

Szymański M.S., *O metodzie projektów*, Warszawa 2000.

B. Literatura uzupełniająca

Bieniek M., *Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane*, Olsztyn 2009.

Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2002.

Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo ściągga z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 2010.

Krzyżewska J., *Aktywizujące metody i techniki w edukacji*, Suwałki 1998

Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., *Dydaktyka historii*, Warszawa 1994.

Paul-Cavalier F., *Wizualizacja*, Poznań 2006.

Pietrasiński Z., *Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja*, Warszawa 2008.

Rau K., Ziętkiewicz E., *Jak aktywizować uczniów*, Poznań 2000.

Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.

Zielecki A., *Wprowadzenie do dydaktyki historii*, Kraków 2007.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. K_U11 - Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności. K_K09- Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania. Ma elementarne przygotowanie do realizowania zadań zawodowych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Metody nauczania		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • warsztat • ćwiczenia • konwersatorium 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia w szkole ćwiczeń • zajęcia w przestrzeni publicznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty • metoda projektów • praca w grupach • dyskusja 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • kolokwium semestralne 	
	C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w zajęciach • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym 	
Cele przedmiotu Przedstawienie, przeanalizowanie oraz przećwiczenie stosowanych sposobów pracy z uczniami i studentami, które umożliwiają realizowanie celów kształcenia. W trakcie zajęć nastąpi odwołanie do metod opartych na słowie, tj.: opowiadania, wykładu, w tym konwencjonalnego, problemowego i konwersatoryjnego, pogadanki, dyskusji oraz metod oglądowych, które oparte są na obserwacji. Celem zajęć będzie również odwołanie się do metod opartych na działalności praktycznej, a także problemowych.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Klasyfikacje metod nauczania 3. Podziały metod nauczania 4. Metody podające cz. I – wprowadzenie teoretyczne 5. Metody podające cz. II – wykład, pogadanka, opowiadanie, prelekcja, odczyt 6. Metody problemowe – teoria i praktyka 7. Metody eksponujące – teoria i praktyka – pokaz, film, drama 8. Metody aktywizujące cz. I– wprowadzenie teoretyczne 9. Metody aktywizujące cz. II– burza mózgów, dyskusja panelowa, mapa mentalna 10. Metody aktywizujące cz. III – drzewo decyzyjne, analiza SWOT, schemat metaplanu 11. Metody praktyczne – warsztaty, ćwiczenia, symulacje, projekty 12. Humor – niedoceniona metoda nauczania 13. Metody nauczania w cyfrowym świecie 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka 		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Arends R. I., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994.
Bereźnicki F., *Dydaktyka kształcenia ogólnego*, Kraków 2001.
Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000.
Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., *Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka*, Warszawa 2008.
Covey S. R., Merrill A. R., Merrill R. R., *Najpierw rzeczy najważniejsze*, Warszawa 1998.
Glasser W., *Każdy może osiągnąć sukces*, Łódź 2005.
Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania*, Warszawa 1994.
Kupisiewicz Cz., *Podstawy dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1994.
Nęcka E., *Trening twórczości*, Warszawa 2012.
Okoń W., *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 1995.
Rose C., Nicholl M. J., *Ucz się szybciej, na miarę XXI wieku*, Warszawa 2003.
Seiwert L. J., *Jak organizować czas*, Warszawa 2003.
Sztuka nauczania, red. K. Kruszewski, K. Konarzewski, t. 1-2, Warszawa 1992.
Szymański M.S., *O metodzie projektów*, Warszawa 2000.

B. Literatura uzupełniająca

- Bieniek M., *Dydaktyka historii, Zagadnienia wybrane*, Olsztyn 2009.
Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2002.
Hamer H., *Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej*, Warszawa 2010.
Krzyżewska J., *Aktywizujące metody i techniki w edukacji*, Suwałki 1998
Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., *Dydaktyka historii*, Warszawa 1994.
Paul-Cavalier F., *Wizualizacja*, Poznań 2006.
Pietrański Z., *Ekspansja pięknych umysłów: nowy renesans i ożywcza autokreacja*, Warszawa 2008.
Rau K., Ziętkiewicz E., *Jak aktywizować uczniów*, Poznań 2000.
Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny dla nauczycieli i studentów, pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004.
Zielecki A., *Wprowadzenie do dydaktyki historii*, Kraków 2007.

Wiedza

- K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych.
K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury

Umiejętności

- K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski.
K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.
K_U11 - Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach.

Kompetencje społeczne (postawy)

- K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego.
K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.
K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.
K_K09 - Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania. Ma elementarne przygotowanie do realizowania zadań zawodowych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Historia i podstawy teorii gier planszowych		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/ Katedra historii powszechnej i Polski do końca XVIII w.</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Böhm		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>wykład</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
X. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</i> <i>analiza tekstów z dyskusją</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • <i>zaliczenie ustne / kolokwium</i>	
	X. Podstawowe kryteria <i>obecność na zajęciach</i> <i>zaliczenie kolokwium</i>	
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów kierunku USH z wybranymi dziedzinami historii jako nauki żywej, z którą można się spotkać w niemal każdej dziedzinie życia codziennego, w tym wypadku w grach towarzyskich typu planszowego. Naszym celem będzie ukazanie zarówno tworzenia się teorii gier, jak i ich późniejszej</i>		
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teoria gier planszowych i ich znaczenie dla historii. 2. Królewska gra z Ur 3. Senet 4. Petteia (Kamyki) 5. Szachy 6. Go 7. Kalaha 8. Młynek 9. Tryktrak ((Backgammon) 10. Hnefatafl-tablut 11. Puluc gra starożytnych Majów 12. Halma 13. Surakarta-Permainan 14. Współczesne historyczne gry planszowe (wiek XX) 		

15. Współczesne historyczne gry planszowe (wiek XXI)

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Austin, Roland G. "Greek Board Games." *Antiquity* 14. September 1940: 257–271.
- H.G. Wells, *Floor Games*, Skirmisher Publishing LLC 2006
- H.G. Wells, *Little Wars*, Skirmisher Publishing LLC in 2006
- Schaeffer, Jonathan, van den Herik, H.Jaap. Games, computers, and artificial intelligence. „Artificial Intelligence”134 (1-2), s. 1-7, 2002.
- W.Litmanowicz, J. Giżycki, *Szachy od A do Z*, tom I-II, Warszawa 1988.
- L.Pijawski, *Przewodnik gier*, Warszawa 1972.
- L.Pijawski, *Rozkosze łamania głowy*, Warszawa 1972.
- L.Pijawski, *Dawne pasjansy polskie: księga pasjansów*, Warszawa 1974.
- L.Pijawski, *Skarbnica gier*, Warszawa 1981.
- Bilimek-Waissolm, Oberst Hugo von., *Die Leitung des Kriegsspiels und die Grenzen seiner mittel dargestellt an zusammenhangenen Beispielen mit Karten*. Wiena 1888.
- Jain Zaczek, *Sztuka starożytna i klasyczna*. Warszawa 2009.
- W. Fiske, *Chess in Iceland and in Icelandic Literature—with historical notes on other table-games*. Florentine Typographical Society, 1905
- S. Gordon, "The Game of Kings". *Saudi Aramco World*. Vol. 60 no. 4. (July–August 2009), Houston: Aramco Services Company. s. 18–23.
- D. Parlett, *The Oxford History of Board Games*. Oxford 1999.

Efekty uczenia się

Wiedza

K_W01 Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.P6S_WG

K_W11 Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.P6S_WG/K

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.P6S_UW

K_U02 Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, archeologii, historii sztuki, archiwistyki.P6S_UW/UK

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K09 Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu. P6S_KO

K_K08 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.P6S_KR

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

mabohm@wp.pl

Nazwa przedmiotu Filozofia śmierci		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek		stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
Uniwersyteckie Studia humanistyczne: Historia – Filozofia – Muzyka		I	Stacjonarne		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Stanisław Kljaczko					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3			
A. Formy zajęć Wykład		EXEMPLUM Godziny kontaktowe – aktywny udział w wykładach: 15 × 2 h = 20h – konsultacje: 1 × 1 h = 1 h – napisanie eseju: 9 h Razem: 30 h			
B. Sposób realizacji Zajęcia w sali dydaktycznej		Całkowita suma = 30 h (2 p. ECTS)			
C. Liczba godzin 30 W					
Status przedmiotu Obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne : Wykład z prezentacją multimedialną i dyskusją.		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			
		B. Formy zaliczenia Ocena aktywności na zajęciach. Napisanie eseju zaliczeniowego.			
		C. Podstawowe kryteria: Udział w dyskusji; umiejętność analizy problemów związanych z tematyką zajęć; poprawność odpowiedzi na pytania odnoszące się do zagadnień omawianych na zajęciach.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
Należy określić:					
A. <i>Wymagania formalne</i> , czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu					
B. <i>Wymagania wstępne</i> , czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu					
Cele przedmiotu					
Celem zajęć jest analiza różnych sposobów czy typów filozoficznego nadawania sensu fenomenowi istnienia, umierania i śmierci. Problematyka śmierci rozpatrywana jest w ramach szerszych koncepcji, mających wpływać na całościową kondycję ludzkiej psychiki, na postrzeganie własnego Ja i ocenę jego wartości, na możliwości oraz kierunki samorealizacji, na myślenie o sytuacjach życiowych i o sobie jako podmiocie owych sytuacji, wreszcie na charakter i zasięg zadań egzystencjalnych, konstytuujących tożsamość jednostki ludzkiej.					

Treści programowe

1. Śmierć jako ontologiczna charakterystyka człowieka.
2. Sens śmierci i wartość życia.
3. Doświadczenie skończoności a wieczność.
4. Śmierć a antyczny ideał doskonalenia. Filozofia jako *commentatio mortis*.
5. Śmierć a chrześcijańska idea zbawienia.
6. *Dubito, cogito, śmierć*. Racjonalistyczne koncepcje zjawiska letalnego.
7. Status śmierci w naturalistycznych koncepcjach człowieka.
8. Śmierć a ideał moralnej doskonałości (Kant, Hegel).
9. Śmierć i wola życia (Schopenhauer).
10. Śmierć i wola mocy (Nietzsche).
11. Filozofia egzystencji (Jaspers, Heidegger, Sartre). Wolność a nieuchronność śmierci.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Antropologia śmierci. Myśl francuska*, red. S. Cichowicz, Warszawa 1993.
Ph. Aries, *Człowiek i śmierć*, Warszawa 1992.
L. Boros, *Misterium mortis. Człowiek w obliczu ostatecznej decyzji*, Warszawa 1974
P. Bortkiewicz, *Tanatologia. Zarys problematyki moralnej*, Poznań 2000.
Epikur, *List do Menoikeusa*, w: Diogenes Laertios, *Żywoty i poglądy słynnych filozofów*, Warszawa 1984.
Jan Paweł II, *Evangelium vitae*, Tekst i komentarz, Lublin 1998.
S. Kierkegaard S., *Bojaźń i drżenie. Choroba na śmierć*, Warszawa 1982.
S. Kijaczko, *Wobec bycia. Filozoficzny problem samobójstwa*, Opole 2005.
Platon, *Fedon*, przekł. R. Legutko, Kraków 1995.
Tertulian, *Do męczenników*, w: idem, *Wybór pism*, t. 5, Warszawa 1970.
G. Scherer, *Filozofia śmierci od Anaksymandra do Adorno*, przeł. W. Szymona, Kraków 2008.
Ir. Ziemiński, *Metafizyka śmierci*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2010.

B. Literatura uzupełniająca:

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia ...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str.46-49.	Wiedza Student: (K_W19) zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych (K_W21) Ma podstawową wiedzę o obecności idei filozoficznych w dziełach kultury i o zaangażowaniu filozofów w życie kulturalne i społeczne. Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie
	Umiejętności Student: (K_U14) czyta i interpretuje tekst filozoficzny, analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych (K_U15) przytacza główne tezy badanych wypowiedzi filozoficznych, stosownie do ich istotności formułuje w mowie i na piśmie problemy filozoficzne, stawia tezy oraz artykułuje własne poglądy w sprawach społecznych i światopoglądowych (K_U17) identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych (K_U08) rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: (K_K11) jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów K_K12 efektywnie organizuje własną pracę i krytycznie ocenia jej stopień zaawansowania; na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania (K_K13) wykazuje motywację do zaangażowanego uczestnictwa w życiu społecznym K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Nazwa przedmiotu Historia muzyki polskiej	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> • konwersatorium B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną i przykładami muzycznymi • ćwiczenie audytoryjne, prezentacja nagrań, analiza przykładów muzycznych 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia: <ul style="list-style-type: none"> • obecność i aktywność na zajęciach • wykonanie prezentacji oraz pisemnej pracy zaliczeniowej dotyczącej życia i twórczości wybranego kompozytora polskiego od średniowiecza do końca XX w. C. Podstawowe kryteria Kryteria: - udział w zajęciach: 40% - wykonanie prezentacji oraz pisemnej pracy zaliczeniowej: 60% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami

e) ocena dostateczny (60 – 69%):

– osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami

f) ocena niedostateczny

– brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Zapoznanie z dziejami i rozwojem muzyki polskiej od średniowiecza do końca XX wieku, głównymi stylami, nurtami w tej muzyce, technikami kompozytorskimi, formami i gatunkami oraz przedstawicielami polskiej twórczości kompozytorskiej, a zwłaszcza repertuarem stworzonym w Polsce od średniowiecza do końca XX wieku.

Treści programowe

- 1) Polska pieśń kościelna w średniowieczu
- 2) Muzyka wielogłosowa w Polsce i na Śląsku do końca XV w.
- 3) Kapela rorantystów
- 4) Mikołaj z Krakowa
- 5) Wacław z Szamotuł
- 6) Mikołaj Gomółka
- 7) Marcin Leopolita
- 8) Mikołaj Zieleński
- 9) Adam Jarzębski
- 10) Marcin Mielczewski
- 11) Bartłomiej Pękiel
- 12) Jacek Różycki
- 13) Stanisław Sylwester Szarzyński
- 14) Grzegorz Gerwazy Gorczycki
- 15) Józef Marcin Żebrowski
- 16) Polityczne aspiracje polskich komediooper w II połowie XVIII wieku
- 17) Folklor w polskiej muzyce wokalne i instrumentalnej doby klasycyzmu
- 18) Zasługi Wojciecha Bogusławskiego, Józefa Elsnera i Karola Kurpińskiego
- 19) Styl kompozytorski Fryderyka Chopina
- 20) „Straszny dwór” Stanisława Moniuszki
- 21) Polska szkoła wiolinistyczna
- 22) Twórczość polskich kompozytorów w XIX wieku
- 23) Cechy „młodopolskiej” muzyki
- 24) Twórczość Karola Szymanowskiego
- 25) Polska muzyka organowa i religijna na przełomie XIX i XX wieku
- 25) „Polskość w muzyce” w okresie międzywojennym
- 26) Muzyka polska w okresie II wojny światowej
- 27) Twórczość Karola Szymanowskiego
- 28) Twórczość Witolda Lutosławskiego
- 29) Przedstawiciele „szkoły polskiej” i ich twórczość
- 30) Polska muzyka organowa i sakralna XX wieku

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- CHOMIŃSKI J., CHOMIŃSKA-WILKOWSKA K., Historia muzyki polskiej, cz. I, Kraków 1995
- CHOMIŃSKI J., WILKOWSKA-CHOMIŃSKA K., Historia muzyki polskiej, cz. II, Kraków 1996;
- hasła biograficzne o poszczególnych kompozytorach w: Encyklopedia Muzyczna PWM. Część biograficzna, t. I-XII, red. E. DZIEBOWSKA, Kraków 1979-2012

B. Literatura uzupełniająca

- BACULEWSKI K., Współczesność 1939-1974 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VII, cz. 1), Warszawa 1996;
- BACULEWSKI K., Współczesność 1975-2000 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VII, cz. 2), Warszawa 2012;
- CHECHLIŃSKA Z., Romantyzm 1795-1850 (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 1), Warszawa 2013;
- HELMAN z., Między romantyzmem a nową muzyką 1900-1939 (seria: Historia muzyki polskiej, t. VI), Warszawa 2014;
- MĄDRY A., Barok 1697-1795, (seria: Historia muzyki polskiej, t. III, cz. 2), Warszawa 2013
- MORAWSKI J., Średniowiecze do roku 1320 (seria: Historia muzyki polskiej, t. I, cz. 1), Warszawa 2006
- MORAWSKA K., Średniowiecze 1320-1500 (seria: Historia muzyki polskiej, t. I, cz. 2), Warszawa 1998
- MORAWSKA K., Renesans 1500-1600 (seria: Historia muzyki polskiej, t. II), Warszawa 1994
- NOWAK-ROMANOWICZ A., Klasycyzm 1750-1830 (seria: Historia muzyki polskiej, t. IV), Warszawa 1995;
- PONIATOWSKA I., Romantyzm. Twórczość muzyczna w drugiej połowie XIX wieku (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 2A), Warszawa 2010;
- PRZYBYSZEWSKA-JARMIŃSKA B., Barok 1595-1696 (seria: Historia muzyki polskiej, t. III, cz. 1), Warszawa 2006
- SZCZEPAŃSKA-LANGE E., Romantyzm. Życie muzyczne w Warszawie w II połowie XIX wieku (seria: Historia muzyki polskiej, t. V, cz. 2B), Warszawa 2015.

Wiedza

K_W24 ma uporządkowaną wiedzę ogólną na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury P6S_WG

K_W26 ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej P6S_WG

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW

K_U02 Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii P6S_UK

K_U07 Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych P6S_UK

K_U19 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy P6S_UW

K_U20 potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K10 zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego P6S_KK

Efekty uczenia się

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Humanistyczne wyzwania przyszłości		Kod ECTS według ustalonego wzoru	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1	
A. Formy zajęć • konwersatorium			
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu Kurs dodatkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • prezentacja i dyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
		C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu – pogłębienie wiedzy studentów na temat głównych współczesnych debat historycznych – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków – zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii – analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej i światowej wraz z określeniem ich roli i wpływu na współczesne debaty polityczno-społeczno-historyczne			
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Czy w oparciu o przeszłość, można przedstawić prognozę przyszłości ludzkości? 3. Współczesny człowiek między aktywnością a biernością 4. Czy wolimy mieć czy być? 5. Humanista w cyfrowym świecie – tubylec czy gość? 6. Współczesny człowiek w poszukiwaniu sensu życia 7. Czy imperia przyszłości to imperia rozumu i wiedzy? 8. Czy ludzi nie można niczego nauczyć, tylko pomóc, by sami to odkryli? 9. Jak wykorzystać 1440 minut, które mamy do dyspozycji każdego dnia? 10. Dlaczego współczesny człowiek traci wiarę w narrację liberalną? 11. Dlaczego ludzie myślą za pomocą opowieści, a nie faktów, liczb i równań? 12. Dlaczego ludziom lepiej wychodzi wynajdywanie narzędzi niż ich mądre używanie? 13. Co nas czeka w przyszłości – w domu, w szkole, w pracy, w jesieni życia? 14. Czy <i>homo sapiens</i> traci kontrolę nad światem? 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka			

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Ferguson N., *Cywilizacja. Zachód i reszta świata*, Kraków 2013.
Fromm E., *O miłości do życia*, Kraków 2018.
Fromm E., *Mieć czy być?*, Poznań 1995.
Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.
Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.
Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Nowak A., *O historii nie dla idiotów*, Kraków 2019.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.

B. Literatura uzupełniająca

- Bryson B., *Krótka historia prawie wszystkiego*, Poznań 2016.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Historia w przestrzeni publicznej, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.
Humanizm: tradycje i przyszłość, red. T. Szkołut, Lublin 2003.
Kasperski E., *Humanista na rozstaju dróg* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5197>].
Gogineni B., *Humanizm w XXI wieku* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4378>].

Efekty uczenia się	Wiedza K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii. K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.
Kontakt mbialokur@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Historia w muzyce rozrywkowej XX i XXI wieku	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra Muzykologii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) mgr Katarzyna Piasecka	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład	
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu kierunkowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne wykład prezentacje nagrań prezentacje multimedialne wykład z prezentacją multimedialną analiza utworów z dyskusją rozwiązywanie zadań tematycznych wykonywanie utworów w danej stylistyce	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia Wykład: Ustne zaliczenie z zagadnień realizowanych w toku wykładu oraz ze znajomości zadanej literatury przedmiotowej Zaliczenie pracy pisemnej na temat wybranego twórcy
	C. Podstawowe kryteria analiza i rozpoznawanie utworów w danej stylistyce – 30% znajomość zagadnień poruszanych podczas zajęć – 50% przygotowana praca pisemna – 20%
Cele przedmiotu Znajomość historii muzyki rozrywkowej w okresie XX i XXI wieku. Znajomość poszczególnych gatunków muzyki rozrywkowej takich jak: jazz (ragtime, new orlean, swing, bebop, hard bop, cool, free jazz, fusion), blues, rhythm & blues, soul, gospel, rock, reggae, r&b, folk, latin music, pop, hip-hop. Znajomość dorobku muzycznego artystów muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku. Znajomość instrumentarium gatunków muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku.	
Treści programowe 1. Podstawowe pojęcia, charakterystyka, cechy i periodyzacja 2. Muzyka w centrum sztuk – integracja i wszechstronność artysty 3. Muzyka rozrywkowa XX wieku 4. Muzyka rozrywkowa XXI wieku 5. Jak to się zaczęło? - blues podstawą muzyki rozrywkowej 6. Gatunki i style muzyki rozrywkowej XX i XXI wieku. 7. Wspólny mianownik muzyki klasycznej i rozrywkowej – nawiązanie do epok muzyki klasycznej 8. Instrumentarium poszczególnych gatunków muzyki rozrywkowej. 9. Charakterystyczni artyści i zespoły dla danych gatunków i stylów muzyki rozrywkowej 10. Muzyka rozrywkowa XX i XXI wieku w Polsce	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- A.I. Schmidt A., Historia jazzu, tom I – Rodowód, PSJ AW Warszawa 1988.
Schmidt A., Historia jazzu, tom II – Krystalizacja i rozwój, WSiP Warszawa 1992.
Schmidt A., Historia jazzu, tom III – Zgiełk i furia, Lemat Warszawa 1997.
Berendt J. E., Wszystko o jazzie, PWM Kraków 1991.
Panek W., Encyklopedia muzyki rozrywkowej, Świat Książki Warszawa 2000.
Viera J.; Elementy jazzu, PWM, Kraków 1978.
Niedziela J.; Historia jazzu. 100 wykładów, dobre wydawnictwo.pl, Katowice 2009.

B. Literatura uzupełniająca

- M. Levine ,The Jazz Theory Book, Sher Music Co., CA U.S.A, Los Angeles 1995.
G. POŹNIAK, Popularna muzyka chrześcijańska w Polsce, Opole 2009.
W.K. OLSZEWSKI, Sztuka aranżacji w muzyce jazzowej i rozrywkowej, Kraków 2010.
W.K. OLSZEWSKI, Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej, Kraków 2010.
Levine Marc, The Jazz Piano Book, Petaluma Sher, 1989.
Kałużny Piotr, Skale muzyczne we współczesnej harmonii tonalnej, Wydawnictwo Akademii Muzycznej, Poznań 1994.

Wiedza

- K_W03** Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki **P7S_WG**
K_W25 ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych **P7S_WG**
K_W26 ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury **P7S_WG**

Umiejętności

- K_U18** potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych **P7S_UW**
K_U02 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii. **P7S_UW**
K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. **P7S_UW/K**

Kompetencje społeczne (postawy)

- K_K01** Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób **P7S_KO**
K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. **P7S_KR**
K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. **P7S_KK**

Kontakt

katarzyna.piasecka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Współczesne debaty historyczne		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • prezentacja i dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny częściowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu – pogłębienie wiedzy studentów na temat głównych współczesnych debat historycznych – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków – zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii – analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej i światowej wraz z określeniem ich roli i wpływu na współczesne debaty polityczno-społeczno-historyczne		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Dlaczego upadają imperia? 3. Co dla Polski oznaczał chrzest Mieszka I z 966 roku? 4. Czy „Hold pruski” z 1525 roku był sukcesem polityki Zygmunta I Starego? 5. Liberum veto – żrenica wolności czy źródło słabości I Rzeczypospolitej? 6. Kto jest winny rozbiorem Rzeczypospolitej w XVIII wieku? 7. Bić się czy nie bić? Wokół polskich powstań narodowych XVIII – XIX – XX wieku 8. Czy Polacy stracili XIX stulecie? 9. Piłsudski versus Dmowski 10. Czy Polacy ocalili Europę przed bolszewikami w 1920 roku? 11. Druga Rzeczpospolita – między szklanymi domami a Gdynią i COP-em 12. 1939. Czy słusznie wybraliśmy honor? 13. 1945-1989 - PRL czy Rzeczpospolita Druga i Pół? 14. Davies – Ferguson – Harari, czyli jak współcześnie atrakcyjnie opowiada się o historii 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Ferguson N., *Potęga pieniądza. Finansowa historia świata*, Kraków 2010.
Ferguson N., *Cywilizacja. Zachód i Reszta Świata*, Kraków 2013.
Grabski Andrzej Feliks, *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.
Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.
Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.
Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Machcewicz P., *Spory o historię*, Kraków 2012.
Nowak A., *O historii nie dla idiotów*, Kraków 2019.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
Topolski Jerzy, *Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii*, Warszawa 1998.

B. Literatura uzupełniająca

- Domańska Ewa, *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Maternicki Jerzy, *Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych*, Warszawa 1990.
Maternicki Jerzy, *Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne*, Rzeszów 2005.
Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
Pomorski Jan, *Spoglądając w przeszłość. Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2018.
Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.
Topolski Jerzy, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.
Topolski Jerzy, *Wolność i przymus w tworzeniu historii*, Poznań 2004.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. K_W02 - Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii. K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu: Miejsca Pamięci		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej: dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> Wykład z prezentacją multimedialna Projekcje fragmentów filmów Zapoznanie wybranymi miejscami pamięci 		
B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej lekcja muzealna – skansen wyjazd terenowy 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs ogólnouczeniowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład z prezentacją multimedialną dyskusja film 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie na ocenę 	
	B. Formy zaliczenia Zaliczenie z oceną na podstawie przygotowanie pracy w formie prezentacji lub pracy pisemnej poświęconej wybranemu miejscu pamięci, jak też wybranej grupy miejsc pamięci	
C. Podstawowe kryteria 35% udział w zajęciach – praca indywidualna oraz w grupach dyskusyjnych 75% prezentacja wybranego zagadnienia		
Cele przedmiotu: Cykl wykładów jest przedstawienie szeroko rozumianych Miejsc Pamięci i ich znaczenia w przestrzeni historycznej oraz społeczno-prawnej. Wskazanie na schematy ich powstawania oraz wpływu na umacnianie więzi Polonii z historią i kulturą kraju przodków, a także pobudzania świadomości narodowej i historycznej społeczeństw polskiego. Zaprezentowanie również Śląska, jako „depozytariusza” Miejsca Pamięci wielu narodowości oraz płaszczyzny do dyskusji nad upamiętnianiem ofiar sprzecznych interesów, oraz ideologii w jednej przestrzeni.		
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> Miejsca Pamięci – definicja i prawno-historyczne aspekty problematyki Miejsc Pamięci w polskim systemie prawnym. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 3) – instytucje – archiwa, biblioteki, muzea. Polskie Miejsca Pamięci na świecie (cz. 4) – budynki upamiętniające postaci lub znaczące wydarzenia, które w nich zaszły ważne dla Narodu Polskiego. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne. 		

7. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp.
8. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 3) – instytucje – archiwa, biblioteki, muzea.
9. Polskie Miejsca Pamięci w kraju (cz. 4) – budynki upamiętniające postaci lub znaczące wydarzenia, które w nich zaszły ważne dla Narodu Polskiego.
10. Miejsca Pamięci innych narodów w Polsce.
11. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 1) – groby i cmentarze wojenne.
12. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 2) – pola bitew i formy ich upamiętnienia – pomniki, tablice itp.
13. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 3) – instytucje – archiwa, biblioteki, muzea.
14. Miejsca Pamięci na Śląsku (cz. 4) - budynki upamiętniające postaci lub znaczące wydarzenia, które w nich zaszły ważne dla regionu

Wykaz literatury – wybrane pozycje

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1 wykorzystywana na wykładach

- Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz.U. 1933 nr 39 poz. 311).
- Ustawa z dnia 2 lipca 1947 r. o upamiętnieniu męczeństwa Narodu Polskiego i innych Narodów w Oświęcimiu (Dz.U. 1947 nr 52 poz. 265).
- Ustawa z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. 1999 nr 41 poz. 412)
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o grobach i miejscach pamięci ofiar wojen i represji sporządzoną w Krakowie 22 lutego 1994 r. (Dz.U. 1994 nr 112 poz. 543).
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o ochronie miejsc pamięci i spoczynku ofiar wojny i represji politycznych, sporządzoną 21 marca 1994 r. w Warszawie (Dz.U. 1994 nr 112 poz. 545).
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o ochronie grobów i miejsc pamięci ofiar wojen i represji, sporządzona w Brześciu 21 stycznia 1995 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 32, poz. 185).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. 1998 nr 155 poz. 1016)
- Umowa zawarta pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o grobach ofiar wojen i przemocy totalitarnej, podpisana w Warszawie 8 grudnia 2003 r. (M. P. z 2005 r. Nr 55, poz. 749).
- Umowa zawarta pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o grobach ofiar wojen i przemocy totalitarnej, podpisana w Warszawie 8 grudnia 2003 r. (M. P. z 2005 r. Nr 55, poz. 749).
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Węgier o grobach żołnierzy i cywilnych ofiar wojen oraz poświęconych im miejscach pamięci, sporządzona w Warszawie 24 października 2013 r. (M. P. z 2014 r. poz. 518).
- Różne projekty ustaw o miejscach pamięci narodowej na przestrzeni lat od 1999 r.
- Anders Paweł, Miejsca pamięci powstania wielkopolskiego, Poznań 2010.
- Biblioteki polskie za granicą. Przeszość i współczesność, red. Maria Kalczyńska, Danuta Sieradzka, Katowice 2002.
- Czeluścińska Beata, Miejsca pamięci narodowej w Polsce. Bezpieczeństwo i ochrona, Siedlce 2014.
- Goworko-Składane Beata, Miejsca pamięci walk i męczeństwa oraz zagłady w regulacjach prawnych, [w:] Wspólne czy osobne. Miejsca pamięci narodów Europy Wschodniej, red. Wojciech Śleszyński, Białystok-Kraków 2011, s. 298-304.
- Hejke Krzysztof, Uzbekistan. Polskie cmentarze wojenne, Warszawa 2011.
- Komorowski Jarosław, Naród powstaje, zrywa się burza... Pomniki i pamiątki wojny 1813 roku na Dolnym Śląsku, Świdnica 2003.
- Kosmala Gerard, Konflikt o pomniki żołnierzy niemieckich poległych podczas I i II wojny światowej rozgrywający się w województwie opolskim w latach 1992-2004, Wrocław 2007.
- Krochmal Anna, Polskie instytucje za granicą. Przewodnik po zbiorach archiwalnych, Warszawa 2004.
- Miejsca pamięci. Pradzieje, średniowiecze i współczesność, red. Bogusław Gediga, Anna Grossman, Wojciech Piotrowski, Biskupin 2015.
- Miejsca pamięci w świadomości współczesnego człowieka, red. Krzysztof Zieliński, Joanna Jankowska, Toruń 2015.
- Miejsca pamięci w edukacji historycznej. Zbiór studiów, red. Stanisław Roszak, Małgorzata Strzelecka, Agnieszka Wiczorek, Toruń 2009.
- Muzea w poobozowych miejscach pamięci. Tożsamość, znaczenia, funkcje, red. Tomasz Kranz, Lublin 2017.
- Ochrona grobów i cmentarzy wojennych w Polsce. Wybór dokumentów, oprac. Jolanta Mikołajczyk, Kraków 2017.
- Piątek Regina, Platajs Jerzy, Polskie cmentarze wojenne w Uzbekistanie, Warszawa 2011.
- Polsko-niemieckie miejsca pamięci, t. 1-2: Wspólne-Oddzielne, red. Robert Traba, Hans Henning Hahn, Warszawa

2015.

- Polsko-niemieckie miejsca pamięci, t. 3: Paralele, red. Robert Traba, Hans Henning Hahn, Warszawa 2012.
- Polsko-niemieckie miejsca pamięci, t. 4: Refleksje metodologiczne, red. Robert Traba, Hans Henning Hahn, Warszawa 2013.
- Polskie miejsca pamięci. Dzieje toposu wolności, red. Stefan Bednarek, Bartosz Korzeniowski, Warszawa 2014.
- Przewoźnik Andrzej, Polskie cmentarze wojenne w Iranie, Warszawa 2012.
- Przewoźnik Andrzej, Katyń. Cmentarze katyńskie, Warszawa 2010.
- Studziński Adam, Przewodnik po polskich cmentarzach wojennych we Włoszech. Monte Cassino, Loreto, Bolonia, Casamassima, Warszawa 1994.
- Wrzosek Jakub, Pola bitew – ważny element dziedzictwa, „Ochrona Zabytków”, t. 63, 2010, nr 1, s. 173-182.
- Wspólne czy osobne? Miejsca pamięci narodów Europy Wschodniej, red. Wojciech Śleszyński, Białystok 2011.
- Wolski Krzysztof, Polskie pola bitew w świetle archeologii, 2008.
- Współczesne biblioteki polonijne i polskie poza krajem. Raport przygotowany w oparciu o materiały zgromadzone w ramach programu Rejestracja Zbiorów polskich za granicą ze specjalnym uwzględnieniem dziedzictwa zagrożonego, oprac. Elżbieta Maruszak, Jacek Puchalski, Warszawa 2010.
- Zaborski Marcin, Współczesne pomniki i miejsca pamięci w polskiej i niemieckiej kulturze politycznej, Toruń 2011.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Kranz Tomasz, Edukacja historyczna w miejscach pamięci. Zarys problematyki, Lublin 2002.
- Nijakowski Lech M., Informator o spornych pomnikach niemieckich na Śląsku Opolskim, Opole-Warszawa 2005.
- Pomniki i pamiątki wojenne na szlaku walk I Dywizji Pancerniej 1944-1945, red. Zbigniew Mieczkowski, London 1989.
- Szymczak Małgorzata, „Warto pamiętać”. Miejsca pamięci narodowej i ich rola w edukacji, Studia Zachodnie 17, 2015, s. 263-276.
- Zblewski Zdzisław, Jerzy Ronikier, Bitwy polskie. Leksykon, Kraków 1999.

B. Literatura uzupełniająca

- Dembowska Anna, Polacy na północy Rosji. Album o polskich miejscach pamięci, Sankt Petersburg 2011.
- Fields of Conflict Battlefield Archaeology from the Roman Empire to the Korean War, v. 1-2, ed. Douglas Scott, Lawrence Babits, Charles Haecker, Westport 2007.
- Erinnerungsorte, Mythen und Stereotypen in Europa = Miejsca pamięci, mity i stereotypy w Europie, hrsg. Heidi Hein-Kircher, Jarosław Suchoples, Hans Henning Hahn, Wrocław 2008.
- Informator o zasobie archiwalnym Muzeum Polskiego w Ameryce, oprac. Edyta Targońska, Warszawa 2016.
- Jakubik Marian, Żołnierska danina życia od 1657 roku, Siedlce 2002.
- Kaczyński Adam Rafał, Cmentarze legionowe na Wołyniu, Warszawa 2011.
- Kiełsiński Marek, Katalog białostockich pomników, tablic pamiątkowych i miejsc pamięci narodowej, Białystok 2017.
- Kolańczuk Aleksander, „Umarli, aby zmartwychwstała Ukraina”. Uczestnicy ukraińskich walk niepodległościowych w latach 1917-1921. Miejsca pamięci w Polsce. Informator, Przemyśl 2015.
- Koszowy Anna, Powstanie styczniowe. Mogiły i miejsca pamięci, t. 1-3, Warszawa 2013.
- Oleńczak Piotr, Cmentarze i groby wojenne na Mazowszu, Ząbki 2017.
- Olszewski Wiesław, British and Commonwealth war cemeteries in Poland, Poznań 2014.
- Polskie miejsca pamięci. Dzieje toposu wolności, red. Stefan Bednarek, Bartosz Korzeniowski, Warszawa 2014.
- Śladami zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944-1956, red. Tomasz Łabuszewski, Warszawa 2012.
- Trzaskowska Grażyna, Cmentarze wojenne we Wrocławiu w latach 1939-2002, Wrocław 2008.
- Zajączkowski Krzysztof, Westerplatte jako miejsce pamięci 1945-1989, Warszawa 2015.

Efekty kształcenia	Wiedza
	K_W02 Posiada wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (regionalnej) P6S_WG
	K_W04 Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych związanych z miejscami pamięci. P6S_WG
	K_W05 Posiada ogólną wiedzę o wybranych okresach przeszłości człowieka. P6S_WG
	K_W06 Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. P6S_WG
	K_W10 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym. P6S_WG
	K_W11 Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. P6S_WG/K

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW

K_U02 Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, archeologii, historii sztuki, archiwistyki. P6S_UW/UK

K_U05 Posiada elementarne umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych. P6S_UW

K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. P6S_UW

K_U08 Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. P6S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P6S_KK

K_K03 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P6S_KK

K_K04 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. P6S_KK

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P6S_KO

K_K07 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, P6S_KR

Kontakt

tciesielski@uni.opole.pl; ciesielski2@wp.pl

Nazwa przedmiotu Metodologia historii	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć <ul style="list-style-type: none"> • konwersatorium <hr/> B. Sposób realizacji <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia w sali dydaktycznej <hr/> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 1
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja i dyskusja 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <hr/> Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • zaliczenie z oceną <hr/> B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> • oceny częściowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji <hr/> C. Podstawowe kryteria <ul style="list-style-type: none"> • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> - pogłębienie wiedzy studentów na temat metodologii i historii historiografii - rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków - zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii - analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej - pomoc w doskonaleniu przez studentów umiejętności publicznej prezentacji zagadnień związanych z historią historiografii 	
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Dziejopisarstwo antycznej Grecji i Rzymu – część pierwsza 3. Adam Naruszewicz i historiografia polska doby oświecenia 4. Joachima Lelewela koncepcja historii ojczystej i dziejów powszechnych. Historiografia polska doby romantyzmu 5. „Dzieje Polski w zarysie” Michała Bobrzyńskiego i krakowska szkoła historyczna 6. „Annales” – powstanie kierunku i jego twórcy 7. Stalinowski model historiografii 8. Historia i pamięć 9. Psychobiografistyka 10. Prawda w historii 11. Narracja historyczna 12. Najnowsze tendencje w badaniu i opisywaniu dziejów 13. Debata nad współczesną historiografią dziejów Polski na przykładzie historii XX stulecia 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka 	

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Grabski Andrzej Feliks, *Dzieje historiografii*, Poznań 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii*, t. I: starożytność-średniowiecze, Toruń 2002.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii*, t. II: Renesans – Oświecenie, Warszawa 2007.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
Serczyk Jerzy, *25 wieków historii. Historycy i ich dzieła*, Toruń 1994.
Stobiecki Rafał, *Klio na wygnaniu. Z dziejów polskiej historiografii na uchodźstwie w Wielkiej Brytanii po 1945 r.*, Poznań 2005.
Stobiecki Rafał, *Historiografia PRL. Ani dobra, ani mądra, ani piękna... ale skomplikowana. Studia i szkice*, Warszawa 2007.
Topolski Jerzy, *Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii*, Warszawa 1998.

B. Literatura uzupełniająca

- Arnold J.H., *Historia. Bardzo krótkie wprowadzenie*, Warszawa 2001.
Braudel Ferdinand, *Historia i trwanie*, Warszawa 1999.
Domańska Ewa, *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Dymkowski Maciej, *Wprowadzenie do psychologii historycznej*, Gdańsk 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Kształty historii*, Łódź 1985.
Kula Marcin, *Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)*, Lublin 2005.
Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Maternicki Jerzy, *Historiografia polska XX wieku*, Warszawa 1982.
Maternicki Jerzy, *Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych*, Warszawa 1990.
Maternicki Jerzy, *Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne*, Rzeszów 2005.
Pamięć, etyka i historia. *Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych (Antologia przekładów)*, red. Ewa Domańska, Poznań 2006.
Pawelec Tomasz, *Myśl metodologiczna Marcellego Handelsmana*, Lublin 1994.
Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
Pomorski Jan, *Spoglądając w przeszłość. Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2018.
Psyche i Klio. *Historia w oczach psychohistoryków*, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.
Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.
Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistycznej. *Antologia*, pod redakcją Ewy Domańskiej, Poznań 2010.
Topolski Jerzy, *Problem prawdy historycznej: Między Modernizmem a Postmodernizmem- Historiografia wobec zmian w filozofii historii*, Poznań 1994.
Topolski Jerzy, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.
Topolski Jerzy, *Wolność i przymus w tworzeniu historii*, Poznań 2004.

Efekty uczenia się	Wiedza
	K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
	K_W02 - Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.
	K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych.
	K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością
	K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.
	K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym
	K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności
	K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.
	K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii
	K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych.
	K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski.

K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.
K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego.

K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Auschwitz – historia i pamięć	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • wykład	
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Kurs uzupełniający do wyboru	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • przygotowanie projektu lub prezentacji
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach
Cele przedmiotu Poszerzenie wiedzy studentów w zakresie problematyki historii i symboliki miejsca jakim był niemiecki obóz koncentracyjny i zagłady KL Auschwitz-Birkenau w systemie niemieckich obozów koncentracyjnych oraz negocjowania zbrodni popełnionych w KL Auschwitz, indywidualnych losów ofiar KL Auschwitz-Birkenau.	
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. KL Auschwitz w systemie niemieckich obozów koncentracyjnych i zagłady 3. Zróżnicowana symbolika Auschwitz 4. Powstanie i pierwsi więźniowie KL Auschwitz 5. Polacy – więźniowie KL Auschwitz-Birkenau 6. Komory gazowe i krematoria w KL Auschwitz-Birkenau 7. Eksperymenty medyczne w KL Auschwitz-Birkenau. Zbrodnicza medycyna III Rzeszy 8. „Ostateczne rozwiązanie”. Masowa zagłada Żydów w KL Auschwitz-Birkenau 9. Tragiczne losy Romów i Sinti w KL Auschwitz 10. Ewakuacja, likwidacja i wyzwolenie KL Auschwitz-Birkenau 11. "Nie możecie żyć, nie jesteście ludźmi". Holocaust – zrozumieć dlaczego 12. Ochotnik do Auschwitz – rotmistrz Witold Pilecki 13. Ściganie i karanie esesmanów z załogi KL Auschwitz-Birkenau 14. Kolokwium zaliczeniowe 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka	

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Auschwitz 1940-1945. Węzłowe zagadnienia z dziejów obozu, tom I: Założenie i organizacja obozu, tom II: Więźniowie - Życie i praca, tom III: Zagłada, tom IV: Ruch oporu, tom V: Epilog (Ewakuacja i wyzwolenie obozu)*, red. nauk. W. Długoborski, F. Piper, Oświęcim-Brzezinka 1995.
- Auschwitz. Nazistowski obóz śmierci*, praca zbiorowa, Oświęcim-Brzezinka 2004.
- Bruneteau B., *Wiek ludobójstwa*, Warszawa 2005.
- Rees L., *Holokaust. Nowa historia*, Warszawa 2018.
- Wachsmann N., *KL. Historia nazistowskich obozów koncentracyjnych*, Warszawa 2016.
- Lang H. J., *Kobiety z Bloku 10. Eksperymenty medyczne w Auschwitz*, Warszawa 2019.
- Lasik A., *Sztafety Ochronne w systemie niemieckich obozów koncentracyjnych. Rozwój organizacyjny, ewolucja zadań i struktur oraz socjologiczny obraz obozowych załóg SS*, Oświęcim 2007.
- Morris H., *Tatużysta z Auschwitz*, Warszawa 2018.
- Pitzer A., *Noc, która nigdy się nie kończy. Historia obozów koncentracyjnych*, Kraków 2020.
- Setkiewicz P., *Z dziejów obozów IG Farben Werk Auschwitz 1941-1945*, Oświęcim 2006.
- Życie prywatne esesmanów w Auschwitz*, zebrał i wstępem opatrzył P. Setkiewicz, Oświęcim 2013.

B. Literatura uzupełniająca

- Auschwitz w oczach SS*, wybór tekstów i opracowanie J. Bezwińska i D. Czech, Oświęcim 2001.
- Birenbaum H., *Nadzieja umiera ostatnia*, Oświęcim 2001.
- Bartoszewski W., *Mój Auschwitz*, Kraków 2010.
- Kossak Z., *Z otchłani*, Warszawa 2009.
- Ostrowska J., *Przemilczane. Seksualna praca przymusowa w czasie II wojny światowej*, Warszawa 2018.

Efekty uczenia się

Wiedza

- K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
- K_W02 - Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.
- K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych.
- K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością
- K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii.
- K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym
- K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury

Umiejętności

- K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.
- K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii
- K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych.
- K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski.
- K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimedialnych i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.
- K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.

Kompetencje społeczne (postawy)

- K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego.
- K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.
- K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.
- K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Współczesne debaty historyczne		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 1
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • prezentacja i dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu – pogłębienie wiedzy studentów na temat głównych współczesnych debat historycznych – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków – zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii – analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej i światowej wraz z określeniem ich roli i wpływu na współczesne debaty polityczno-społeczno-historyczne		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Dlaczego upadają imperia? 3. Co dla Polski oznaczał chrzest Mieszka I z 966 roku? 4. Czy „Hołd pruski” z 1525 roku był sukcesem polityki Zygmunta I Starego? 5. Liberum veto – żrenica wolności czy źródło słabości I Rzeczypospolitej? 6. Kto jest winny rozbiorem Rzeczypospolitej w XVIII wieku? 7. Bić się czy nie bić? Wokół polskich powstań narodowych XVIII – XIX – XX wieku 8. Czy Polacy stracili XIX stulecie? 9. Piłsudski versus Dmowski 10. Czy Polacy ocalili Europę przed bolszewikami w 1920 roku? 11. Druga Rzeczpospolita – między szklanymi domami a Gdynią i COP-em 12. 1939. Czy słusznie wybraliśmy honor? 13. 1945-1989 - PRL czy Rzeczpospolita Druga i Pół? 14. Davies – Ferguson – Harari, czyli jak współcześnie atrakcyjnie opowiada się o historii 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Ferguson N., *Potęga pieniądza. Finansowa historia świata*, Kraków 2010.
Ferguson N., *Cywilizacja. Zachód i Reszta Świata*, Kraków 2013.
Grabski Andrzej Feliks, *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.
Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.
Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.
Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Machcewicz P., *Spory o historię*, Kraków 2012.
Nowak A., *O historii nie dla idiotów*, Kraków 2019.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
Topolski Jerzy, *Od Achillesa do Beatrice de Planissolles. Zarys historii historiografii*, Warszawa 1998.

B. Literatura uzupełniająca

- Domańska Ewa, *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Maternicki Jerzy, *Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych*, Warszawa 1990.
Maternicki Jerzy, *Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne*, Rzeszów 2005.
Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
Pomorski Jan, *Spoglądając w przeszłość. Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2018.
Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.
Topolski Jerzy, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.
Topolski Jerzy, *Wolność i przymus w tworzeniu historii*, Poznań 2004.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 - Ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej. K_W02 - Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. K_W04 - Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych. K_W06 - Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością K_W07 Posiada wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych, ich przedstawicielach, zarówno światowych, jak i polskich K_W08 - Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii. K_W10 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym K_W13 - Posiada podstawową wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury
	Umiejętności K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. K_U02 - Posiada umiejętność publicznej prezentacji wyników analizy badań z zakresu historii, czasów współczesnych oraz nauk pomocniczych historii K_U03 - Posiada podstawowe umiejętności w zakresie poprawnego komentowania, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych. K_U04 - Posiada umiejętność argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować wnioski. K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. K_U08 - Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową.
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K10 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego. K_K02 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K07 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. K_K08 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Antropologia śmierci		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Joanna Porucznik		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> wykład 		
B. Sposób realizacji (wybrać) <ul style="list-style-type: none"> zajęcia w sali dydaktycznej 		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <ul style="list-style-type: none"> wykład problemowy z prezentacją multimedialną z elementami konwersacji nad wybranymi zagadnieniami 	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie z oceną 	
	B. Formy zaliczenia <ul style="list-style-type: none"> wykonanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji multimedialnej na ustalony temat 	
C. Podstawowe kryteria oceny <i>Prowadzący oceni zaprezentowany przez studenta poziom przyswojenia i rzeczowego, zrozumiałego dla reszty grupy, przedstawienia materiału na wybrane zagadnienie w formie prezentacji PowerPoint. Oceniane będą: zakres wyczerpania tematu, poprawność merytoryczna oraz atrakcyjność prezentacji</i>		
Cele przedmiotu <i>Celem zajęć jest zapoznanie studentów ze zwyczajami i wierzeniami pogrzebowymi oraz z podejściem do ciała ludzkiego po śmierci w społeczeństwach dawnych ze szczególnym uwzględnieniem źródeł pisanych, epigraficznych i archeologicznych świata grecko-rzymskiego</i>		
Treści programowe <i>Problematyka wykładu</i>		
Zarys badań nad antropologią śmierci w społeczeństwach pradziejowych – najważniejsze koncepty i terminologia		
Charakterystyka źródeł archeologicznych i główne problemy interpretacyjne z nimi związane		
Wykorzystanie badań etnograficznych – ich użyteczność i ograniczenia		
Kultura grecka i rzymska: formy pochówków (ciałopalenie, inhumacja, pochówki w amforach), lokalizacja i formy cmentarzysk (kurhany, cmentarzyska płaskie, pochówki w obrębie domostw), obyczaje żałobne, kultu bóstw podziemnych, kult przodków, pochówki dzieci ich szczególne znaczenie		
Ceremonie pogrzebowe i chęć wyrażenia statusu społecznego, płci i wieku – relacja między żywymi a zmarłymi		
Wyposażenie zmarłego – jego znaczenie społeczne, magiczne i religijne		